

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

19

SISMANOGLIO
MECENATE

SISMANGOLLO

B. 111

10

(B)

SISMANCO LTD
MEGARD

0111 222 2222

2316

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΛΕΣΒΟΥ
1914

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΕΦΗΜ. "ΛΕΣΒΟΣ",
ΕΝ ΜΥΤΙΑΝΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΜΕΣΑΡΟ

Δ Ε Σ Β Ο Σ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΞΑΣΕΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΟΚΤΑΣΕΛΙΔΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Η άρτιωτέρα και τελειωτέρα έκφημερις

δλων τών Επαρχιών

της Παλαιάς και Νέας Ελλάδος.

Τελεία τηλεγραφική ύπηρεσία

εξ Αθηνών, Κωνσταντινουπόλεως

και Παρισίων.

Ανταποκριταί εις όλα τα κέντρα

Εσωτερικού και Εξωτερικού.

ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Έχει ημέρας 31

Η ημέρα ώρ. 10. Η νύξ 14

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Έχει ημέρας 28

Ημέρα ώρ. 11. Η νύξ 13.

Γ	1 Βασιλείου μεγάλου
Π	2 Σιλβέστρου
Π	3 Μαλαξίου προφ.
Σ	4 Η Συν. τών 70 Απ.
Κ	5 Παραμονή Φώτων
Δ	6 Τά Αγία Θεοφάνεια
⊙	Σελ. τελ. τέταρτον
Γ	7 Σύναξις Ιωάννου
Γ	8 Δομνίκης όσίας
Π	9 Πολυδέκτου μάρτυρος
Π	10 Γρηγορίου επισκόπου
Σ	11 Θεοδοσίου τού Κοιτοβ.
Κ	12 Τιτιανής μάρτυρος
δ	13 Εορτόλον, Στρατοσ. μ.
⊙	Νέα Σελήνη
Γ	14 Τώρ εν Συνή Πατρών
Γ	15 Ιωάννου τού Καλεβίτ.
Π	16 Πρωσ. αίεία. Πέτρου α.
Π	17 Αντωνίου Μεγάλου
Σ	18 Αθανασίου και Κυρίλ.
Κ	19 Μακαρίου τού Αίγυπ.
Δ	20 Εδθυμίου τού Μεγ.
Γ	21 Νεοφύτου μάρτυρος
⊙	Σελ. πρώτ. τέταρτ.
Γ	22 Τιμοθέου τού άποστ.
Π	23 Αγαθαγγέλιου μάρτ.
Π	24 Σίτης της όσίας
Σ	25 Γρηγορίου άρ. Κλέως
Κ	26 Τελών. και Φαρισ.
	Αρχεται το Τριώδ.
Δ	27 Ιωάν. Χρυσοστόμον
Γ	28 Εφραίμ τού Σέρου
⊙	Πανσέληνος
Γ	29 Η άρ. Ιερω. Ιγνατίου
Π	30 Τριών Ιεραρχών
Π	31 Κίρου και Ιωάννου

Σ	1 Τρόφανος μάρτυρος
Κ	2 Η Υκαπαντή
Δ	3 Δασίου Συμψών Θεο.
Γ	4 Ισιδώρου Πηλοσ.
⊙	Σελ. τελ. τέταρτον
Γ	5 Αγάθης μάρτυρος
Π	6 Βουκόλου επισκόπου
Π	7 Παρθενίου επισκόπου
Σ	8 Ψυχασάββατον
	Θεοδώρου Στρατηλάτ.
Κ	9 Τής Απόκριτω
	Νικηφόρου μάρτυρος
Δ	10 Χαλαρίτουσ Ιερομ.
Γ	11 Βλασίου Ιερομάρτ.
Γ	12 Μελετίου άρχιεπισκ.
⊙	Νέα Σελήνη
Π	13 Μαρτινιανού όσιου
Π	14 Ανδρονίου όσιου
Σ	15 Ονησίμου άποστόλου
Κ	16 Τής Τεσσαράγου
	Αρχεται η Μ. Τεσ.
Δ	17 Καθαρά Δευτέρα
Γ	18 Αίσιος Πάπα Ρώμης
Γ	19 Αρχίπ. Φιλήμοσ. άπ.
Π	20 Αίσιος επισκόπου
⊙	Σελ. πρώτ. τέταρτ.
Π	21 Τιμοθέου
Σ	22 Τών Αγ. Θεοδώρου
Κ	23 Α' τών Νηστειών
	Πολυκάρπου Σαύστης
Δ	24 Α', Β' έβρ. κ. Προδ.
Γ	25 Τερσίουσ άρχιεπισκ.
Γ	26 Προχρητίου επισκόπου
Π	27 Προκοπίου Δικαιολ.
⊙	Πανσέληνος
Π	28 Βασιλείου όμολογητοῦ

ΜΑΡΤΙΟΣ

Εχει ημέρας 31.

Η ημέρα ωρ. 12. Η ενξ 12.

Σ	1	Εὐδοκίας ὁσίας
Κ	2	Β' τῶν Νηστειῶν
Α	3	Εὐτροπ. Κλεον. μαρ.
Τ	4	Γερασίμου ὁσίου
Τ	5	Κόνωνος Αρχ. μαρ.
Ⓞ	Σελ. τελ. τέταρτον	
Π	6	Ἰωὺν 42 μαρτύρων
Π	7	Βασιλέως ἐπισκόπου
Σ	8	Θεοφυλάκτου ἐπισκ.
Κ	9	Γ' τῶν Νηστειῶν
Α	10	Κοδράτου μάρτυρος
Τ	11	Σωφρονίου ἁγιοπαια.
Τ	12	Θεοφάνους ἁμολογητ.
Π	13	Ἀνακ. λιγ. Νικηφ.
Ⓞ	Νέα Σελήνη	
Π	14	Βενεδικτῶν ὁσίου
Σ	15	Αγαπίου μάρτυρος
Κ	16	Δ' τῶν Νηστειῶν
Α	17	Αιζίου ἁγθρ. θισῶ
Τ	18	Κυρίλλου ἁρχιεπισκ.
Τ	19	Τοῦ Μ. Κανόνος
Π	20	Ἰωὺν ἀναγ. Πατέρων
Π	21	Τοῦ ἀκαθισ. Υἱοῦν Ἰακώβου τοῦ ὁμοῦ.
Ⓞ	Σελ. πρώτ. τέταρτ.	
Σ	22	Βασιλείου ἱερομάρτυ.
Κ	23	Ε' τῶν Νηστειῶν
Α	24	Ζαχαρίου τοῦ ὁσίου
Τ	25	Ο Εὐαγγελισμὸς Θ.
Τ	26	Η οὐραζιφ. Λαβριντή
Π	27	Ματρώνης ὁσίας
Π	28	Ἰωάννου ὁσίου
Ⓞ	Πανσέληνος	
Σ	29	Τοῦ Λαζάρου
Κ	30	Τῶν Βαΐων
Α	31	Μεγάλη Δευτέρα

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Εχει ημέρας 30.

Η ημέρα ωρ. 13. Η ενξ 11.

Τ	1	Μ. Τρίτη
Τ	2	Μ. Τετάρτη
Π	3	Μ. Πέμπτη
Π	4	Μ. Παρασκευή
Ⓞ	Σελ. τελ. τέταρτον	
Σ	5	Μ. Σάββατον
Κ	6	Τὸ Ἅγιον Πάσχα
Α	7	Γεωργίου ἐπισκόπου
Τ	8	Ἡρωδίου ἀποστ.
Τ	9	Εὐφροσύνης μάρτυρος
Π	10	Ταχτι. Πομπ. μαρ.
Π	11	Τῆς Ζωῆς Πηγῆς
Σ	12	Ἀνακομιδῆ τριῶν ἁγθρ. της Θεοδοσίας
Ⓞ	Νέα Σελήνη	
Κ	13	Τοῦ Θωμᾶ
Α	14	Ανασ. Τροφίμου μαρ.
Τ	15	Κρήσικτιος μάρτυρος
Τ	16	Αγίας Εὐφροσύνης μαρ.
Π	17	Σερμίου ἱερομάρτυρος
Π	18	Ἰωάννου ὁσίου
Σ	19	Τριφύλλου ἁρχιεπισκ.
Κ	20	Τῶν Μυροφόρων
Ⓞ	Σελ. πρώτ. τέταρτ.	
Σ	21	Ἰαννουαρίου ἱερομάρτ.
Τ	22	Θεοδότου Σκαπύτου
Τ	23	Γεωργίου μεγάλου
Π	24	Ελισάβετ. ὁσίας
Π	25	Μάρκου ἁγθρ. μαρ.
Σ	26	Βασιλέως ἐπισκόπου
Ⓞ	Πανσέληνος	
Κ	27	Τοῦ Παρθέτου Σερμίου ἱερομάρτυρος
Α	28	Ἰωὺν 9 μαρτύρων
Τ	29	Ἰωάν. Σωκρ. ἀποστ.
Τ	30	Τῆς Μεσοπεντηκ.

ΜΑΪΟΣ

Εχει ημέρας 31.

Η ημέρα ωρ. 14. Η ενξ 10.

Π	1	Ἰωαννίου προφήτου
Π	2	Η ἀνακ. λιγ. Ἀθαν.
Σ	3	Τιμοθ. Μάρου μαρ.
Ⓞ	Σελ. τελ. τέταρτ.	
Κ	4	Τῆς Σαμαρείτιδος
Α	5	Εὐφροσύνης μεγαλομάρτ.
Τ	6	Ἰωβ ποιητοῦ
Τ	7	Ἀκακίου μάρτυρος
Π	8	Τοῦ Ἐὐαγγ. Ἰωάννου
Π	9	Ἡσαίου προφήτου
Σ	10	Σίμωνος ἀποστόλου
Κ	11	Τοῦ Τυφιοῦ
Α	12	Επιφανίου ἐπισκόπου
Ⓞ	Νέα Σελήνη	
Τ	13	Γελετρίας μάρτυρος
Τ	14	Ἰουδίου μάρτυρος
Π	15	Τῆς Ἀναλήψεως
Π	16	Θεοδότου ὁσίου
Σ	17	Ἀρθρ. Ἰουίας ἀποστ.
Κ	18	Τῶν Αγ. Πατέρων
Α	19	Πατρικίου-ἱερομάρτ.
Ⓞ	Σελ. πρώτ. τέταρτ.	
Τ	20	Θαλλελαίου μάρτυρος
Τ	21	Κωνσταντ. Ελένης
Π	22	Βασιλίου μάρτυρος
Π	23	Μιχαήλ ἐπισκόπου
Σ	24	Τῶν Κκοιμημένων Στημίων ὁσίου
Κ	25	Τῆς Πεντηκοστῆς
Α	26	Τῆς Αγ. Τριάδος
Ⓞ	Πανσέληνος	
Τ	27	Εὐλαδίου μάρτυρος
Τ	28	Εὐφροσύνης ἱερομάρτ.
Π	29	Θεοδοσίας μάρτυρος
Π	30	Ἰακώβου ὁσίου
Σ	31	Εορτὴ μάρτυρος

ΙΟΥΝΙΟΣ

Εχει ημέρας 30.

Η ημέρα ωρ. 15. Η ενξ 9.

Κ	1	Τῶν Αγ. Πάντων
Α	2	Νικητόρου ἁρχιεπισκ.
Ⓞ	Σελ. τελ. τέταρτον	
Τ	3	Λουκιανῶ μάρτυρ.
Τ	4	Μητροφάνους ἁρχιεπισκ. Μαρίας καὶ Μάρθας
Π	5	Λουδοθίου ἐπισκόπου
Π	6	Παρίωνος τοῦ νέου
Σ	7	Θεοδότου ἐπισκόπου
Κ	8	Ἀνακ. λιγ. Θεοδώρ.
Α	9	Κυρίλλου ἁρχιεπισκ.
Τ	10	Αιζ. Αντωνί. μαρ. Ⓞ Νέα Σελήνη
Τ	11	Βασθ. Βαρβάβα ἀπ.
Π	12	Ονουφρίου Πέτρο. ὁσ.
Π	13	Ακυλίνης μάρτυρος
Σ	14	Ελισίου προφήτου
Κ	15	Αμώς τοῦ προφήτου
Α	16	Τούμαρος ἐπισκόπου
Ⓞ	Σελ. πρώτ. τέταρτ.	
Τ	17	Μαρουήλ Σαβὴλ μαρ.
Τ	18	Ακουτίου μάρτυρος.
Π	19	Ἰούδα ἀποστόλου
Π	20	Μεθοδίου ἱερομάρτυρ.
Σ	21	Ἰουλιανῶ μάρτυρος
Κ	22	Εὐασβίου ἱερομάρτ.
Α	23	Αρχαίου μάρτυρος
Τ	24	Τὸ Γενθ. Β. Ἰωάννου
Ⓞ	Πανσέληνος	
Τ	25	Φεβρουρίας ὁμομάρτ.
Π	26	Αβιδ ὁσίου
Π	27	Σαμυῶν ὁσίου
Σ	28	Κύρου καὶ Ἰωάννου
Κ	29	Πέτρου καὶ Παύλου τῶν ἀποστόλων
Α	30	Τῶν 12 Ἀποστόλων

SISMANOGLIO

ΙΟΥΛΙΟΣ

Έχει ημέρας 31.

Η ημέρα ωρ. 14. Η νύξ 10.

T	1 Κοσμᾶ καὶ Λαμυνοῦ
T	2 Κατ. λαθ. Θεοτόκου
Θ	Σελ. τελ. τέταρτον
Π	3 Υακίνθου μάρτυρος
Π	4 Ανδρέου Ἱεροσολῶν.
Σ	5 Αθανασ. τοῦ ἐν Αἰθῶ
Κ	6 Σισαΐη δούλου
Α	7 Κυριακῆς μεγαλομάρ.
Γ	8 Προκοπίου μεγαλομ.
Γ	9 Παγκρατίου ἐπισκόπου.
Π	10 Τῶν 45 μαρτύρων
Θ	Νέα Σελήνη
Π	11 Εὐφημίας μεγαλομ.
Σ	12 Πρόκλου Πατρ. μαρ.
Κ	13 Η συν. Αρσαγ. Γαβρ.
Α	14 Τῶν Ἁγίων Θεοφύρων Πατέρων
Γ	15 Κηρίκου Ἰουλι. μαρ.
Τ	16 Αθηνογένους ἱερομ.
Π	17 Μαρίνης μεγαλομ.
Θ	Σελ. πρώτ. τέταρτ.
Π	18 Αιμιλιανῶν μεγαλομ.
Σ	19 Αἰὼν Μακρίτης δούλου
Κ	20 Ἡλιοῦ προφήτου
Α	21 Σμεῖων καὶ Ἰωάννου
Τ	22 Μαρίας Μαγδαληνῆς
Τ	23 Φωκᾶ ἱερομάρτ.
Π	24 Χριστίνης μεγαλομ.
Θ	Πανσέληνος
Π	25 Η κοίμ. Αγ. Αντής
Σ	26 Ερμούλου ἱερομάρτ.
Κ	27 Παντελεήμονος μεγ.
Α	28 Προγράου Νικάν. μ.
Γ	29 Καλλ. Θεοδότου μαρ.
Γ	30 Σίλλα Σίλωναν. ἀπ.
Π	31 Εὐδοκίμου δούλου

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Έχει ημέρας 31.

Η ημέρα ωρ. 14. Η νύξ 10.

Π	1 Τοῦ Τιμίου Σπυροῦ
Θ	Σελ. τελ. τέταρτον
Σ	2 Η ἀν. λαμπ. Σπυρίν.
Κ	3 Ἰσακίου, Δαλιμῆ. ὄσ.
Α	4 Τῶν 7 παίδων
Τ	5 Κεσαρίου μάρτυρος
Τ	6 Πιταγόρ. Σωτήρος
Π	7 Λουκίου ὁσιωμάρτ.
Π	8 Αιμιλιανῶν ἐπισκόπων
Θ	Νέα Σελήνη
Σ	9 Μαθθαῖ ἀποστόλου
Κ	10 Λαυρεντίου μάρτυρος
Α	11 Εὐλαίου δούλου μάρ.
Γ	12 Φωτίου Αντικῆ. μαρ.
Τ	13 Μαζίου ὁμολογητοῦ
Π	14 Μιχαίου προφήτου
Π	15 Κοίμησις Θεοτόκου
Θ	Σελ. πρώτ. τέταρτ.
Σ	16 Μανθ. Απορῆλ. μάρ.
Κ	17 Μιχαῖλος μάρτυρος
Α	18 Φίλωνος Ἀσίου μαρ.
Τ	19 Ανδρέου μάρτυρος
Τ	20 Σαμονῆλ προφήτου
Π	21 Θεοδοίου ἀποστ.
Π	22 Αγαθοῦλου μάρτ.
Θ	Πανσέληνος
Σ	23 Δούλου μάρτ.
Κ	24 Εὐεργότου ἱερομάρτ.
Α	25 Βαρθολομαίου ἀποστ.
Τ	26 Πίτου ἀποστόλου
Γ	27 Φανουρίου μεγαλομ.
Π	28 Μωσίου δούλου
Π	29 Ἰωάν. Προδρόμου
Σ	30 Αιζάνδρου, Ἰωάννου
Θ	Σελ. τελ. τέταρτον
Κ	31 Η συν. Ζήνωνος Θεωτ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Έχει ημέρας 30.

Η ημέρα ωρ. 12. Η νύξ 12.

Α	1 Αρχή τῆς Ἰνδίκτου
Τ	2 Μάρτυρος μάρτυρος
Γ	3 Ανθίμου Νικ. ἱερομ.
Π	4 Βαβύλα Αντιοχείας
Π	5 Ζαχαρίου προφήτου
Σ	6 Αρχιεπ. Μιχαήλ
Θ	Νέα Σελήνη
Κ	7 Σόλομος μάρτ.
Α	8 Τὸ Γεν. Θεοτόκου
Τ	9 Ἰσακία καὶ Αννης
Τ	10 Μαρ. Μαρ. Νερ. μ.
Π	11 Θεοδοῦρος δούλας
Π	12 Αἰτονόμου ἱερομάρτ.
Σ	13 Κοσμηίου ἱερομάρτ.
Θ	Σελ. πρώτ. τέταρτον
Κ	14 Η Υψώσις τοῦ τιμ. Ζωοπ. Στεφάνου
Α	15 Νικήτα μεγαλομ.
Τ	16 Εὐφημίας μεγαλομ.
Τ	17 Σοφίας καὶ Θεμεῖν.
Π	18 Εὐμετίου ἐπισκόπου
Π	19 Τροφ. Σαββαί. μαρ.
Σ	20 Εὐσταθίου μεγαλομ.
Κ	21 Κωδύλου ἀποστόλου
Θ	Πανσέληνος
Α	22 Φωκᾶ ἱερομ.
Τ	23 Σέλλης. Τ. Προδ.
Τ	24 Θέκλης πρωτομάρτ.
Π	25 Εὐφροσύνης δούλας
Π	26 Η Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου
Σ	27 Καλλιστράτου μάρτ.
Κ	28 Χαρίτωνος ὁμολογητ.
Α	29 Κυριακοῦ ἀναχωρητοῦ
Θ	Σελ. τελ. τέταρτον
Τ	30 Γρηγορίου ἱερομάρτ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Έχει ημέρας 31.

Η ημέρα ωρ. 11. Η νύξ 13.

Τ	1 Ανατίου ἀποστ.
Π	2 Κυπριανῶν ἱερομ.
Π	3 Λιοντίου ἱερομ.
Σ	4 Ἰεροθύου ἐπισκόπου.
Κ	5 Χαριτίνης μάρτυρος
Α	6 Θωμᾶ ἀποστ.
Θ	Νέα Σελήνη
Γ	7 Σεργίου Βάκρου μαρ.
Γ	8 Πελαγίας δούλας
Π	9 Ἰακώβου Διφραίου ἀπ.
Π	10 Εὐσ. Εὐλακίου μαρ.
Σ	11 Φιλίππου ἀποστ.
Κ	12 Περσῶν, Ταράχ. μαρ.
Α	13 Τῶν Ἁγίων 350 Πατέρων
Θ	Σελ. πρώτ. τέταρτ.
Γ	14 Ναζαρίου, Γεωργίου
Τ	15 Λουκιανῶν μάρτ.
Π	16 Λογγίου μάρτ.
Π	17 Ρωμῆ προφήτου
Σ	18 Λουκᾶ Εὐαγγελιστοῦ
Κ	19 Ἰωήλ τοῦ προφήτου
Α	20 Απικτίου μεγαλομ.
Γ	21 Παρίωνος δούλου
Θ	Πανσέληνος
Γ	22 Αβρακίου τοῦ θανμ.
Π	23 Ἰακώβου ἀποστ.
Π	24 Αἰθέρα μάρτυρος
Σ	25 Μαρμαρινοῦ Μαρ. μαρ.
Κ	26 Δημητρίου Μεγαλ.
Α	27 Νιστορος μάρτ.
Τ	28 Τροπείου μάρτ.
Γ	29 Ἀναστασίας ὁσιωμάρτ.
Θ	Σελ. τελ. τέταρτον
Π	30 Ζηροβίου Ζηρ. μαρ.
Π	31 Σισῆ. Απικίου μαρ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Έχει ημέρας 30.

Η ημέρα ὄρ. 10. Η νύξ 14.

Σ	1 Κοσμά και Δαμιανού
Κ	2 Ακινδένου μάρ.
Δ	3 Ακερμιά, Ιωσήφ μιν.
Γ	4 Ιωαννικίου του μτ.
⊕	Νέα Σελήνη
Γ	5 Γαλακ. Επιστ. μαρ.
Π	6 Παύλου αρχιεπισκ.
Π	7 Τῶν 33 μαρτύρων
Σ	8 Η σύναξις τῶν Αρχ. Μιχαήλ Γαβριήλ
Κ	9 Πατρ. Ματθῆως ὁσ.
Δ	10 Εὐδο. Οὐρσῆ μαρ.
Γ	11 Μητῆ Βίκτηρος μαρ.
⊕	Σελ. πρῶτ. τέταρτ.
Γ	12 Ιωάννου Ελεήμονος
Π	13 Ιωάννου Χρυσόστ.
Π	14 Φιλίππου ἀποστ.
Σ	15 Γουρία, Σαμουὴ μαρ.
Κ	16 Ματθαίου ἀποστ.
Δ	17 Γεωργίου ἐπισκ.
Τ	18 Πάππου Ρωμ. μαρ.
Τ	19 Αβδίου προφήτου
⊕	Πανσέληνος
Π	20 Γρηγορίου Α' παπῆ.
Π	21 Τὰ Εἰσόδ. τῆς Θεωτ.
Σ	22 Φιλίμονος ἀποστ.
Κ	23 Γρηγορίου ἐπισκ.
Δ	24 Κλήμεντος Π. Ρώμης
Τ	25 Αἰκατερίνης μεγαλ.
Τ	26 Αἰκίου Νίκωνος
Π	27 Ιακώβου μεγαλομ.
⊕	Σελ. τελ. τέταρτον
Π	28 Στράνον του νέου
Σ	29 Παυσάν. ο Φιλ. μαρ.
Κ	30 Ανδρέου Αποστόλου του Πρωτοκλήτου

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Έχει ημέρας 31.

Η ημέρα ὄρ. 9. Η νύξ 15.

Δ	1 Νασίμ προφήτου
Γ	2 Αβραάμ προφήτου
Γ	3 Σοφοῦ προφήτου
Π	4 Βαρβάρης Μεγαλ.
⊕	Νέα Σελήνη
Π	5 Σάββα ἡγιασμένου
Σ	6 Νικολάου ἐπισκ.
Κ	7 Αμβροσίου ἐπισκῆ.
Δ	8 Παπακίου ὁσίου
Τ	9 Η σὺλ. Θεωμ. Αττικ.
Τ	10 Μηνῆ Εὐμορίωνος
Π	11 Λατίνου του Σαβίτου
⊕	Σελ. πρῶτ. τέταρτ.
Π	12 Σπυριδωνος θαυμ.
Σ	13 Εὐσταθίου μάρτυρος
Κ	14 Θέρεση, Αττικ. μαρ.
Δ	15 Τῶν Αγ. Προσκ.
Γ	16 Αγγαίου προφήτου
Τ	17 Λατίνου προφήτ.
Π	18 Σεβαστιανού μάρ.
⊕	Πανσέληνος
Π	19 Βασίλειου μάρ.
Σ	20 Γρηγορίου Ἰερομ.
Κ	21 Γωλιανῆς μάρ.
Δ	22 Αναστασίας μεγαλ.
Γ	23 Τῶν Αγίων 10 μαρ.
Τ	24 Εὐγενίου ὁσίου.
Π	25 Η Γέννησις του Κ. ἡμῶν Ι. Χριστοῦ
Π	26 Η σύναξις Θεοκλήου
Σ	27 Στράνον προσητ.
⊕	Σελ. τελ. τέταρτον
Κ	28 Τῶν Διοσκουρίων μαρ.
Δ	29 Τῶν 14, ὁσίου Νηπίου
Γ	30 Αρτοῦς ὁσίου.
Γ	31 Μιλῆτος ὁσίου

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ COURTGIBAD

ΡΑΔΙΟΥΧΟΙ ΙΑΜΑΤΙΚΑΙ ΠΗΓΑΙ ΕΝ ΜΥΤΙΑΝΝΗ (ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ)

Αἱ τελειότεραι ἔγκρασταίσις Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

ΛΟΥΤΡΩΝ κατὰ τὰς νεωτέρας προσόδους τῆς ἐπιστήμης μὲ τὰ θαυματουργὰ ἱαματικά ἔδατα τὰ περιέχοντα τὴν μεγίστην ραδιενέργειαν.

ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ (Υψίπικνα, Γάββανισμοί, Φαραδιομοί, Φραγκλινισμός, Ημιτόνοειδῆ)
ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ (Ακτίνες Ραίντγκεν, Φίνσεν καὶ Ραδίου.)

ΘΕΡΑΠΕΥΟΝΤΑΙ

Αρθρίτιδες καὶ ποδάγρα
Ρευματισμοί
Νευραλγίαι
Ψευμύσεις
Αρθρορροϊκῆσις
Στηθάση
Παράλυσις καὶ ἀτροφία
Νευρασθένεια

Χρόνια νόσοι τοῦ δέρματος
Ενδορροϊκίτιδες
Επιθηλώματα
Σαρκοματά
Χρόνια γυναικολογ. νοσήματα
Προσχουλή
Λευχαιμία
Διαβήτης ἀσθενικός

Οἱ διευθύνοντες τὸ Φυσιοθεραπευτηριον εἰλεῖναι ἰατροί, ἐξετάζουν καὶ καθορίζουν τὰς θεραπείας τῶν ἀρρώστων 9-12 π. μ. καθ' ἑκάστην.

Ἀρρώστου ἐφοδιασμένοι μὲ πιστοποιητικὸν πτωχείας παρὰ τὸν τῶν ἰατρῶν τῆς πόλεως γίνονται δεκτοὶ δωρεάν Τετάρτη καὶ Σάββατον μετὰ μεσημβρίας.

Τὸ ζωοφόρον μεταλλικὸν Ραδιοσηθροφόρον ἔδωκε τῆς Πηγῆς τοῦ Σπηῆτος διὰ τὰς ἀναιμικὰς κυρίας καὶ παιδία, χορηγεῖται ἐξ αὐτῆς τῆς πηγῆς δωρεάν εἰς τοὺς προσερχομένους.

ΕΚ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ - 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΣΤΟΝ ΒΑΣΙΛΗΑ ΜΑΣ

Τώρα - πού και μ' δλάνοιχα τὰ μάτια μας θεωροῦμε
Ὅσα και μὲς στὸν ὕπνο μας θάταν πολὺ νὰ δοῦμε
Καί - τώρα - πού ξυπνήσαμε κι' ἐλόθηκατ τὰ μάτια
Καί βλέπουμε δλοζώντανα τὰ δνειράτά μας τ' ἅγια -

Γιὰ ἰδῆτε κι' ἓνα λατρευτὸ πανιόρηο παλληκαρι
Πῶχει τ' Ἁγιοῦ Δημήτριου τὴν ὠμορφιά και χάρι !
Τοῦ Ταξιάρχου τὸ σπαθί / τοῦ Σταυραγιοῦ τὸ μᾶτι
Καί ποῦνε σὰν Ἀρχάγγελος σὲ γοργοτίρωτο ἄτι !

Ὅπου σταθῆ και ὅπου βρεθῆ και ὅπου φανῆ ἡ Θεωρία Του
Χαρίζει κατὶ ἀπ' τὴ μορφιά και τὴν παλληκαριά Του !
Δίνει καρδιά σὲ ἀσκήρια μας - χαρὰ στὸν πόλεμό μας -
Ἐλευθεριά σὲ μέρη μας - θάνατο στὸν ὄχτρό μας -

Κι' ἀπὸ παντοῦ φωνάζουνε σ' Αὐτόν : -Ὁ Κωνσταντῖνος !
Πάλι - μὲ χρόνια και καιροὺς - πάλι δικὰ μας εἶναι !...

ΝΗΣΣ

ὄλας καὶ σὲ τὴν βίβλα γίνε, ἀρτίον
γε τὰ ἔργα σου εἶναι ὁδίαυροῦ καὶ πνεῦμα
καὶ τὰ ἔργα σου εἶναι ὁδίαυροῦ καὶ πνεῦμα

Βασίλειον καὶ τὴν ὄλο Βουλγαροῦ
Βασιλεῦ.

σε τὴν ἐδουαδία καὶ τὴν ἐδουαδία

καὶ τὴν ἐδουαδία
καὶ τὴν ἐδουαδία

SISMANOGLIO

ΣΤΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΣ

Αν είσαι και Βασίλισσα μὲς σὲ χρυσά παλάτια -
Τὸ θρόνο Σου μὲς σὲ καρδὶς θεμιλωσὲς Εσού!
Καὶ ξέρεις κἀθε πόνο μας προτοῦ τὸν ποῦν, τὰ μάτια
Καὶ χύνεις σ' ὄλες βάλσαμα - Βασίλισσα χρυσοῦ!

Κι' ἂν λάμπουν στήν κορῶνά Σου κί' ἀσύγκριτα διαμάντια
Ποῦ Νίκες ἐξεκίνησαν καὶ Δόξες τὰ Σ'τὰ βροῦν -
Λάμπουνε περισσότερο πολὺ σὲ Σὲν' ἀγνάντια
Τὰ μάτια ποῦ μὲ θαυμασμό κί' ἀγάπη Σὲ θεωροῦν!

Γιατί 'σαι καὶ Βασίλισσα καὶ Μάννα γκαρδιακὴ
Ψυχῶν τρανῶν ποῦ πήρανε σκλάβους καὶ τὰ κορμιά των
Καὶ στοὺς βωμοὺς τὰ φέρανε σὰ Σπαρτιάτ' ἐκεῖ -
Γιὰ Σένα! Γιὰ τὴ δόξα Σου! Γιὰ τὴν ἐλευθεριά των!

Γιατί 'σαι καὶ Βασίλισσα καὶ Μάννα Σὺ μεγάλη
Παιδιῶν ποῦ στήν Ἁγιά Σοφιά θά Σὲ θεοποιήσουν πάλι!

ΝΕΝΕ

Η Ἰνδοζος Βασίλισσα
Ζήλω.

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΟ

ΣΤΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟ

Και είδες και σύ τή Μάννα μας από τὸ Ψηλορείτη
Κι' ἀπὸ τὴν αἱματόβαφη πολὺπαθὴ μας Κρήτη -
Τὴν εἶδες και τὴν ἀκουσεις νὰ κλαίη, νὰ στενάξη
Καί ... νεκρωμένα της παιδιὰ τοῦ κάκου νὰ φωτιάξη!

Και ὡς Ἀνδρομέδα ἐστέμετο στὸ βράχο της - με τόσο
Ἀπελπισιὰ στουγνή καὶ αὐτὴ! χωρὶς νὰ περιμένη
Νάρθη κανένας σὰ Περσεὺς καὶ τότε, νὰ τὴν σώσῃ
Κι' ἔγινες σύ Περσεὺς γι' αὐτὴν τὴν τόσο ἀπελπισμένη!

Σὺ : τῆς Φραγκιᾶς ὦ νικητὴ καὶ ἥρωα καὶ ἀντάρτη!
Ποῦ ἡ Κρήτη μας σ' ἐγέννησε καὶ σὲ ζηλεύει ἡ Σπάρτη!
Ποῦ σοῦδωσαν ἡ Ἐλευθεριὰ τὸ μέγα τ' ὄνομά της
Καὶ σέχει δὲ ἡ Ελλάδα μας μεγάλο καύχημά της!

Κι' ὡς ἀναστάσεως Ἄγγελος ἀξαφνα κατεβαίνεις
Καὶ τὸ βαρὺ τὸ λήθαργο κυλᾶς : μᾶς ἀνασταίνεις ...

ΝΕΗΣ

Ὁ γάμος Βενιζέλου τὸν μαρτυροῦν
μαζὰ ὁ σταυρὸς γὰρ οἱ μαλὶς γιὰ
νὰ βρεθῶν ὁλοκαύστατος

ΖΗΤΟΥΜΕΝ ΤΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΚΑΙ ΤΟ ΟΚΟΜΕΝ ΣΑΚΤΙΝΟΣ

Ὡς 79920

ΣΤΟ ΝΑΥΑΡΧΟ ΜΑΣ

Ιππότη των κυμάτων μας και αξιο παλληκάρη
Με τ' άτια τὰ Τριτωνικά τὰ Θαλασσογαρά μας
Και με τὸ γαῦρο θωρηκτὸ τὸ ἀτρέταχτο καμάρη
Μέσα στὰ Ποσειδόνεια βασίλεια τὰ ὑγρά μας -

Ποῦ τῆς ὀλόμαυρης σκλαβιάς τ' ὀλόμαυρο σκοτάδι
Μὲ τοῦ Κανάρη τὸ δανιὸ και με τοῦ Προμηθεΐα
Τὸ φῶτισε, τὸ σκόρπισε κι' ἐστίλειε εἰς τὸν Ἄδη
Κοπάδια μαῦρα τέρατα - και ἀγῆ προβάλλει νῆα -

Γιὰ σένα - ποῦ σὲ τρέμουνε κἀθε στεριάς οἱ δράμοι
Και ποῦ σὲ κράζουν λυτρωτὴ τοῦ Ἰαγιάου ἢ τόσες κόρες
Ἡ Λέσβος μας, ἡ Τένεδος, ἡ Χίος, ἡ Σαμοθράκη,
Ἡ Λήμνος, ἡ Ἰμβρος, τὰ Ψαρρὰ - κι' ἄλλα νησιά και χώρες -

Ἐνὸς Αἰσχύλου θᾶπρεπε μιὰ λέρα γιὰ τὰ βγάλῃ
Βόγγους και ἀχούς καταστροφῶν σὰν τῶν Περσῶν και πάλι

ΝΕΗΣ

Κομ. Λουγγιόλης

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Μ. ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ

Τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἔχομεν τὸ εὐτύχημα νὰ παρα-
θίσωμεν, πλήρη προφητείας, ἣς τὴν ἐκπλήρωσιν ἠβ-
τύχησεν ἡ γενεὰ μας νὰ ἴδῃ, ἔγραψεν ὁ ἀείμνητος
συμπατριώτης μας Ἀπόστολος Βαφειάδης Ἱατρός ἐν
Κων/πόλει τῷ 1886 διὰ τὴν Α. Β. Υ. τὸν τότε Λά-
δοχο τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου, τὸν δαφνοσιεφῆ Στρα-
τηλάτην Βασιλέα μας, ἐπὶ τῇ ἐνηλικίωσιν του.

Ὁ μέγας οὐτός ἂν καὶ ἄγνωστος εἰς τοὺς πολλοὺς
πατριώτης, δούς καὶ κατὰ 1867 διακοσίας πενή-
κοντα δίας χιλιάδας φράγκων ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἀ-
γνοιομένην Κρήτην καὶ κατὰ τὸν θάνατόν του ὀλό-
κληρον σχεδὸν τὴν περιουσίαν του κατέλιπεν ὑπὲρ
τοῦ ἔθνους, δὲν ἀπέστειλε τότε τὴν ἐπιστολὴν του
ταύτην, ἄγνωστος διατί, εἰς τὸν Ὑψηλὸν ἀποδέκτην
τῆς, κατὰ τὸν θάνατόν του δὲ τὴν παρέδωκεν μετὰ
τοῦ ἐπ' αὐτῆς προδομένου περισπουδάσιου βιβλίου
εἰς τὸν ἀδελφικόν του φίλον τὸν ἐπίτιμον συμπολίτην
μας κ. Πάνου Μ. Κουρτζῆν Υποπρόξενον τῆς Γερ-
μανίας -εἰς τὸν ὅποιον καὶ τὴν ὑπεύθυνον- ὡς παρα-
καταθήκην διὰ τὴν ἐγχειρίσιν -καὶ τὸ ἔλεγε μὲ
ἀκλόνητον πεποιθῆσαι- εἰς τὸν Ἀντρωτὴν διὰ οὗτος
θα ἤρξαι εἰς τὰς χώρας τὰς βαρίας θ' ἀπέδιδεν εἰς
τὴν Πατρίδα. Καὶ ἰδοὺ δ. ἡ προφητεία καὶ τὸ γλυ-
κὸ ἄσπερον ὄσος παράτολμα καὶ ἂν ἐφαίνοντο τότε,
ἐκπληρώθησαν.

ΥΨΗΛΟΤΑΤΕ,

Ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ καὶ χαρμοσύνῳ ἐορτῇ τῇ κατ'
αὐτὰ; ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς τελουμένη, πρὸς ἀνα-
κήρυξιν τῆς νομίμου ἐνηλικιώσεως τῆς Σῆς Υ-
ψηλότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς πέμψω
τὸ τελευταῖον ἐναπολειφθὲν ἀντίτυπον τοῦ παρόν-
τος βιβλίου.

SISMANOGLIO

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΕΦ. "ΛΕΙΒΟΣ"
ΜΥΤΙΑΝΝΗ

Τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκδοδο-
 μένον καὶ ἔκτοτε ἐξηντηλημένον δὲν ἠδυνήθηεν ἕ-
 νεκα πολλῶν λόγων ν' ἀνατυπώσω τελειότερον
 ἐπεξεργασμένον, καθὼς ἐπεθύμουν. Οὐχ ἦτιον
 πιστεύω, ὅτι καὶ οὕτως ἔχον, εἶναι λίαν ὠφέλι-
 μον πᾶσι μὲν ἐν γένει τοῖς Ἑλλησι ἰδίᾳ δὲ τῇ Σῆ
 Υψ. διότι πρὸς τοῖς πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἐθνι-
 κοῖς διδάγμασι περιέχεται ἐν αὐτῷ οὐ μόνον ὁ
 λόγος τοῦ πρὸ 4 αἰώνων γενομένου ὀλεθρίου ἑ-
 θνικοῦ ἡμῶν ἐνταφιασμοῦ καὶ τῆς κατὰ τὸν πα-
 ρόντα αἰῶνα εὐτυχῶς ἀρξαμένης ἐθνικῆς ἀνα-
 στάσεως ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος τῆς Σῆς Υψη-
 λότατε, ἱερᾶς ἀποστολῆς καὶ ὑπάρξεως.

Ἀνάγνωθι λοιπὸν καὶ μελέτησον αὐτὸ κατὰ
 τὴν σὺν Θεῷ προσεχῶς τελουμένην εἰσοδὸν Σου
 εἰς τὸν ἐνεργὸν καὶ μεγαλοπράγμονα βίον.

Εἶμαι δὲ βέβαιος, ὅτι θέλεις εὖρη αὐτὸ συνά-
 δον πρὸς τὰς γενναίας ὁρμὰς τῆς καρδίας Σου,
 καὶ πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ ἀγρύπνου φρουροῦ
 καὶ τοῦ ἀνωθεν προωρισμένου ἐκδικητοῦ τῶν
 προαιωνίων ἐθνικῶν δικαίων ἡμῶν, καὶ τοῦ
 ἱεροῦ αἵματος τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου Σου
 Ἀυτοκράτορος ἡμῶν Κωνσταντίνου, οὕτινος τὴν
 τε εἰκόνα καὶ τὸν βίον ἐν τῷ παρόντι εὐρέθη
 βιβλίῳ.

Σὺ εἶσαι, Υψηλότατε, ὁ ἐπὶ 4 αἰῶνας παρὰ
 μυριάδων γενεῶν ἐν συνοχῇ καὶ δακρύοις ἀναγε-
 νόμενος Μεσσίας ἐκδικητῆς τοῦ πολυτλήμονος Ἑλ-
 ληνικοῦ ἔθνους.

Οὐδεὶς ποτὲ ἀνθρώπου υἱὸς εἶχεν ἐνδοξωτέ-
 ραν ὑψηλοτέραν καὶ ἱερωτέραν Σοῦ ἀποστολὴν
 ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

Περίζωσε τοίνοιν τὴν ρομφαίαν σου ἐπὶ τῶν
 μηρῶν Σου δυνατὲ καὶ ἐντεινε καὶ κατενοδοῦ·
 ἢ δὲ ἀγάπη καὶ εὐλογία τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλή-

νων συνοδεύουσα Σε προπέμπει εἰς τὸ σὺν Θεῷ
 ἀρχόμενον ἔνδοξον στάδιον.

Ἀλλὰ, Υψηλότατε, καθὼς πάλαι ποτὲ ἕτερος
 διάδοχος Ἑλλ. Θρόνου, ὁ Φιλίππου Ἀλέξανδρος,
 προτοῦ ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τότε Ἑλληνι-
 κῆς ἐντολῆς, καλῶς μὲν παρεσκευάσθη πρὸς τοῦ-
 το ἐπιθάσειεν ὁμοῦς πρότερον καὶ ἐδάμασε τὸν
 ἀτίθασον Ἴππον αὐτοῦ, τὸν ὀγομαστὸν Βουκέφα-
 ον, οὕτω καὶ Σὺ παρασκευάσου μὲν ἐπαρκῶς πρὸς
 ἐκτέλεσιν τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς Σου, μὴ ἐπιχειρή-
 σης ὁμοῦς αὐτὴν πρὶν ἢ ἡμερώσης, καὶ δαμάσης,
 τὸν Σὸν Ἴππον.

Ὁ Ἴππος σου Υψηλότατε εἶναι ἀναντιρρήτως
 ἀλκιμος καὶ γενναῖος, ἀλλὰ εἶναι πάντι νέος, φύ-
 σει ζωηρὸς καὶ ἀδάμαστος ἔτι.

Περιποιήθητι λοιπὸν καὶ θεράπεισον οὐτὸν
 προσηκόντως. Ἡμέρωσον καὶ δάμασον αὐτὸν οὐ-
 τως ὥστε οὐ μόνον νὰ Σε γνωρίζῃ καὶ ἀγαπᾷ,
 ἀλλὰ καὶ νὰ Σε ὑπακούει.

Τότε δὲ καθὼς ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος θὰ ἔχῃς
 καὶ Σὺ βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ, τὴν ἐπιτυχίαν εἰς
 συμπλήρωσιν τοῦ παρὰ τῶν σεβαστῶν πατέρων
 ἡμῶν ἀρξαμένου μεγάλου Ἐθνικοῦ ἔργου.

Γένοιτο !

Τῆς Σῆς Βασ. Υψηλότητος
 διὰ βίου ἀφωσιωμένος ἐλάχιστος θεράπων
 Α. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ

Ἰατρός τῆς ἐν Κων)πόλει Βασ. Ἑλλ. Προσβείας

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 26 Δεκεμβρίου 1886.

ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΑΙΣ

8^Η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1912

Εκ τῆς ἐφημ. «Λέσβος»
τῆς 9ης Νοεμβρίου 1912.

Τὴν νύκτα τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην ὁ ἐν Πλωμαρίῳ μηχανικὸς τοῦ κ. Θρ. Μελανδινοῦ ἐλθὼν ὡς ἀπεσταλμένος ἐνταῦθα παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου εἰδοποίησε περί ὧραν 11 1/2 τῆς νυκτὸς τὴν Α. Σ. τὸν Μητροπολίτην κ. Κύριλλον, τὸ Γαλλικὸν Προξενεῖον καὶ τὸν προϊστάμενόν του κ. Θρ. Μελανδινὸν ὅτι τὸ πρωὶ τῆς ἐπαύριον Πέμπτης 8ης Νοεμβρίου καὶ ἑορτῆς τῶν Ταξιαρχῶν ὁ Ἑλληνικὸς Στόλος ἐμελλε νὰ προβῆ εἰς τὴν κατάληψιν τῆς Νήσου μας.

Ἡ ΔΙΔΑΧΣΙΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣΙΣΗΣ

Πάραυτα ὡς ἀστραλή διεδόθη ἡ εἰδησις εἰς πλείστους τῶν Μυτιληναίων καὶ μίᾳ ἀσυνήθους κίνησις ἐπιγράθησεν ἐν τῇ πόλει κατὰ τὰς μετμεσονυχτίους ὧρας. Εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν σιγῇν, ἔξαφνα μίᾳ θύρα ἤνοιγε καὶ ἐξήρχετο κάποιος, ἐν παράθυρον ἠκολούθει τὸ ἀνοιγμα τῆς θύρας καὶ μίᾳ κεφαλῇ ἐπρόβηκεν ἐρωτῶσα :

- Τί εἶναι; τί τρέμει;
- Ὁ στόλος ἰσχύεται.
- Εἶναι βέβαιον;
- Βέβαιον.

Καὶ ὁ νυκτερινὸς διαβότης ἐφευγε σπεύδων.

SISMANOGLIO

Πράγματι ο στόλος είχε διαμνησθή ότι θα ήρχετο εις τὰς 4 τὸ πρωί.

Εἰς τὰς 3 μ. μεσ. ὁ Διευθυντὴς τῆς ἡφμερίδος μας μετὰ τοῦ Αρχισυντάκτου μετέβησαν εἰς τὴν Μητρόπολιν διὰ νὰ πληροφορηθῶσι περὶ τῆς ἀληθείας τῆς διαδόσεως. Εἰς τοὺς δρόμους τώρα ἐπεκράτει βαθυτάτη σιγή. Ἀργὰ καὶ ποῦ ἠκούετο τὸ βῆμα κάποιου νυκτοφύλακος ἢ διεκρίνετο κίτῳθεν τῶν φανῶν το σῶμά του ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου κατὰ τὸ ἤμυσι.

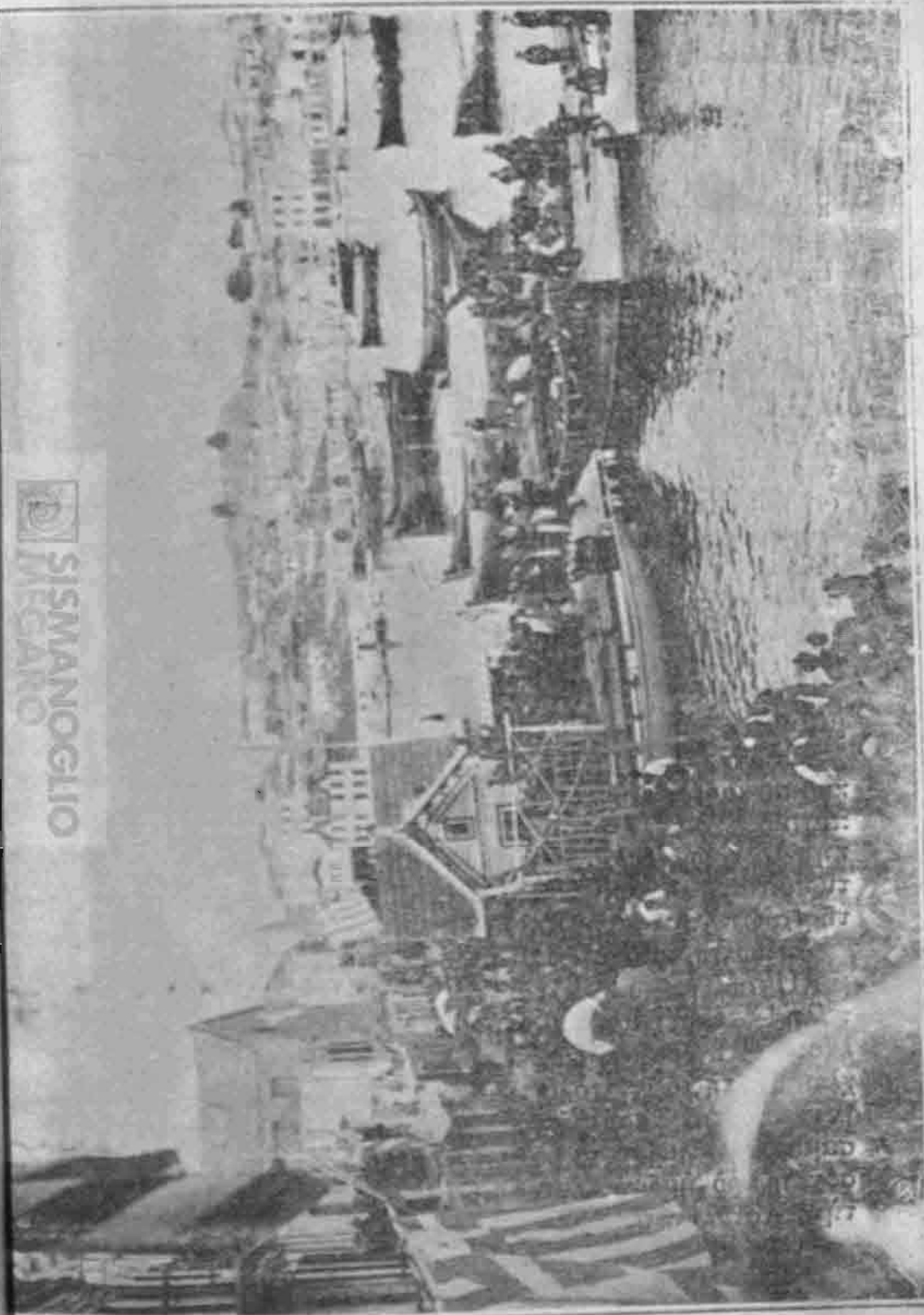
Ὅσον ἀφορᾷ τὴν χωροφυλακὴν ἢ τὰς στρατιωτικὰς περιπόλους, αὐτὰ οὐδαμοῦ ἐφαίνοντο. Οἱ Τοῦρκοι ἐώρταζαν τὸ Κουρμπὰν Βαϊράμιον καὶ ἦτο ἡ πρώτη νύκτι, καθ' ἣν εἰμπόρει νὰ ἰσχυρισθῆ κανεὶς ὅτι εὐωχοῦντο ἢ ἐκοιμῶντο εὐχαριστημένοι. Αἱ εἰδήσεις ἀπὸ τὸν πόλεμον ἦσαν δι' αὐτοὺς πλέον ἢ ἐνθαρρυντικαί...

Μακροσκελεῖς τρόντι ἀνακοινώσεις τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, τοιχοκολληθεῖσαι παρὰ τῆς Διοικήσεως εἰς τὰ κεντρικὰ μέρη τῆς πόλεως, τοὺς ἐπληροφόρει ὅτι ὁ Βουλγαρικὸς στρατὸς εἶχεν ἀποκρουσθῆ μὲ μεγίστας ζημίας πρὸ τῆς Τσατάλιζας, ὅτι ἐνεργοῦντος καὶ τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου, οἱ τοῦρκοι κατέστρεψαν δεκαπέντε Βουλγαρικὰ τάγματα κυριεύσαντες καὶ περὶ τὰ 70 τηλεβόλα, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς ἠττήθη, ὅτι ἀνεκτῆθη ὑπὸ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ τὸ Κατλάρ καὶ ὅτι οὗτος ἐβάδιζε πρὸς ἀνάκτησιν τῆς Κοζάνης.

Καὶ οἱ Τοῦρκοι τῆς Μυτιλήνης, ἐπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι ἐκοιμῶντο ἤσυχροι, τώρα ὅτε μεταβαίνομεν εἰς τὴν Μητρόπολιν.

Ἡ κιγκλιδοτὴ μεγάλη θύρα τῆς Μητροπόλεως ἦτο εὐτυχῶς ἀνοιχτή. Διήλθομεν τὸν μέγαν περίβολον. Εἰς τὰ παράθυρα τῆς κατοικίας τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπέχυνεν ἀμυδρὰν τὴν λάμπην τῆς μία κανδήλα. Ἀνήλθομεν. Μᾶς ὑπεδέχθη ὁ Πρωτοσύγκελος τοῦ Μητροπολίτου μας κ. Βασίλειος, ὁ ὁποῖος δὲ εἶχε πλα-

SISMANOGILIO
MISERANO

Ἡ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ. Ἡ ΑΠΟΒΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

γιάση ακίμη, καθὼς μᾶς εἶπε. Πράγματι εἰς τὸ δωμάτιόν του ὄπου μᾶς εἰσήγαγεν ἡ κλίνη ἦτο ἐντελῶς ἀθικτος, ἐπ' αὐτῆς δὲ ἀνεπαύετο τυλιγμένη εἰς μέγαν κίλινδρον μία πελωρία Ἑλληνικὴ σημαία. Ἐκεῖ κάπου εἰς μίαν γωνίαν τοῦ δωματίου τρία μικρὰ Γκρᾶ τοῦ ἵππικοῦ ἐπερίμεναν.

Ἠρωτήσαμεν περὶ τῆς ἀληθείας τῆς χαρμωσένου εἰδήσεως. Αἱ ἀπαντήσεις ἦσαν καταφατικαί. Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης ἠγρύπνει εἰς τὰ δωμάτια του.

Τὸν ἀναγγείλαντα τὴν εἶδησιν τῆς ἐλευσεως τοῦ Στόλου διὰ τὴν ἐπαύριον εἶχεν ἀποβιβάσει τὸ ἀντιτορπιλικὸν μας «Νίκη» εἰς τὴν μεταξὺ Βυρσοδευσιῶν καὶ Παναγιούδας ἀκτὴν μετὰ 7 ἄλλων.

Ταῦτα πληροφορηθέντες ἀπήλθομεν εἰς τὰ ἴδια διὰ ν' ἀναμείνωμεν τὸ γλυκοχάραγμα τῆς μεγάλης αὐγῆς.

Ἡ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Τὸ ὥρολόγιον τῆς Μητροπόλεως ἀντίζει μίαν μίαν τὰς ὥρας.

Ἐκυλίωντο σημαίνουσαι τὸ τέλος τῆς Τουρκικῆς κυριαρχίας ἐπὶ τῆς ὠραίας νέμφης τοῦ Αἰγαίου, τῆς πατρίδος τῆς Σαφροῦς, τῆς πατρίδος τοῦ Βερναρδάκη. Καὶ ἦσαν καθὼς τὸ ξεψύχισμα τοῦ τέρατος τῆς τυραννίας οἱ ἦχοι τοῦ ὥρολόγιου, οἱ κυλιόμενοι εἰς τῆς αἰωνιότητος τὴν ἄβυσσον.

Ἀπολεσθήτω ἡ μνήμη των διὰ παντός!

Ἡ αὐγὴ — ὁμοία ταύτης ποτὲ ἄλλοτε δὲν θ' ἀνατείλῃ! — ἐπρόβαινε εἰς τὸν ὄριζοντα καὶ ἤρξατο διαλύουσα τὰ βαθεὰ σκότη τοῦ ὀρίζοντος. Καὶ ἐπὶ τὸ χλωμόν της φῶς, τὸ ὄλον ἐν ἐντονώτερον καθιστάμενον ἀπὸ τὴν παρὰ τὴν Πετρόσκαλαν ἀκτὴν ἐχαιρετίσαμεν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου καθ' ὅσον ἡ πρὸ ἡμῶν θάλασσα ἐφωτίζετο περισσότερον μετὴν ἀνατολὴν τῆς ἐθνικῆς ἡμέρας.

Ὁ «Αβέρωφ» τὸ ὑπερήφανον θεωρητὸν μας, εὐ-

ρισκόμενον εἰς τὸ μέσον τῆς ναυτικῆς παρατάξεως εἶχε πλῆγίως του κατὰ γραμμὴν ἐξ ἀριστερῶν τὰς τρεῖς «Υδρας». Ἐκ δεξιῶν του δύο ἀντιτορπιλικά — δύο «Νίκαι» προφανῶς καὶ πέραν, μόλις διακρινόμενα, ἐπὶ τῆς σκοτεινῆς ἐπιφανείας ἴσταντο τὰ τορπιλικά μετὰ τῶν δύο μεταγωγικῶν τοῦ «Πέλοπος» καὶ τῆς «Ἀρκαδίας» μετ' ἀποβατικῶν σωμάτων. Εἰς τὴν δευτέραν γραμμὴν ἐν ὀλιγαγωγόν ἐξεχώριζεν πρὸς τὴν ἀσιατικὴν ἀκτὴν τῆς ἀντίπεραν Ἀνατολῆς προστατευόμενον ἐφ' ἑνὸς ἄλλου ἀντιτορπιλικοῦ, ἂν δὲν ἀπατώμεθα τοῦ «Ἰέρακος». Ἐμετρήσαμεν ἐν συνόλῳ 14 πλοῖα μικρὰ καὶ μεγάλα συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὀλιγαγωγῶν.

Ἐμπρὸς μας εἰς τὸν στρατιωτικὸν σταθμὸν Πετρόσκαλας μερικοὶ Τούρκοι σιωπηλοὶ ἐθεῶντο τοῦ θεάματος. Ἡ τροχμαία ἤρχισεν ἤδη νὰ πληροῦται κόσμου. Ἐπὶ τοῦ «Αβέρωφ» εἶχεν ὑψωθῆ ἡ κυανόλευκος Ἐντὸς τῆς πόλεως, τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐκείνην ἀντήχησεν ὁ κώδων τῆς Μητροπόλεως ὁ σημαίνων τὴν ἴναρξιν τοῦ ὄρθρου τῆς ἑορτῆς τῶν Ταξιαρχῶν καὶ τοῦ ὄρθρου τῆς ἐλευθερίας.

Ἀπὸ τὴν πόλιν ὁμοίως ἐν σάλπισμα ἠκούσθη, τὸ τελευταῖον τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος καθὼς ἔπειτα ἐμάθαμεν ἀπεσύρετο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς νήσου.

Δύο σήματα ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ προσθίου ἴστου τοῦ «Αβέρωφ» καὶ συγχρόνως τὸ ὠραῖον πλοῖον ἤρξατο προελάντων σιγὰ μετὰ τῶν ἰσχυρῶν δορυφόρων του.

Εἶχε πλησιάζει ἤδη ἀρκετὰ πρὸς τὸ Καστράκι ὅτε ἔξαφνα τὸ ὠραῖον ἐμβατήριον «Μαύρ' εἰν' ἡ νύχτα στὰ βουνὰ» ἀντήχησεν ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν χαλκίνων ὀργάνων τῆς μουσικῆς του.

Ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων, τῶν ὀπισθεν τοῦ Νομαρχιακοῦ θερέτρου, ἀποκαλυπτόμεθα δακρύοντες. Μία σεβαστὴ δέσποινα τῆς πόλεώς μας δὲν δύναται νὰ συγ-

κρατηθῆ και καταπνίγει τοὺς λυγμοὺς τῆς — λυγμοὺς ἀνεκλαλήτου χαρᾶς και συγκινήσεως.

ΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΟΥ

Ενῶ οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, εἰς τοῦ Τοῦρκου Νομαρχου Αρχιελεάγου Εκρέμ βέη ὄλου εἶχε προσέλθῃ και ὁ διοικητὴς Ερᾶμ συνήρονοντο οἱ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης μας, ὁ Τοῦρκος Μου, τῆς, πλείστοι πρόκριτοι ὀθωμανοὶ, ὁ Δήμαρχος κ. Βασ. Π. Βασιλείου, οἱ Δημογέροντες και οἱ Πρόξενοι τῶν ξένων Κρατῶν, ὄπως σισκεφθῶιν ἐπὶ τῆς καταστάσεως, τοῦτο μετὰ ἰδιαίτεραν τῆς Τουρκικῆς Νομαρχίας πρόσκλησιν.

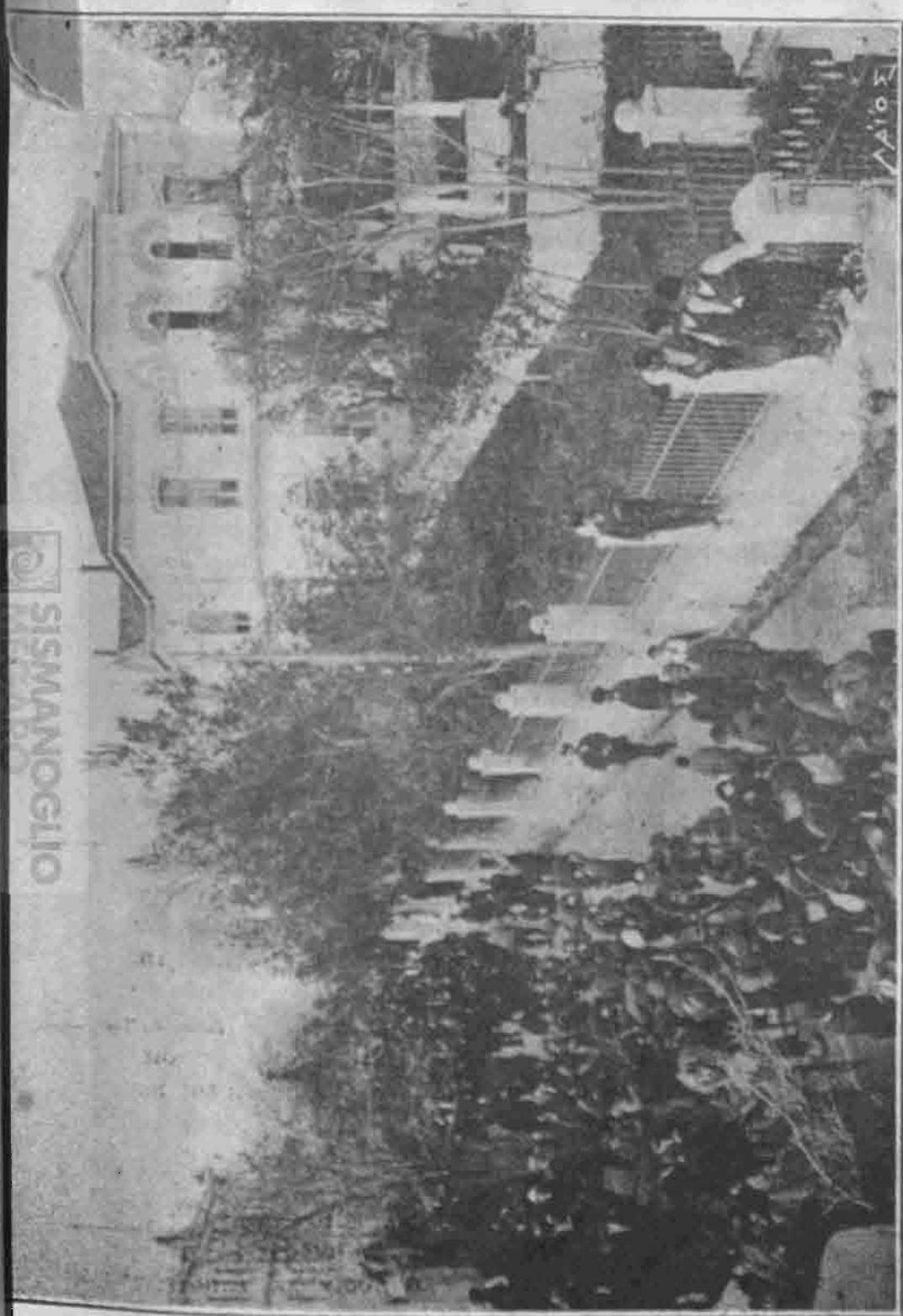
Εκεῖ λαβῶν τὸν λόγον ὁ Νομαρχος ἐπὶ παρουσίᾳ και τοῦ Τοῦρκου Χιλιάρχου ἐξέθηκεν εἰς αὐτοὺς τὰ συμβαίνοντα και ἐζήτησε τὴν γνώμην τῶν προσκληθέντων. Πάντες ἀπεφάνθησαν ἐπὶ τῆς ἀμέσου παραδόσεως τῆς πόλεως, πρὸς ἀποφυγὴν, ἀνωφελοῦς ἄλλως, αἱματοχυσίας.

Μετὰ τὴν γνώμην ταύτην συνετάχθησαν ἀμέσως ὁ Νομαρχος Εκρέμ βέης και ὁ Ἀρμένιος διοικητὴς Ερᾶμ βέης. Ζητηθείσης ὁμοως και τῆς γνώμης τοῦ Χιλιάρχου οὕτως ἐδήλωσεν ὅτι δὲν εἶχε καμίαν πρὸς τοῦτο διαταγὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς του και ὅτι συνεπὼς ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀντιτάξῃ ἀμυναν.

Επὶ τῷ ἀκούσματι τούτῳ σφοδραὶ ἠγέρθησαν διαμαρτυρίαι, καθ' ὅτι ὁ Τοῦρκος Χιλιάρχος ἀφῆκε γὰ ὑπόνοιθῆ ὅτι τὴν ἀμυναν ταύτην θ' ἀντέτασεν ἐντὸς τῆς πόλεως.

Η ΑΤΜΑΚΑΤΟΣ

Ενῶ ταῦτα συνέβαινον εἰς τοῦ Νομαρχου μία ἀτμάκατος ἀποσπασθεῖσα ἐκ τοῦ «Αβέρωφ» ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς εἰσήρχετο εἰς τὸν λιμένα φέρουσα εἰς τὴν πρόραν ἀναπεπταμένην λευκὴν σημίαν και εἰς τὴν πρύμνην τὴν χρυαόλευχον.

© SISMANOGILLO

Επὶ τῇ θέᾳ τῆς τὸ τί ἔγινε τότε εἶναι ἀπερίγραπτον.

Οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ ἀντήχησαν κατὰ μῆκος τῶν δύο τοῦ λιμένος βραχιόνων καὶ τῆς προκυμαίας, ἥτις ἦτο κατάμεστος κόσμος, συνοδευόμεναι καὶ ὑπὸ ἀπειραρίθμων πυροβολισμῶν, ὡσανεὶ συνήπτο σφοδρὰ μάχη. Πολλοὶ μάλιστα μὴ γνωρίζοντες τὸν λόγον τῶν πυροβολισμῶν, κυρίως οἱ ἐν ταῖς συνοικίαις, ἔσπευσαν νὰ κρυφθοῦν εἰς τὰς οἰκίας των.

Τῆς ἀτμακάτου ἐπέβαιναν ὁ γνωστὸς καὶ δημοφιλῆς πρόην πλοίαρχος τῆς ἀτμοπλοίας Χατζῆ Δαοῦτ καὶ νῦν ἀξιωματικὸς τοῦ Β. Ναυτικοῦ κ. Βασίλειος Καραμοῦτζος ἐξελθὼν ὅπως ἀπατήσῃ τὴν παράδοσιν τῆς πόλεως καὶ τοῦ εὐρισκομένου ἐν αὐτῇ στρατοῦ, κατ' ἐντολὴν τοῦ Υποναύαρχου Αρχηγοῦ κ. Κουντουριώτου.

Ἐν τῷ μεταξὺ πάντες οἱ κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ χωροφύλακες τῆς προκυμαίας εἶχον ἐξαφανισθῆ. Πελώρια δὲ Ἑλληνικαὶ σημαῖαι εἶχον ἀναπετασθῆ ἐκ τῶν κατὰ μῆκος τῆς προκυμαίας κτιρίων.

Ἐντεταλμένος ὅπως ἀκούσῃ τὰς προτάσεις τοῦ κ. Υποναύαρχου παρουσιάσθη ὁ τέως Διοικητὴς Μυτιλήνης Εὐρᾶμ βέης. Ἡ δὲ ρητὴ τοῦ Υποναύαρχου ἀπαίτησις ἦτο ὅπως ἡ παραίδωσις γίνῃ ἐν τῷ δύο ὥρων.

Τὴν πρότασιν ταύτην ἔφερεν ὁ τέως Διοικητὴς εἰς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ τέως Νομάρχου συσκεττημένους ὅτε καὶ ὁ Τοῦρκος χιλιάρχος ἀντίταξε τὴν ἀρνησὶν ἦν ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, διὰ τὴν ὁποῖαν διαμαρτυρήθησαν οἱ ἀγαπώμενοι τῆς κοινότητος καὶ τῶν ξένων Κρατῶν.

Ἡ ἀντιπρότασις

Ὁ Χιλιάρχος εὐρεθεὶς εἰς δυσάρεστον θέσιν ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς εὐθύνης τὴν ὁποῖαν ἀνελάμβανεν, ἐζήτησε διέξοδον εἰς μέσσην τινὰ λύσιν καὶ ἐπρότεινε τὰ ἑξῆς-τις:

1ον. Νὰ ζητηθῆ εἰκοσιτετράωρος προθεσμία πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντοπόλει Κυβερνήσεως. Μετὰ τὴν συνεννόησιν ταύτην, εἰάν ὁ Χιλιάρχος διατάσσεται νὰ παραδώσῃ τὴν πόλιν ἀνευ ἀμύνης ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ ὑπήκουε.

2ον. Ἐν ἡ περιπτώσει δὲν θὰ ἐγένετο δεκτὸν τοῦτο ἐκ μέρους τοῦ Υποναύαρχου Διοικητοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου, νὰ ἐπιτραπῆ τότε εἰς τὸν Τοῦρκικὸν Στρατὸν νὰ διαπεραιωθῆ εἰς τὴν ἀντίπεραν Ἀνατολὴν μετὰ τῶν ὅπλων καὶ τῶν πολεμικοῦν, ἡ δὲ διαπεραιώσις αὕτη νὰ γίνῃ διὰ τινος τῶν Ἑλληνικῶν μεταγωγικῶν.

3ον. Ἐν ἡ περιπτώσει καὶ ἡ πρότασις αὕτη ἤθελεν ἀπορριφθῆ, τότε νὰ ἐπιτραπῆ εἰς τὸν Τοῦρκικὸν στρατὸν ν' ἀποχωρήσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Νήσου, ὅπως ἀντιτάξῃ τὴν δέουσαν ἀμυναν.

ΤΙ ἀπήντησεν ὁ κ. Κουντουριώτης

Τὰς τρεῖς ταύτας ἀντιπροτάσεις ἀνέλαβον νὰ φέρουν εἰς τὴν Ναυαρχίδα οἱ Πρόξενοι, ὁ Νομάρχης μετὰ τοῦ Διοικητοῦ καὶ ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης κ. Κύριλλος. Ἐφ' ᾧ καὶ ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ «Αἰβέρωφ» δι' ἀτμακάτου ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλείσης, ὅπως παραλάβῃ τὴν Ἐπιτροπὴν.

Ὁ κ. Κουντουριώτης, ὡς ἄλλοις τε καὶ ἀνεμύνητο, ἀπέρριψεν ἀσυζητητὴ ἐκ τῶν ὡς ἀνω τριῶν προτάσεων τὰς δύο πρώτας. Ὡς πρὸς τὴν τρίτην εἶπεν, ὅτι ὁ Τοῦρκικὸς στρατὸς, εἰάν ἐνόμιζεν, ὅτι θὰ ἦτο δι' αὐτὸν καλλίτερον ν' ἀποσυρθῆ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς νήσου, ἦτο κύριος νὰ το πράξῃ καὶ δὲν θὰ τον ἠμποδίζε. Τοῦτο ἀπήντησεν ὁ κ. Υποναύαρχος, ὅτι εἰς ἀποφύγη ἐνδεχομένην ἀντίστασιν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, πρᾶγμα διόλου βεβαίως εὐχάριστον διὰ τὸν Ἑλληνικὸν αὐτῆς πληθυσμὸν πρὸς τοὺς δὲ καὶ διότι ὡς ἐκ τῶν λεηλομένων μέτρων εἶχε τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ στρατὸς οὗτος ταχέως θὰ ἠγματοπιζέτο. Ὅθεν ἐδήλωσεν εἰς

τὴν Επιτροπὴν, οὗ παρέτεινεν ἐπὶ μίαν εἰσέτι ὥραν, ἦτοι μέχρι τῆς ἡμισείας μετὰ μεσημβρίαν, τὴν προθεσμίαν πρὸς παράδοσιν τῆς πόλεως, μεθ' ἧς θὰ διέτασσε τὴν ἀποβίβασιν τῶν ἀγνημάτων πρὸς κατάληψιν αὐτῆς διὰ παντὸς μέσου.

Ἡ ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ

Πράγματι τὴν ἡμίσειαν μ.μ. ἀκριβῶς ἐπιβαίνοντες λέμβων καὶ φορτηγίδων, αἱ ὁποῖα εἶχον προηγουμένως ζητηθῆ, ἀπεβιβάσθησαν εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως τὰ Ἑλληνόπλουιά μας. Ὁ Τουρκικὸς στρατὸς εἰς ἐν ἀπὸ πρωίας ἐκκενώσθη τὴν πόλιν καὶ λάβῃ τὴν πρὸς τὴν Οὐτζάν (κτιῆμα Λεμονοῦ) ἄγουσαν.

Ἡ ἀπόβασις ὁμαλῶς ἐγένετο ἄνευ ἀντιστάσεως· εἰς διάφορα, ὡς εἶπομεν, σημεία τῆς πόλεως, ἦτοι εἰς τὸν λιμένα, τὴν Πετρόσκαλαν καὶ τὴν Τουρκικὴν συνοικίαν τῆς Ἐπάνω Σκάλας, ὅπου εἶχον μεταβῆ τὰ «Ψαρρά», ὅπως βοηθήσωσιν ἐν ἀνάγκῃ τὴν ἀπόβασιν.

Οὕτως ἐπετεύχθη ἡ ἀναίμακτος κατάληψις τῆς πόλεως χάρις εἰς τὴν πειθὴ καὶ φρόνησιν τοῦ κ. Υποπροξένου τῆς Γερμανίας, ὅστις καὶ διηυθέτησε τὴν ὅλην ὑπόθεσιν, ὅτε παραλαβὼν τὸν εἰσέτι ἀμφιρρέποντα Ἐκρέμ βέην ἐν τῇ ἀμάξῃ του, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν Προξένων μεταβῶσι παρὰ τῷ Ναυάρχῳ, ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν κατ' ἰδίαν καὶ ἐν ἀνέσει τὸ ἄσκοπον τῆς ἐπιμονῆς του εἰς τὴν περὶ αἰτήσεως προθεσμίας πρότασιν, ἣς ἀπορριπτομένη, ὡς θ' ἀπερρίπτετο παρὰ τοῦ Ναυάρχου, θὰ ἐπέφερε κατ' ἀνάγκην εἰς τὸν τόπον τὰς χειρόστας καταστροφάς. Ἀπεσοβήθη δὲ οὕτω, θεία πάντως οἰκονομία, ὃ ἐπαπειληθεὶς κίνδυνος τοῦ βομβαρδισμοῦ τῆς Τουρκικῆς συνοικίας ὑπὸ τῶν «Ψαρρῶν» καὶ ἡ σφαγὴ καὶ ἡ λεηλασία, εἰς ἃς ὁ Τουρκικὸς στρατὸς θὰ ἐπεδίδοτο ἐν τῇ πόλει.

Ἡ ὙΨΩΣΙΣ ΤΗΣ ΣΗΜΑΪΑΣ

Ἐν μέσῳ τῶν ζητωκραυγῶν καὶ τῶν ἀλλαλαγμῶν

τοῦ ἐξάλλου πλήθους ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν, ἀπειβιάσθη τὸ εἰς τὴν Πετρούσκαλαν ἄγλημα. Προηγουντο αὐτοῦ δύο μυδραλλιοβόλα «Μαζίμ» καὶ εἴπειτο τὸ ἄγλημα μὴ μίαν πελωρίαν σημαίαν. Ἦγειτο δὲ αὐτοῦ ὁ κ. Καραμοῦτζος, ὁ συμπαθὴς γνώριμος τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου καὶ καλὸς φίλος μας.

ὑπὸ τὴν ὄδηγιάν τοῦ κ. Δεμέστιχα ὑποπλοιάρχου τὸ ἄγλημα ἠκολούθησε τὴν παραλιακὴν ὁδὸν, τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ Καστράκι καὶ ἐκεῖθεν ἀνήλθε πρὸς τὸ κλειστὸν θέρειτρον τοῦ Νομάρχου.

Πάσαντα τὸ ἄγλημα ἔκαμε κατοχὴν τοῦ κυβερνητικοῦ κτιρίου καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξώστου αὐτοῦ, τοῦ βλέποντος πρὸς τὴν θάλασσαν, ὑψώθη ὑπερήφανος ὡς ἐν ἐξαίσιον σύμβολον πολιτισμοῦ καὶ ἐλευθερίας ἢ σημαία τοῦ αἰωνίου, τοῦ ἀθανάτου Ἑλληνικοῦ ἔθνους, χαρεισθεῖσα ὑπὸ τοῦ στόλου δι' εἴκοσι καὶ ἐνὸς κανονισμῶν, ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους καὶ τὰ δάκρυά του.

Εἰς τὸ Διοικητήριον

Ενῶ ταῦτα συνέβαινον εἰς τὸ Κιόσκι τοῦ Νομάρχου, ὁ Στρατιωτικὸς καὶ Πολιτικὸς Διοικητὴς Μυτιλήνης κ. Κ. Μελάς κατελάμβανε τὸ Διοικητήριον, τάσων πρὸ αὐτοῦ φρουράς.

Κατὰ τὴν παράδοσιν παρίσταντο καὶ αἱ Α. Ε. ὁ τέως Νομάρχης Ἀρχιπελάγους Ἐκρέμ βέης ὡς καὶ ὁ Διοικητὴς Ἐράμ βέης.

Τιμὴ εἰς τοὺς ἀτυχησαντάς

Ενταῦθα καὶ ἀρμόζον εἶναι καὶ εὐγενὲς καὶ δίκαιον νὰ ἐξάρωμεν τὴν καθ' ὅλας τὰς δυσκόλους ταύτας ὥρας συμπεριφορὰν τῶν δύο τούτων ἀνωτάτων Κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων τῆς καταργηθείσης Τουρκικῆς Ἐξουσίας τῆς Νήσου μας.

Ἀμφότεροι συμπεριφέρθησαν κατὰ τρόπον ὑπερβαίνοντα πάντα ἔπαινον. Χάρις εἰς τὴν μετριοπάθειαν

τῶν Α. Ε. τοῦ Τούρκου Νομάρχου Ἀρχιπελάγους Ἐκρέμ βέης, τῆς φιλανθρωποῦ αὐτοῦ μερίμνης ὑπὲρ τοῦ τόπου καὶ τῶν κατοίκων προελήφθη πᾶν ἄτοπον καὶ ἐξουδετερώθη πᾶσα ἀντίστασις. Καὶ οἱ δύο ἔδειξαν, ὅτι ἡγάπων αὐτὸν τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἀπόλασεν ἢ ἀτάσθαλος πολιτικὴ τῶν Νεοτούρκων καὶ αἱ παλαιαὶ ἁμαρτίαι τῆς Τουρκικῆς Διοικήσεως. Ὁ Ἐκρέμ βέης ἰδίᾳ ἀπέδειξε πράγματι, ὡς πολλὰκις ἰσχυρίνηθη, ὅτι ἡ Μυτιλήνη ἦτο δι' αὐτὸν προσφιλέως ὡς πατρίς.

Καὶ ἡ Μυτιλήνη ἐν τῇ χάριτι τῆς δὲν λησμονεῖ νὰ διατρανώσῃ πρὸς τοὺς ἠττημένους τῆς σήμερον δύο τούτους Οθωμανοὺς Κυβερνήτας τῆς τὴν εἰλικρινῆ τῆς ἐκτίμησιν εἰς μίαν σκέψιν εὐγενοῦς συμπαθείας.

Ἄλλαι πληροφορίες

Χθὲς τὴν νύκτα ἀπέπλευσαν πρὸς ἄγνωστον διεύθυνσιν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ στόλου τῆς κατοχῆς μετὰ τῆς Ναυαρχίδος καὶ τῶν μεταγωγικῶν.

Εἰς τὸν Ν. λιμένα ἀγκυροβολοῦσι μόνον τὸ ἀντιτορπιλικὸν «Νέα Γενεά» καὶ τὸ καταδρομικὸν «Ἐσπερία», εἰς δὲ τὸν Β. λιμένα τὸ φασηκτὸν «Ψαρρά».

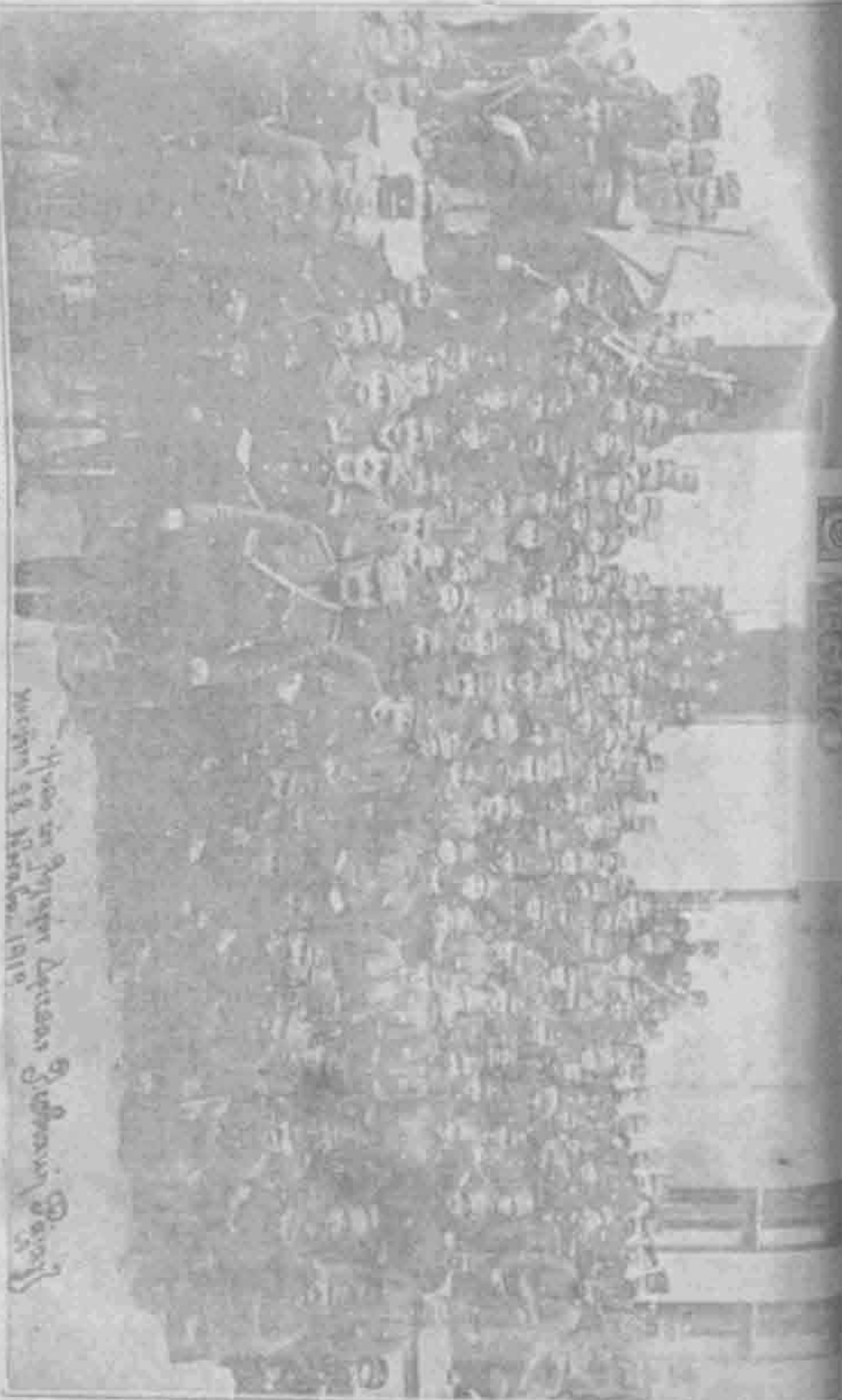
Πλήρης τάξις ἐπικρατεῖ ἐν τῇ πόλει, ἡ δὲ ἀντίστασις ἐκ μέρους τοῦ ἀποχωρήσαντος Τουρκικοῦ στρατοῦ δὲν ὑποτίθεται, ὅτι θὰ εἶναι σοβαρὰ.

Ὁ Στρατὸς τῆς κατοχῆς κατηλύθη εἰς τὰ διάφορα τῆς πόλεως κοινοτικά σχολεῖα.

Ἡ Τουρκικὴ χωροφυλακὴ ἠχηλωπίσθη, παραδοθεῖσα.

Οἱ Οθωμ. πληθυσμοὶ ἤρξαντο συνεισφέροντες ἐκ τῶν ὀδικοιολογήτων φόβων τῶν.

Η πόλις τῆς Μυτιλήνης ἀπὸ τοῦ Σισμάνογλου

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ

(ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ)

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἡ Λέσβος ἔφερε, πρὶν ἢ ὀριστικῶς προσλάβῃ τὸ σημερινόν της ὄνομα, τὰ ὀνόματα, Ισαπελάγια καὶ Μακαρία. Πρῶτοι δὲ αὐτῆς κάτοικοι ὑπῆρξαν οἱ Πελασγοί.

Μία ἀποικία, Ἰώνων ἦλθε βραδύτερον εἰς τὴν νῆσον ὑπὸ ἀρχηγόν τὸν Μάκαρον, τοῦ ὁποῖου ὁ γαμβρὸς Δέσβιος ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομά του, διατεινόμενος, ὅτι εἶχε κατοικήσῃ ἐν αὐτῇ ἐπὶ δύο γενεάς ἀνθρώπων πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Κατὰ δὲ τὴν μεγάλην μετανάστευσιν τῶν Αἰολέων αὐτὴ κατελήφθη ὑπ' αὐτῶν (130 ἔτη μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον), οὗτοι ἔκτισαν τὴν Ἐξάπολιν, περιλαμβάνουσαν τὰς ἔξι πόλεις τῆς νήσου, ἴτοι τὴν Μυτιλήνην, τὴν Μήθυμναν, τὴν Ἐρεσσόν, τὴν Πύρραν, τὴν Ἀντισσαν καὶ τὴν Αἰρίσβην. Συνεπεία ὁμοῦ βραδύτερον τῆς καταστροφῆς τῆς Αἰρίσβης ὑπὸ τῶν Μηθυμναίων αἱ ὑπολειφθεῖσαι πέντε πόλεις ἔλαυσαν φέρουσαι τὸ ὄνομα τῆς Ἐξαπόλεως.

Οἱ Αἰολεῖς ἐγκατεστάθησαν ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς γείτονος Ἀσίας ὅπου καὶ ἔκτισαν ἀνήθηρτάς πόλεις. Ἐπειδὴ ὁμοῦ οἱ Ἀθηναῖοι διημφισβήτησαν πρὸς τοὺς Αἰολεῖς τὴν κυριαρχίαν τῶν ἐν λόγῳ πόλεων, οὗτοι μετὰ τῶν Λεσβίων ὑπεστήριξαν τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματά των μετὰ σθένους· ἀλλ' ὁ Περίανδρος, τύραννος τῆς Κορίνθου κληθεὶς παρ' ἀμφοτέρων ὡς διαιτητής, κατεκύρωσε τὸ Σίγειον, πόλιν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλλησπόντου, εἰς τοὺς Ἀθηναίους,

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΟΥ

ἦτις καὶ ἦτο ἀνέλαθεν τὸ ἀντικείμενον τῆς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Αἰολέων διαφορᾶς.

Ἡ Λέσβος ἀνεδείξεν ἐνδόξους μεγαλοφυΐας, αἱ ὁποῖαι καὶ συντέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν φήμην αὐτῆς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ὑπῆρξεν ἡ πατρις τῆς αἰολικῆς σχολῆς τῆς λυρικῆς ποιήσεως καὶ ἐγένετο ἡ κοιτίς τοῦ ποιητοῦ καὶ μουσικοῦ Τερπάνδρου καὶ τῶν λυρικῶν Αἰκαίου καὶ Σαπφούς ὡς καὶ τοῦ διθυραμβοποιῦ Ἀρίωνος.

Ἄλλ' εἰς τὴν Λέσβον ἀνεδείχθησαν καὶ ἄλλαι μορφᾶι φιλολογικαὶ καὶ φιλοσοφικαὶ, ὡς ὁ σοφὸς καὶ διπλωμάτης Πιττακὸς καὶ οἱ ἱστορικοὶ Ἐλλάνικος καὶ Θεοφάνης ὡς καὶ οἱ φιλόσοφοι Θιόφραστος καὶ Φανίας.

Σαφεῖς ὑπαινιγμοὶ ἀπαντῶντες εἰς τὰ σωζόμενα ἀποσπάσματα τῶν ποιημάτων τοῦ Αἰκαίου δεικνύουσιν, ὅτι ἡ νῆσος μετὰ τὴν ἀνατροπὴν σαυρᾶς ὄλης τυραννῶν, σχεδὸν κατεστράφη, παραδοθῆσα Ἑρμαιῶν εἰς ἐμφυλίους παραγμοὺς μέχρις ὅτου ὁ Πιττακὸς ἐξελέγη ὡς εἶδος δικτάτορος αὐτῆς.

Οἱ Λέσβιοι βραδύτερον ὑπετάγησαν εἰς τοὺς Πέρσας μετὰ τὴν κατάκτησιν ἐπ' αὐτῶν τῆς Ἰωνίας καὶ Αἰολίας· κατόπιν ὁμως μετασχόντες τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰώνων καὶ ὑποταχθέντες ἐκ νέου, Περσὸν μέρος μετὰ τοῦ Ξέρξου εἰς τὴν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείαν. Μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους ἡ Λέσβος κατέστη ἐν τῶν σπουδαιωτέρων μελῶν τῆς Ἀθηναϊκῆς Ὀμοσπονδίας μέχρι τοῦ 4ου ἔτους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (428 π. Χ.), οἱ καὶ ὀλόκληρος ἡ Λέσβος ἐστίασεν ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων ἐκτὸς τῆς Μηθύμνης. Αἱ πρόοδοι τῆς ἐν λόγῳ στάσεως ὡς καὶ ἡ κατάληξις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀποτελοῦσιν ἐν τῶν τραγικωτέρων ἐπεισοδίων τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τὸ δὲ οἰκτρὸν αὐτῆς τέλος ἐσημείωσε καὶ τὸ τέλος τῆς Δυνάμεως τῆς Λέσβου.

Μετὰ πολλὰς ἄλλας ἱστορικὰς περιπετείας αἱ Λέσβιοι ἐλευθέρησαν εἰς τὴν Μιθρηνδαίην ἀπὸ τὸν ὁ-

ποῖον καὶ παρέλαβον αὐτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι.

Εἰς τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Παλαιολόγων, βραδύτερον παρεχώρησε τὴν νῆσον εἰς τὴν Ἐνετικὸν οἶκον μέχρις ὅτου κατέλαβεν αὐτὴν ὁ Μωάμεθ Β' πολιορκήσας τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς Μυτιλήνην.

Ὁ Μωάμεθ Β', ὁ ὁποῖος δὲν ἐσυνθηκολόγησε μετὰ τὸν δυστυχῆ Αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον τὸν Παλαιολόγον, τὸν ὁποῖον ἐν τούτοις ἐξετίμα διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειάν του, δὲν ἠδύνατο νὰ φρεισθῆ τοὺς διεφθαρμένους ἡγεμόνας, ποῦ ἐκυβέρνησαν τὴν Μυτιλήνην.

Δι' αὐτό, οὔτε αἱ ταπεινὰ κολακεία, οὔτε αἱ ἱκεσίαι τοῦ τελευταίου ἡγεμόνος τῆς Λέσβου, Νικολάου Γατελοῦζου (ὁ ὁποῖος εἶχε φονεύσῃ τὸν ἀδελφόν του διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν ἀρχὴν), δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πείσουν τὸν κατακτητὴν.

Τῷ 1462 ὁ στόλος τοῦ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Μαχμούτ πασᾶ ἐπολιορκεῖ τὴν Μυτιλήνην, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἐφθάνει ἐκ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς τῆς πόλεως μετὰ πολλὰς χιλιάδας γλιαντισάρων. Επολέμησαν γενναίως καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὸ φρούριον καὶ μετὰ τριῶν ἑβδομαδῶν πολιορκίαν ὁ Μαχμούτ δὲν ἦτο περισσώτερον προχωρημένος ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν. Ἄλλ' ἐμελλε νὰ τὸν ἐξυψηρετήσῃ ἡ προδοσία. Διέφθειρε δι' ὑποσχέσεων καὶ χρημάτων τὸν Λούκιον, ἐξάδελφον τοῦ ἡγεμόνος. Ὁ Λούκιος παρέστησεν εἰς αὐτόν, ὅτι πᾶσα ἀντίστασις ἦτο ματαία καὶ ὅτι καλύτερον ἦτο νὰ παραδοθῶν τὸ γρηγορώτερον διὰ ν' ἀπολαύσῃ τῆς εὐνοίας τοῦ Σουλτάνου.

Τὸ φρούριον λοιπὸν ἠνοήχθη, οἱ δὲ Τοῦρκοι ἀνύψωσαν τὴν νικηφόρον σημαίαν τῶν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐγκαθίδρυσαν εἰς αὐτὸ φρουρὰν (15 Νοεμβρίου 1462).

Ὁ Γατελοῦζος ἐπέθετεν, ὅτι εἶχεν ἐξασφαλίσει δι' ἑαυτὸν ἔντιμον βίον σύμφωνα μετὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ναυάρχου Μαχμούτ. Ἄλλ' εἰς τὴν Κων]πολιν, ὅπου

μετεφέρθη, έρρίφθη εις τὰς φυλακὰς μὲ τὸν ἐξάδελφόν του· διὰ τὰ τοὺς χαρισθῆ ἢ ζῶν, ἐξώμοσαν ἀμφοτέροι καὶ ἐφόρεσαν σαρίκι. Μετὰ τινὰς ὁμοῦς ἡμέρας ὁ Μωάμεθ ἀγανακτήσας διὰ τὴν ἀνανδρίαν των, διέταξε καὶ τοὺς ἐστραγγάλισαν!

Οὕτως ἐσβέσθη ἐν κατασχύνῃ ὁ τελευταῖος τῆς οἰκογενείας τῶν Γατελούζων, οἱ ὁποῖοι ἄλλως τε δὲν ἦσαν ἢ τυχοδιῶκται.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μέχρι τῆς 8ης Νοεμβρίου 1912 ἡ ἱστορία σιγᾷ ἐπὶ τῆς νήσου. Κατὰ τὴν διὰ παντὸς ἀξιωματικὸν αὐτὴν ἡμέραν ἰσχυρὰ μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου, ἡγουμένου τοῦ «Αβέρωφ», ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὑφῆυτο τὸ σῆμα τοῦ ναυάρχου κ. Π. Κουντουριώτη, κατέλαβε τὴν νῆσον ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως Γεωργίου. Ὁ Ἕλλην ναύαρχος καταλύσας τὸς ἐπὶ τῆς νήσου Τουρκικὰς Ἀρχὰς, ἐγκαθίδρυσε στρατιωτικὸν Διοικητὴν αὐτῆς τὸν ταγματάρχην κ. Π. Μανουσάκη καὶ προσωρινὸν πολιτικὸν Διοικητὴν τὸν ὑποπλοίαρχον κ. Κ. Μελάν, ὑπὸ τὸν φρενητιῶδη ἐνθουσιασμόν τῶν Μυτιληναίων, οἱ ὁποῖοι μετὰ πάροδον ὑπερπεντακωσαιοῦς δουλείας ἠτύχουν τέλος νὰ ἴδωσι τὴν νήσον των ἐλευθέραν τοῦ βαρβάρου ζυγοῦ.

Ἐν τούτοις, ἀν καὶ ἡ πόλις τῆς Μυτιλήνης παρεδόθη ἀναιμωτί, δὲν συνέβη ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν νῆσον. Ὁ διοικῶν τὴν ἐν Μυτιλήνῃ τουρκικὴν φρουρὰν χιλίαρχος Γανῆ, ἐνῶ αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ παρέδιδον τὴν πόλιν εἰς τὸν Ἕλληνα στόλαρχον, ἀνεχώρει μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν τάγματος εἰς τὴν ὀχυρὰν καὶ φύσει καὶ παρασκευῇ θέσιν τοῦ Κλαπάδου, ὅπου ἀντέταξε γενναίαν ἀμυναν. Πολιορκηθεὶς ὁμοῦς σιενῶς ὑπὸ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ ἀφικθειῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἐνισχύσεων ἐξ ἐνὸς τάγματος τῆς σιδηρᾶς μεραρχίας ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου κ. Παυλοπούλου, αἱ ὁποῖαι ἠνώθησαν μὲ τοὺς ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ κ. Μανουσάκη πεζοναύτας καὶ Κρήτας ἐθελοντὰς καὶ τῆς ἐξ Ἀμερικῆς κατελθούσης Λεσβιακῆς φάλαγγος ὑπὸ

τὴν διοίκησιν τοῦ λοχαγοῦ κ. Περ. Δρίτσα, ἠναγκάσθη νὰ παραδοθῆ εἰς τοὺς ἀναλαβόντας τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν Συνταγματάρχην κ. Σερμακέζην καὶ λοχαγὸν Βερνάρδον, τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Μακεδονικῆς στρατιᾶς. Ἡ Λέσβος τὴν 8ην Δεκεμβρίου ἐώρταζε τὴν πλήρη ἐλευθερίαν της.

Ἡ Λέσβος, τὴν ὁποῖαν οἱ Βυζαντινοὶ ὠνόμασαν μὲ τὸ ὄνομα τῆς πρωτεύουσας της Μυτιλήνης, εἶναι μία τῶν σημαντικωτέρων τῆς Μεσογείων καὶ ἡ μεγαλύτερα τῶν νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους.

Ἐχει περίμετρον 290 χιλίομ. καὶ ἡ ἐπιφάνειά της δὲν εἶναι κατωτέρα τῶν 1982 τετραγ. χιλιομ. Ἐχει μῆκος 70 χιλιομ. (ἀπὸ Σιγρίου μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Μαλέα) καὶ πλάτος 45 χιλ.

Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτὴν πεντηκονταετηρίδα ἡ Λέσβος ἀνεπτύχθη ἀλματωδῶς καὶ ἡ ὁρμὴ τῶν λαῶν πρὸς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν πρόοδον ἐκδηλοῦται καταφανῶς καὶ εἰς αὐτὴν· αἱ ἀπογραφαί, αἱ ὁποῖαι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος ἐφθασαν μόλις τὰς 60 χιλ. κατοίκων, δεικνύουν, ὅτι σήμερον ὑπερεδιπλασιάσθησαν οὗτοι.

Μολονότι ἡ νῆσος κατείχето μέχρι πρὸ ἔτους ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς ὑπερέχει ἐν αὐτῇ καὶ ἐπὶ 130 χιλ. κατοίκων μόλις αἱ 10 χιλ. εἶναι Μωαμεθανοί.

Ἡ Λέσβος εἶναι νῆσος ὀρεινὴ καὶ μὲ ἕδαφος πολὺ ἀνώμαλον, τοῦθ' ὅπερ προϋποθέτει, ὅτι ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὴν ἡπειρον συνεπείᾳ βιαίων σεισμικῶν δογνήσεων, τῶν ὁποίων ἀγγοεῖται ἡ ἐποχὴ, ἀλλ' αἱ ὁποῖαι ὑποτίθεται, ὅτι εἶναι σύγχρονοι μὲ τὰς μεγάλας ἀναστατώσεις τῆς γῆς, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ἐσηματίσθη ὁ Βόσπορος. Ἡ γνώμη αὕτη ἄλλως τε φαίνεται ἐπιβεβαιουμένη ἐκ τοῦ πλήθους τῶν θερμοπηγῶν αἱ ὁποῖαι ἀπαντῶσιν ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἐκ τῆς συχνότητος ἐν αὐτῇ τῶν σεισμῶν. Αἱ αἰφνίδιαι αὐταὶ συστροφαὶ ἐνὸς ἑδάφους ἠφαιστειογενεοῦς εἶναι συχνάκις κατα-

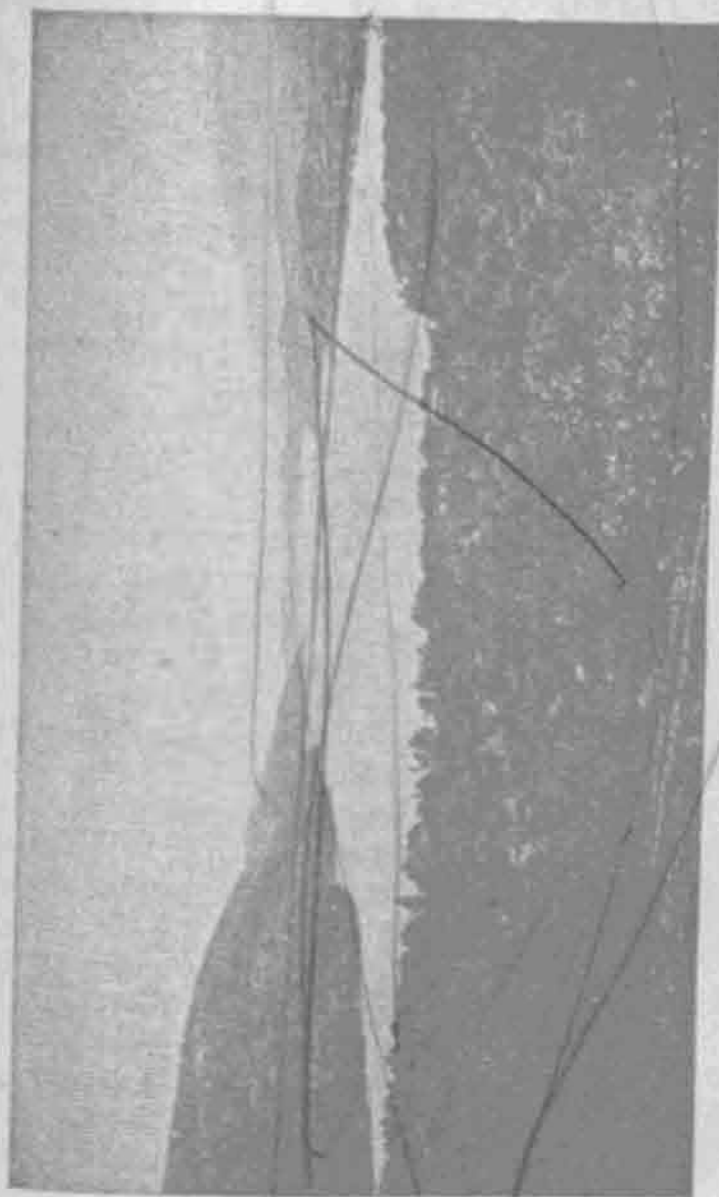
στραπτικάι ὄπως ἢ τῆς 7 Μαρτίου (ν. ἡ.) τοῦ 1867, συνέπειά τῆς ὁποίας ἡ πόλις τῆς Μυτιλήνης σχεδὸν δλοσχερῶς καταστράφη, θιάπτουσα ὑπὸ τὰ ἐρείπιά τῆς πολυάριθμα θύματα.

Ἡ ἀκτὴ ἐν γένει πολυσχιδῆς περικυκλοῦται ἀπὸ βράχους εἰς πλείστα αὐτῆς μέρη. Τὸ ποιυλόμορφον τοῦ ἐδάφους καθιστᾷ τὴν νῆσον γραφικωτάτην καὶ ὁ περιηγητῆς θέλγεται διερχόμενος οὕτω χωρὶς νά το περιμένη ἀπὸ πολλὰς μικρὰς γελαστάς καὶ συσσίους κοιλάδας, ὅπου εἰς κάθε ἐποχὴν κελαιδοῦν χίλια ὠδικὰ πουλιά. (Λέγομεν εἰς κάθε ἐποχὴν διότι τὸ κλίμα τῆς Μυτιλήνης εἶναι γλυκύτατον ἀκόμη καὶ τὸν χειμῶνα).

Τὸ χιόνι πέφτει σπανίως καὶ θεωρεῖται πράγματι ὡς συμβεβηκὸς νά ἴδῃ τις ἔξαφνα κατὰ τύχην τὸ πρωτὴν τὴν γῆν σκεπασμένην ἀπὸ μανδύαν λευκοῦ κακουμιοῦ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν διὰ ν' ἀπολαύσῃ κανεὶς αὐτὸ τὸ θέαμα δὲν πρέπει νά ἐξυπνήσῃ πολὺ ἀργά διότι μόλις ὁ ἥλιος φανῇ εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὅλη αὐτὴ ἡ ἄσπιλος λευκότης ἔξαφανίζεται. Μόνον τὰ ὄρη, τὰ ὑψηλότερα τῆς νήσου, στεφανώνονται ἐπὶ τινὰς ἡμέρας μὲ χιόνι, πρὸ πάντων ὁ Ὀλυμπος (950 μετρ.) Ἀλλως τε τὸ ψύχος δὲν εἶναι ποτε ὀρμητὸ καὶ σπανίως ἐπὶ τῶν λόφων ὅπου πνέει διαρκῶς βόρειος ἄνεμος, τὸ θερμομέτρον κατέρχεται εἰς 40 - 50 κάτω τοῦ μηδενός.

Ἡ νῆσος δὲν ἔχει κανένα ποταμὸν ἄξιον λόγου. Τὸ πλείστον εἶναι χεῖμαρρον μὲ ἀφθονον ροὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν βροχῶν, ὅλλ' οἱ ὅποιοι τὸ θέρος ξηραίνονται. Αἱ πηγαὶ εἶναι πολλαὶ καὶ ἀρχοῦν ἐν τῷ συνόλῳ εἰς τὰς οἰκιακὰς καὶ ἀρδευτικὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου. Ἀλλ' οὔτε καὶ λιμένας ἔχει ἡ νῆσος παρὰ τὸ πομπῶδες ὄνομα τῆς Μεγάλῃς Λίμνης, μὲ τὸ ὅποῖον περιβάλλουν οἱ κάτοικοι ἓνα ὄγκον νεροῦ ἀκινήτου, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου ἀναδύουν μυρία ὑδροχαρῆ φυτὰ.

Ἐν τούτοις ἡ Λέσβος δύναται νά καυχῆθῃ, ὅτι ἔχει δύο λιμένας φυσικοὺς, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐκ τῶν ὠ-

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Ο ΚΟΛΠΟΣ ΤΗΣ ΓΕΡΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΛΙΩΝΑΣ ΤΟΥ

ραιότερων του κόσμου, της Γέρας και της Καλλονής. Ο πρώτος καίται Ν.Δ. της νήσου. Η είσοδος του είναι πολύ στενή και δύσκολος, αλλά βαθεία και εις τὰ ἔνδον εἶναι τόσον εὐρύς, ὥστε εἰμπορεῖ νὰ περιλάβῃ τὸν μεγάλυτερον στόλον τοῦ κόσμου.

Πρὸς Ν. ὁ κόλπος τῆς Καλλονῆς εἶναι πολὺ εὐρυτέρων διαστάσεων τοῦ τῆς Γέρας τὰ ὕδατά του εἶναι βαθέα, ἀλλ' ἡ εἴσοδος του στενή και γάπω; επικίνδυνος διὰ μεγάλα σκάφη.

Ὅπως ἀνεφέραμεν και ἀνωτέρω, πολλαὶ θερμοπηγαὶ ἀναβλύζουσι εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Μυτιλήνης. Τέσσαρες ἐξ αὐτῶν εὐρίσκονται ἐν ἐκμεταλλεύσει: Αἱ θερμοπηγαὶ Κουρτζῆ, παρὰ τὴν πόλιν τῆς Μυτιλήνης, ἀλκαλικαὶ διαφόρων θερμοκρασιῶν μέχρι 38 ἑκατοσταβάθμου, περιέχουσαι καταλληλικὴν ποσότητα ραδιενεργείας, μετελειωτάτα; ἐγκαταστάσεις θεραπευτηρίου, ξενοδοχείου κλπ., αἱ θερμοπηγαὶ τῆς Θερμῆς, σιδηροῦχοι 48 βαθμῶν, με ἀρκετὰ καλὸν ξενοδοχεῖον εἰς δίωρον ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπόστασιν, αἱ θερμοπηγαὶ τοῦ Κόλπου τῆς Γέρας, με μερικὰ οἰκῆματα διὰ τοὺς θεραπευομένους και αἱ τοῦ Πολυχνίτου θερμοκρασίας 85 βαθμῶν, σχεδὸν ἀνεκμετάλλευτοι.

Ἡ ἐλαία ἀντιπροσωπεύει τὴν κυριώτερον καλλιέργειαν τῆς Μυτιλήνης. Σχεδὸν ὅλη ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ της ἀποτελεῖ ἕνα ἀτελείωτον ἐλαιῶνα, ὁληθινὰ δάση ἀειθαλῆ και ἤρεμα, τὰ ὁποῖα ἡ χειμερινὴ συγκομιδὴ θὰ ἔλθῃ νὰ ζωντανεύσῃ και νὰ τα γεμίσῃ κίνησιν.

Δὲν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ καλλιέργεια αὐτὴ δὲν ἀπαιτεῖ ἱκανὴν ἐργασίαν. Ἀν εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ ἐλαιόδενδρον, ἔστω και τελείως παρημελημένον, δὲν ἀποβαίνει ποτὲ τελείως ἄγονον, εἶναι βέβαιον οὐχ' ἥττον, ὅτι ἀποδίδει κατ' εὐθὺν λόγον τῆς καλλιέργειας, ποῦ τοῦ γίνεται.

Ὅτως οἱ εὐποροὶ κτηματῖαι λιπαίνουν συχνὰ τοὺς ἐλαιῶνάς των, τοὺς ὀργώνουν δύο ἢ τρεῖς φορές τὸ ἔτος διὰ τὰς πεδιάδας και σκάπτουν ἀπαξ τοῦ ἔ-

τους τὰ ὄρεινὰ μέρη, (ἀλβανοὶ ἐργάται, κυρίως Γκέκηδες ἔρχονται πολυπληθεῖς τὸν χειμῶνα και ἀναλαμβάνουν ἐργολαβικῶς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν). Οἱ πτωχότεροι κτηματῖαι, και σχεδὸν δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος νὰ μὴν ἔχῃ τὸ κτηματῖαι του, περιορίζονται εἰς ἕν ἔτήσιον ὄργωμα τῶν πεδινῶν και σκάψιμον κάθε δύο ἔτη τῶν ὄρεινῶν μερῶν.

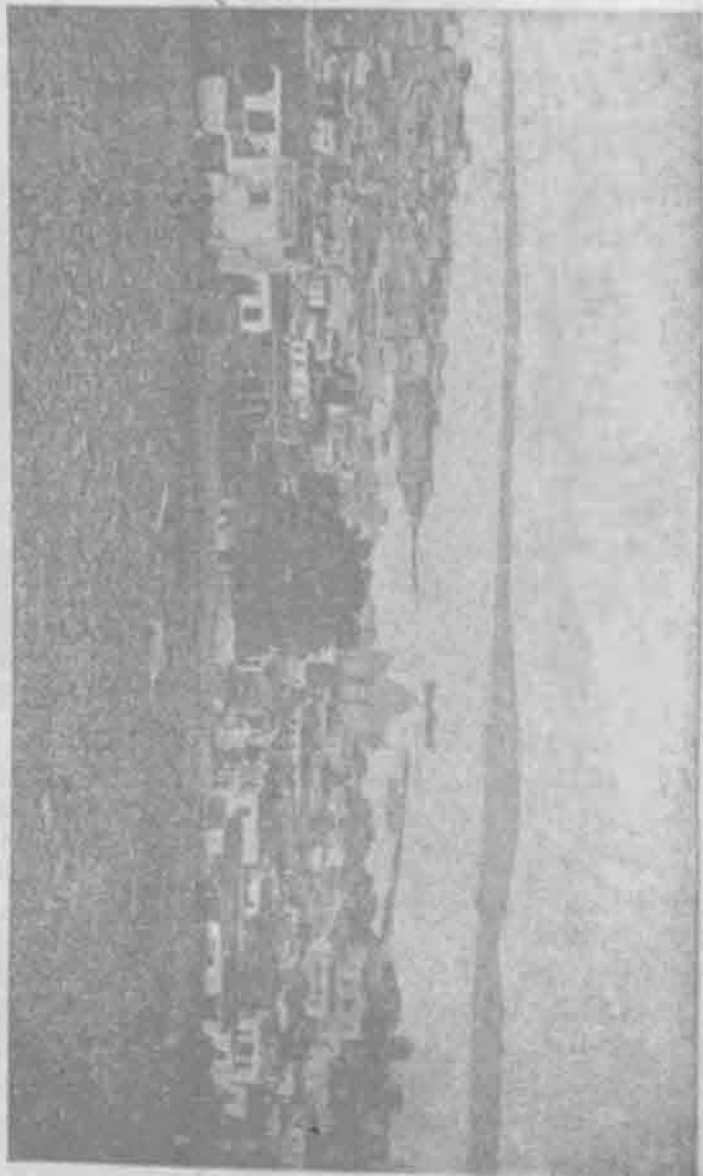
Διὰ τὴν συγκομιτῆσιν τῶν χωμάτων κατασκευάζονται περιτειχίσματα εἰς κάθε ἐλαιόδενδρον και κάμνουν ἰδιαίτεραν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ξένους ὀλόκληρα βουνὰ γεμάτα με τὰ τοιαῦτα κανονικὰ και ἀπειράριθμα προχώματα.

Τὸ κλάδευμα γίνεται κάθε τέσσαρα ἔτη συνίσταται δὲ εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῶν περιττῶν κλάδων και εἰς τὸ κόψιμον ἐκείνων, ποῦ δὲν ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν. Ἀπὸ μιᾶς δεκαετίας περίπου ἤρχισε νὰ ἐφημέρῃται τὸ εὐρωπαϊκὸν σύστημα τοῦ κλιδεύματος, διὰ τοῦ ὁποῖου τὰ δένδρα ἐμποδίζονται νὰ φθάνουν πολὺ ὕψος και αὐξίνουσιν εἰς ἕκτασιν με καλλίτερον ἄρισμὸν και οὐσιώδη διευκόλυνσιν τῆς συγκομιδῆς.

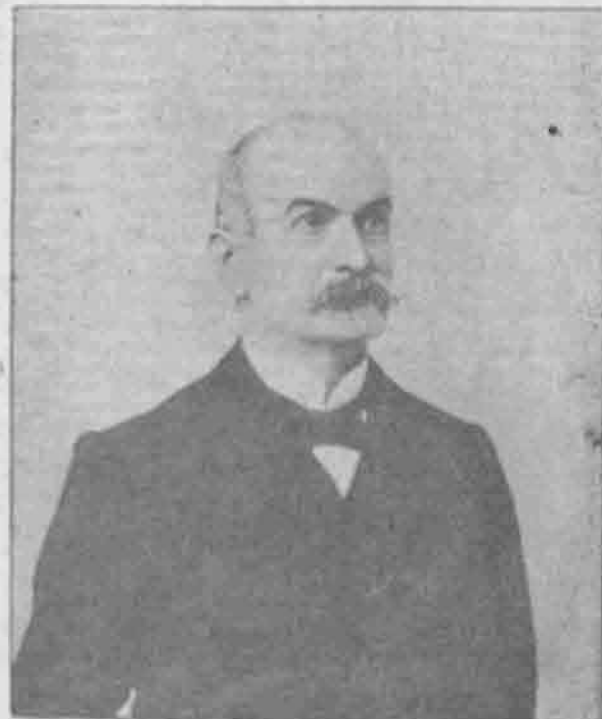
Ὅταν τὸ δένδρον εἶναι ἀσθενικὸν, κόπτεται ριζικώτερον και ἐντὸς ὀλίγου χρόνου νέοι σφριγῶντες βλαστοὶ ἀναθάλλουν ἐπάνω εἰς τὸν κατεσκληκότα κορμόν. Εἶναι θαῦμα νὰ βλέπῃ κανεὶς τοὺς κακοσχίμους και ἐξαμβλωματικούς αὐτοὺς σκελετοὺς νὰ τρέφουν νεαροὺς κλάδους γεμάτους ζωὴν και φορτωμένους με ὀρίμους στιλπνοὺς καρπούς. Ἡ ἐλαία δὲν δίδει καρπὸν ἐτησίως συνήθως ἡ καρποφορία της γίνεται ἀνὰ πᾶν δεῦτερον ἔτος ἐνίοτε ὁμως παρέρχονται και πλειότερα ἔτη με μετρίαν ἐσοδείαν. Αἱ βροχαὶ ἐν τῇ νήσῳ εἶναι πολὺ ἀκανόνιστοι και κατ' ἐποχὴν και κατὰ διάρκειαν, ἡ δὲ συχνότης και ἡ ἐφθονία των ἐπηρεάζουν πολὺ τὰς ἐσοδείας.

Τὸ ἱπαιτούμενον ὕψος βροχῆς ἐτησίως πρέπει νὰ εἶναι περὶ τοὺς τριάκοντα δακτύλους (Ἴντσες). Ἐνίοτε φθάνει και μέχρι τεσσαράκοντα. Ἄλλοτε πάλιν δὲν

ΑΠΟΨΙΣ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΙΟ

ΜΙΝΩΣ ΠΕΤΥΧΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΥΣ

φθάνει οὔτε τοὺς εἴκοσιν, ὅπερ εἶναι καταστρεπτικὸν ὑφ' ὄλας τὰς ἐπόψεις διὰ τὸν τόπον.

Τὸ ἔδαφος τῆς Μυτιλήνης εἶναι γενικῶς πολὺ εὐφορον. Παράγει εἰς ἀρκετὴν ποσότητα παντοειδεῖς καρπούς, καὶ ἂν αἱ ἀπέραντοι γαῖαι τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ σαν ἐν κανονικῇ ἐκμεταλλεύσει, ἢ οἰκονομικῇ θέσει τῆς νήσου, ἦτις πάντως εἶναι εὐχάριστος θὰ ἐκαλλιτέρευεν οὐσιωδῶς.

Τὰ τελευταῖα ἔτη ἤρχισε νὰ καλλιεργῆται καὶ καπνός. Τὸ ἔδαφος φαίνεται εὐνοϊκὸν εἰς τὰς καλὰς ποιότητας, ὡς ἐκ τούτου ἀνοίγεται εὐρὸν μέλλον εἰς τὸν τόσον πλουτοπαραγωγὸν τοῦτον κλάδον, μάλιστα ὑπὸ τὴν πατρικὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν.

Τὰ ὑπερεκατὴν χωρία καὶ κομποπόλεις τῆς νήσου συνδέονται μεταξύ των δι' ὠραίων ἀμαξιτῶν ὁδῶν ὀλικοῦ μήκου ἄνω τῶν 500 χιλιομέτρων.

Ἡ πόλις τῆς Μυτιλήνης εἶναι τὸ ἐμπορικὸν καὶ διοικητικὸν κέντρον τῆς νήσου. Μικρὰ ἀτμόπλοια καὶ πλεῖστα ἰστιοφόρα καὶ αὐτοκίνητοι λέμβοι τὴν συνδέουσι τακτικῶς μετὰ τοὺς δευτερεύοντα λιμένας τῆς νήσου, Πλωμάριον, Γέραν, Μόλυβον, Καλλονὴν, καθὼς καὶ μετὰ τοὺς ἀντικρυνοὺς λιμένας τῆς Μικρασίας, τῶν ὁποίων εἶναι οὕτως εἰπεῖν τὸ ἐμπορικὸν κέντρον.

Ἡ πόλις τῆς Μυτιλήνης ἔχει ὠραιότατας οἰκοδομὰς, θαυμάσια περίχωρα, καὶ τακτικωτάτην συγκοινωνίαν μετὰ τὸν ἔξω κόσμον τόσον διὰ τῶν ἑλληνικῶν ὡς καὶ τῶν ξένων ἀτμοπλοίων τῶν μεγάλων Ἑυρωπαϊκῶν Ἐταιρειῶν, τὰ ὁποῖα καθημερινῶς προσεγγίζουν εἰς τὸν λιμένα τῆς. Ἡ λιμενικὴ τῆς κίνησις ἀνέρχεται ἔτησίως εἰς ἑνὸς ἑκατομμύριον περίπου τόννων.

Ὀλόκληρος ἡ νήσος ἔχει πλεῖστα κατώτερα σχολεῖα εἰς δὲ τὴν πρωτεύουσαν τέλειον Γυμνάσιον, Παρθεναγωγεῖον καὶ ἐνοριακὰς ἑστικὰς σχολὰς. Ἡ μαθητικὴ νεολαία τῆς πρωτευούσης πλησιάζει τὰς 2,500.

Α. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ,,

ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ Δ. Ν. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗ

*Η δημοσίευσίς ἐν τῷ Ἡμερολόγιῳ ἡμῶν τοῦ ὤ-
ραιου μονολόγου τῆς περικαλλοῦς καὶ πεπαιδευμένης
ἐν τῇ Μοῇ τοῦ Μοραλαίου Ἀγάθης, προσπαθοῦσης
ν' ἀπαλλαγῆ τῆς ἐρωτικῆς φιλίας, τὴν ὁποίαν ἤσα-
γεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ὁ Πατριάρχου Τοιμισκῆς, ὁ-
φείλεται εἰς τὸν γνωστὸν λόγιον καὶ βιογράφον τοῦ
ἀθανάτου συμπολίτου μας κ. Μ. Μιχαηλίδου, τοῦ
μικροῦ χειρογράφου κατὰ τὴν ἀρετὴν ἐπιθέτου ἐν τῷ
γραφεῖῳ αὐτοῦ.*

Ἄ Γ Ἀ Θ Η

Καὶ τώρα τί νὰ πράξω ; Ονειρα πολλὰ
μ' ἐτάραξαν πολλάκις, ἀλλ' οὐδέποτε
ἢ φρικωδῶς θελξίνους αὐτὴ χίμαιρα.
Νὰ σχίσω λοιπὸν πρέπει τὰ νυμφεῖά μου
τὰ ἱερά, νὰ διαρρήξω τᾶγιον
τῆς ἱερᾶς μνηστειᾶς μου χειρόγραφον
καί, λειποτάκτις τοῦ ἀγγελικοῦ χοροῦ,
ν' ἀφήσω τὸν οὐρανὸν νυμφίον μου ;
Ἀγάθη ! Ποῖον αἴσχος, ποῖον ὄνειδος !
Ἡ χάρις Σου, τὸ βλέπω, μ' ἐγκατέλιπε
τελείως, ὦ γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ,

ἀφ' οὗ ἀφέθην ἔρμαιον ἀμαχητεῖ
τοῦ Σατανᾶ νὰ γίνω ἢ ἕως χθὲς καὶ πρὶν
πιστὴ Σου δούλη. Δογισμοὶ ἀνίεροι
ταράττουν τὴν ψυχὴν μου, οὐς αἰδοῦμαι καὶ
νὰ ἐκστομίσω, ἀλλ' οὐς, φεῦ, δὲν δύναμαι
μηδὲ στιγμὴν ν' ἀποδιώξω. Ἐνῶ πρὶν
γλυκεῖ' ἀγάπη τὴν ἀγνὴν καρδίαν μου
ὡς ἱερᾶς λυχνίας φῶς ἀκοίμητον
ἐθαλπεν, ἢ ἀγάπη μο' πρὸς Σέ, Χριστέ,
τώρα γοργή, ἀλλόφρων, ἀκατάσχετος
εἰς τὸν κρημνὸν τῆς ἀπωλείας φέρομαι !
Ματαίως αἴρω ἄπελπις πρὸς οὐρανὸν
ἰκέτιδας τὰς χεῖρας. Καὶ αὐτὸς τὴν τάλαιναν
ὁ φύλαξ ἄγγελός μου μ' ἐγκατέλιπε.
Διὸ καὶ ἐμπροσθ' ἀνυπεράσπιστος
καὶ μόν' εἰς τοῦ ἀλάστορός μου δαίμονος
τοὺς ὄνυχας, σφαδάζω ἀβοήθητος.
Ελέησόν με ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου Σὺ,
Χριστέ, ὡς πολυέλεος καὶ σφῶσόν με.

Δ. Ν. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ 1912

*Βαθυὰ ποῦ τρέχεις, ποταμέ, μὲ τῆ βοή τοῦ ἀπείρου,
οὐκ ἔστιν Ἰλιάδα ἰσόθεη στὰ χεῖλη κάποιου Ὀμήρου!*

ΑΛΛΟ

*Ἀνοίχτε, βρύσες τῆς ψυχῆς, καὶ κύλα, παραμένθε!
Κανόνι βρόντα κι' ἄστραφτε σπαθί - Σταυρὸ βοήθει!*

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Ὅταν ἔπαισε τὰ νερά τῶν Αἰγείων).

*Ψαρύεις, νεραϊδόστηθη, μὲ μιὰ ἀσοαλένια ἀπόχη,
καὶ στήν ποδιά σου ἡ θάλασσα ρίχνει τὰ πλούτη πῶχει.*

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

*Ἡ Μοῖρα Ρήγα χραίνει Σε κι' Ἀρχάγγελον ἢ Νίκη
καὶ μιὰ μετρηξ τὰ Γιάννενα καὶ μιὰ τῆ Σαλονίκη.*

ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ ΤΟΥ 1913

*Φέτος κι' ἂ σὲ καρτέρεψαν τὰλλα λουλούδια νάρτης,
δὲς ἢ δάφνες ἀνοῖξαν πολὺ πρὶν ἔλθῃ ὁ Μάρτης.*

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΗΜΗΡΩΤΗΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΚΟΥ ΒΙΟΥ (*)

Μεταξὺ τῶν χριστιανῶν καὶ τοῦ ἄλλου μὲν κόσμου μάλιστα δὲ τῆς Ανατολῆς, εἶχεν ἐπικρατήσῃ ἡ ἰδέα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον ν' ἀποβῆ ἱπαρτέγκλιτος τηρητῆς τῶν εὐαγγελικῶν διδαγμάτων, ὅταν ζῆ ἐν ἀνθρωπίνῃ κοινωνίᾳ καὶ συνεχῶς ἀναστρέφεται μετὰ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ. Ἐκ τῶν χειλέων τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου Ἰησοῦ, τοῦ θεμελιωτοῦ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ, εἶχον ἐξέλθῃ τὰ ἐξῆς ῥήματα: «Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.» (Ματθ. Γ', 37-39). Ὁ πιστός, ὅστις ἠθέλην ἀποφασίσῃ ἀμετακλήτως ν' ἀπομακρυνθῆ τοῦ κόσμου καὶ τῶν φιλεγγύτων αὐτοῦ, διὰ νὰ ἐργασθῆ ἀσφαλέστερον ὑπὲρ τῆς αἰωνίου αὐτοῦ σωτηρίας καὶ τελείως δικαιοθῆ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὠνομάζετο ἀναχωρητῆς ἢ μοναχός.

Ἡ ἀπόρνησις αὐτῆ τῶν ἡδονῶν τοῦ βίου, ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας ἤρξατο ἀπὸ τῶν μέσων τῆς τρίτης μετὰ Χριστὸν ἑκατονταετηρίδος. Οἱ πρῶτοι ἀναχωρηταὶ ἐζήτησαν καὶ εὗρον ὅτι διακαῶς ἐπεθύμουν εἰς τὰς ἐρήμους καὶ τὰ ἐρείλια

*) Γράφομεν τὰς ὀλίγας ἡμῶν ταύτας λέξεις εἰχομεν ἐκ' ὅσων λαμβάνοντες τὸν ἑκατονταετηρίδος **CH. SEIGNOBOS**, τοῦ ὁποῦ τὸ κείμενον ἐληξήσαμεν διὰ προσθηκῶν τιῶν, καὶ διὰ ν' ἀνταποκριθῶμεν, ὅσον ἦτο ἡμῖν δυνατόν, εἰς πρόσκλησιν φιλικὴν καὶ διὰ τὰ καταστάσειν καταληπτικότεροι εἰς τοὺς φιλομαθεῖς ἀπαγνώστους τοῦ μετὰ χεῖρος *Ημερολογίου*.

τῆς ἐν τῇ ἄνω Αἰγύπτῳ Θηβαίδος, ἣτις κατέστη ὁ κατ' ἐξοχὴν ἱερὸς τόπος τῶν μοναχῶν. Επίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς νέας ταύτης ἐκδηλώσεως τοῦ χριστιανικοῦ βίου, ὁ Παῦλος, (235-340) μέχρι γήρατος βαθυτάτου κατόκει ἐν σπηλαίῳ πλησίον πηγῆς, ἡ ὁποία ἐδρόσιζε τὰ κατάξηρα χεῖλη του, καὶ φοίνικος, ὅστις φιλοστόργως ἐχορήγει εἰς αὐτὸν καὶ τὴν τροφήν καὶ τὰ ἐνδύματα. Ἀλλὰ τὸ κατ' ἐξοχὴν παράδειγμα καὶ ὁ ὑπογραμμὸς τῶν ἀναχωρητῶν ὑπῆρξεν ὁ ἅγιος Ἀντώνιος (251-356). Εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του, μόλις εἰκοσαέτης, ἤκουσεν ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Κομᾷ τῆς ἄνω Αἰγύπτου ἀναγινωσκομένην τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν, ἐν ἣ τὰ ἐξῆς ῥήματα: «Εἴ ἐν σοὶ λείπει πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολουθήτω μοι» (Λουκ. ΙΗ', 22-23).

Τὸ κῆλλο τῆς μορφῆς τοῦ Ἀντωνίου ἦτο περιλάλητον, κατήγετο δ' ἐξ οἴκου εὐγενοῦς καὶ πλουσίου, πρὸ ὀλίγου κληρονομήσας τοὺς γονεῖς του. Ἀλλ' ὁμοῦς ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐπώλησε τὰ ὑπάρχοντά του, καὶ ἀφοῦ διεσκόρπισεν αὐτὰ εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ πέννητας, ἐπῆξε τὴν μοναχικὴν αὐτοῦ φωλεὰν ἐν τῇ αἰγυπτιακῇ ἐρήμῳ. Κατ' ἀρχὰς ὡς οἰκητήριον αὐτοῦ ἐξέλεξε κενὸν τάφον, ἀκολουθῶς ἐγκατέστη εἰς τὰ ἐρείπια ἀρχαιοτάτου φρουρίου, τρίχινον περιβεβλημένος χιτῶνα, τροφήν ἔχων μόνον τὸν ἄρτον, κοιμῶμενον αὐτῷ κατὰ πᾶν ἑξάμηνον, νηστεύων, κακουχούμενος, νύκτα καὶ ἡμέραν προσευχόμενος. Πολλάκις ἀνατέλλων ὁ ἥλιος εὗρισκεν αὐτὸν ἰετίδας πρὸς τὰ ὕψη αἴθροντα τὰς χεῖρας καὶ λέγοντα: «Ἥλιε, διατὶ ἀνατέλλεις ταχέως καὶ μὲ ἐμποδίζεις ἀπο τοῦ νὰ θαυμάζω τὴν λάμψιν τοῦ ἀληθινοῦ φωτός;» Ἐβλεπεν ἑαυτὸν περικυκλούμενον ὑπὸ δαιμόνων, οἱ ὅποιοι ὑπὸ ποικίλα σχήματα καὶ μορφὰς προσελάθουν ν' ἀποτρέψωσιν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὑπεργήινων ὀπτασιῶν, ἀπὸ τῶν ἱερῶν αὐτοῦ ἐκστάσεων. Γηράσας καὶ ἀπολαύων ἀμερίστον τοῦ σε-

βασμοῦ καὶ λατρείας πάντων τῶν ἐν τῇ Νειλορρύτῳ χώρᾳ οἰκούντων, ἐπανῆλθε μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐκεῖ δὲ, ἀφοῦ ἀμειλίχτως κατεδίωξε τοὺς αἰρετικοὺς ἀρεινοὺς, ὑπέστρεψεν εἰς τὸ ἐρημικὸν αὐτοῦ οἰκητήριον.

Τὸν καθικέτευσαν νὰ μείνῃ καὶ περιίῃ τὰς ἡμέρας τοῦ βίου του ἐν τῇ λαβυρινθώδει πόλει τοῦ Ἀλεξάνδρου. «Τὰ μὲν ὀψάρια», ἀπεκρίθη ὁ «ἅγιος τοῦ Θεοῦ», ὅπως ὠνόμασαν αὐτὸν τὰ πλήθη κατὰ τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βραχεῖαν διαμονὴν του, «ἀποθνήσκουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ δὲ μοναχοὶ διαφθείρονται εἰς τὰς πόλεις· θὰ ἀναχωρήσω εἰς τὰ ὄρη μου, ὅπως τὰ ὀψάρια εἰσέρχονται εἰς τὸ ὕδωρ». Καὶ γυναῖκες ἐπ' ἴσης ἀπαρνούμεναι τὸν κόσμον ἐγένοντο μοναχαί. Μία ἐξ αὐτῶν, ἡ Ἀλεξάνδρα, ἐκλείσθη εἰς τάφον κενὸν καὶ ἔζησεν ἐκεῖ δέκα ὀλόκληρα ἔτη, χωρὶς νὰ δυνηθῇ ἀνθρώπινος ὀφθαλμὸς οὔτε μίαν φορὰν νὰ τὴν ἴδῃ.

Ἀποσυρόμενοι εἰς τὰς ἐρήμους καὶ ἀποφεύγοντες τοὺς ἀνθρώπους, ὠρμῶντο ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι πᾶν πρᾶγμα ἐκ τοῦ κόσμου προσερχόμενον, ἀπομακρύνει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατρέχει τὸν ἐμφανῆ κίνδυνον νὰ μὴ ἀπολαύσῃ ποτὲ τῆς σωτηρίας αὐτῆς. Ὁ μοναχὸς ὀφείλει ν' ἀνίκη ὅλος τῷ Θεῷ, τελείως ἀδιαφορῶν διὰ τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα ἀφίνει ὀπίσω αὐτοῦ. Ἐεὶ ἀπαραίτητον καθήκον νὰ προφυλάττηται ἐπιμελῶς ἀπ' ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἔχει ἀγαπήσῃ καὶ οἱ ὁποῖοι εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ ἐπαναγάγωσιν πάλιν αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκύλας τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. «Δὲν γνωρίζετε, ἔλεγε βραδύτερον ὁ ἅγιος Νεῖλος, ὅτι ἡ προσκόλλησις εἰς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς οἰκείους εἶναι δολερὰ παγὶς τοῦ Σατανᾶ;» Ὁ μοναχὸς Ποιμὴν εἶχεν ἀποσυρθῆ εἰς τὴν ἐρημιον μετὰ τῶν ὀδελφῶν του. Ἡ γηραιὰ αὐτῶν μήτηρ ἦλθε νὰ τοὺς ἴδῃ, ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι ἠρνήθησαν νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς αὐτήν, ἡ τεκοῦσα αὐτοὺς περιέμεινε τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν οἱ υἱοὶ αὐτῆς ἐμελλον νὰ

πορευθῶσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπὶ τῇ θείᾳ τῆς μητρὸς τὰ τέκνα ἔφυγον προτροπάδην, μόνον δὲ κεκρυμμένοι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς συγκατετέθησαν ἐπὶ τέλους νὰ τῇ ὁμιλήσωσιν. Ἐπεθύμει νὰ τοὺς ἴδῃ· ἔκεινοι παρηγόρησαν τὴν μητέρα των εἰπόντες: «Θὰ συναντηθῶμεν καὶ θὰ ἴδωμεν ἀλλήλους ἐν τῇ ἄλλῃ ζωῇ».

Ἄλλ' ὁ κόσμος καὶ τὰ θέλητρα αὐτοῦ δὲν εἶναι οἱ μόνον κίνδυνοι, οἱ ὅποιοι ἀπειλοῦσι τὸν μοναχόν. Ἐκαστος ἄγει μεθ' ἑαυτοῦ ἐχθρόν, τοῦ ὁποίου ἀδυνατεῖ ν' ἀπαλλαγῇ, ὅπως ἀπαλλάττεται τοῦ κόσμου. Ὁ ἐχθρὸς εἶναι τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα. Ἡ σάρξ, ἐμποδίζουσα τὴν ψυχὴν νὰ ὑψωθῇ πρὸς τὸν Θεόν, σέρει αὐτὴν βιαίως πρὸς τὰς ἐπιγείους ἡδονάς, τὰς προερχομένας ἐκ τοῦ Διαβόλου. Τούτου ἕνεκα οἱ μοναχοὶ ἀδιαλείπτως ἀσχοῦνται εἰς τὸ νὰ δαμάζωσι τὸ σῶμα, στεροῦντες αὐτὸ παντός, ὅ,τι τῷ εἶναι ἀρεστόν. Ζῶσι μόνον δι' ἄρτου καὶ ὕδατος. Πολλοὶ τρώγουσι δις τῆς ἑβδομάδος, ἄλλοι, πλανώμενοι ἐπὶ τῶν ὀρέων, συλλέγουσιν ἄγρια χόρτα, διὰ τῶν ὁποίων προσπαθοῦσι νὰ κορέσωσι τὴν κατατρύχουσαν αὐτοὺς πείναν. Κατοικοῦσι ἐν σπηλαίοις καὶ ὁπάς τῆς γῆς, ἐν ἐρείπιοις, ἐν μνήμασι, κατακλινόμενοι ἐπὶ αἰχμηροῦ ἢ ὕγρου ἑδάφους ἢ τὸ πολὺ ἐπὶ ψιάθου εὐτελοῦς.

Οἱ ἄγαν ζηλωταὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου, ὅστις κατὰ τοὺς ὑποκειμένους χρόνους ἐνομιζέτο ἡ ὑψίστη φιλοσοφία, ὑποβάλλουσι ἑαυτοὺς εἰς ἀσκήσεις ὑπερμέτρους καὶ ταλαιπωρίας ἀνηκούστους, οὐχὶ σπανίως εἰς παραφροσύνην ἀποληγούσας, διὰ νὰ νεκρώσωσιν ἐντελῶς πᾶσαν τῆς σαρκὸς ἀπαίτησιν. Ὁ ἅγιος Παχώμιος ἐπὶ ἕξ καὶ δέκα ὄλα ἔτη ἐκοιμάτο στηριζόμενος ἐπὶ τοίχου. Ὁ Μακάριος ἔμεινεν ἐπὶ ἕξ μῆνας ἐντὸς ἔλους δυσώδους, κεντούμενος ὀδυνηρῶς ὑπὸ σκνιπῶν, «τῶν ὁποίων τὰ κεντρία ἠδύναντο νὰ διαπεράσωσι καὶ δέρμα ἄγριοχοίρου». Ὁ διασημώτατος πάντων ὑπῆρξε Συμεών, ὁ ἐπονομασθεὶς Στυλίτης (420),

ὅστις ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἔζησεν ἐν ἀραβικῇ ἐρήμῳ ἐπὶ τῆς κορυφῆς στύλου ὑψηλοῦ, ἐκτεθειμένος εἰς τὴν βροχὴν καὶ τὸν ἥλιον, ἐπὶ ὀλόκληρον ἡμέραν μένων πολλάκις σταθερὸς καὶ ἀμετακίνητος ἐν τῇ αὐτῇ θέσει. Οἱ πιστοὶ ἔτρεχον ἀρκούμενοι πολλάκις καὶ μόνον νὰ ἴδωσιν αὐτὸν μακρόθεν, ἀκροώμενοι αὐτοῦ διδάσκοντος ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ στύλου αὐτοῦ. Ἐκεῖθεν ἐμίει τοὺς Ἀρσabas τὰ εὐαγγελικὰ δόγματα, ἐκεῖθεν διέταττε τοὺς δανειστάς ν' ἀπαλλάττωσι τῶν χρεῶν τοὺς ὀφειλέτας αὐτῶν, τοὺς κυρίους ν' ἀφαιρῶσι τὸν ζυγὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου τῶν δούλων αὐτῶν, ἐκεῖθεν ἔστειλεν ἐπιτιμῆσεις εἰς μεγιστᾶνας καὶ συμβουλὰς εἰς αὐτοκράτορας. Τοῦ Συμεῶν μιμητὴς ὑπῆρξεν ὁ ἐπ' Ἰσσης Στυλίτης Δανιήλ, εἰς τοῦ ὁποίου, κατελθόντος ἐκ τῶν ὀρέων εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὴν ἀκαταμάχητον ἠθικὴν δύναμιν ὀφείλεται ἡ ἐκθρόνισις ἐν ἔτει 477 τοῦ ἀπανθρώπου βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος Βασιλίσκου, τὸν ὁποῖον διεδέχθη ὁ Ζήνων, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐκεῖνος εἶχεν ἀρκάσει τὸν θρόνον. Ὡς ἰδανικοὶ τύποι τῆς μοναχικῆς ἀγιότητος δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐπίσης οἱ ἀνὰ τὰς ἐρήμους διηγεκῶς ἐν ἡμιαγρία καταστάσει πλανώμενοι, οἱ ὅποιοι ὠνομάζοντο β ο σ κ ο ι, οἱ ἔχοντες ἑπεὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἀλύσεις οἱ σιδηροῦμενοι, οἱ ἐπὶ τῶν δένδρων κοιμώμενοι καὶ καλούμενοι δ εν δ ρ ῖ τ αι, οἱ διὰ τὴν ἀφόρητον ἀκαθαρσίαν καὶ δυσσομίαν τῶν σωμάτων αὐτῶν ὀνομαζόμενοι ρ υ π ῶ ν τ ε ς καὶ φ θ ε ι ρ ι ῶ ν τ ε ς καὶ ἄλλοι.

Οἱ ἐν τῇ αὐτῇ ἐρήμῳ ζῶντες μοναχοὶ συνενοῦμενοι ἀποτελοῦν κοινότητα, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ἀσκῶσι τὴν ἐγκράτειαν καὶ πῶσιν ἀρετὴν. Περὶ τὸν Αντώνιον εἶχον συναθροισθῆ κλειστοὶ ὄσοι, ἔν περιβάλλοντι δι' ἀπολύτου ὑπακοῆς, σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης. Ὁ προμνημονευθεὶς ἅγιος Παχώμιος (272-348), μαθητὴς τοῦ μεγάλου Αντωνίου, συνήνωσε τοὺς τέως ἐν κεντρικῶν κελίοις ζῶντας μοναχοὺς, εἰς τρισχιλίους ἀνερ-

χομένους, εἰς ἓν μοναστήριον, κείμενον ἐν τῇ νήσῳ Ταβέννη πλησίον τοῦ πρώτου καταρράκτου τοῦ Νείλου. Πλὴν τούτου ἴδρυσε πολλὰς ἄλλας ὁμοίας κοινότητας ὄχι μόνον ἀνδρῶν ἀλλὰ καὶ γυναικῶν. Κατὰ τὸ 359ον ἔτος περιηγητὴς τις ἔλεγεν ὅτι εἶδεν ἐν μιᾷ μόνον πόλει τῆς Αἰγύπτου δέκα χιλιάδας καλογήρων καὶ εἴκοσι χιλιάδας καλογραιῶν. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ὑπῆρχον παραπλήσιαι κοινότητες ἐν Συρίᾳ, ἐν Παλαιστίνῃ, ἐν ὅλῃ τῇ Ανατολῇ. Οἱ οὕτω ἠνωμένοι ἀναχωρηταὶ ὠνομάζοντο κοινοβίται. Ἐξέλεγον ἀρχηγὸν αὐτῶν, τὸν Ἀββᾶν (ἡ λέξις εἶναι συριακὴ καὶ σημαίνει πατήρ), εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον ἀπεριόριστον πίστιν καὶ ὑπακοήν. Ὁ ἱδρυτὴς τοῦ ἡμιπελαγιατισμοῦ Κασσιανός, διηγεῖται ὅτι εἶδεν ἐν αἰγυπτιακῇ τινι κοινότητι τὸν Ἀββᾶν ραπίζοντα ἰσχυρῶς ἐν πληρέσει συσσιτίῳ κοινοβίτην διὰ τὰ δοκιμάσει τὴν εὐπειθειαν καὶ πειθαρχίαν αὐτοῦ. Οἱ ἀναχωρηταὶ ἀπεξενούντο τῆς οὐσίας καὶ τῆς οἰκογενείας, οἱ κοινοβίται παρητοῦντο τῆς θελήσεως αὐτῶν. Αποτελῶν τις μέλος οἰασοδήποτε κοινότητος ὑπεχρεοῦτο νὰ κατανοήσῃ ὅτι αἱ θεμελιώδεις ἀρχαί, αἱ διέπουναι τὸν νέον αὐτοῦ βίον, εἶναι ἡ ἀκτημοσύνη, ἡ παρθενία, ἡ πραυτεχὴ καὶ ἡ ἀπόλυτος ὑπακοὴ εἰς τὸν Ἀββᾶν. «Οἱ μοναχοί, λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος, ζῶσι βίον πνευματικόν, ὅπως οἱ ἄγγελοι». Οἱ κοινοβίται ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἠνωμένοι, κτίζοντες τὰς καλύβας αὐτῶν πλησίον ἀλλήλων. Προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐκάστη κοινότης ἴδρυσε μέγα οἰκοδόμημα, τὸ μοναστήριον, ἐνθα ἕκαστος μοναχὸς εἶχε τὸ κελλῖον του. Χριστιανός τις παραβιάλλει τὰ κελλῖα «πρὸς κυψέλην μελισσῶν, ἐνθα ἕκαστος αὐτῶν ἔχει ἐν χερσὶ τὸν κηρὸν τῆς ἐργασίας, ἐν τῷ στόματι τὸ μέλι τῶν ψαλμῶν καὶ τῶν δεήσεων». Αἱ μεγάλαι αὗται οἰκοδομαὶ εἶχον ἀνάγκην γραπτοῦ κανονισμοῦ, τὸν ὁποῖον ὠνόμαζον μοναστικὸν κανόνα. Ὁ ἅγιος Παχώμιος πρῶτος συνέταξε τοιοῦτον. Ὁ Μέγας Βασίλειος ἔγραψεν ἕτερον, κατὰ τὸν ὁποῖ-

ον διοικοῦνται πάντα σχεδὸν τὰ μοναστήρια τῆς Ανατολῆς.

Ἐν Μυτιλήνῃ, τῇ 25ῃ Νοεμβρίου 1913.

M. I. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΚΟΣΜΟΣ!

*Ναί, τῇ ζωῇ ποῦ τόσον ἀγαποῦσες
τί χάλασμα ἄθλιο σοῦ ἔκανε, τήρα,
αὐτῇ, ποῦ κἀντα μάνα τῇ θαρροῦσες
καὶ μητρειὰ σοῦ βγήκε ξάφνου, ἡ Μοῖρα!*

*Στὸν κήπο τῶν ἐλπίδων περπατοῦσες
καὶ τὰ δλοφρούσκωτα μπουμπούνια γύρα
χαίροντας νὰ προσμένουνε κυττοῦσες
πότε ν' ἀνοίξῃ τῆς ζωῆς ἡ θύρα.*

*Μὰ ἀντὶ τῆρθη σὰν τὴν πνοὴ τοῦ Μᾶη
ποῦ δλοῦθε γῆς σκορπῶντας φῶς καὶ χροῶμα
φέρει τὸ θάμα τῶν ἀνθρώπων στὸ χῶμα,*

*κρεμάστηκε σὰν νέφος, ποῦ μηνάει
βαρὺν ἀγῶνα στὸν πανέρομο ναύτη
κι' ὄλο μαυρίζει καὶ βογγάει κι' ἀστράφτει.*

B. ΕΛΕΓΑΣ

ΟΡΓΙΑ Κ' ΑΙΜΑ

(Πολίτικο Μυθιστόρημα τῆς Χαμητικῆς ἐποχῆς)

[Ο Αρχιεπίσκοπος τῆς «Δέσφου, κ. Αγγέλιος Σημηριώτης, ὅστις εἶναι ὄχι μόνον δημοσιογράφος τοῦ ἑθνικοῦ ἢ ἀξία εἶναι γνωστὴ εἰς τὸ δημόσιον καὶ ἔξω τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς Μικτῆρας, ἀλλὰ καὶ ποιητὴς καὶ λογογράφος ἐκ τῶν μάλιστα τιμῶν τῆς μικρῆς μας φιλοσοφίας, διέθετο χάριν τοῦ Ἡμερολογίου μας μερικὰς σελίδας ἐκ τοῦ ἐπὶ συγγραφῆς μυθιστορηματὸς του «Ὀργια κ' Αἷμα». Γνώστης τῆς Χαμητικῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος, τὰ ὅποια ἐδημιούργησαν ἡ τυραννία τοῦ Χαμητῆ καὶ τῆς περὶ αὐτὸν στείρας τῶν μεγαλοσχῆμων καὶ μικροσχῆμων κατασκόπου, οἱ ὅποιοι ὄχι σπανίως μεταβάλλοντο εἰς βασιτικούς, δηλητηριαστὰς καὶ δημίους, ὁ κ. Σημηριώτης διακονοῦν φέρει εἰς μερικὰς σελίδας τοῦ ἔργου του τὴν ἐποχὴν ταύτην ὡς ἱστορικῶς, ὅπως εἶναι εἰς τὴν διήγησίν του τὸ πῶς τῆς πραγματικῆς ἀληθείας ὡς τὰ πρόσωπα τοῦ μυθιστορηματος ζοῦνται καὶ ἀρῶσι ἐξ ἐπιτηρίας τῶν ὁποίων ἡ ἀρχὴ ἐπίσχει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἐποχῆς των ὠθεύμενα ἐπ' αὐτῶν ὡς ἀπὸ μίας Μοίρας τῆς ὁποίας τὸ εἰδεχθὲς πρόσωπον μᾶς ἀποκαλύπτεται μὲ μίαν ἐκτασίαν καὶ μίαν δέσφιν τὴν ὁποίαν πιστεύομεν εἶναι ἡ ἀναγκαστικὴ θὰ ἐκτιμήσῃ ἐλαχίστως.

Ἡ ἡρωὶς τοῦ «Ὀργια κ' Αἷμα», ἡ Φρόσω, ἀπὸ τὸ γραφικὸν ἡρώδι τῆς Χάλκης, ὅπου παραθερίζει, μεταβαίνει εἰς Κωνσταντινίαν, ὅπου ἔχει ἱστορικὴν συνάντησιν μὲ κάποιον ἀνώτατον ἐπάλληλον τῆς ἑταιρίας εἰς

τὴν ὁποίαν ἐργάζονται ὁ σύζυγός της καὶ ὁ πατέρας της.

Εἶναι τὸ πρῶτόν της 14 Ἀυγούστου τοῦ 1896, ἡμέρας τῶν μεγάλων Ἀγροτικῶν ἀγῶνων, αἱ ὁποῖαι ἐστράφησαν εἰς ἀπόρρητους δρόμους τῆς Τυραννικῆς προτενοσύνης μὲ θέματα πλέον τῶν 15 χιλ. Πείνων τοῦ ἀεροπλοίου ἐσογάρζει τὴν παραπερθελίαν τῆς αἰωνίας πόλεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπικάθηται ὡς Θεὸς ἀλλόθρον καὶ φρίκης ὁ Χαμητῆ πρῆστοιχιζόμενος ἀπὸ τὰ μιστὰ ὄργανά του.]

ΚΕΦ. Β.'

Τὸ κατάστρωμα τοῦ βαποριοῦ τῆς Μαχουσεῖ, ποῦ ἡ Φρόσω εἶχεν ἀνήβη, βούλιαζεν ἀπὸ κόσμου. Ἀριστοκράτισσες καὶ ἀριστοκράτες τοῦ παρὰ πρῶτα πρῶτα πειραταὶ τῶν σαλονίων, τῶν χαρτιῶν καὶ τῆς Μπόρσας· μεγαλέμποροι, μεγαλοχτηματῆαι καὶ μεγαλοσαρσφιδεῖς· ἀρχόντοι ἀπὸ γεννιά καὶ ἀρχοντοχωριάτες· ἀνώτεροι κυβερνητικοὶ ἐπάλληλοι, ὀθωμανοὶ μὲ σταμπουλῆνα καὶ φέσι κ' εὐρωπαῖοι σὲ διάφορες μεγάλες ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεις, ὅλοι μὲ μισθοὺς ἀδρῶν καὶ δουλειὰ λίγη Σύμβουλοι τοῦ Κράτους μ' ἐπιχορηγήσεις ἡγεμονικῆς καὶ Σύμβουλοι τῶν Πατριαρχείων ποῦ σώζουν τὸ ἔθνος χάρισμα. Εἰς ἱερομένον, οἱ δύο μὲ ράσο, ἕνας μὲ τζουμπὲ καὶ τρεῖς μὲ ρόμπα κ' ἐπιστήμονες· γαστρονόμοι, ἀρχιτέκτονες, δ' κηγῶροι μὲ πελατεία καὶ χωρὶς πελατεία· βαθμοῦχοι μὲ στολὲς καὶ χωρὶς στολὲς· δροσεροὶ προκοθηῆρες μὲ λουστρίνι καὶ μὲ στριμένο μουσταίικ' ποῦ καὶ ποῦ μερικοὶ γνωστοὶ μαστροποὶ καὶ κατάστομοι μὲ φέσι ἢ μὲ κατέλλο κ' ἀκόμη· τίμιες νοικοκυρῆς τῆς μεσαρίας καὶ δέσποινες εὐγενικῆς μὲ μεγάλα ὀνόματα, πλάϊ σὲ κοκκότες τοῦ συροῦ καὶ σὲ εὐθύμεις χῆρες· κορίτσια ἀκόμη ἀμύρισια ἀντίκρου σὲ παρθενικῆς μισολάρθενες καὶ σὲ ὀνοματῆς μοιχαλίδες. Σβέρκοι ταύρων κοντὰ σὲ πρόσωπα ἀναιμικά καὶ γλωμὰ μὲ χαρακτηριστικὰ κουρασμένα, ἀποκαμωμένα ἀπ' τὴν ἀσωτεία καὶ σὲ πρό-

σωπα, ποῦ φέγγιζαν, ἄλλα σχεδὸν ἀπ' τῆ φθίση — Ο-
 λες οἱ γλῶσσες, ὄλες οἱ θρησκείες, ὄλες οἱ φυλές, ὄλα
 τὰ ἔθνη. Εὐρωπαῖοι κι' Ανατολίτες' ἀφράτοι Γερμα-
 νοί, ἀεικίνητοι Γάλλοι, Τοῦρκοι θεριακλήδες καὶ σο-
 βαροί, ξεροὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αραβες μελαψόθωροι, ἀ-
 νάμεσα σὲ πενηρὸς Εβραίους καὶ σὲ χοντροὺς Αρμε-
 νηδες' ὄλοι σκορπισμένοι, χαμένοι μέσα στὸ μεγάλο
 πλῆθος τῶν Ἑλλήνων τοῦ Σταυροδρομοῦ καὶ τῶν
 προαστείων ποῦ παραθερίζουν στὴ Πρίγκηπο καὶ στὴ
 Χάλκη ἢ ποῦ ἔρχονται νὰ περάσουν σιὰ ξενοδο-
 χία μία νύχτα. Κι' ὅσα ἔθνη, τόσοι κόσμοι διαφορε-
 τικοὶ καὶ ἀντίμαχοι, ὁ καθένας μὲ τὴ δική του ἴγκε-
 φαλικὴ σύσταση καὶ μὲ ἄλλη σκέψη, ἄλλα πάθη, ἄλλα
 συμφέροντα, ἄλλα ἥθη, ἄλλα ἰθίμα, ἄλλους τρόπους,
 ἄλλο φυλετικὸ τύπο' ὄλοι ἀδελφομένοι ἐκεῖ ἐπάνω
 παραῖξεν, σιὸ ἴδιο σανίδι, ποῦ τοὺς πῆρε γιὰ νὰ
 τοὺς ξεχύση σὲ λίγο στὸ μεγάλο κοσμοπολίτικο χω-
 νευτήρι, νὰ τοὺς παραδώση σις λαχτάρες, σιὰ βιά-
 σανα καὶ σιὰ μάγια τῆς πανέμορφης καὶ πανέμφοστης
 πόρνης τῶν Ἐθνῶν — τῆς Πόλης.

Τέτοια ἡ ξεχωριστὴ ποικιλία, ποῦ ἡ Φρόσω κύν-
 ταζε γύρω της χωρὶς νὰ τὴ βλέπη' μὰ κι' ἂν τὴν ἔβλεπε
 θὰ τὴν εὕρισκε χωρὶς ἄλλο μονότονη, ἐπειδὴ τὴν εἶχε
 συνειθισμένη. Γιὰ τοῦτο κι' ἀπ' τὴ θέση κοῦ κάποιος
 γνώριμος κύριος τῆς εἶχε κάμη κοντά του κατὰ τὴν
 πλώρη, ἡ Φρόσω διασκέδαζε ἀναζητώντας μὲ τὰ μά-
 τια στὸ πλῆθος τοὺς ἄλλους γνωστοὺς της γιὰ νὰ
 τοὺς χαιρετίση καὶ νὰ τοὺς χαμογελάση. Καὶ δὲν ἦ-
 τανε δύσκολο νὰ τοὺς βρῆ ἕναν ἕνα, ὅσο ἔπερνε μπρὸς
 της τὸ μάτι, ἐπειδὴ ἤξευρε τὴ συνήθεια ποῦ ἔχουν
 ὅσοι κάνουν ἐξοχὴ σιὰ νησιά, νὰ μπαίνουν ὄχι μό-
 νο σιὸ ἴδιο βαπόρι γιὰ νὰ κατέβουν σιτὴν Πόλη, πα-
 ρὰ καὶ οἱ πιότεροι νὰ μὴν ἀλλάζουν ποτέ τους θέση.
 Κι' ἀλήθεια: Στὴ πρύμνη, τὴ πλώρη, σιὰ πλίσγια
 τοῦ βαποριοῦ, κοντὰ σις ρόδες, σιτὴ μέση κάτω ἀπ'
 τὸ φουγάρο, σιὸ σαλόνι, σιὰ καμαράκια ἢ σιὸ βιά-

Η ΦΡΟΣΩ

θος τοῦ πλοίου, τριγύρω σιά πράσινα τραπεζία τῶν χαρτιῶν καὶ μέσα σιὸ σύννεφο τοῦ καπνοῦ τῶν τσιγάρων, πάντα οἱ ἴδιες μορφές παίζουν ἢ «κηγαίνου» ἀπ' ἔξω» καπνίζουν, μιλοῦνε, συζητοῦνε, γελοῦν, ἀγαπίζουν, μιλιώνουν, σιάχουν δουλειές, λογαριαζόν, κλειοῦν συμφωνίες, δείχνουνε μὲ τρόπο, χωρὶς νὰ φαίνωνται, τὴ μεταξωτὴ τους κάλιστα, χάσκουν, κακολογοῦνε, φλυαροῦνε, χασμουριοῦνται, κοιμοῦνται, σχολιαζόν σιγανὰ τὸν ἀντικρυνό τους, κυττάζον τὴ θάλασσα, φλερτάρουν καὶ κάνουν κόρτε. Κάποτε μάλιστα μερικοὶ καὶ διαβάζουν.

Ὅμως τὸ τελευταῖο τοῦτο τὴν ἐποχὴ ἐκαίνη ἦτανε πολὺ σπάνιο. Ἡ λογοκρισία, σιὰ πλοκάμια τῆς, εἶχε πνίξη ἰὸν τύπο. Νέα ποτὲ δὲν ὑπῆρχαν καὶ ὅσα ὑπῆρχαν, ὅσα δηλ. μαθευόντανε σιὸν κόσμο, κυκλοφοροῦσανε μόνο ἀπὸ στόμα σὲ αὐτὶ καὶ ποτὲ δὲν ἦτανε γραμμένα σις ἱφημερίδες. Γιὰ τοῦτο κ' οἱ στήλές τους, πληροφοροῦσανε κάποτε τί συνέβαινε σιτὴ Γῆ τοῦ Πυρός ἢ σιτὴν Ταναναρίβη ὅχι ὅμως καὶ τί ἔγινε τὸ περασμένο βράδυ σιτὴν Πόλη, ἢ τί μπορούσε νὰ γίνῃ σήμερα, ποιά τὰ μεγάλα ζητήματα τῆς ἡμέρας, οἱ ἀνησυχίες τῆς Πόλης, ἢ πολιτικὴ ποῦ ἀκολουθοῦσε, καὶ ποιά ἢ ἐξωτερικὴ θέση τοῦ Κράτους καὶ ἢ ἐσωτερικὴ του κατάσταση. Καὶ σὲ μιὰ μέρα σάν καὶ τῆς 14 Ἀυγούστου 1896 ὁ καθένας φανταζεται πόσο ἦτανε σοβαρὴ παρόμοια ἔλλειψη κάθε πληροφορίας.

Κι' ἀλήθεια, οἱ Πολίτες, σιὰ τελευταία δεκαπέντε χρόνια τῆς ἀπολυταρχίας, ζοῦσανε πέντε, δέκα αἰῶνες μακρὰ ἀπ' τὴν Πόλη πρῶτα κ' ὕστερα ἀπ' ὅλο τὸν ἐπίλοιπο κόσμο. Ὁ, τι ἤξευραν ἦτον πῶς σιὸ Γιλδίξ ἕνας θεὸς παραμόνευεν, ἀνόμαστος, ἀθώρητος, ἀφθαστος, ποῦ εἶχε σιὰ χεῖρά του τὴ παντοδυναμία τῆς Μοίρας καὶ ποῦ οἱ βουλές του, οἱ φοβερές κ' ἀφεύγατες, μπορούσαν νὰ ξεσπάσουν ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα σάν τὴ μόρα καὶ σάν τὸ σεισμό, μὲ τὸ ἀνεύθυνο τοῦ Πρωμένου. Εἰξευραν ἀκόμη πῶς ὁ θεὸς ἐκεῖνος δὲν

ἦτον μονάχος του παρὰ πῶς καὶ μύριοι ἄλλοι θεοὶ βασιλεύανε μαζί του, πὶο μικροὶ καὶ πὶο μαῦροι ὅσο πὶότερο ἢ ἀπόσταση, ποῦ τοὺς μάκραινεν ἀπ' τὰ πόδια τοῦ θρόνου, ἔσβυνεν ὀλόγυρά τους τὴ λάμπη, καὶ ἄφινε νὰ μαντεύεται μόνο ἢ κακουργία τους. Καὶ εἰξευραν πῶς οἱ θεοὶ αὐτοὶ, ὅσο κατέβαιναν τόσο πλήθαιναν καὶ πῶς τόσο ἢ κακουργία τους γινώτανε πὶο μαρῆ κ' ἢ ψυχὴ τους πὶο ἄγρια. Καὶ δταν τὰ βράδια διπλοκλειδωμένοι σιὰ σπιτικά τους οἱ πολίτες τοὺς ἀναθυμῶταν, ἀνοιγαν ἐπάνω σιὰ ἔργα τους καὶ σ' ὄνομά τους, σιγόλαλοι καὶ φοβισμένοι, γεμάτη ἀνάθεμα τὴ βρύση τῶν στυγερῶν θρούλων. Κ' οἱ θρούλλοι ἔλεγαν: Πῶς ἦσαν αὐτοὶ ποῦ κολνοῦσαν τ' αὐτιά τους σις πόρτες καὶ τὰ μάτια τους σις κλειδαρότρυνες; πῶς ἀθώρητοι βρισκώταν παντοῦ, ἔτοιμοι ὅλα νὰ τὰ ἰδοῦν καὶ ὅλα νὰ τὰ καταδώσουν; πῶς ἐξαιτίας τους ἢ θάλασσα ἀνάδινε τίς νύχτες στεναγμούς ἀνθρώπινους καὶ μαυροφοροῦσαν οἱ μάννες χωρὶς νὰ τολμοῦνε νὰ κλάψουν. Πῶς ἦταν αὐτοὶ καὶ ποῦ χύνανε σιὸν καφέ τὰ φαρμάκια; πῶς οἱ ἴδιοι πάλι, ἕνα μὲ τοὺς ἀγμοιγδύτες, κουρσεύαν σιτὴ Πόλη, ξεγυμνώνοντας διαβάτες καὶ σπύτια, τὴ μέρα μὲ τὸν ἥλιο καὶ τὴ νύχτα μὲ τὸ φεγγάρι, καὶ μοιράζοντας ἔπειτα τὰ κλεψίμα μαζί τους. Αὐτοὶ ποῦ ἀρπάχναν τίς νειόνυφες ἀπ' τῶν ἀνδρῶν τους τὸ πλάι. Αὐτοὶ καὶ ποῦ κρύβανε σιὰ σπύτια, σιὰ συρτάρια, σις τσέπες τῶν δικαίων ποῦ κατατρέχανε τὴν ἀπόδειξη τῆς ἐνοχῆς τους; πῶς μπροστὰ σὲ τὴ σὴ ἀτιμία κανεὶς δὲν ἦτον ἀθῶος φυσικά, οὔτε τὰ βυζασταροῦδια σιτῆς κούνιες καὶ πῶς κανεὶς δὲν ἦτανε γιὰ τὸν ἄλλο βέβαιος μ' ὅποιο ἅγιο ἅγιο ὄνομα κ' ἂν ἔλεγώταν: φίλος, γυναῖκα, παιδί, ἀδελφός, γονιός, ἐρωμένη; πῶς κάθε δεσμὸς ἦταν ὑποκτο; καὶ ἐγκλημα ἢ ἀρετὴ ἐσχάτης προδοσίας; πῶς ἢ ζωὴ τους, ποῦ δὲν εἶχεν ἱερὸ μήτε ὅσιο τίποτε, ἦτον ὄργια κ' αἷμα καὶ πῶς δὲν ἦτον τιμωρία γι' αὐτοὺς ἐπειδὴ δὲν τοὺς ἔφθανε νόμος. Ὅσο γιὰ τὸ Θεό, ἐκεῖνος ἦτον πολὺ ψη-

λά χρόνια και χρόνια τώρα ξεγοίσει να κυττάξη κάτω.

Όμως τὸ πιὸ φοβερὸ ἦτον ἄλλο. Τὸ κοινωνικὸ καθεστῶς, ποῦ γεννήθηκε τότε, ἀναγκαίᾳ συνέπεια τῆς βιαιότητος τῶν φαύλων, ποῦ τρομοκρατοῦσαν τὴν Πόλιν. Ἡ σκέψη, ζέγωνιαστικὴ ἀπ' τὰ πράγματα τῆς πολιτείας, μὴν ἔχοντας μὲ τί σπουδαῖο νὰ καταγίνη καὶ κάτω ἀπ' τὴν πιὸ αὐστηρὴ ἀπαγόρευση κάθε ιδέας μὲ νόημα πιὸ γενικόν, εὐγενικόν καὶ γενναῖον, —ξέπεφτεν ὅλη μέρα. Ἡ δραστηριότητα κ' ἡ προσοχὴ τοῦ ἀτόμου, συγκεντρωμέναι ἐπὶ ἐγὼ του, κινήθησαν εὐκολὰ κέρδη, μαγνητισμένες, μονδισασμένες ἀπ' τὴν ἐπιτυχία, ποῦ μονάχη εὗρισκεν ἀπ' τὸν κόσμον ἐπόληψη καὶ εἶχεν ἀξία. Ἡ πιὸ μαύρη ἀδιαφορία γιὰ τὴ διαλογὴ τῶν μέσων, ποῦ θὰ ἔφταναν νὰ οβέσουν τὴ λαῦρα τοῦ χοήματος, ποῦ γεννοῦσε ἡ ἀνάγκη καὶ γιγάντωνε ὁ φθόνος. Ἡ πιὸ ἀσυνείδητη ἀφροντισία, ἡ πιὸ τρελλὴ πολυτέλεια, ἡ πιὸ ζετσίλωτη σπαισίλη —πλαῖ στὴν καθημερινὴ ἀγωνία καὶ στοῦ ψωμοῦ τὴ λαχάρα. Ὅλες οἱ κυβερνητικὲς ἀδειες, κάθε προνόμιον ἰργασίας καὶ τὸ παραμικρότερον, βγαλμένο φανερά στὴ δωροδοκία, δοσμένο σὲ ὅποιον μποροῦσε ν' ἀγοράσῃ συνειδήσεις πειότερες, ἀνεβάζοντας ἀκόμη τὴν πουλημένη τιμὴ του. Μύρια ἐμπόδια —μύριες ἀπάτες. Ὁ κόπος, ὁ ἴδρωτας τοῦ φτωχοῦ βιοπαλαιστοῦ, στὴ διάκριση τῶν κατασκόπων. Οἱ τιμές, τὰ ἀξιώματα, οἱ δόξαι τὰ πλούτη, ἀμοιβή τους καὶ λάφυρα. Οἱ τιποτένιοι, ποῦ πρόκοψαν, παράδειγμα ἀπ' τοὺς γονιοὺς στὰ παιδιὰ τους. Κάθε τίμια ἀξιοσύνη ἀνύξια, κάθε φανλότητα τιμημένη, κάθε ἀρετὴ γελοία, κάθε γενναιοφροσύνη βλακεία, κάθε ἐλαφρότητα χάρη. Ἡ τελειωμένη ἀναισχυντία, ὄπλο γιὰ τὴ ζωὴ καὶ ἄβυσσος θάνατος. Ἡ ὑποκρισία ἀνάγκη καὶ ἡ κολακεία ἀσφάλεια καὶ δρόμος θανάτου. Ἡ γυναῖκα ἐμπόριον καὶ σκαλοπάτι. Ἡ μοιχεία, ξαπλωμένη σὲ φτωχὸς καὶ σὲ πλούσιος, δ' ἄλλως τὸν ἔρωτα, ποῦ ἐξαγνίζει τὸ σφάλμα, ἢ

πορνείας συρμός, ἢ πόρος χρημάτων. Ἡ μικροψυχία, τὸ ψέμμα, ἡ ἀναντιρεία παντοῦ καὶ κανεὶς χαρακτήρας' τέτοιος ἦτον ὁ σαπισμένος ἐκεῖνος κόσμος. (1)

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

1) Τὸ «Ὀργιστὴ καὶ Αἷμα», θὰ ἐκδοθῆ προσεχῶς εἰκονογραφημένον εἰς πολυτελεῖ ἐκδοσὴν ὑπὸ τῶν καλλιτεχνικῶν ἐκδοτικῶν Καταστημάτων «Αἴθρον».

“ΟΝΕΙΡΩΝ ΣΑΒΑΝΑ,,

CXVI

Ν. Χαλιούλια Φιλτάτου

Θυμήσου ! ἐχθὲς τὸ δεῖλι τ' ἀλησμόνητο,
ποῦ Σ' εὗρηκα ἔμπρὸς ἴστην τριανταφυλλιά Σου·
μὲ πόσο πόνο, πόσα ἀγάπης λόγια μου,
δεόμουν ν' ἀκούσω τὴ μιλιὰ Σου.

Καὶ Σὺ, σκληρὴ ! ἐπειάχτης ἀλλὰ ἰπιάσθηκες
ἀπὸ τ' ἀγκάθια τῆς γλυκειᾶς ἐκείνης·
Ἄχ ! τὸ ἄψυχο ἀνατρίχιασε ἀπ' τὸν πόνο μου
καὶ ἄπλωσε νὰ Σ' ἀρπάξῃ, γιὰ νὰ μείνης !

Ἀθήναι, 1910.

Ν. ΛΙΒΑΔΑΣ

ΣΤΗΝ Δ^Α ΔΑΝΑΗΝ ΡΟΜΠΟΤΗ

πρώτην Λαβίαν Δριστεύουσαν ἐν τῷ Ωδείῳ Ἀθηνῶν

Τοὺς θρόλλους δὲν ἀντιλαλεῖς μονάχα τῶν αἰώνων
Καὶ τοὺς μεγάλους τοὺς καύμους καὶ τὰ μεγάλα πάθη !
Καὶ τῶν Τρανῶν τὰ ὄνειρατα δὲν καθρεφτίζεις μόνον
Μέσα στῶν μαύρων σου ματιῶν τ' ἀμέτρητα τὰ βάθη !

Τὰ λατρυντὰ τὰ χέρια αὐτὰ, τὰ κρητοδάχτυλά σου,
Δὲν ἀνασταίνουν μοναχὰ τ' ἀποσκευασθρομέννα
Τῶν Ἀθανάτων κόκκαλα, ποῦ κείτοντ' ἐμπροστιά σου,
Στὸ ἐβένινο κιβούρι των τὸ πῦνο-παγωμέννα !

Δὲν εἶσαι οὐ τοῦ Απόλλωνος μιὰ ἴεργια μονάχα—
Τοῦ Ρουμπινισαίν μιὰ ἀδελφή- μιὰ 'πὸ τοῦ Δίστ τῆς κόρης
Καὶ μιὰ 'πὸ τοῦ Δημιουργοῦ τῆς βλοχημένες Ὠρες !

Δὲν εἶσαι οὐ τοῦ τόπου μας μονάχα τὸ κινάρι—
Τῆς Τέχνης ἢ μολάνριβη καὶ ἡ Χάρις ποῦ ζητοῦσα !
Δὲν εἶσαι μόνον Μάγισσα ! μόν' εἶσαι σὺ καὶ... Μοῦσα !...

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΜΕ ΠΑΡΕΠΙΟΜΕΝΑ

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἦλθε μία ἠθοποιός, καλή, ἀλλὰ μὲ κακοὺς ἠθοποιούς. Τὸ θέατρον ἦτο ἀγχαζαρισμένον ἀπὸ ἄλλον θίασον καὶ ἠναγκάσθη ὅπως δώσῃ τὰς παραστάσεις της νὰ κτίσῃ ἰδικόν της.

Διὰ νὰ μὴ σᾶς ἐμβάλλῃ δὲ τοῦτο εἰς πειρασμούς θὰ ἐξηγήσω ἀπὸ τί συνίστατο τὸ θέατρον.

Σανίδες ἢ μία κοντὰ στὴν ἄλλην διαπληκτιζόμεναι ὅπως Ἑλληνες λόγιοι. Πάτωμα μὲ διακυμάνσεις χρηματιστηρίου, καὶ στέγη ποῦ ἀμφίβολον θὰ ἦτο ἔαν θὰ ἐβαστοῦσε καὶ τὸ παραμικρότερον ἀστεῖον βρεξίματος. Ἐνα βράδνυ ὁμοῦ οἱ ἠθοποιοὶ μάλωσαν μὲ τὴν πρωταγωνίστριαν καὶ τὴν ἄφησαν στὰ κρῦα τῆς σκηνῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσῃ δίδουσα παραστάσεις, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ μίαν - ποῦ νομίζετε ; - Εἰς τὰ Πάμφυλα !

Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ Πάμφυλα ἐχρειάζοντο δύο τρεῖς ἠθοποιοί. Ἐπεστρώτευσεν λοιπὸν δύο φίλους της τελειοφίτους τότε τοῦ Γυμνασίου, παρακαλέσασα αὐτοὺς νὰ εὗρουν ἐκεῖνοι καὶ δύο τρεῖς ἀκόμη. Τρεῖς δὲν εὗρέθησαν, ἀλλὰ εἰς ἐνεγράφη εἰς τὸ βιβλίον τῆς κατατάξεως ὡς ἠθοποιός καὶ μουσικὸς γνωρίζων πόσας χορδὰς ἔχει τὸ βιολί, καὶ μὲ τί τρόπον τὸ βαστοῦν.

Ὅλα κίτηρίσθησαν, καὶ ὁ προστότερος θίασος ἐξεκίνησε διὰ τὰ Πάμφυλα :

Ἡ Πρωταγωνίστρια μὲ τὴν κατετίμισαν μητέρα της, καβάλλα, καὶ οἱ τρεῖς ἄλλοι, ἀποστολικῶ τῷ τρόπῳ.

Μετὰ Οδύσσειαν καὶ Ιλιίδα μαζί, ὁ θίασος ἐφθασε σῶος καὶ ἀβλαβῆς εἰς τὸν πρὸς ὄν ὄρον.

Ο θίασος ἐξεκίνησε

Ἐπρεπεν ὁμοῦ νὰ φροντίσουν νὰ εὑρουν ποῦ θὰ ἐδίδετο ἡ παράστασις. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ Πάμφυλια δὲν ὑπάρχει οὔτε Ὀπερα, ἀλλ' οὔτε καὶ Κομεντί, ἔστειλεν εἰς τὸν δήμαρχον ἡ Σοφία δηλ. ἡ πρωταγωνίστρια, τοὺς δύο κυρίους ἠθοποιούς, μὲ ἄλλους λόγους τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Ἀριστείδην, μὲ ἐντολὴν νὰ ἐκλιπαρήσουν τὸ κλειδί οἰουδήποτε κοινοτικοῦ ἰδρύματος, ἀπειλοῦντες εἰς ἐνδεχομένην ἀρνησιν τοῦ δημάρχου τὴν ἀναχώρησιν τοῦ θιάσου.

Ἀμα τοὺς εἶδεν ὁ ἀγαθὸς δήμαρχος ἐξεπλάγη.

— Βρὲ σεῖς δὲν εἰσαστε ὁ τάδε καὶ ὁ τάδε ἀπὸ τῆ χώρα ;

Ἐδωσαν τὴν ἀπαιτουμένην ἐξήγησιν καὶ ὁ δήμαρχος τοὺς ἐνεπιστεύθη τὸ κλειδί τοῦ σχολείου.

Ἐνα πρόχειρον ἰκρίωμα ἐστήθη ὡς δῆθεν σκηνὴ καὶ ἡ διακόσμησις ἐτελείωσεν. Ἐδιάλεξαν καὶ ἔργον ἀκατάλληλον διὰ τὴν περίστασιν καὶ ὄχι διὰ δεσποινίδας τὸν Οἰθέλλον. Σημειώσατε δὲ ὅτι οἱ ἄρτι ἐπιστρατευθέντες ἠθοποιοὶ ἐγνώριζαν τὸν Οἰθέλλον ὅσον ὁ σάββατος τὸν Πλάτωνα. Ἐν τοσοῦτο τὰ πράγματα

ἐβλεψύθησαν ὅπως, ὅπως ἐχρειάζετο ὁμοῦ καὶ ὑποβουλευς, ἀφοῦ μάλιστα οἱ ἠθοποιοὶ ἦσαν τόσο μελετημένοι. Ἐλέταξαν λοιπὸν ἓνα συμμαθητῆ των, παφλιώτην, καὶ τὰ ἐπαπειλούμενα ἐπεισόδια ἐφάνη ὅτι ἀπεσοβήθησαν.

Ἡ ἐννάτη ὥρα ἐσήμανεν καὶ ἡ παράστασις ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀρχίσῃ. Τὸ σεβαστὸν ἀκροατήριον περιμένει τὴν ἀρσιν τῆς αὐλαίας — κουβέρτας, εὐγενῶς παραχωρηθείσης ὑπὸ φιλομούσου παφλιώτου — ἀλλὰ μένει κλειστὴ, ἐμπόδιον εἰς τοὺς ἀγαθοὺς παφλιώτας, νὰ ἀπολαύσουν τοῦ Σαίξπηρου.

Ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ ἀνέβω εἰς τὰ παρασκήνια διὰ νὰ περιγράψω τὸν ρόλον καὶ τὴν ἐνδυμασίαν ἐνὸς ἐκαστοῦ.

Ὁ Ἀχιλλεύς, Ἰάγος καὶ ἐνδυμα σινδόνη καθαρά. Ὁ Ἀριστείδης, Οἰθέλλος, καὶ στολὴ ἡ κουβέρτα ποῦ χρησιμεύει καὶ διὰ τὴν αὐλαίαν.

Ὁ τρίτος ἠθοποιὸς ποῦ ἦτο καὶ μουσικὸς ἐξεκτύθη καὶ ἔμεινε μὲ τὸ σῶβρακο καὶ τὸ πουκάμισο ἔνεκα ἐλλείψεως ἄλλου σεντονιοῦ ἢ κουβέρτας. Ἐφοροῦσε δὲ ἀντὶ περικεφαλαίας τὴν καινούριαν ρεμπούμπλικά του· θὰ ὑπεδύετο ἓνα ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς. Ὅσον διὰ τὴν Δεσδαμόναν τὰ πράγματα εἶχον μπερδέψη.

Ἦθελε καλὰ καὶ σώνει νὰ ὑποδυθῇ αὐτὴν ἡ μητέρα τῆς πρωταγωνίστριας, ἥτις ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἦτο καπετάνισσα. Φυσικῶς τῷ λόγῳ ἡ κόρη τῆς δὲν τὴν ἀφινεν καὶ ἠπειλεῖτο κανγαῖς.

Ἐπενέβησαν ὁμοῦ οἱ ἄλλοι ἠθοποιοὶ πείσαντες τὴν καπετάνισσαν νὰ ὑποχωρήσῃ. Τέλος ἡ αὐλαία ἤρεθη.

Ἡ πρώτη πράξις ἐτελεύτησεν αἰσίως. Πλὴν εἰς τὸ μέσον τῆς δευτέρας, ὁ ὑποβουλευς ἐγύρισε πολλὰ φύλλα μαζί καὶ ἔτσι ἔχασαν τὴν συνέχειαν. Τὰ ἔχα-

σαν λοιπὸν ὄλοι, ἡ δὲ πρωταγωνίστρια ἀντὶ νὰ κυττάξῃ νὰ τὰ βολέψῃ ὄπως ὄπως, ὑπεχώρησεν εἰς τὰ παρασκήνια σὰν βούλγαρος στρατηγός.

Τοιουτρόπως εἶχον τὰ πράγματα. Ὁ Ιάγος βλέπων τὸ ἀπελπιστικὸν τῆς θέσεώς των ἐτοιμάζεται νὰ φύγῃ ἀλλὰ τὸν προλαμβάνει ὁ Οθέλλος.

— Ποῦ πᾶς, βρὲ Ιάγε;

Ὁ ἄλλος ὁμως δὲν τὰ ἔχασε.

— Αὐθέντα ὑπάγω καὶ πάλιν ἐπιστρέφω.

Τί νὰ κάμῃ ὁ καυμένος ὁ Οθέλλος; τὸν ἄφισε νὰ

Αὐθέντα ὑπάγω καὶ πάλιν ἐπιστρέφω

φύγῃ, ἐξακολουθῶν νὰ οὐρλιάζῃ, ἐνῶ ὁ Ιάγος ἐξεκαρδίζετο ἀπὸ τὰ γέλοια στεκόμενος εἰς τὰ παρασκήνια.

Πλὴν μία ὄβρις ἐκτοξευθεῖσα ἐκ τῶν ὀπισθεν—τὸ ποδάρι τῆς καπετάνισσας— τὸν ἔφερον καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Λέγει πάλιν μερικὰ καὶ ἐτοιμάζεται νὰ τοῦ «δώσῃ» ὀριστικῶς ὁμως πλέον αὐτὴν τὴν φορὰν. Οὔτε καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἰδίᾳ σκηνὴ μὲ τὸν Οθέλλον.

— Ποῦ πᾶς βρὲ ἀθεόφοβε; θὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ τελειώσω μόνος μου τὸ δράμα;

— Αὐθέντα ὑπάγω καὶ δὲν ἐπιστρέφω πλέον.

Καὶ τὸ ἔβαλε στὰ πόδια.

Δὲν ἐστάθη ὁμως εἰς τὰ πρόθυρα τῆς σκηνῆς φοβούμενος καὶ νῆαν ἐπαφὴν τοῦ ποδιοῦ τῆς καπετάνισσας καὶ τῶν ὀπισθίων του· πηδᾷ λοιπὸν ἀπὸ τὸ παράθυρο, καὶ δρόμο. Μὲ τὸ πῆδημα ποῦ ἔκαμε τὸ σεντόνι ποῦ ἦτο τυλιγμένος ἔκεσε καὶ κρεμάστηκε σὲ ἓνα δένδρον.

Εἰς τὸ ἀναμεταξὺ ὁ Οθέλλος τὸν μιμεῖται καὶ τὸ κόφτει λάσπη κι' αὐτὸς, ἀφίνων τοὺς ἀγαθοὺς παφλιώτας ἐκπλήκτους, νομίζοντας ὅτι τὸ δράμα περιεῖχε καὶ αὐτὴν τὴν σκηνὴν.

Τρέχει ἔξαλλος εἰς τὰ παρασκήνια, δὲν βλέπει τὸν σύντροφόν του, καὶ ἐννοεῖ τὸ μυστήριον, ὅπως θὰ ἔλεγεν καὶ κάποιο κλασικὸν μυθιστόρημα.

Κατὰ πόδας λοιπὸν καὶ ἐκεῖνος ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν ξεντυμένον ἀξιωματικὸν καὶ τὸν ὑποβολέα.

Μὲ αὐτὴν τὴν ἐπαίσχυντον φυγὴν τῶν ἀματέρ ἡθοποιῶν ἔγινε καὶ κάποιος θόρυβος: ἐτρόμαξεν ἀπὸ αὐτὸν ἡ καπετάνισσα καὶ ἐξῆλθε νὰ ἰδῇ ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Εκεῖ βλέπει τὸ σεντόνι ποῦ ἀνεμίζετο ἀπὸ τὴν

Καὶ φυγὴ ἦν ἀνθρώπων φυγὴ δὲ θηρίων

ζεῖδωρον αἴφρα, ὅπως θὰ ἔλεγεν καὶ ὁ μελαγχολικὸς ποιητής, καὶ μῆγαι ταῖς φωναῖς.

— Φαντάσματα, βρυκόλακες, βοήθεια!

Ακούν οι άγαθοί παφλιώτες ταίς άγριοφωνάριαις και ξεχύνονται από τὰς πολλές θύρας του θεάτρου.

Τους βλέπουν που έστεκαν παρκαίτω «ιδεΐν τὸ τέλος» και τὰ χρειάσθησαν.

— Βρὲ παιδιά δρόμο. Μπαρούτι βρωμά, θά ταίς φάμε.

«Και φυγή ήν ανθρώπων φυγή δὲ θηρίων».

Βλέπει πάλιν από τὸ παράθυρο ή καπετάνισσα, και δὲν διακρίνει τὸ σεντόνι παρὰ ένα πράγμα αστρο που έτρεξε πάση δυνάμει.

Εΐδαν και οι άγαθοί παφλιώτες τήν σκιάν που έτρεχε, και έπέισθησαν ότι πρόκειται περί φαντάσματος. Οι γενναιότεροι έτέθησαν εις καταδίωξίν του.

Εΐναι όμως ανάγκη νά σαΐ διαβεβαιώσω ότι οι έρασιτέχναι ήθοποιοί, τους άρρήκαν εις τὰ μισά του δρόμου, φθάσαντες εις Μυτιλήνην ταχύτερον αυτοκινήτου;

Μυτιλήνη, Νοέμβριος, 1913.

ΦΙΛΩΝ ΜΥΡΤΗΣ

— — — — —
 «ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΟΙΕΙΑΝ ΤΟΥ 1912.»
 — — — — —

*Από τὸν πέρα πόλεμον έρχεται ταχυδρόμος
 Πούνε χαρὰ τὼν Χριστιανῶν και τῶν έχθρῶν μας τρόμος!
 Λέγει γιαντιούς που μάχονται για τήν έλευθεριά των
 Και διαλαλεΐ τή λεβεντιά και τήν παλληναριά των!
 Και σὲ μιὰ κόρη λατρευτή, μιὰν άρραβωνιασμένη
 Λέγει, τὸ παλληναρι της νά μὴν τὸ περιμένη!
 Κι' αὐτὸ ἐκεΐ που πολεμᾷ έχι' άλλους γάμους κάνει
 Και με τή Δόξαν άλλαξεν άμάραντο στεφάνι...*

A. N.

ΣΠΟΥΔΗ

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΚΟΜΙΤΑΤΟΥ

Κατωτέρω παρέχομεν ακριβές αντίγραφο του όρκου, εις όν υπεβάλλοντο όλα τα μέλη του Νεοτουρκικού Κομιτάτου :

Ορκίζομαι επί της θρησκείας μου και επί της τιμής μου, ότι από της στιγμής ταύτης, καθ' ην γίνομαι μέλος της Αδελφότητας, ήτις κύριον σκοπόν έχει να προσπαθήση περί της προόδου και ευτυχίας της πατρίδος μας και να ενώση και αγαπήση πάντας τους Οσμανίδας, θέλω εργασθῆ συμφώνως τών διαφόρων κανόνων και νόμων της Αδελφότητας και ότι ουδέποτε εις κανένα άνθρωπον μη όντα μέλος του Συνδέσμου και μάλιστα και εις μέλη του Συνδέσμου μη έχοντα το δικαίωμα να γνωρίζωσι τα μυστικά του Συνδέσμου, δέν θά ειπω μυστικόν τι της Αδελφότητας. Ορκίζομαι, ότι δέν θέλω διατρέχει να έκτελώ ακριβώς τα εις έμέ ανατεθησόμενα καθήκοντα και τας αποφάσεις του Συνδέσμου, όστις έχει σκοπόν να εφαρμόση τελείως το Σύνταγμα και να εξασφαλίση την διατήρησιν του συνταγματικού πολιτεύματος, ύπερ παρέχει εις τό έθνος τα δικαιώματα της έλευθερίας. Δέν θέλω άπιστήσῃ ποτέ εις τόν Συνδέσμον και θέλω φονεύσει άμέσως, άμα λάβω διαταγήν παρά του Συνδέσμου, τους άπιστούντας και τους εργαζομένους και σκεπτομένους να παρεμποδίσωσι τους ήρωους σκοπούς του Συνδέσμου. Ορκίζομαι και πάλιν, ότι θέλω εργασθῆ σωματικώς τε και υλικώς ύπερ του καλού του Συνδέσμου και ότι, εάν άντι τών τόσων επισήμων υποσχέσεών μου, άπιστήσω, χαρίζω ήπο τώρα τό αίμά μου, όπερ ήθελε ρεύσει συνεπεία θανατικής ποινής, ήτις θέλει έκτελεσθῆ παρ' ανθρώπων του Συνδέσμου,

οί όποιοι έχουν διαταγάς να καταδιώκωσι και συλλαμβάνωσι πάντα άπιστούντα, όπου άν εύρεθῆ. Μα τόν Θεόν, μή τόν Θεόν, μά τόν Θεόν.

ΑΠΟ ΤΑ ΛΑΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΕΒΡΑΙΟΣ

Ενας Σουλτάνος θέλων να μάθη ποία φυλή είναι ή πλέον γενναία, εκάλεσεν εις γεύμα ανθρώπους εξ όλων τών μερών του κόσμου.

Εκει όμως όπου έτρωγον ήσυχως και ευθύμως, πέρνει ο Σουλτάνος ένα κουμπούρι καλά γεμάτο και πυροβολεί εις τόν άέρα.

Τό τί έγινε, δέν περιγράφεται. Όλοι οί προσκεκλημμένοι ήγέρθησαν φοβισμένοι ποιός πρώτος να φύγη.

Ενας μόνον δέν εκινήθη καν από την θέσιν του.

Ποιός νομίζετε ;

Ο Εβραϊός

Ο Σουλτάνος βλέπων μόνον τόν Εβραϊόν να μένη άπαθέςτατος εις την θέσιν του, του λέγει με ένθουσιασμόν.

Όστε σὺ είσαι ο νικητής ;

Τί θέλεις λοιπόν ως δώρον ;

Λέγε πρωτοπιαλήκαρό μου, και ό,τι ζητήσης θά τό έχης άμέσως. Λέγε τί θέλεις ;

Εβραϊός. Ασπρόρροχα ν' αλλάξω Πατισιάχ μου.

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΟ ΧΑΜΙΝΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΤΗΝ ΛΕΣΒΟΝ

Τοῦ Αἰγαίου βασιλοπούλα, ἂν ἦρθα σήμερα
Προσκυνητῆς σιὰ χώματά σου τ' ἅγια,
Νὰ ἰδῶ τῆς ὠμορφιάς σου τῆς πανύμνητης
Τὰ μύρια μάγια!

Ἐνας μονάχα πόθος ἐδῶ μ' ἔσυρε,
Ποῦ αἰώνια στήν ψυχὴ μου ἐλαχταροῦσα :
Τὸ λίκνο νὰ φιλήσω ποῦ τὴ Δέκατη
Γεννησε Μοῦσα.

Δές! πῶς ἡ Λευτεριά τὴν ἰζωντάνεψε
Καὶ πῶς τὸ στοιχειωμένο Τῆς δοξάρι
Ἀκόμη κλαίει τὸν ἄμοιρό τῆς ἔρωτα
Μὲς τὸ φεγγάρι!

Ὅλα περνοῦνε : Κάλλη, Πλοῦτη, Δύναμις,
Ὅλα τοῦ Χρόνου τὸ φτεροῦ σαρώνει
Μὰ μένει πάντα ὑπέρλιμπρη κι' ἀθάνατη
Ἡ Δόξα μόνη.

Σὲ βλέπω στῶν Αἰώνων τὸ φτερούγισμα,
— Ὡ ἀλάθρευτη ματιὰ τῆς φαντασίας!—
Ἀνδρεία καὶ κλοῦσια καὶ μεγάλη Ρήγισσα
Τῆς Μικρασίας . . .

Καὶ βλέπω τῆς ἡρωϊκῆς κι' ἀνίκητης
Τῶν ἄτρομων παιδιῶν σου λεγεῶνες,
Νὰ στήνουν τρόπαια θαυμασιὰ κι' ἀγκροτέμιστα
Ἀπ' τοὺς αἰῶνες.

Βλέπω βωμοὺς τῆς Τέχνης κ' ὑπερόψηλα
Τοῦ πλοῦτου σου κ' αἰθέρια μεγαλεῖα,
Χτίρια τρανά, ποῦ θὰ ζηλεύῃ τὸ Ἄστυ μας
Καὶ μανσωλεῖς.

Βλέπω . . . Μὰ ἀπάνω ἀπ' ὄλα τὰ στολιδιά σου
Αἰώνιο στέμμα σοῦδωσεν ἡ Μοῖρα,
Ποῦ ὄλα θὰ σβύνη, ὦ Λέσβος, μετὴ λάμψη του :
Τῆ θεία Τῆς Αὔρα!

Μυτιλήνη, 8 Οκτωβρίου 1913.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

Ο ΕΝ ΤΗ ΕΞΟΧΗ ΜΟΝΗΡΗΣ ΒΙΟΣ

Ο μονήρης βίος ἐν τῇ ἐξοχῇ παρέχει ἐν τῇ σοβαρότητι αὐτοῦ ἱκανοποιήσεις πνευματικὰς ἀγνώστους εἰς ἐκείνους ὧν ὁ βίος ρεῖ ἐν διηγεκῆ ἱπαφῇ πρὸς τὰ πλήθη καὶ ἐν τῇ πυρετώδει κινήσει τῶν πολυαιθρῶπων πόλεων.

Εὰν εἶναι ἀπαραίτητον τὸ νὰ γνωρίζῃ τις νὰ ζῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, οὐχ ἦτονον ὠφέλιμον νὰ γνωρίζῃ τις νὰ διάγῃ βίον μονήρη, εἶπε μεγάλη τις διάνοια. Εἶναι ὄντως ἐπιστήμη, ἣν πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ τις, ἣν πᾶσαι αἱ ἐπιπόλαιαι ψυχαὶ αἱ δεδομένα εἰς τὴν ἐπίπλαστον ἐξωτερικὴν ζωὴν ἀδυνατοῦσι νὰ κατανοήσωσιν ἀλλ' ἥτις κρατύνει καὶ ἀναπτύσσει ἐτέρας ψυχὰς ἐγκλειούσας ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ πνεύματι τὰ γόνιμα σπέρματα πλουσίας βλαστήσεως αἰσθημάτων καὶ ἰδεῶν.

Ο μονήρης βίος διδάσκει τὸ σκέπτεσθαι, τὸ συγκεντροῦσθαι, τὸ ἐρκεῖσθαι εἰς ἑαυτόν. Ἀναπτύσσει πάσας τὰς τάσεις τῆς διανοίας ἡμῶν καὶ καθιστᾷ ἡμᾶς δραστηριωτέρους καὶ ὠφελιμωτέρους.

Μόνοι, ἀνήκομεν μᾶλλον εἰς ἑαυτούς, τὸ ρεῦμα δὲν παρασύρει ἡμᾶς. Ἡ ἠθικὴ ἡμῶν προσωπικότης ἐξαγγέλλεται μετὰ μεζονος πρωτοτυπίας.

Πᾶσαι αἱ μεγάλαι πράξεις, θυσίαι, ἐμπνεύσεις, παρεσκευάσθησαν καὶ ἐξετελέσθησαν ἐν τῇ μονώσει. Ἡ μόνωσις ἀποδίδει τὴν ψυχικὴν γαλήνην καὶ ἐνίοτε αὐτὴν τὴν ἐν τῇ κοινωνικῇ δίνῃ ἀπολεσθεῖσαν ὑγείαν.

Διδάσκει τὸ ἐκ περιωπῆς ἐπισκοπεῖν, τὸ ἀγαπᾶν τὴν φύσιν, τὸ νικᾶν ἐν ταῖς μάχαις τῆς ψυχῆς, τὸ λατρεύειν τὸν Θεόν.

Καὶ ἐν τούτοις τὸν μονήρη βίον ἀποτροπιάζονται αἱ πλεῖστοι τῶν γυναικῶν, οὐχὶ μόνον τὴν ἀπόλυτον μόνωσιν, ἀλλ' αὐτὴν τὴν οἰκογενειακὴν βίωσιν ἐν ἐπαύλει ἢ κόμῃ, οἰκουμένη ὑπὸ ἀγροτῶν, ἐν ἣ ἀνάγκη μονώσεως. Πολλοὶ νέοι σύζυγοι παριστῶσιν ἑαυτὰς οἶονεὶ θύματα, διότι ὁ σύζυγος, ἱατρός ἐν τῇ ἐξοχῇ, μηχανικός, διδάσκαλος ἢ καλλιεργητής, ἀποσπᾷ αὐτὰς ἐκ τῆς πόλεως, ἵνα θάψῃ, ὡς θεωροῦσιν, αὐτὰς, μετὰ τῶν καινουργῶν ἀμφιέσεων αὐτῶν ἐν ἀγροίκῳ τινὶ κόμῃ ἢ ἐν ἀξένῳ τινὶ ἐσχατιᾷ. Καὶ ἐν τούτοις ὁσάκις ὠνειροπόλησα εὐτυχίαν, ὠνειροπόλησα ἀκριβῶς τοιαύτην μόνωσιν, μακρὰν τῆς κοινωνίας, μὲ ὅ,τι ἔχει τις φίλτατον ἐν τῷ κόσμῳ. Δὲν αἰσθάνεσθε τὴν γλυκύτητα, τὴν εὐτυχίαν, νὰ ἀνήκητε ὀλοσχερῶς εἰς τὸ πρόσωπον τῶν ἱερωτάτων ἐν τῷ κόσμῳ δεσμῶν, νὰ καθιστᾶτε τὴν ἐρημικὴν ἐστίαν λιμένα εἰρήνης εἰς τοὺς πόνους τοῦ συντρόφου τοῦ βίου σας, φωτοβόλον φόρον τῆς διανοίας του, ὅσιν διὰ τὴν καρδίαν του; Νὰ ἦναι ὁ μὲν διὰ τὸν δὲ μόνη κοινωνία, μόνη ἀναψυχὴ, συγκεντρομένης τῆς φυσικῆς καὶ ἠθικῆς ἐνεργητικότητος διὰ τὸ ἰδεῶδες τῆς τρυφερότητος καὶ στοργῆς, διὰ τὴν φωλεὰν ἡμῶν, διὰ τὰ μικρὰ προσφιλῆ πλάσματα, ἅπερ ἐγεννήθησαν ἢ μέλλουσι νὰ γεννηθῶσι.

Μακαρία μόνωσις, ἐν ἣ λάμπει ἡ ἱερὰ φλόξ τῆς ἀφοσιώσεως, ἐν ἣ αἱ ψυχαὶ ἀφίενται εἰς τὰς ἀγιωτάτας τῶν διαχύσεων, ἄσυλον, ὅπερ οὐδεμία πνοὴ δηλητηριώδης μολύνει, ἐν ᾧ οὐδεὶς πειρασμὸς διαταράσσει τὴν γαλήνην ἡμῶν, ἐν ᾧ ὀλίγοι ἀληθεῖς καὶ πιστοὶ φίλοι, ἔρχονται καὶ παρέρχονται ὡς προσκυνηταὶ ἀληθοῦς ἱεροῦ τῆς μόνης δυνατῆς εὐτυχίας.

Ἀθῆναι

Γς. Σς.

ΑΠΟ ΤΗΝ "ΕΠΟΠΟΙΪΑΝ ΤΟΥ 1912-13.,

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τόνομα ποῦ τραγούδησαν μὲ φλογισμένα χεῖλη
Τὰ σιδερένια στόματα τῶν γαύρων κανονιῶν
Καὶ τῶρ' ἀκόμ' ἀντίλαλοι τὸ ξαναλένε χίλιοι
Ἀπὸ στεργές καὶ πέλαγα καὶ βάρθη...τῶν καρδιῶν-

Τόνομα ποῦ μὲ χάλκινα στόματα τραγουδοῦνε
Σάλπιγγες πολεμόχαρες καὶ νικητήριες ἄλλες
Καὶ τρέμουν πειότερον αὐτὸ ἢ Ἀρμάδες σὰν τὰκοῦνε
Κί' ἀπὸ τῆς τρομερότερες τῶν κανονιῶν τῆςμπάλλες

Τόνομ' αὐτὸ ποῦ τραγουδοῦν σένα χορὸ πιασμένες
Ὅλες ἢ πολεμόχαρες θαλασσινές ὁρμές
Καὶ σιὰ ὑγρά βασιλείαμας ξυπνοῦν τῆςφλογισμένες
Τῶν Σαλαμινομάχων μας ἀθάνατες ψυχές-

Τόνομ' αὐτὸ ποῦ γίνηκε τραγοῦδι καὶ σιὸ στόμα
ΤῆςΝίκης τῆς νεράϊδας μας ἐκεῖās ποῦ συντροφεύει
Τὰ γαῦρα τὰ καράβια μας σὰν τὴ Γοργόνα ἀκόμα
Ποῦ σιὴ ζωὴ τοῦ βασιληᾶ τ' Ἀλέξαντρου πιστεύει-

Τόνομα ποῦ διαλάλησαν τῶν ὑφαιστειῶν κρότοι
Ὡς εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς ! μένα τρανὸ καμάρι-
Τόνομα τοῦ Ναυάρχου μας τοῦ Παύλου Κουντιου-

[ριώτη
Τοῦ νέου' μας Θεμιστοκλῆ -τοῦ νέου μας Κανάρη-

"ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΒΕΡΩΦ.,
Εἰς τὴν Ἀκμὴν τῆς Ναυμαχίας

(Ἔργον Μαρίνου Κωνσταντινίδου)

Ποιὸ στόμα τῶρ' ἀνθρώπινο θενὰ τὸ τραγουδήσῃ
 Καὶ τί τραγοῦδι θεν' ἰ' πῆ γιαυτὸ ποῦ νὰ τὰξίξῃ ;
 Ποιὰ λύρα σὰν καὶ τῆς παλῆς θενὰ τάντιλαλήσῃ
 Κι' ὅ,τι ἔκανεν ὁ Ναύαρχος γιὰ μᾶς νὰ τὸ θυμίζῃ;

Γιαυτὸν-τὸ νέο Ιάσωνα- πῶφερε πίσω πάλι
 Τῆ δόξα τὴν δλόχρυση -τὴ δόξα τὴν παλῆά μας-
 Ἐνας Ὀρφεὺς θὰ ταίριαζε καὶ τῶρα ! γιὰ νὰ ψάλῃ
 Τὴν τόση του παλληκαριὰ γιὰ τὴν ἐλευθεριὰ μας!

Γιαυτὸν -τὸ νέο Ημίθεο ! τὸν μέγαν Ἀργοναύτη
 Ποῦ τῆς δλόμαυρης σκλαβιᾶς τόλόμαυρο σκοτάδι
 Μὲ τοῦ Κανάρη τὸ δαυλὸ σκορπᾷ τὸ στολοκαύτη
 Κι' ἔλα τὰ μαῦρα τέρατ' ἰ' στέλνει στὸν μαῦρον ἄδη-

Ἐνας Αἰσχύλος θᾶπρεπε καὶ τῶρα ! γιὰ νὰ βγάλῃ
 Μὲ τὴ βαρειὰ τὴ λύρα του τὴ μακραντιλαλοῦσα
 Βόγγους κι' ἀχούς καταστροφῶν σὰν τῶν « Περσῶν »
 [καὶ πάλι

Ποῦ ἡ Σαλαμίνα ἀγροίκησε κι' ἡ Νίκη μας ἡ Μοῦσα!

Μᾶσεις κόρες πεντάμορφες τοῦ Αἰγαίου νεραϊδοῦσες
 Πῶδιωξ' ἐκεῖνος κι' ἀπὸ σᾶς τὴ στρίγγλα τὴ σκλαβιά
 Πιαστῆτε τῶρα λεύτερες σῆνα χορὸ σὰ Μοῦσες
 Καὶ -σεῖς νὰ τραγουδήσετε τὸ λυτρωτὴ σας πειὰ!...

ΝΕΗΣ

Η ΑΠΑΘΗ ΜΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ)

Μεταξὺ τῶν δυστυχῶν μητέρων, τὰς ὁποίας ἀναγράφει ἡ ἱστορία, ὑπάρχει μία, ἡ ὁποία ποτὲ δὲν ἠθέλησε νὰ πιστεύσῃ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της. Ἡ μήτηρ τοῦ αὐτοκράτορος, ἡ Λαίτισια Βοναπάρτου, ἀμφέβαλλε μέχρι τοῦ θανάτου της καὶ εἶχε πάντοτε τὴν κρυφὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἴδῃ τὸν ἀετὸν διασχίζοντα τοὺς αἰθέρας καὶ ἐρχόμενον νὰ κατοπιεύσῃ ἐκ τοῦ ὕψους, ἐντὸς ἀκτίνων δόξης, τὴν Γαλλίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε καταστήσῃ τόσον ἐνδοξον.

Ἀποσπῶμεν τὸ ἀκόλουθον ἀνέκδοτον ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τῆς Κας Δὲ Σαρτροβίλ, ἀναγνωστρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ναπολέοντος.

Περὶ τὴν ἕκτην ἐσπερινὴν ὥραν τῆς 5ης Μαΐου 1821 ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων παρέδιδε τὸ πνεῦμα ἐν Ἀγία Ελένη.

Ἡ μήτηρ τοῦ Κα Λαίτισια ἔζη τότε εἰς τὸ ἐν Ρώμῃ ἀνάκτορόν της, χωρὶς ποτὲ νὰ παύσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ συγκοινωνῇ μετὰ τοῦ υἱοῦ της εἴτε δι' ἐπιστολῶν εἴτε διὰ μυστικῶν ἀπεσταλμένων.

Λοιπὸν τὴν μεταμεσημβριαν τῆς 5ης Μαΐου 1821, ἀγνωστὸς τις ἀμέμπτου ἐξωτερικοῦ, παρουσιασθεὶς εἰς τὸ μέγαρον τῆς Κας Λαίτισίας, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν της.

Ὁ θυρωρὸς τὸν ἠρώτησεν ἂν εἶχεν ἄδειαν ἀκροάσεως, ἐκεῖνος δ' ἀπήντησεν ὅτι δὲν εἶχε ζητήσῃ τοιαύτην, ἀλλ' ὅτι ἐνόμισεν ἀπαραίτητον καθήκόν του

νά ἴδῃ τὴν μητέρα τοῦ Αυτοκράτορος διὰ τὴν ὁμιλήσῃ περὶ σπουδαιότητος ὑποθέσεως. Ο ἄνθρωπος καὶ μετὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ταύτην ἠρνήθη νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ τὴν εἴσοδον· ὁλλὰ πρὸ τῆς ἐπιβλητικῆς ἐπιμονῆς τοῦ ἀγνώστου, συγκαιριέθη νὰ τὸν ὀδηγήσῃ μέχρι τοῦ προθαλάμου, ὅπου ἀνέβηκεν εἰς ὑπερέτην τινὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν κυρίαν, ὅτι ξένος κείριος ἐξήτει νὰ τῷ δοθῇ ἡ τιμὴ νὰ διαλύσῃ πρὸς τὴν Υψηλότητά της περὶ σοβαροτάτης ὑποθέσεως.

Ο ὑπερέτης, πλησιάζας τὸν ξένον, ἐζήτησε νὰ μάθῃ πῶς ὀνομάζεται, ὁλλ' ἐκεῖνος μετὰ σινοχωρίας ἀπήντησεν ὅτι μόνον εἰς τὴν Κυρίαν ἦτο δυνατόν νὰ εἴπῃ τὸ ὄνομά του. Κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἡ μήτηρ τοῦ Ναπολέοντος εἶχε παρ' ἑαυτῆ τὸν θαλαμηπόλον της Κολάννα καὶ τὴν κυρίαν τῆς τιμῆς Μελλίνη Πληροφορηθεῖσα τὰ συμβάντα εἰς τὸν προθάλαμον, εὐηρηστίθῃ νὰ δεχθῇ τὸν ξένον εἰς ἀκρέσιν.

Ο ἀγνώστος, εἰσαχθεὶς ἀμέσως εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐχαιρέτησε τὴν βασιλομήτορα μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ τῇ διαλύσῃ ὅπως ἰδιαιτέρως. Εἰς ἓν νεῦμα τῆς κ. Λαυτισίας, ὁ θαλαμηπόλος καὶ ἡ κυρία τῆς τιμῆς ἐξελθόντες πάσαντα ἀπεσώθησαν εἰς τὸ γειτονικὸν δωμάτιον, ἔτοιμοι εἰς πρώτην πρόσκλησιν τῆς Υψηλότητός της. Ο ἀγνώστος πλησιάζει τότε τὴν μητέρα τοῦ Ναπολέοντος καὶ ἀφοῦ τῇ ὁμίλησε περὶ τοῦ αυτοκράτορος, ὡς να εἶχεν ἀφήσῃ αὐτὸν πρὸ ὀλίγου, προσέθηκε :

« Καθ' ἣν στιγμὴν ὁμιλῶ εἰς τὴν Υψηλότητά σας, ὁ Ναπολεὼν εἶναι ἀπηλλαγμένος ὅλων τοῦ τῶν δεινῶν, εἶναι εὐτυχής». Προσέειπεν αὐτὸς τὰς λέξεις ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἡ κ. Λαυτισία, νωμίσασα κατ' ἀρχάς ὅτι θὰ σέφηκε τοῦ κόλπου τοῦ ἐγγειοδίου, ἔτοιμάζεται νὰ φρονίσῃ, ὁλλ' οἱ φρόβου τῆς ταχέως διελύθησαν, διότι ὁ ξένος ἐξήγαγε κάτωθεν τοῦ ἐγδύματός του ἑσπασμένον καὶ εἶπε μετὰ τόνου ἐπιβλητικοῦ :

SISMANOGLIO

ΣΠΟΥΔΗ

«Υψηλοτάτη, ασπασθήτε τὸν λυτρωτὴν καὶ σω-
τῆρα τοῦ ἡγαπημένου σας υἱοῦ. Τὸν υἱόν σας, τὸ ἀν-
τικείμενον τῶν θρήνων σας, θὰ ἐπανίδητε μετ' ὀλίγα
ἔτη· ἀλλ' ἕως τότε πολλαὶ κυβερνητικαὶ μεταβολαὶ θὰ
συμβῶσιν εἰς τὴν Γαλλίαν. Θὰ ἐκραγῶσιν ἐμφύλιοι
πόλεμοι, θὰ χυθῶν ποταμοὶ αἵματος, ὅλη δὲ ἡ Εὐ-
ρώπη θὰ καίεται. Ἀλλ' ὁ Μέγας Ναπολέων θὰ ἐπα-
νέλθῃ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ, ὅλα δὲ τὰ Εὐ-
ρωπαϊκὰ κράτη θὰ αἰσθανθοῦν τὴν ἐπιρροὴν του.
Τοιοῦτον εἶναι τὸ μέγα ἔργον, τὸ ἑποῖον κατ' ἀπό-
φασιν τοῦ Βασιλέως τῶν βασιλέων εἶναι προωρισμέ-
νος ὁ Μέγας Ναπολέων νὰ περατώσῃ».

Ὁ ὁμιλῶν τοιοῦτοτρόπως ἐφαίνετο ὡς προφήτης
ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ σταλαὶς ὑπ' αὐτοῦ διὰ
νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς μίαν μητέρα τὰς ἀμεταβλήτους ἀ-
ποφάσεις Του διὰ τὸν υἱόν της. Ἡ βασιλομήτωρ τὸν
ἤκουεν ἐν ἐκστάσει διατελοῦσα, ὅτε δ' αἶφνης ἀπε-
σύρθη ὁ ἄγνωστος, ἔμεινεν αὐτὴ βαθύως συγκινη-
μένη.

Ἡ παράδοξος αὕτη ἐπίσκεψις —διηγῆτο ὁ Κολόν-
να μετὰ τινα ἔτη— ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐνεψύχωσεν τὴν
μητέρα τοῦ μεγάλου ἀνδρός εἰς τοιοῦτον βαθμόν,
ὥστε νὰ διατάξῃ νὰ κάμωσι νέας στολὰς διὰ τοὺς ὑ-
πηρέτας τοῦ οἴκου της. Αἱ ἐλπίδες της ἠδὲξήθησαν ἀ-
κόμη περισσότερο, ὅτε ὁ δεύτερος ἀρχιμαδρίτης τῆς
Αγίας Ελένης, ὁ ὀββᾶ Βενισέλη, ἦλθε μετὰ τρεῖς μῆ-
νας νὰ τῇ ἀναγγεῖλῃ ὅτι, καθ' ἣν ἡμέραν καὶ ὥραν ἀ-
κριβῶς, ὁ ξένος παρουσίσθη εἰς αὐτήν, ὁ αὐτοκρά-
τωρ ἀπέθνησκεν εἰς τὴν νῆσον, ὅπου ἔμεινεν αἰχμά-
λωτος. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ, πιστὴ εἰς τὰς ἀνταπάτας
της, ἐφαντάζετο ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Ναπολέοντος ἦτο
τέχνασμα καὶ ὅτι ὁ υἱός της ἐδραπέτευσεν ἐκ τῆς νῆ-
σου, ὅπου ἐκρατεῖτο ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ,
ἐπερίμενε δὲ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ λάβῃ τὴν εἴ-
δησιν τῆς ἀποβιβάσεώς του ἐπὶ τῶν Γαλλικῶν ἀκτῶν.
Ὅταν ἀργότερον τῇ εἶπον ὅτι πραγματικῶς ὁ υἱός

της ἀπέθανεν ἐντὸς τῆς φυλακῆς του εἰς τὰ βάθη τοῦ
Ωκεανοῦ, ὅταν δὲν ἦτο πλέον δυνατόν εἰς αὐτήν νὰ ἔ-
χῃ καμμίαν ἐλπίδα, ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην της
τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο πρόσωπον, τὸ ὁποῖον, καθ' ἣν
ἀκριβῶς ὥραν ὁ Αὐτοκράτωρ παρέβιδε τὴν τελευ-
ταίαν πνοὴν του. Τέσσαρας χιλιάδας λεύγας μακρὰν
τῆς Εὐρώπης, εἶχεν ἔλθῃ μὲ ὕψος προφητικὸν νὰ τὴν
πληροφωρήσῃ περὶ τοῦ συμβεβηκότος καὶ νὰ τῇ φέρῃ
τὴν εἴδησιν, ἡ ὁποία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γνωσθῇ ἐν
Εὐρώπῃ παρὰ ἐξήκοντα ἡμέρας βραδύτερον.

Ἡ μήτηρ τοῦ Αὐτοκράτορος —προσθέτει ἡ κ. Δὲ
Σαρτρονιβίλ εἰς τὰ **Ἀπομνημονεύματά** της,—
μοὶ διηγῆθη πολλάκις τὴν περίεργον αὐτὴν ἐπίσκε-
ψιν καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κολόννα μοὶ εἶπεν ὅτι ὁ μυστη-
ριώδης ἐκεῖνος ἀνθρώπος εἶχε τὴν φωνὴν τοῦ Αὐτο-
κράτορος, τὴν φυσιογνωμίαν του, τὸ ἐπιβλητικὸν του
ἦθος, τῷ ὁμοίᾳζε δὲ καταπληκτικῶς.

Ὅλαι αἱ ἔρευναί, αἱ ὁποῖαι ἐνηργήθησαν εἰς τὴν
Ρώμην καὶ εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς, διὰ νὰ ἐπανεύρωσι
τὸν ἄγνωστον ὑπῆρξαν μάταιαι· εἶχεν ἐξαφανισθῆ ὡς
σκιά, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ κανὲν ἶχνος.

Ἐν Μυτιλήνῃ, Νοέμβριος, 1913.

ΕΥΘΥΜΙΑ Β. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΜΙΡΑΜΠΩ

(Ἀγόρευσις 4 Αὐγ. 1790. - Συντακτικὴ Γαλλ. Συνέλευσις)

Αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις εἶναι ἀχώριστοι ἀπὸ τὴν
πρόσθετον καὶ τὴν διατήρησιν τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν.

Τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐλευθερία εἶναι ἀδιά-
σπαστοι καὶ ἀχώριστοι βίσεις πάσης ὑγείης καὶ τελείας
τοῦ κοινωνικοῦ σώματος διοργανώσεως.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

*[Τὸ Παράλληλον Ἡμερολόγιον Διάβω θεοῦ ἐναντὶ εὐτυχῆς τῆς συγκαταστάσεως μεταξὺ τῶν ἐπιπέκτων ἀνεργειῶν τοῦ τῶν κ. Ο. Α. Ρουσόπουλον, Διευθυντῆ τῆς Βιομηχ. καὶ Ἐμπορικῆς Ἀκαδημίας, τοῦ ὁποῖου γνωστὴ τυχάνει εἰς κάθε Ἑλλῆνα καὶ ἀνωτέρα παύσις ἔ-
παῖνον εἶναι ἡ ἀφελιμοτάτη δρᾶσις διὰ τὴν πρακτικὴν μόρφωσιν καὶ ἐπίδοσιν τῶν νέων εἰς τοὺς πλουτοπαρα-
γωγικοὺς κλάδους τῆς Πατρίδος μας.]*

Ἡ ὠραία νῆσος Μυτιλήνη, διὰ μέσου τῶν ἐλαιώ-
νων τῆς ὁποίας πνέει πλέον ὁ ζωογόνος ἀήρ τῆς ἐ-
λευθερίας, μὲ τὴν προνομιούχου εὐφορίας γῆν τῆς,
δύναται ν' ἀποβῇ ἐν τῶν παραγωγικωτέρων τμημάτων
τῆς νέας Ἑλλάδος.

Δύναται νὰ καταστῇ διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅ,τι εἶναι ἡ
μαγευτικὴ Προβηγία διὰ τὴν Γαλλίαν, ἡ Λομβαρδία
διὰ τὴν Ἰταλίαν.

Ἀρκεῖ νὰ γίνῃ ἡ δέουσα πρὸς τοῦτο ἐργασία, ἐρ-
γασία, ἐργασία!

Δὲν παράγουν ὅλα τὰ κλίματα καὶ ὅλοι οἱ τόποι
τὸ εὐγενέστατον τῶν ἐλαίων, τὸ **ἐλαιόλαδον**!

Τὸ ἐλαιόλαδον, οἱ ἐκ τοῦ ὁποῖου σάπωνες θεω-
ροῦνται ἀπὸ τινος καὶ ἰατρικῶς καὶ καλλωπιστικῶς οἱ
καλύτεροι, διότι δὲν βλίπτουν τὴν ἐπίδερμίδα.

Τὸ ἐλαιόλαδον, τὸ ὁποῖον καλῶς παρασκευαζόμε-
νον δὲν ἔχει δεύτερον ἀνταγωνιστὴν διὰ τὴν τρά-
πεζάν μας, διὰ τὰ σαλατικά μας!

Τὸ ἐλαιόλαδον, τὸ ὁποῖον, διὰ τῶν νεωτάτων ἀ-
νακαλύψεων, μεταβάλλεται εἰς στερεὸν προϊόν,
ἀνάλογον τοῦ βουτύρου καὶ ἀντικαθιστᾷ αὐτό.

Ἄς φροντίσουν οἱ Μυτιληναῖοι νὰ ἐπιμεληθοῦν
τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐλαιοδένδρων τῶν καὶ νὰ τὴν
ἐντείνουν διὰ χημικῶν λιπασμάτων.

Ἄς δώσουν τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς τὸ κλάδου-
μα τῶν δένδρων, εἰς τὸν τρόπον καὶ χρόνον τῆς συλ-
λογῆς τοῦ καρποῦ, εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐκθλίψεως
καὶ πίεσεως αὐτοῦ, εἰς τὸν τρόπον τοῦ καθαρισμοῦ
καὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐλαίου.

Ἄς μορφώσουν τὰ τέκνα τῶν πρακτικῶς εἰς τὰ
κατάλληλα διδασκῆρια, ἅς τὰ σπουδάσωσι γεωπόνους,
ἐλαιουργοὺς, χημικοὺς, σαπωνοποιούς, ἀρωματο-
ποιούς!

Ἄς μὴ μιμηθῶσιν ἄλλας τινὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλ-
λάδος, τῶν ὁποίων ἡ νέα γενεὰ σπουδάζει ὀλόκληρος
νομικῶς, πρὸς κατάληψιν ἔπειτα δημοσίων θέσεων, ἀ-
φοῦ ἀτυχῶς οἱ Ἑλληνικοὶ νόμοι σχεδὸν μόνον νομι-
κοὺς χρησιμοποιοῦν εἰς ὅλας τὰς θέσεις καὶ εἰς αὐτὰς
τὸς εἰδικῶς!

Αὐτὴ δὲ εἶναι ἡ νόσος, ἐξ ἧς πάσχει τὸ περίεργον
κράτος τῶν δικηγόρων, μὲ τὸν δικηγορικὸν τρόπον
τοῦ σκέπτεσθαι ἐν τῇ διοικήσει, ὅπου οἱ τύποι τρώ-
γουν πάντοτε τὴν οὐσίαν καὶ παρελκύουσι μέχρις ἀ-
διεξόδου καὶ ἀνεκτελέστου πᾶσαν ὑπόθεσιν!

Τί περίεργον καὶ τί ἀτύχημα συγχρόνως εἶναι ἡ
εὐφραστ-ίτη ἴσως τῶν φυλῶν τῆς ὑψηλίου, ν' ἀστογῇ
τόσον καὶ νὰ γίνεταί τόσον ἐν τῇ διοικήσει!

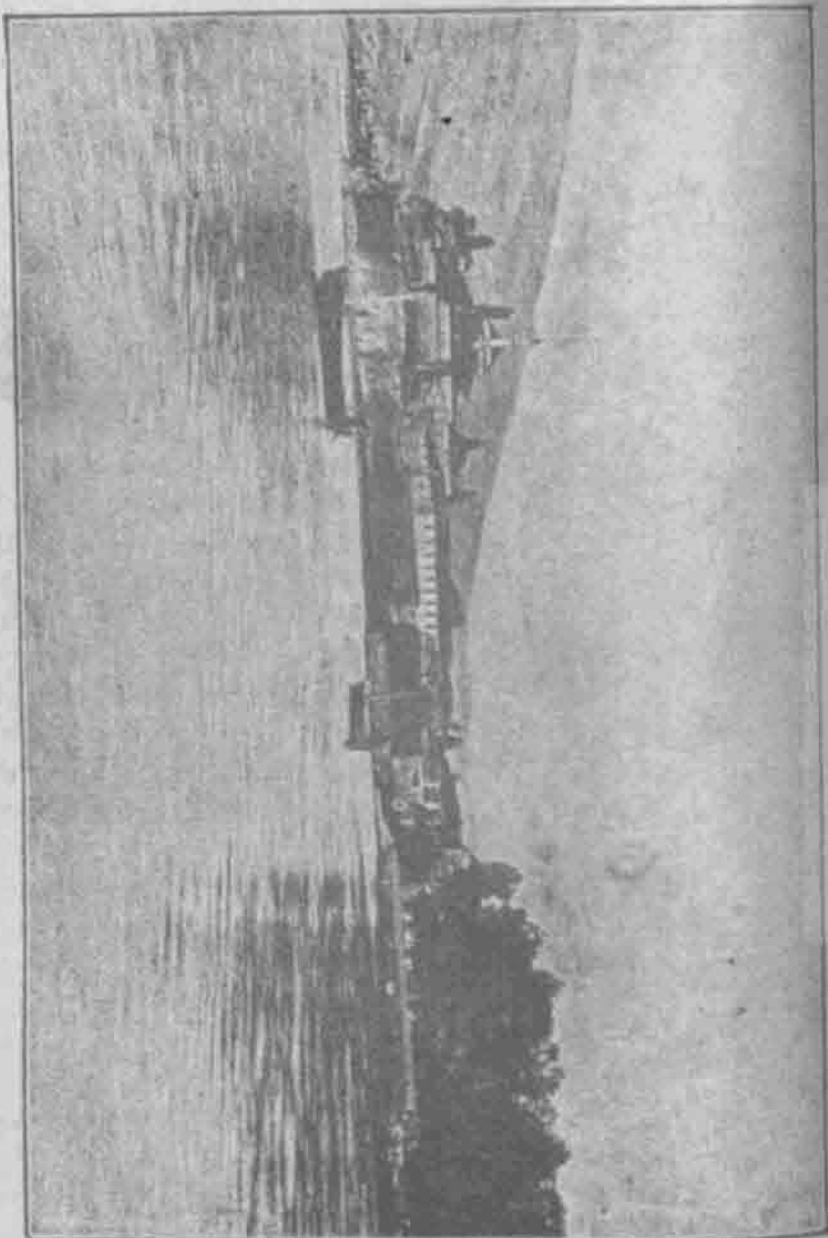
Ἄς μὴ χαθῶσι λοιπὸν εἰς αὐτὸν τὸν καιᾶσαν καὶ
οἱ πρακτικοὶ Μυτιληναῖοι.

Ἄς ἐνισχύσωσι τὴν παραγωγὴν του, ἅς ἐκμεταλ-
λευθῶσιν ἐντατικῶς τὸν φυσικὸν πλοῦτον τῆς νήσου
τῶν, διὰ τὰ εἰημερήσωσιν.

Ἦδη δὲ ὑπάρχουσι καὶ σημεῖα ὅτι θ' ἀρχίσωμεν
νὰ μεταβάλλωμεν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι ἐν τῇ διοι-
κήσει.

Ἐξ Ἀθηνῶν 30 9)βρίου 1913.

Ο. Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

“ΑΓΑΠΑΤΕ ΤΟΥΣ ΕΧΘΟΥΣ ΥΜΩΝ,,

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Θὰ σᾶς πῶ τί μοῦ διηγήθηκε τὸν περοσμένο χειμῶνα, ἓνα βράδυ που μοῦ εἶχε τὸ δεῖπνο, ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ μας, γιὰ νὰ ἰδῆτε ἂν ἔχω δίκην που τὸν ἐκτιμᾶω.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ὁ εὐλογημένος τὸ πλεῖ σιὰ γερά. Μὰ τί θὰ πῆ ἂν πίνῃ κανένας καὶ δυὸ τρεῖς ὀκάδες κρασί τὴν ἡμέρα; Δὲ βλάπτει ἄλλοτε παρὰ τὸν ἑαυτό του. Γι’ αὐτὸ εἶναι συχωρεμένος. Κι’ ἀκόμα περισσότερο ὁ παπᾶς μας...

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΗΣ

Εἶχαμε κοντοφάη κι’ ἀρχίσαμε νὰ κίνουμε καὶ νὰ μασουλίξουμε σουτζο ὕκια καὶ σταφίδες, ποῦ μᾶς εἰβγαλε ἡ παπαδά. Τότες ἦρτε κι’ ὁ λόγος γιὰ τὸν καιρό. Εκεῖνο τὸ βράδυ ὁ καιρὸς ἦτανε γιὰ νὰ ρίξῃ χιόνι κ’ ἔκαν’ ἓνα κρῦο διασολέμενο.

— Καὶ ποῦ νὰ ἴδῃτε, εἰς ἡ παραδιά, ἐπέρου !
 Ἐνα πάτωμα ψηλὰ ἔφτανε τὸ χιόνι ! Ἐμεῖς ἐκαθό-
 μαστε δῶ ἀπάνω στὸ σπίτι κι' ὁ σκύλος μας ἀνέβαινε
 ἀπάνου στὸ χιόνι καὶ μᾶς ἐκύνταζε ἀπὸ τὸ παρα-
 θυρο...»

— Φαντάζομαι τί θὰ τροβᾶς, παπᾶ μου, εἶπα γὼ
 τότες, αὐτὲς εἰς ἡμέρες ποῦ κάνει τέτοιους καιροὺς !
 Σὲ κραῖζανε, βλέπεις, κι' ὁ παπᾶς δὲν μπορεῖ νὰ πῆ :
 «Ὁχι, δὲ μπορῶ νὰρτω». Νὰ χαλάῃ ὁ Θεὸς τὸν κό-
 σμον Του πρέπει νὰ πᾶς...

— «Ἐτσι, ἔτσι εἶναι», μούπε ὁ παπᾶς καὶ μοῦ
 φάνηκε σὰ νὰ σκέπτεται. «Καὶ νὰ σοῦ πῶ ἐπέρου
 μ' αὐτὴ τὴν κακοκαιριά τί μοῦ συνέβηκε, ποῦ τόχω
 βάρος στὴν ψυχὴ μου καὶ θὰ τόχω ὅσο νὰ πεθάνω...»

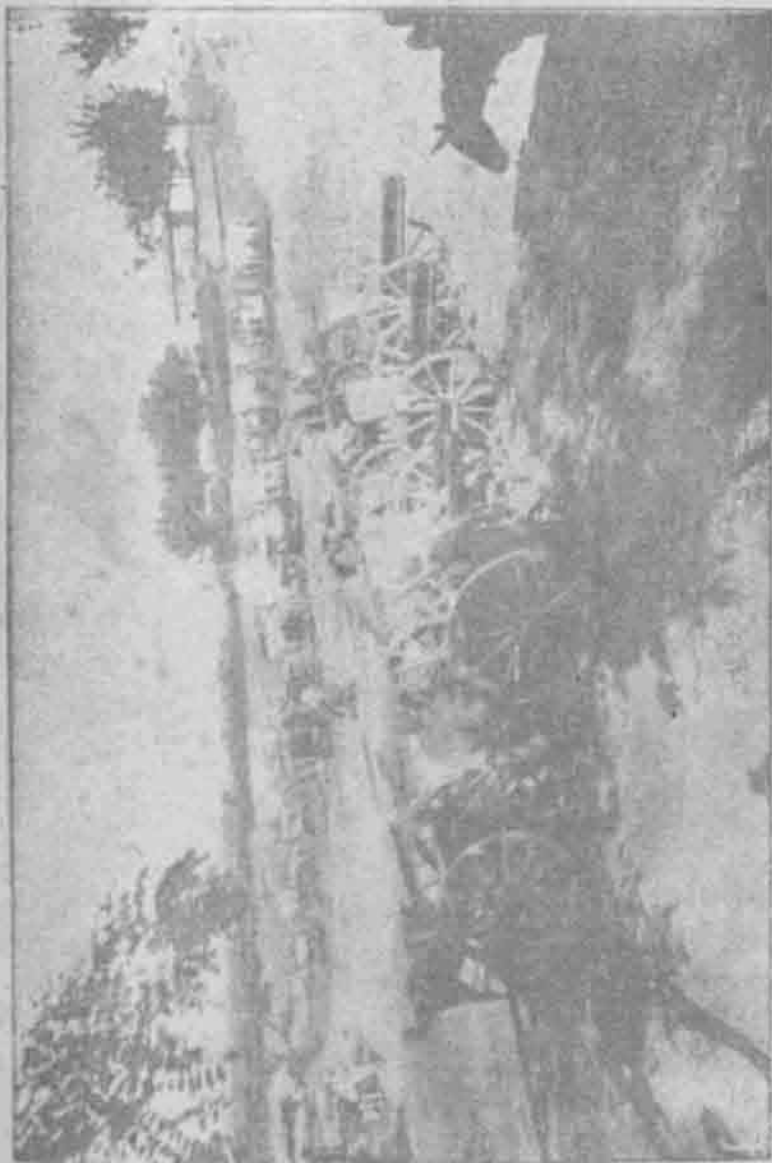
— Πές μου, παπᾶ μου, γιατί ὅσο λέει κανένας
 τὸν πόνο του ξαλαφρώνει. Πές μου κι' ἀκούω».

Κι' ὁ παπᾶς ἄρχισε :

— Ἦταν, ὅπως εἶπαμε, ἕνα πάτωμα ψηλὸ τὸ
 χιόνι κι' ἀκόμα ἐξακολουθητικὰ ἐχιόνιζε ὅλην τὴ νύ-
 χτα. Θὰν ἦτανε καμμιά ὥρα ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ποῦ
 ἀκούω μεμίας ντουκού-ντουκού στὴν πόρτα καὶ ξυ-
 πνάω. Ὡ ! λέω, κάποιος εἶναι ! Καὶ ποῦ νὰ σηκωθῶ
 τέτοια ὥρα μὲ κεῖνο τὸ κρεῖο !... Πῶλε σὲ λίγο : ντου-
 κου - ντουκού ! Μία τότες καὶ σηκώνομαι, μισοντύνο-
 μαι καὶ τρέχω κι' ἀνοίγω τὴν πόρτα. Καὶ ποιὸς μοῦ
 παρουσιάζεται μπρὸς μου ; Ὁ γιὸς ἐνοῦ τοκογλήφου,
 ἐνοῦ κακούργου, ἐνοῦ κλέφτη πούχε γδύση ὅλο τὸ
 χωριὸ καὶ ποῦ μούχε φάη κ' ἐμὲ ἕνα κτῆμα. Γι' αὐτό,
 μάλιστα, δὲν τᾶχαμε καὶ καλά, οὔτε μ' αὐτόνε, οὔτε μὲ
 τὸ σπίτι του. Καὶ τώρα, λέω, γὰ νάρτη ὁ γιὸς του
 σπῖτι μου, κάτι σπονδαῖο θὰν εἶναι.

— Τί θέλεις, τέκνο μου ; Τοῦ λέω τότες.

— Παπᾶ μου, παπᾶ μου ! Ὁ πατέρας μου ψυχο-
 μαχάει, πεθαίνει ! Εἶλα, παπᾶ μου, νὰν τότες μετα-

SISMANOGLIO

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

ΠΥΡΟΒΟΛΑΡΧΙΑ ΕΤΟΙΜΗ ΠΡΟΣ ΔΡΑΣΙΝ

λάβης νά μὴν πῶ ἀξαγόραστος... Λυτήσου μας, παπᾶ!...»

Μούρτε τότες—δὲ μπορῶ νά σοῦ τὸ κρύψω—ἔτσι μιὰ δυσκολία.. Νὰ προβατήσω ὄξω μὲ τοῦτο τὸ κρῦο καὶ μὲ γυμνὸ τὸ κεφάλι, μέσα στὰ χιόνια, γιὰ χάρη ποιανοῦ; Ἐκαινοῦ ποῦ μὲ λήστεψε!...

— Πρέπει πρῶτα νά πᾶμε στὴν ἐκκλησία νά πάρω τὰ Τίμια Δῶρα κ' ἔπειτα νᾶρτω στὸν πατέρα σου. Μὰ πῶς νά πάω μ' αὐτὸ τὸ χιόνι...

— Παπᾶ μου, μοῦ λέει τότες, μὴ θυμηθῆς τί σοῦκανε ὁ πατέρας μου, τώρα! Λυτήσου τότε!...

Κ' ἔστειλε μπροσιά μου καὶ μὲ κῦτταζε μὲς στὰ μάτια. Τότες θυμήθηκα καὶ τὸ Χαρτί ποῦ λέει: «Αγαλάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» καὶ τοῦτα:

— Πάρε ἓνα τσαπὶ ν' ἀνοίγῃς λίγο δρόμο ἀνάμεσα στὸ χιόνι, καὶ πᾶμε.

Εντύθηκα τότες καὶ τυλίχτηκα σὲ μιὰ κάπα, γιὰ νά μὴ μὲ κόψῃ τὸ κρῦο, καί, ἀφοῦ τοῦδωκα ἓνα τσαπὶ, ἐκινήσαμε. Καὶ γὰρ δὲν εἰξέρω πῶς ἐκαταφέραμε νά φτάσουμε στὴν ἐκκλησιά. Εκεῖ, ἔβαλα τὸ Πετραχήλι κ' ἀφήκα τὸ σκοῦφό μου, κ' ἄς ἦτανε τόσο κρῦο, γιὰτί, διὰν βαστάῃ ὁ παπᾶς τὸ Θεὸ στὰ χερίά του πρέπει νᾶχη «γυμνὴν τὴν κεφαλὴν». Ερριξα μόνο τὴν κάπα στὴν πλάτη μου. Κ' ἔπειτα, πήρα τ' Ἀγια Δῶρα καὶ κινήσαμε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ ἐτοιμοθανάτου. Εκείνος, μ' ἀνοίγῃς τὸ δρόμο γιὰ νά βλέπω ποῦ πατῶ καὶ γὰρ ἐπροχωροῦσα μὲ προσοχὴ ἀπολίσω του.. Ἐπειτ' ἀπὸ πολλὰ κ' ἀπὸ πολλὴν ὥρα ἔφτασα στὸ σπίτι. Ἐτρεξα γλήγορα ἀπάνω. Καὶ μόλις ἀπέθεσα σ' ἓνα τραπέζι τὰ Τίμια Δῶρα, γιὰτί εἶχανε κοκαλιάσει τὰ χερίά μου, ἄκουσα σκουξίματα, φωνές, κλάψες ἀπὸ μέσα, ἀπὸ τὴν κάμαρα τοῦ ἐτοιμοθανάτου.

— Ω! λέω, θὰ πέθανε... Πάει...

— «Πάει! Δὲν τότε προφτάσαμε παπᾶ!» ἔσκουζε ὁ γιός του...

Νᾶτανε χέρι Κυρίου ποῦ τὸν ἔστειλε ἀξαγόραστο, γιὰτί εἶχε ἀδικήσῃ τόσο; Οὐ! Οὐ! Δὲν τὸ πιστεύω! Εγὼ φταίω! Εγὼ! Εγὼ τὸν πήρα στὸ λαιμὸ μου! Ἀν ἔκανα λίγο γρηγορότερα —ποιὸς ξέρε;— θὰν τότε προφτάνα... Καὶ στὸ σπίτι του μπορεῖ νὰν τοὺς ἐπέρασε ἀπὸ τὸ μυαλὸ πῶς δὲν ἐγνοιόστηκα, γιὰτί τὸν ὀχτρευόμουνα.. Καὶ λυτοῦμαι γι' αὐτόνε ἀκόμα περισσότερο, γιὰτί, ἦτανε ἓνας τέτοιος ἁμαρτωλὸς κ' ἐπῆε ἀξαγόραστος μὲ τόσα κρίματα στὸ λαιμὸ του...»

Ἀθήναι

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΗΣ

ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΥΤΥΧΩΝ

(Τοῦ γνωστοῦ Ἰταλοῦ κοινωνιολόγου Ματενγκάτσα)

- 1) Νὰ ἐργάζεσαι πάντοτε.
- 2) Νὰ ἀγαπᾷς πάντοτε.
- 3) Νὰ ἀγαπᾷς τὴν γυναῖκα περισσότερον καὶ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σου.
- 4) Νὰ μὴ ὑπολογίζῃς ποτὲ ὅτι ὁ ἄλλος πρέπει νὰ σοῦ εἶναι εὐγνώμων.
- 5) Νὰ μὴ μισεῖς, ἀντὶ αὐτοῦ μελέτα νὰ μὴ περιφρονῆς, ἀντὶ αὐτοῦ μειδία.
- 6) Νὰ ἐξάγῃς ἀπὸ τὴν τσουνκίδα τὴν κλωστήν, ἀπὸ τὸ ἄριθον τὸ φάρμακον.
- 7) Νὰ μὴ κάμπτεσαι ποτὲ, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται νὰ βοηθήσῃς τοὺς πεσόντας.
- 8) Κράτει πάντοτε ἰσχυροτέραν τὴν διάνοιάν σου ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν.
- 9) Κάθε ἑσπέραν νὰ ἐρωτᾷς τὸν ἑαυτὸν σου, ἔκαμα τίποτε καλὸν τὴν ἡμέραν;
- 10) Νὰ ἔχῃς πάντοτε εἰς τὴν βιβλιοθήκην σου ἓν νέον βιβλίον, εἰς τὴν ἀποθήκην σου μίαν πλήρη φιάλην καὶ εἰς τὸν κηπὸν σου ἓνα νωπὸν ἄνθος.

DE PROFUNDIS

I

Φύσηξε απόψε γύρω μου τὸ πνέμα
 ποῦ χύνει ὁ χάρος, διὰ τὰ φτερά του
 σκορποῦν τὸ μαῖρον ἴσκιος τοῦ θανάτου
 καὶ νειῶν παγώνουν καὶ γερόντων τὸ αἷμα.

Τ' ἀργυρομέταξα μαλλιά ποῦ στέμμα
 μοῦ φόρεσε ὁ καιρὸς, ἔταν σιμά του
 μαζί διάβηκα μὲ τὸ πέρασμά του,
 ἀνατρομάξαγε στὸ κρῦο ρέμα.

Καὶ πιότερον ἀφ' οὗ θὰ βαρύνει
 ἢ πλάκα τὸ νεκρὸ ποῦ κείται χάμου,
 μοῦ βάρυνε τὴν ἄμοιρη καρδιά μου

ἢ συλλογὴ τοῦ δλεθροῦ ποῦ μοῦ στήνει
 ἢ ἐρημιὰ στὸν ἀτέλειωτον αἰῶνα
 καὶ τῶν ἀσφόδελων ἢ ἄσπρη εἰκόνα.

II

Τίποτε δὲν θὰ βλέπω, ἀκούω, νοιώθω,
 πάρειξ τὸ κρῦο νὰ μὲ σαβανώνη,
 σκόρπιοι—σὰν ἀπὸ ἥλιο ἀχνὸς—οἱ πόνοι
 δὲν θὰ μπορῶ γύρω σ' ὄν κάθε πόθο

μὲ τὰ χρυσᾶ τὰ νήματα νὰ κλώθω
 τὸν πέπλο τῆς ἐλπίδας ποῦ τοὺς ζώνει,
 ἐλπίδας, ποῦ σ' ὄλεθρο δὲν σιμώνει,
 μητέρας, ποῦ κρατᾶ τὸν κόσμον ὀλόρθο.

Πάνω μου σὰν ἀνθοβολᾶ τὸ χῶμα
 μὲ τὸν ἥλιον ἢ τὸ χλωμὸ φεγγάρι,
 τῶν λουλουδιῶν τῆ μυρισμένη χάρι,

δὲν θὰ γροικῶ μὲ στὸ στεγνὸ τὸ στρώμα
 γιατί ὁ παντοεινὸς ὕπνος: σιμά μου
 τ' ἄχρα θὲ νὰ σφίγγη βλέφαρά μου.

III

Στὰ μέρη ποῦ ὁ χειμῶνας ἀγαπάει,
 ἀπὸ τὴν ἄσπρη κορυφὴ τὸ χιόνι
 βράχος καθῶς κατρακυλᾶ δὲν στρώνει
 τὸν ὄλεθρο ὄψε μὲ βοῆ περνάει

μηδὲ στὸ χαλασμὸ διαβαίνει πλάϊ
 πιδ ἀνήμερα, παρ' ὅταν ἀνταμώνει
 γοργὰ ὁ καιρὸς τὰ νειῶτα καὶ τὰ ζώνει
 μὲ τὰ δεσμὰ ποῦ αὐτὸς σφυροκοπάει.

Μόν' τῆ λαχτάρα ζωντανὴν ἀφήνει
 γιὰ τὴ ζωὴ ποῦ πιδ δίχως ἐλπίδα
 ἄπιαστη βλέπω σὰν φωτὸς ἀχτίδα.

Ω, τὸ φαρμάκι ποῦ ἢ καρδιά μου πίνει
 στὴν Πλάσι τὸ παράπονο σὰν στέλλω
 ποῦ μὲ τραβάει ὁ Χάρος καὶ... δὲν θέλω!

B. ΕΛΕΓΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Φίλος τις τοῦ Ἰταλοῦ ἱφημερίου Ληλάτου Πισβά-
 νου παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ τῷ ὑποδείξῃ τὰς καταλλή-
 λους πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ καθημερινὰς προσευχάς. Ελα-
 βε δὲ τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν: Εχειρόμενος τοῦ ὕπνου
 ἀπάγγελλε τὸ «Πτερ ἡμῶν» καὶ τὸ «Θεοτόκε Παρ-
 θένε». Κατότιν τούτων λέγε τὴν ἐπομένην προσευ-
 χήν:

Κύριε, φύλαξόν με ἀπὸ τὸν νεόπλουτον, ἀπὸ το-
 κογλύφον, ἀπὸ κακὸν κηδεμόνα, ἀπὸ τὰ λάθη τῶν
 φαρμακοποιῶν, ἀπὸ τοὺς προσερχομένους δις τῆς ἡ-
 μέρας εἰς λειτουργίαν, καὶ ἀπὸ τοὺς ὀμνύοντας εἰς
 τὴν συνείδησιν καὶ τὴν τιμὴν των!

ΜΑΝΤΩ

ΔΡΑΜΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΝ

Α. ΝΕΗ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Η ΜΑΝΤΙΣ ΜΑΝΤΩ — 38 ἐτῶν.

Η ΠΑΝΣΕΒΑ - τὸ médium - 17 ἐτῶν.

Η ΝΑΔΙΝΑ - θαλαμηπόλος - 16 ἐτῶν.

Ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΦΡΑΝΤΖΗΣ - 40 ἐτῶν.

Ο ΚΑΣΤΩΡ ΡΙΚΗΣ - 45 ἐτῶν.

Ο Κ. Α. ΝΕΗΣ

SISMANOGLIO
MILANO

Ἐποχὴ σύγχρονη; = Στὸ Κάϊρον

Η μαύρη κάμαρα

της μάντιδος Μαντάμ Μαντιώ στο Κάιρον

Οι τοίχοι γύρω ταπεινωμένοι με κατάμαυρα μεταξωτά—
καθώς και το ταβάνι λεύκω. Είς το βάθος και δεξιά και αρι-
στερά θύρας σκεπασμένες από μαύρα βελούδινα παραπτάσματα.
Είς τας δύο γωνίας του βάθους δύο διβάνια ταπεινωμένα με
μαύρα και αυτιά βελούδινα. Είς το μέσον ένας χαλίς — οξιδέ —
τρίπους αρχαίου ρυθμού—από τον οποίον αναβαίνει διαρκώς
έναν ήλιον και άστροματικός καπνός— και ένα έβένου κε-
θίσματα γύρω του του αυτού ρυθμού. Ανωθεν ένα χαλίς με
οξιδέ επίσης πολύφωτον βυζαντινόν ρυθμόν και με χρυσίταια
—πράσινα και κόκκ— παντελίονα. Το έδαφος σκεπασμένον με
ολόμαυρον έπίσης τύπητα.

Ημίφως. Σιγή.

Είς το προς τα δεξιά διβάνι ή Ναδίνα —με ολόμαυρον β-
λουδίον έπιθήτα ποδήρη - άραβικόν ρυθμόν - και με πλατέ άπ-
χρονά νομίσματα περιδέραιον—κοιμείται έξηπλωμένη.

Ακούεται να σημαίνουν μωάνωστα. Εισέρχεται από την αρι-
στεράν θύραν ό Ρίκη; και ό Φραντζής—με φράσα και ένταλο
καπέλλα.

ΣΚΗΝΗ Α'

Ναδίνα - Ρίκη - Φραντζής

ΡΙΚΗΣ - παρατηρών γύρω του και βλέπων μετ' άλλων την
Ναδίαν προς την όποιαν και διενθύνεται. — Ναδίνα!...
Μαμζέλ Ναδίνα!...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - έξετάζων τὰ περίξ έκπληκτος. — Ούφφφ!...
Τί μωσχολίβανα είν' αυτά;!... Πήπως πέθανε κα-
νείς εδώ μέσα;...

ΡΙΚΗΣ - εξακολουθών προς την Ναδίαν. — Ναδίνα!... Μαμ-
ζέλ Ναδίνα!... (Προς τον Φραντζήν.) Μωρέ -αυτή- κοι-
μάται υπό μανδραγόραν - θαρρείς! Είναι πεθαμένη
στον ύπνο - φίλε μου!

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — Μά - τί θέλεις; νάνε ζωντανή μέσα σαυτό
τόν ολόμαυρο τάφο;! Μέσα σαυτό τον ολόμαυρον
Άδη;!

ΡΙΚΗΣ. — Τω όντι! Τάφος! Άδης! Αί;!

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — «Κόλασις»! δέ λές - καλλίτερα;

ΡΙΚΗΣ. — Α! όχι, όχι - φίλε μου! Γεπεί σέ λίγο - θά
δής να ξεπροβάλλουν εδώ μέσα οι ώραιότεροι Άγγε-
λοι του Παραδείσου!

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - Τότε - θάνε κι' αυτοί άπ' εκείνους που
γκρέμισαν ό Ούρανός στα τάγματα!

ΡΙΚΗΣ - Αυτό - θά τó δούμε... σέ λίγο... (Προς την Ναδί-
ναν) Αί! Ναδίνα!... Ναδίνα!... Σύννα λοιπόν! (Ζω-
ηρότερον) Θά ξεπνήσης;!..

ΝΑΔΙΝΑ - Ειςτρομος - Ποιός είνε;!...

ΡΙΚΗΣ - Ο Μεφίστο - μαϊμουδίτσα μου!...

ΝΑΔΙΝΑ - έγρισημένη - Ο Κύριος; Ρίκη;!... Καλώς ώρί-
σατε - Κύριε Ρίκη! Καλέ - πόσες ήμέρες έχουμε να
σας δούμε!... Τί κάμτε - Κύριε Ρίκη; Τί κάμτε;

ΡΙΚΗΣ - άπαγγέλον -

Και τί δέν κάνω — κόρη μου — για να σέ αποκτήσω
Και τή γλυκειάν αγάπη σου μιὰ μέρα να κερδίσω!...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - Ιδιαιτέρως προς τον Ρίκην και σύρων εκ της
χειρός αυτόν πλησίον του. — Γν' άκουσε - σέ παρακαλώ!
Φτάνει - θαρρώ - ή μαυρίλα κι' ή παγωνιά του Α-
δου τούτου που μās περιβάλλει.. Μη προσθέτεις -
για τόνομα του Θεού- και την ποιήσί σου!...

ΡΙΚΗΣ - άνακινών την κεφαλήν. — Έχεις δίκη;!... (Προς
την Ναδίαν.) Τί κάμω - λοιπόν - αγαπητή μου; Και
τί δέν κάμω - σαν όφθαλμίατρος ποδμαι - για να-
νοίξω τὰ στραβά (οτιμέφων προς τον Φραντζήν)- μερι-
κων - και να δούνε πώς εδώ! (κτυπών τó έδαφος διά

τοῦ μπιστουντίου του) - ἰδῶ μέσα εἶναι κι' ὁ Παράδεισος - (διακόπτει αὐτὸν ὁ

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Καὶ ἡ Κόλασις! Ἀλήθεια! (Διὰ τῆς Ναδίνας.) Στόν... κόσμον τοῦτον - δηλαδή...

ΝΑΔΙΝΑ.— Σωστά! Σωστά - Κόριέ μου. Μὲ τὴ διαφορὰ πῶς δὲ μπορεῖ πειὰ κανεὶς νὰ ξεχωρίσῃ τοὺς Ἀγγέλους ἀπὸ τοὺς Ἑξ - ἀπὸ - δῶ...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - πρὸς τὸν Ρίκην ἰδιαιτέρως.— Σὰν ξύπνη φαίνεται αὐτὴ ἢ μικροῦλα...

ΡΙΚΗΣ - ὁμοίως.— Ω διάολε... Τώρα ξύπνησε...

ΝΑΔΙΝΑ.— Δοιπὸν - Γιατρέ - λέγατε πῶς καταγίνεστε νανοῖξετε τὰ μάτια μερικῶν... Ἀς εἶναι... Δὲν κάνετε καλά - Γιατρέ μου - πάντοτε.

ΡΙΚΗΣ.— Γιατί - ἀγαπητὴ μου;

ΝΑΔΙΝΑ.— Γιατί... Γιατί - πολλές φορές - μὲ κλειστὰ μάτια βλέπει πολὺ καλλίτερα κανεὶς ἐκεῖνα ποῦ θέλει.

ΡΙΚΗΣ - θαυμάζων αὐτήν.— «Εκεῖνα ποῦ ὀνειρεύεται» θίλεις νὰ πῆς. Καὶ ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ δῇ μάνοιχτά.

ΝΑΔΙΝΑ - σιανάζουσα.— Τὸ ἴδιο εἶναι...

ΡΙΚΗΣ - εἰς ἄλλον τόνον.— Ἀκουοὶ - τώρα - Ναδίνα μου. Πῆς - σὲ παρακαλῶ - τῆς Μαντάμ - τῆς καλῆς μας Μάγισσας - πῶς ὁ φίλος Μεφίστο τῆς ἔφερεν ἓνα γερωπαρалуμένον Φάουσι - ποῦ δὲν τὸν ξανάγειωσ' ἄκόμα - καὶ πῶς περιμένουμε τὴ βοήθεια καὶ τὰ συμβουλὰς τῆς γιὰ τὸν καλὸν μας αὐτὸν (δικαιῶν τὸν Φραντζῆν) φίλον.

ΝΑΔΙΝΑ.— Ἀμέσως - Ἰππότα μου. Μόνο... νὰ μὲ θυμηθῆς καὶ μέγα στὴ νύχτα τῆς Βαλπούργης. (Ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ βάνου).

ΡΙΚΗΣ.— Ἐννοοῖ σου - μιζήμουδίτσα μου...

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ρίκης και Φραντζής

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - εξαλλούμενος επί τιτος ανακλίντρον και αποκαλυπτόμενος. — Δέ μου λές - επί τέλους - σέ παρακαλώ... πού βρισκόμαστε; και τί σημαίνουν ὅλ' αὐτά ἀπόψε;

ΡΙΚΗΣ. — Εὐρισκόμεθα - φίλτατε - εἰς τήν Μαύρην Κάμαραν τῆς περιφήμου και περιβοήτου και θαυματουργοῦ Μάντιδος και Μαγίσσης και Πνευματιστρίας Μαντὰμ Μαντῶ. Μιᾶς τίς Πυθίας. Ἀλλά και Κιρκης και Καλυψοῦς. Και - περὶ τῆς ὁποίας - θά ἤκουσες, βεβαίως, νὰ γίνεται πολὺς και μεγάλος λόγος ἐδῶ στὸ Κάϊρον... (Εὐθουσιωδῶς). Αἶ, φίλε μου, θά δῆς ἀπόψε - και - πρὸ πάντων - θάκουσῃς ἐδῶ πράγματα και θάματα ποῦ... δὲ μπορεῖς οὔτε νὰ τὰ φαντασθῆς κἂν ἐκ τῶν προτέρων... Πασάδες και Πασσαδίνες. Πρίγκηπες και Χειδίβινες· ἐπιζητοῦν μὲ κάθε τρόπον μίαν συνέντευξιν μὲ τὴν φοβερὰν και τρομερὰν αὐτὴν γυναῖκα. Και Δόρφοι και Λαῖδες και Βασίλισσες και Βασιλεῖς ἀκόμα, δὲν περνοῦν και δὲ φεύγουν ἀπὸ τὸ Κάϊρον, χωρὶς νὰ κούσουν τὴν μοῖρὰ των ἀπὸ τὴν μεγάλην αὐτὴν μάντιδα. Ἀλλά - και - χωρὶς νὰ καταμαγευθοῦν ἀπὸ τὰ ξακουσμένα κάλλη τῆς μάγισσας αὐτῆς. Πρὸ πάντων - ὁμως - ἀπὸ τὴν ἀφάνταστην ἐμμορφιὰ τῆς κόρης τῆς Πανσέβας, πῶ χει γιὰ μέντιονμ. Και... τί μέντιονμ...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - κατηρικῶς. — Βρὲ ἀθεόφοβε... Γιατὸ, μωρέ, μέφερες ἐδῶ πέρ' ἀπόψε;

ΡΙΚΗΣ. — Α, ὄχι γιὰτὸ μόνον - φίλε μου.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — Λέω δά, μὴ μὲ πῆρες και μένα γιὰ κἀτιναν Μπεντουίνον ἢ Μπαρμπερίνον. Ἡ γιὰ κἀνενα... κροολογημένο Σαμλῆ - και μέφερες ἐδῶ γιὰ κἀμμιὰ

γενναίαν ἀφαίμαξιν...

ΡΙΚΗΣ. — Ἀπ' ἐναντίας. Σέφερα ἐδῶ γιὰ νὰ φύγῃς ἀπ' ἐδῶ και πολὺ κερδισμένος.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἀνατινασοόμενος. — Ἀπὸ κἀνενα μάους;

ΡΙΚΗΣ - καγχῶζων. — Χά, χά, χά... Ὁχι, ὄχι, μὴ τρομάξεις, παρακαλῶ.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — Ἀπὸ κἀνενα πόκερ - μήπως;

ΡΙΚΗΣ - καγχῶζων δυνατώτερα. — Α, χά, χά. Ὁχι - βρὲ ἀδελφέ... (Εἰς τόνον καθηνουχαστικόν - και κτυπῶν φιλικῶς αὐτόν εἰς τὸν ὤμον). Ησύχασε, και... δὲ θά μετανοήσῃς.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - σταναῶζων. — Μωρ' - ἐγὼ - μετάνοιωσα κιόλα ποῦ ἀκολούθησα...

ΡΙΚΗΣ. — Σέρεις πολὺ καλά - φίλε μου - πῶς «ἐν τῷ Διῷ» - ἐδῶ δηλαδή - «οὐκ ἐστι μετάνοια».

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἀνακινῶν τὴν κεφαλήν. — Ναί. Ναί. Καθὼς κἔν ἄλλο ἀκόρη παλαιὸν ἀξίωμα ποῦ λέει «οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ τό... ἐκατοντάκις ἐξαμαρτεῖν»... Μὰ - ἐνοια σου, και - δὲ θά γίγη κέκατό μιὰ φορὰ ποῦ - (Τὸν εὐακῶσις ὁ

ΡΙΚΗΣ. — Ποῦ θά μεύχαριστήσῃς μὲλη σου τὴν καρδιάν. Ἀλήθεια. Γιατί - κι' αἱ περιστάσεις αὐτές - σὰν κι' αὐτὴν ἀπόψε - δὲ δίδονται και τόνον εὐκόλα... (Πλησιάζει τὸν Φραντζῆν και ἀνακινῶν τὰς χεῖρας). Σέρεις - μωρὲ - ἀχάριστε φάουσε, τί σοῦ προκοίμασεν ὁ Μεφιστοφελῆς σου γιὰπόψε; Σέρεις - μωρὲ - τί σε περιμένει;...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — Μιὰ τσαρλατάνα, πρώτης τάξεως...

ΡΙΚΗΣ - σπεύδων ἱεροφῶς και φράσσων διὰ τῆς παλάμης τοῦ τὸ σῶμα τοῦ Φραντζῆ. — Σκασμὸς, μωρὲ... Γιατί... (Στρεφῶν τὸ βλέμμα γύρω του). Κι' οἱ τοῖχοι ἐδῶ ἔχουν αὐτιά...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἀκαλασοόμενος, ἐγείρεται. — Ρίκη, πᾶμε. Πᾶμε νὰ φύγουμε... (Στινοχορούμετος και ἀνεπομονῶν). Οὐφφ, θά σκάσω μέσα ἐδῶ. Μέσα σαυτῆ τῆ μαυρίλα. Μέσα.

σαυτὰ τὰ λιβάνια. Οὐφ, θὰ σκάσω, σοῦ λέω. Πάμε νὰ φύγουμε.

ΡΙΚΗΣ.— Βρέ, κάθηνσ' ἐκεῖ.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Τί νὰ κάνουμε ; Νὰ κλαύσωμεν τοὺς κκοιμημένους μέσα σαυτοὺς τοὺς νεκρικοὺς θαλάμους;... Εγώ, δέκ' ἀκόμα λεπτὰ τῆς ὥρας ἂν μείνω μέσα ἐδῶ θὰ χάσω διὰ παντὸς καὶ τὸν ὕπνο μου - ὅπως ἔχασα μὰ τὴν ἀλήθεια - καὶ κἄθε ὄρεξι γιὰ διασκέδασι παιὰ μέσα σαυτὸ τὸν Ἀδη, ποῦ μέφερις ζωντανόν... (ἀπκύνων τὴν ἀριστερὰν θύραν). Εμπρός... Πάμε.

ΡΙΚΗΣ - ἐπιμένων.— Βρέ - κάθηνσ' ἐκεῖ.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Κάθηνσε σύ, ἂν θές. Εγώ - θὰ φύγω - σοῦ λέω.

ΡΙΚΗΣ - μὲ ὑπερῶβονιον μυδιάμα.— Κέγῳ - σοῦ λέω πῶς δὲν θὰ φύγης - κι' ἂν σὲ διώχουν - ἀκόμα.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν.— Τί μοῦ λές ἐκεῖ.

ΡΙΚΗΣ - ἐξαπλούμενος ἐπὶ τιμὸς ἀνακλίντρον καὶ ἀνάπτει βροδέως ἑνα σιγάρον.— Οτι...προχθὲς - τὸ ἀπόγευμα - στὸ Κιζίρα-Πάλας - θυμᾶσαι;... μούπες πῶς θᾶδινες τὴ μισῆ περιουσία σου - δηλαδή - τέσσαρα ἑκατομμύρια δολλάρια - ἂν δὲν ἀπατώμαι - γιὰ νὰ γνωριστεῖς μὲ τῆς δυὸ ξένες ἀμαζόνες ἐκείνες ποῦχαν τοὺς δλόμακρους πέπλους στοὺς παναμάδες των... (Ὁ Φραντζῆς ἀρχίζει νὰ ἐπιστρέφῃ ὀλίγον καὶ ὀλίγον πλησίον τοῦ Ρίκη). Απόψε δὲ - στὴν Ὀπιρὰ Κεδιβιάλε - ποῦ χρῆνοκαμαρῶναμε τῆς δυὸ ξένες αὐτὲς ἀμαζόνες ποῦσαν στὸ θεωρεῖο των - ἢ μιὰ σὰν ἀρχαία Κλεοπάτρα, κι' ἢ ἄλλη σὰ πεντιάμορφῆ Σφίγκα - μούπες πῶς θᾶδινες καὶ τὰ μισὰ χρόνια τῆς ζωῆς σου - τὰ ὅποια δὲ θᾶνε - βεβαίως - καὶ πολλὰ - γιὰ νὰ μιλήσης - ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμή - μὲ μιὰ 'πὸ αὐτὲς...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Λοιπόν ;

ΡΙΚΗΣ.— Λοιπόν, ἀγαπητέ μου... Τώρα - ὅπου 'νε - θὰ δῆς καὶ θὰ μιλήσης καὶ θὰ θαυμάσης καὶ τῆς δυὸ

αὐτὲς ἀμαζόνες... τῆς μάγισσας. Καὶ, χωρὶς νὰ δώσης τίποτε. Τᾶνοῦς ; Τίποτε.. Κι' αὐτὲς, δὲν εἶν' ἄλλες, παρὰ ἢ μητέρα κι' ἢ κόρη Μαντώ. Ποῦ κάθουντ' ἐδῶ μέσα! Ἡ μάντις καὶ τὸ μέντιουμ... Καὶ, τώρα, (διεκτύνων τὴν θύραν) ξεκουμπίσου... Πῶς ; δὲ βιάζεσαι νὰ φύγης ;... Ελα, λοιπόν, νὰ μὲ φιλήσης, βλάκα.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - τρέχων πρὸς αὐτὸν μὲ ἀκρόατητον χαρὰν.— Μίλα καλὰ, βρέ Ρίκη... Μωρ' ἀλήθεια λές ;..

ΡΙΚΗΣ.— Σίρεις πολὺ καλὰ, γερωξεκουτιάρη μου, πῶς μπορεῖ νὰ λέω πότε πότε καὶ μερικὲς κουταμάρες, χειρότερες κι' ἀπὸ αὐτὲς τῆς δικῆς σου, μὰ, ψέμματα, δὲ λέω ποτέ μου.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - δυσπιστῶν.— Μὰ... κι' οὔτε καὶ κάμμιὰ φάρσα δὲ θὰ μοῦ σκαρώσης ;

ΡΙΚΗΣ.— Φάρσα ; Νὰ σοῦ σκαρώσω κάμμιὰ φάρσα, σὲ στιγμή ποῦ σκέπτομαι, πῶχω ἀνάγκη νὰ σοῦ προτείνω δάνειον ;... Μὰ... γιὰ τρελλὸ μὲ πῆρες, ἀδελφέ μου ;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - κειθόμενος.— Ὅ,τι κι' ἂν θέλῃς, ἀδελφάκι μου. Ελα, τώρα, νὰ σοῦ δώσω πρῶτα τὸ φιλὶ ποῦ σοῦ χρουστῶ. (Τὸν ἐταγκαλίζεται καὶ τὸν φιλεῖ παταγωδῶς). Καί, δὲ μοῦ εἶπες, μωρέ, τόσην ὥρα ; Καί, δὲ μούπες τίποτε γιὰυτὲς, μωρέ, τόσες ἡμέρες ;

ΡΙΚΗΣ.— Α, μπά. Θὰ ξεθύμαινε τὸ πρᾶμμα. Καί, σὲ μὲν' ἀρέσουν, καθὼς ξέρεις, τὰ ξαφνικὰ μόνο. Τᾶπότομα. Τᾶνέλιπιστα.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - κερθίζων πλησίον του.— Γιὰ πὲς μου, λοιπόν.. Κι' εἶναι μάγισσες, λοιπόν, αὐτὲς ;

ΡΙΚΗΣ.— Αφοῦ 'νε τόσον ὠραῖες.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Λοστ' αὐτὰ, μωρέ, κι' ἂς μιλήσωμε τώρα σοβαρά... Καί...τί ξέρεις, τέλος πάντων, γιὰυτὲς ; Πὲς μου. Θέλω νὰ μάθω. Καταλαβαίνεις;... Τί ἄλλα ξέρεις γιὰυτὲς ;

ΡΙΚΗΣ.— Τίποτε, φίλε μου.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Βρέ Ρίκη...μὰ-ογοητεύεις. Ἀπὸ μένα, τώ-

ρα, θὰ τὰ κρούσης :

ΡΙΚΗΣ.— Τίποτε, σοῦ λέω, φίλε μου. Στήν τιμή μου. Κα στή φιλία μας. Ἀλλ' οὔτε κι' ἄλλος κἀνεὶς, ἐδῶ τοῦλάχιστον, ξέρει καλὰ - καλὰ τίποτε τὸ θετικὸν γι' αὐτὴς. Αὐτὲς, ἀγαπητέ μου, εἶν' ἓνα μυστήριον. Ἡ, μᾶλλον, ἥρωίδες πολλῶν μυστηρίων, καθὼς φαντάζομαι...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Καί... ποῦ καὶ πῶς τὰς ἐγνώρισες;

ΡΙΚΗΣ.— Νὰ πρὸ τριῶν, ἐπάνω - κάτω, χρόνων, τὰς ἐγνώρισα ἐδῶ στὸ Κάϊρο, καὶ, στὸ Κιζίρα Πάλας, ἀπὸ μιᾶ Ρωσοίδα πριγκηπέσσα Καρκώφ... Πέρασεν ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς γνωριμιᾶς μας πολὺς καιρὸς ποῦ τὰς ζητοῦσα ἐδῶ παντοῦ καὶ δὲν τὰς εὔρισκα πονθενά. Οἶον, ἓνα μεσημέρι, λαμβάνω μιὰ κάρταν ἀπὸ τῆ μητέρα Μαντῶ ποῦ μοῦγραφε τῆ διεύθυνσί της γιὰ νὰ πᾶν ποὶ μᾶθελε. Τρέχω ἀμέσως στὸ σπήτι των, αὐτὸ ἐδῶ, καὶ μοῦσπαν νὰναλάβω, ἂν ἤθελα, τῆ ρεκλάμα τινε στὰς ἐφημερίδας ποῦ γράφω. Τὰς ρεκλαμᾶρησα ἀγρίως ἐγὼ, κι' αὐτὲς μὲ πλήρωσαν βασιλικά. Ἀπὸ τότε γίναμε πολὺ καλοὶ φίλοι... Τίποτε ἄλλο...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ἐχουν κἀνέν' ἄνδρα;

ΡΙΚΗΣ.— Κἀνεὶνα. Ζοῦν μόνες των.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Εἶχαν πρῶτα κἀνεὶνα;

ΡΙΚΗΣ.— Δὲ ξέρω. Ξέρω, μό-ον, πῶς ἡ μητέρα ἔχει κόρη.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Καὶ, νῆνε πραγματικῶς μίγνα καὶ κόρη;

ΡΙΚΗΣ.— Δὲ ξέρω. Ἐλῶ λόγους δεῖς νὰ τὸ πιστεύω. Κί ἂς μοιάζουν σὰν ἀδερφίς.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ἀπὸ ποῦ κατάγονται;

ΡΙΚΗΣ.— Δὲ ξέρω. Βεβαίως, εἶναι ξένες. Οπ-ος, καὶ τόσωνά των αὐτὸ ποῦ φέρουν ἐδῶ θᾶνε, χωρὶς ἄλλο, ψευδώνυμον. Γιατί, μοῦ φαίνονται κι' Εὐληγίδες. Μιλοῦν ὁμως ὅλες σχεδὸν τῆς γλώσσας.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ἀλλ' ἀπὸ ποῦ ἦρθαν ἐδῶ στήν Αἴγυπτο;

ΡΙΚΗΣ.— Δὲ ξέρω. Καθὼς κατάλαβα, ὁμως, ἐξήσαν στή Ρωσσία, στήν Τουρκία, στήν Ελλάδα, καὶ σᾶλλα μέρη τῆς Ανατολῆς. Γιατί, μιλοῦν κἀποτε γιὰ ὅλ' αὐτὰ τὰ μέρη. Πρὸ πάντων, γιὰ τὰς Αἰθίνας.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἱρμιστευτικῶς.— Καί... μὲ ποιούς συνδέονται (τορίζων) στενότερον;

ΡΙΚΗΣ.— Δὲ ξέρω. Μά, θαρρῶ, μὲ... κἀνεὶνα. Γνωριμιὲς μόνον ἔχουν μὲ κἀτι μεγάλα ὑποκείμενα.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Καί... γιατί δὲν παντρεύονται;

ΡΙΚΗΣ.— Δὲ ξέρω.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἀνατινασοόμετος ἀπειλιστικῶς.— Μπα, ποῦ νὰ ξεραθῆς, ἐπὶ τέλους.

ΡΙΚΗΣ.— Εὐχαριστῶ. Πρόσθετε, μόνον, ἐσὺ, νὰ μὴ σκάσης...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Μά, μέσκασες, ἀφιλότιμε, μαυτό σου τὸ ξερὸ «Δὲ ξέρω». (Εὐμίνων). Μά... τέλος πάντων· τί λὲς ἐσὺ γιὰ ὅλ' αὐτὰ καὶ γι' αὐτὲς;

ΡΙΚΗΣ - εἰς ἄλλον τόπον.— Λέω, φιλαράκο μου, πῶς εἶναι δυὸ πολὺ-πολὺ ἔξυπνες γυναῖκες, ποῦ θὰ μπορούσαν νὰ παίξουν κι' ἄλλους, πολὺ μεγαλειτέρους ρόλους μέσα στή ζωή.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Βλέπεις, λοιπὸν, κανάγια, πῶρχεσαι στὰ νερά μου;

ΡΙΚΗΣ.— Ναί! Δὲ θὰ τὰς ἐφθάνεν, ὁμως, μόνον ἡ ἐξυπνάδα των αὐτῆ.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Βεβαίως! χωρὶς τὴν ὡμορφάδα των αὐτῆ!

ΡΙΚΗΣ.— Τὴν ὡμορφάδα των αὐτῆ, σοῦ εἶπα, δὲν τὴν ἐκμεταλλεύονται! Καί... σὺχασε.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Μά... τότε;

ΡΙΚΗΣ.— Εἶναι... Μάγισσες!

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἀποστρέφων τὸ πρόσωπον.— Ἀμὲ στὸ διάολο!.. (Μεταστρεφόμενος). Μωρέ, πάλι τὰ ἴδια;

ΡΙΚΗΣ.— Πάντοτε!...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἐπιρρόμητος μετὰ πείσματος.— Ἐτσι; Στάσου, λοιπὸν, νὰ δῆς τί ἔχω κέγῶ νὰ σκαρώσω σαυτὲς τῆς Μάγισσες σου, βλάνα!

ΡΙΚΗΣ - ἀτακινῶν τὴν περालήν.— Κατακαυμένο μου καταφρόνιο!...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - αἰσθητός.— Καί, πρῶτον, Κύριε! Δὲ θὰ

τὰς πῆς! Σοῦ ἀπαγορεύω νὰ τὰς πῆς τόνομά μου! Ποιὸς εἶμαι! Πόθεν κατάγομαι! Ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι! κτλ. κτλ. Ἐκτός, ἐννοεῖται, ἂν τὲς τὰχεις εἰπεῖ δὲ αὐτὰ πρὸ πολλοῦ...

ΡΙΚΗΣ.— Μὲ...τὸ συμπάθειο!... Ἐγὼ, φίλε μου, ἐν εἶμαι, δὲ σοῦπα πὼς εἶμαι οὔτε Πάντης! οὔτε Μάγος! Καί, συνεπῶς, δὲν ἤξερα, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ξέρω, δηλαδή, νὰ μαντεύσω, γιὰ νὰ σοῦ κάμω κι' ἄλλες αὐτὲς τῆς προεισομασίες ποῦ φαντάζεσαι, ὅτι μίαν ὥραϊαν, ὄχι! βρεχερὰν προῖαν τοῦ τρέχοντος Φέβρουαρίου θὰ ἐπέσηκτετες ἐξαφνα προχθὲς ἐδῶ στὸ Κά'ρον, ἐνφ' ἐγὼ, σ'ἐνόμιζα στὸν Ἅγιο Λουδοβίκο τῆς Ἀμερικῆς! Δεύτερον!... Καθὼς θ'ἀκουοις πρὸ δλίγου κι' ἀπὸ τῆ Ναδίνα, ἐγὼ, ἔχω νὰρθῶ ἐδῶ μέρες καὶ μέρες...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ἀσετ' αὐτὰ, Ρίκη! κι' οἱ ταχυδρομικοὶ δὲν πληρώνονται, καθὼς ξέρεις, χαράμι... Στά μὰς αὐτὰ, μωρέ!... Ἀσετ' αὐτὰ, σοῦ λέω!

ΡΙΚΗΣ.— Ἐχεις δίκηο! Ἐχεις μεγάλο δίκηο, ἀγαπητέ μου φίλε! Σέχασα πὼς εἶχα κι' ἄλλα, πολὺ πειστικώτερα νὰ σοῦ προβάλλω... Ἀλλά... δὲ μοῦ λὲς, σὲ παρακαλῶ!... Καὶ ποι' ἄλλα μυστικά σου θὰ μπορούσα νὰ προδώσω ἐγὼ στὴ Μαντιῶ!... Τί ξέρω ἐγὼ γιὰ σένα; Οἱ πρὸ εἴκοσι τῶρα χρόνια ἔφυγες ἐξαφνα μιά νύχτ' ἀπὸ τὴν ὥραϊα μας Σμόρνη, ποῦμαστε τότε ἐκεῖ ἀχώριστοι φίλοι. Καὶ πὼς εἴκοσι τῶρα χρόνια βρισκόσουνα στὴν Ἀμερικὴν, ὅπου κατάντησε: ἔνας ὁμογενῆς καὶ οὐ μιλιονάριος!... Τίποτε ἄλλο. Γιατί, δὲ μοῦστειλεις, δὲ, καὶ κἀνένα γράμμα, τόσα χρόνια, γιὰ νὰ μάθω καὶ τίποτ' ἄλλο γιὰ σένα...Κι' ἀφοῦ, λοιπὸν ἐγὼ, ὁ παιδικός, ὁ καλλίτερός σου φίλος, δὲν εἶμαι σὲ θέσι νὰ ξέρω τίποτ' ἄλλο γιὰ σένα, ποιὸς ἄλλος ἐδῶ, μὰ, κι' ἄλλοῦ ἴσως, θὰ μπορούσε νὰ ξέρη ὅλα! τὰκούς; ὅλα τὰ μυστικά τῶν εἴκοσι αὐτῶν χρόνων σου, ὅλων, γιὰ νὰ τὰ προδώσω στὴ Μαντιῶ... καὶ νὰ σοῦ τὰ πῆ ὅλα κι' αὐτῆ, σὲ κομμάτι!...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Κόφτο! Καζαμία!

ΡΙΚΗΣ.— ἀναπηδῶ ἀπὸ χαρῶν.— Αὐτὸ κ'ἐγὼ ἤθελα! Νὰ μὴ τὸ πιστεύης!

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Αἰ... αὐτό, Κύριε Κοράχη τῆς Μαντιῶ Μαντιῶ...σὰ νὰ μὴ τὸ πιστεύω! Ἀλήθεια!

ΡΙΚΗΣ.— Μόνον αὐτὸ κ'ἐγὼ ἤθελα: σοῦ λέω.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— ἀνομοματῶν.— Μά...ἐπὶ τέλους! Θάρθῃ καὶ νεῖς ἐδῶ μέσα; Ἡ μήπως ἐκοιμήθηκα καὶ...μὰς ξέχασαν;... (Στησιζόμενος πρὸς τὸν τρίποδα). Οὐφφφ!... Κι' αὐτὰ ἐκεῖ τὰ μοιχολίβανα... (Πρὸς τὸν Ρίκη). Τί διάβολο θέλουν αὐτὰ ἐκεῖ!... (Ὀσφραίνόμενος). Μαυτὰ, δὲν εἶναι μοιχολίβανα... (Τρίβων τὸ μέτωπόν του). Κἄτι ἄλλο θ'ἄνε...Καί, σὲ ναρκώνει σὰ χασίς... Σοῦ φέρνει μιὰ γλυκειὰ μιτλαγχολία...Σοῦ θυμίζει...κ'ἐγὼ δὲ ξέρω τί... (Ἀλλάζων ἄφρον καὶ στησιζόμενος πρὸς τὰς θύρας). Μά, ἐπὶ τέλους, Πότε θ'άρθουν; Πότε θὰ τὰς δοῦμε;

ΡΙΚΗΣ.— Ὅπου καὶ νἄνε...Μά...δὲ μοῦ λὲς... Πὼς θέλεις νὰ σὲ παρουσιάσω;... Τί ὄνομα νὰ πῶ!...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ὅποιο θέλεις ἐσύ... Αὐτὸ δὲ μὲνδιαφέρει... Τὸ δικό μου, μόνον, δὲ θέλω νὰ πῆς... (Σκεπτόμενος). Νὰ σὺστησέ με ὡς...ὡς; Ἐδουαρ Μπροῦν.

ΡΙΚΗΣ.— Ἐδουαρ Μπροῦν!... Τί ὄνομα εἶν' αὐτό;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ἐνός... μασκαρᾶ, ποῦνε στὸ Πίτομπουργ τῆς Ἀμερικῆς. (Καγχίζων)... Χά, χά, χά.

ΡΙΚΗΣ.— Σοῦ ταιριάζει...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ναί. Ναί. Μαυτὸ τόνομα νὰ μὲ παρουσιάσης. Χά, χά, χά. Ὡ! τί ἔχει νὰ γίνῃ...

ΡΙΚΗΣ.— Καί... τί ἄλλο νὰ πῶ περὶ αὐτοῦ τοῦ μασκαρᾶ;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ὅ,τι σοῦ καταίβει... Νὰ... πὲς... πὼς...

Ἡ πρὸς τὸ βᾶθος; θ'ἔνα ἀνοίγεται αἴφρη; μετὰ πατάγον. Τὰ βελούδινα μαῦχα παραπλάσματά της ἀνοίγονται καὶ αὐτὰ καὶ εἰσέρχεται - μίνα καταλόγγου φῶς ἀπὸ τὸ βᾶθος τοῦ ἀνοίγματος; - ἡ Μαντι; Μαντιῶ Μαντιῶ. Φορεῖ κατάμανορη καὶ μακρητάτη ἐσθῆτα ἐξωστικῆ καὶ εἶδος Ρωσικοῦ ράσου, μὲ μακρὰς περχειζίδας, τῶν ὁποίων ἡ φόδρα εἶν'

κατακόκκινη, και με τριχώματιον περι τον λαιμον αυτου-
καρε- το οποσον αφηκει να φαίνεται το αλαβιατιστον ση-
θος της Μαγισσης, εις της οποιας τον αγαλαμιστον κορφο
εφαρμόζεται θανμασιως η εσθής αυτη και πηται προς το
κάτω με πολλιάς και σινας ραβδιωτις πτεχουοτις.

Ο Ρικης και ο Φραντζής επουμίνονται βαθέτατα.

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ρικης - Φραντζής - Μαντώ

ΡΙΚΗΣ - υποκλιόμετος και πάιν. — Εύγεγεστατάη φίλη
Κυρία Μαντώ. Σας εύχαριστώ θερμάτατα, εν πρό-
τοις, δια την τιμήν που μās κάμνετε να μās δεί-
σθε απόψε στο μαγικό αυτό παλατάκι Σας... Επ-
τρέψαιτε, τώρα, παρακαλώ, να Σας παρουσιάσω τον
παλαιόν, παιδικόν μου φίλον, τον Κύριον — τον Μ-
στερ Εδουαρ Μπρούν, ερχόμενον από το Πίτερπουρ
της Αμερικης, κέπιθνούντα μεγάλως τάξιωθή της
τιμής της γνωριμίας Σας.

ΜΑΝΤΩ - προς τον Φραντζήν. — Η επιθυμία αυτή του Κυ-
ρίου — του Μίστερ Μπρούν μās ενθουσιάζει.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ενθουσιωδώς και υποκλιόμετος πάιν βα-
τατα. — Μαντάμ! Τότε, τί να Σας πω έρω;

ΜΑΝΤΩ. — Την αλήθεια, πάντοτε, Μίστερ Μπρούν, τί
δεν θαχετε την καλωσύνην να μās πητε, να... ο
Κάϊρον.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — Επιτρέψαιτε, Μαντάμ, να Σας παρατηρή-
σω, εμπροστά Σας, και να θέλη κανείς να φτωχέ-
δεν έχει νούν να εφεύρη τίποτε άλλο από έκφρασι
θανμασιου που ερχονται, άλλως τε, μόναι των. Για
Σεις τās εμπνέετε.

ΡΙΚΗΣ. — Ο Εδουαρ λέγει την αλήθεια. Βλέπετε, δεν

τάμ; Λέγει την αλήθεια!

ΜΑΝΤΩ. — Λέγει ωραία λόγια. Λόγια μόνον. Και — κα-
θώς φαίνεται — ο νοός του Μίστερ Μπρούν έχει
άρκετον καιρόν για να σιέπτεται πώς να μās εξαπα-
τήση — Κύριε Ρικη. Σας βεβαιώ. Αλλά... (δεικνύ-
ουσα τα καθίσματα) καθήσατε — σας παρακαλώ... (Κά-
θονται όλοι.) Ελέγατε — λοιπόν — Κύριε Ρικη — ότι...

ΡΙΚΗΣ. — Ο Κύριος...

ΜΑΝΤΩ. - υπενθυμίζουσα. — Ο Μίστερ Εδουαρ Μπρούν...

ΡΙΚΗΣ. — Οτι ο παλαιός και αδελφικός μου φίλος Εδου-
αρ Μπρούν... (εν άμνησιν) ειλθεν από την Αμερι-
κήν....

ΜΑΝΤΩ - ερωτώσα δια του βλέμματος και τους δύο. — Και
... είχατε καιρό να ιδωθήτε;

ΡΙΚΗΣ - { ταύτοχρόνως. — Κάμμιά είκοσαριά χρόν...
ΦΡΑΝΤΖΗΣ - { Κάμμιά δεκαριά χρόν...

ΜΑΝΤΩ. — Εφ' οι άνωτέροι άλληλοκοντιάζονται άγρίως. — Βλέ-
πετε, Κύριοι, πώς περνούν τα χρόνια; και δεν τα
θυμάται παιά κανείς. Και, ύστερα, λέγουν πώς ή γυ-
ναϊκες μόνον τα ξεχνούν*...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — Εχετε δίκην, Μαντάμ. Όταν, μάάλιστα, δεν
έχει και λόγους να τα θυμάται κανείς...

ΜΑΝΤΩ - ερωτώσα και πάιν άμφοτέρους. — Καί... που εξή-
σατε μαζί ή ;... (Εφ' οι άνωτέροι προσπαθούν να συνεν-
νοηθούν δια του βλέμματος). Που;

ΡΙΚΗΣ - { Στη Γαλλί...
ΦΡΑΝΤΖΗΣ - { ταύτοχρόνως. — Στην Αγγλί...

ΜΑΝΤΩ - γελάου φιλικώς. — Καλά. Καλά. Βλέπω πώς ά-
δικώς βασανίζετε το νοού σας με' οι δυό.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — Και, μήπως, μās άφισαν και νοού τα βά-
σανα, Μαντάμ;

ΜΑΝΤΩ. — Πώς; έχτε και σεις παράπον' από την ζωήν,
Μίστερ Μπρούν;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — Από την Μοϊρά μου, Μαντάμ.

ΜΑΝΤΩ. — Από την Μοϊρά σας; Μά, τότε, μου επιτρέ-

πετε να μεσολαβήσω εγώ και... να την έρωτήσω, το-
λάχιστον, γιατί να σās ηγε τόσο σκληρά; Θείη, άλ-
λως τε, να σās διασκεδάσω λίγο και με την τέχνη
μου.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Σās παρακαλώ, Μαντάμ. Και, μάλιστα,
άνυπομονώ να Σās θαυμάσω κίγώ. Από τον φίλο
μου κύριον Ρίκη, άκουσα τόσα για Σās. Καθώς κι'
από άλλους πολλούς, πάρι πολλούς, που έμφράζονται
για Σās μετά μεγάλου θαυμασμού.

ΜΑΝΤΩ.— Τό χέρι σας, παρακαλώ, Μίστερ Μπρούν. Τό...
δεξιό...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - έρρίχεται, προσάγεται και, έσκλιεμένος, πιά
την χείρα του. — Να μου τά πητε όλα, Μαντάμ. Σās
παρακαλώ.

ΜΑΝΤΩ - λαμβάνουσα την χείρά του. — Οσα μπορώ, τώρα.
Για περισσότερα, πρέπει νάχω κοιτά μου και τό
μέντιουμ. Την κόρη μου. Η όποία και δε θάγγηση
να μās έρθη... Αλλά, ας ιδούμε. (Εξαιζουσα κίγώ
την παλάμη του και ανασηκώσα την κεφαλήν). Έδεν-
χώς, Μίστερ, έχω να σās πώ πολλά... Δυστυχώς, όμως,
όχι και τόσον ευχάριστα... Θέλιτε;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Αλλά, Σās παρακαλώ και πάλι, Μαντάμ...
Και, έλευθέτως. Από τό στόμα Σας, είμ' έτοιμος τ'
άκούσω και την καταδίκη μου άκόμα.

ΜΑΝΤΩ -- Καλά... Καλά... (Κέπτεται περισσότερο κίγώ
ζουσα την παλάμη του). Μά... τί περιέργη πράγματα...
Τί σκοτεινά σημεία. (Υψώου, τέλος, της κεφαλής της
κλειστρέφουσα την χείρά του). Και, τώρα... καθήσεται,
Μίστερ, και... άκούσετε... (Ο Φραντζής έκκινεί). Και,
πρώτον... Δέ γινώρισατε στη ζωή σας ούτε πατέρα,
ούτε μητέρα... (Ο Φραντζής και ο Ρίκης άλλήλοσκέπτο-
νται έκπληκτοι). Και, όμως, έχετε σιδή νόσσο και
πατέρα, και μητέρα, κι' αδέρφια. Δεύτερον. Στη ζωή
σας έχετε κίνα καλό προστάτη, ο όποιος είναι κι' ο
χειρότερος έχθρός σας... Σās έκαμεν αυτός μεγάλα

καλά, όπως, και μεγάλα κακά. Και... πρέπει, να σκε-
ριμένετε από αυτόν κι' άλλα, πολύ μεγαλειότερα καλά
και κακά... Παράξενο δέ. Αυτός ο Κύριος, έχει και
τη μανία νάρπαξη τās έρωμένες σας. Σās έχάλασε,
μάλιστα, κίνα γάμο... Τρίτον... Προσέχετε... Προ-
σέχετε, Μίστερ Έδουαρ Μπρούν, τον προστάτην, και
τον έχθρόν σας αυτόν... Τόν...πατέρα σας!...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - διατάζουσι.— Γιατί;

ΜΑΝΤΩ.— Γιατί...θά... (με μυστηριώδη τόνον) σκοτωθήτε!

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - κρύπτου την ταραχήν του και γελών πλαστός.—
Και... τί πρέπει να κάμω;

ΜΑΝΤΩ - έγειρομένη, καθώς και οι άλλοι.— Αυτό, θά μās
τό πη τό μέντιουμ...Μιά στιγμή, Κύριοι... (Εξέρχεται
από την θύραν του βάνου).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Ρίκης και Φραντζής

μίτοντες επί τινος σιγμάς ως άποσβολοιμένοι.

Μετ' άλλου ο Φραντζής ρίπτεται εις ένα κάθισμα ως έξην-
τημένος. Ο Ρίκης καθίζει και αυτός και άνάπτει σίλο-
γομένος ένα σιγάρι και ως κατεντροπιασμένος. Αμφότεροι
άπορείουσι νάλληλοσκέπτοιν. Τέλος - άπορραίζουσι ως
μετά τινος διαταγμού να στραφούσι ο ένας προς τον άλλ-
ον.

ΡΙΚΗΣ - (έρωτών δι' έκπρηκτικής τινος χειρονομίας).

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - (άνυσκων την κεφαλήν του βαθείως - εις άλλαν-
τησαν).

ΡΙΚΗΣ - έγειρόμενος.— Βρε αδερφέ... Τί να σου πώ... Δέν
τδλπισ' αυτό...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - άγηρημένος.— Κίγώ...

ΡΙΚΗΣ.— Δηλαδή;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - άνυπομονών.— Ούφι Τό βλάκν τώρα θά
μάς κάνησ :

ΡΙΚΗΣ - μὴ ἐννοῶν.— Σοῦ λέω σοβαρῶς πῶς δὲ σὲ καταλα-
βαίνω... (Αγανακτιῶν). Οπως, δὲ μπορῶ, μὰ τὸ θεῶ,
νά καταλάβω καὶ πῶς, τί διάλογο, πῶς ἐπισημ τῶσον
ἔξω ἀπόψε κι' αὐτὴ ἐδῶ μέσα... Ἐνῶ, σάλλες φο-
ρές...σάλλους...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἐγειρόμενος ἀποφασιστικῶς ἔξαγνα.— Ρίχη...
Αὐτὴ ἐδῶ ἢ γυναῖκα... εἶναι... μιά...

ΡΙΚΗΣ.— «Τσαρλατάνα» θά πῆς, κέγώ, τώρα, δὲ μπορῶ
νά σοῦ πῶ τίποτε πειά... Μὰ, σὲ βεβαιώνω, φίλε μου,
πῶς... (Τὸν διακόπτει ὁ

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Εἶναι μιὰ φοβερή, καὶ τρομερὴ γυναῖκα.
(Τονίζων τὸ). Εἶναι. Εἶναι Μάγισσα...

ΡΙΚΗΣ - μελαγχολικῶς.— Τί νὰ σοῦ κάμω, φίλε μου ; Δὲ
θῆνε στὰ καλά της ἀπόψε ... Σέρεις... ἢ ἀκρα, ἢ
μουσική ... ὁ κόσμος ἐκεῖ στὸ Κεδιβεῖλε ... θά τῆν...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Τί μου μουρξίζεις αὐτοῦ, βρε βλάκν ; Μωρ'
αὐτὴ, μοῦπε πράγματα, ποῦ κι' αὐτὸς ὁ Μπροῦν δὲν
εἶναι σὲ θέσι νὰ τὰ ξέρη, Τάκοῦς ; Κέκτινος ἐκεῖ δὲν
τὰ ξέρε...

ΡΙΚΗΣ - εἰς ἄλλον τόνον.— Δὲ μοῦ λὲς, σὲ παρακαλῶ, μὴ
κοροῖδεύεις ;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - μιτὰ θυμοῦ.— Α νὰ χαθῆς, ἠλίθιε ... Ἐγώ,
σοῦ μιλῶ τότεν ὥρα τόσῳ σοβαρά, καὶ σὺ ...

ΡΙΚΗΣ.— Μά... τῶ ὄντι, σοβαρά μιλῆς ;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ὅσο ποτὲ ἄλλοτε δὲ μίλησα στὴ ζωὴ μου...
... Δὲν ἐνοιωσες, τοῦλάχιστον, τὴν ταραχὴ μου...

ΡΙΚΗΣ - παρατηρῶν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον.— Ἡ ἀλήθεια
εἶναι πῶς μοῦ φαίνεται τώρα σὰν ἀλλοιότικος. Σά...
(Μὴ ἐννοῶν ἀκόμη). Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ πιστεύεις πῶς εἶ-
σαι ὁ Μπροῦν ἐκεῖνος ; Ἀφοῦ σὲ πῆρε γιατὸν ;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - σκεπτικῶς.— Αὐτὸ δὲν εἶναι καὶ τόσῳ σκεπ-
δαῖον...

ΡΙΚΗΣ.— Τώρα πειά, δὲν καταλαβαίνω τίποτε.....

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

BIENNEZA

Εισόχεται ἡ Μ. Μαντώ μὲ τὴν Πανσέβαν ὡς ἐπινοημένην. Ἡ Πανσέβα φέρει κατάλευκον ἀρχαϊκὴν ἀμφιέσιον ἑλληρικῶν οὐθμοῦ καὶ κατάλευκον μακρὸν πέπλον ὡς ἀρχαία ἑλληνίς ἰσορία. Προχωρεῖ δὲ βραδέως, μὲ μάτια ἀλόεσκαι καὶ ἀπλανῆ, καὶ σταματᾷ, τέλος, πρὸ τοῦ ἐπιλοδοῦ εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Ρίκης - Φραντζῆς - Μαντώ - Πανσέβα

ΜΑΝΤΩ.— Τὸ μέντιονμ, Κύριοι, εἶν' ἔτοιμο νάπαντήσῃ.
(Πρὸς τὸν Φραντζῆν). Μίστερ Μπροῦν! Θέλετε νὰ τοῖ κάμτε κάμμιαν ἐρώτησι ;...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Μάλιστα, Μαντάμ. Σὰς παρακαλῶ!

ΜΑΝΤΩ.— Τί ἔχετε νὰ ἐρωτήσετε;

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Γιὰ ... τὸν πατέρα μου!

ΜΑΝΤΩ.— Πολὺ καλὰ ... (Πρὸς τὴν Πανσέβαν ἐπιτακτικῶς).
Ψυχὴ τῆς Πανσέβας Μαντῶ; (Ἐρωτηματικῶς). Ἡμπορεῖς νάπαντήσης ;...

ΠΑΝΣΕΒΑ - ὡς διατάζουσα καὶ μὲ φωνὴν ἀσθενή.— Οχι...

ΜΑΝΤΩ.— Γιὰτί ;... Γιὰτί, παρακαλῶ ;... Λοιπὸν ;...

ΠΑΝΣΕΒΑ - στενάζουσα.— Ἄλλο..

ΜΑΝΤΩ.— Καλὰ ... Τότε ... ποῦ ἐβρίσκεσαι ;...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Στὴν ... Ἀδωναΐδα...

ΜΑΝΤΩ.— Μόνη ;...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Οχι...

ΜΑΝΤΩ.— Καὶ μὲ ποιὸν ;...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Μὲ μιὰ ψυχὴ...

ΜΑΝΤΩ.— Ποιὰ ;... Ποιὰ, λοιπὸν ;... Λέγε, παρακαλῶ !...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Δὲ ξέρω. Δὲ βλέπω τὸ πρόσωπό της... Ἐν-
ναι μιὰ ψυχὴ ... ντυμένη μὲνα μαῦρο ... κατὰ μαν-
ρον ἄερα ... καὶ σκεπασμένη ... κατασκευασμένη διὰ
μαυτὸν ... καί...

ΜΑΝΤΩ.— Εμπρός !... Εμπρός, σὲ παρακαλῶ !... Σοῦ λέ-
γει τίποτε αὐτὴ ἡ ψυχὴ ;...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Ναί...

ΜΑΝΤΩ.— Τί ;...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Νὰ τὴν ἀκολουθήσω ..

ΜΑΝΤΩ.— Κάμε το ... Τάκους ;... Ακολουθήσέ την !...

Καί, λέγε, παρακαλῶ, ποῦ σὲ πάει...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Σὲνα νεκροταφεῖον ...

ΜΑΝΤΩ.— Σὲνα νεκροταφεῖον ;... Ρώτησε τὴν ψυχὴν αὐ-
τῆ, γιατί σέφερε σαυτὸ τὸ νεκροταφεῖον ;...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Μοῦ δείχνει ἓνα σταυρὸ ... Καί ... μοῦ κά-
νει νόημα νὰ διαβάσω τὸ ὄνομα ποῦν' ἐπάνω του...

ΜΑΝΤΩ.— Κάμε το, σὲ παρακαλῶ πολὺ !... Διάβασε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ !...

ΠΑΝΣΕΒΑ - σιγασμένη μὲ τὰς δύο χεῖρας τῆς ἐπὶ τοῦ τρί-
ποδοῦ καὶ κύκλιου πρὸς τὸ κενὸν ἐμπρός ἐκτείνουσα καὶ
τὸ ἀπλανῆς βλέμμα τῆς ὡς προσλαβούσα νὰ διακρίνη.—
Εὐφρ....

ΜΑΝΤΩ.— Εμπρός ! Εμπρός !

ΠΑΝΣΕΒΑ - ὡς ἀγαπητικῶς.— Εὐφροσύνη Φραν...ζτῆ...

Ὁ Φραντζῆς πίκτι ἐπὶ τινος καθίσματος ὡς ἀπόκληκτος.

Ὁ Ρίκης στρέφεται πρὸς αὐτὸν κατάπληκτος καὶ αὐτός.

ΜΑΝΤΩ - μοιολογούσα.— Εὐφροσύνη Φραντζῆ !.. Τί ὄνο-
μα, πάλιν, εἶναι αὐτό ;... (Πρὸς τοὺς ἄλλους). Σεύρετε,
κύριοι, τὰ Πνεύματα δὲν ἀνταποκρίνονται πάντοτε
εἰς τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἐρωτήσεις μας. Πολλὲς φο-
ρὲς, ὁμῶς, κι αὐτὰ τὰ ἐκ πρώτης ὄψεως ἄσχετα ποῦ
μᾶς φανερόνουν καὶ ποῦ μᾶς λέγουν ἔχουν μεγάλη
σημασίαν... Ἀλλ' ἃς ἰδοῦμε ... (Πρὸς τὴν Πανσέβαν).
Ἐξακολούθει ! Ἐξακολούθει, παρακαλῶ !...

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Τώρα...μοῦ δείχνει ἐν' ἄλλο τάφο... κέν'
ἄλλο σταυρὸ...

ΜΑΝΤΩ.— Τί ὄνομα ἔχει ἐπάνω του αὐτός ;... Διάβασε,
σὲ παρακαλῶ !...

ΠΑΝΣΕΒΑ - ὡς ἀνωτέρω.— Φοίβη ... Ἀρτεμις ... Φραντζῆ...

ΜΑΝΤΩ - επαναλαμβάνουσα. — Φοίβη... Αρτεμис... Φραντζή.
(Ιδιαίτερος). Περίεργο!... (Και προς τους άλλους). Πε-
ρίεργον, ως τόσῳ!... Για να δοῦμε τί θὰ βγῆ, ἐπὶ
τέλους, ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν Φραντζήδων αὐτῶν...
(Πρὸς τὴν Πανσέβαν). Εξακολούθει!... (Βλέπουναι τὴ
κύπτη τὸ μέντιονμ περισσότερο ὡς νὰ προσπαθῆ νὰ δι-
ακοίνη καὶ ἄλλ' ἀκόμη). Μά... τί βλέπεις ἀκόμ' αὐτοῦ;
ΠΑΝΣΕΒΑ. — Μοῦ δείχνει κέν' ἄλλο τάφο... Κέν' ἄλλο
σταυρό...

ΜΑΝΤΩ. — Μὲ τί ὄνομα;...

ΠΑΝΣΕΒΑ - ὡς ἀνωτέρω. — Ἀρίσ...ταρχος... Ρίκης...

ΡΙΚΗΣ - ἀγαπηδών. — Ο ἀδερφός μου! Αὐτός ἦταν ἀδερ-
φός μου!

ΜΑΝΤΩ. — Σᾶς παρακαλῶ! Μὴ κάμνεται ἔτσι, παρακαλῶ.
Κύριε Ρίκη! Μπορεῖ, νὰ πάθῃ τὸ μέντιονμ!

ΡΙΚΗΣ - συγκινημένος. — Σᾶς παρακαλῶ, Μαντάμ! ἔρω-
τήσετε! Ρωτήσετε!

ΠΑΝΣΕΒΑ - ὑποδοῦσ' ἀποτόμως τὸν κορμὸν καὶ τὴν κεφαλήν
κίρωτῶσα μὲ ὀργήλην αἰφνης καὶ βαρβαρικὴν φωνήν. — Τί
θέλετε, λοιπόν;

ΜΑΝΤΩ. — Εἰσαθε τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀριστάρχου Ρίκη, πα-
ρακαλῶ;

ΠΑΝΣΕΒΑ. — Οχι!

ΜΑΝΤΩ. — Ἀλλά; Παρακαλοῦμε! Τὸνομά σας!

ΠΑΝΣΕΒΑ. — Σίε Εδοναρ Μπροῦν!..

(Ἡ Μαντῶ καὶ ὁ Ρίκης στρέφονται πρὸς τὸν Φραντζή
ταρασσομένον).

ΜΑΝΤΩ. — Ο Μίστερ Εδοναρ Μπροῦν;

ΠΑΝΣΕΒΑ. — Ο (τόνίζουσα τὸ) Σίε! Ο Σίε Εδοναρ Μπροῦν!
Μάλιστα. Καί, θέλω νὰ Σᾶς ὠμιλήσω!

ΜΑΝΤΩ. — Μήπως ἰδιαίτερος εἰς ἐμέ;

ΠΑΝΣΕΒΑ. — Οχι, ἀφοῦ κενύρισκομαι ἀπρόσκλητος μετα-
ξὺ ὄλων σας αὐτὴν τὴν στιγμήν... Λοιπόν, ἀκούσατε!
Καί... προσέξτε καλά! σαυτὰ ποῦ θὰ Σᾶς πῶ...
Εἰς ὄλιγο, Κυρία, θὰ γνωρίσετε ἕναν ἄνθρωπον ὄνο-

μαζόμενον Στέφανον, ἢ Στέφον, Φραντζήν! (Ὁ Ρίκης
καὶ ὁ Φραντζῆς ἀπαιτάσσουν ἐκπληκτὰ βλέμματα). Εἰς τὸν
ἄνθρωπον αὐτὸν πρέπει νὰναγγεῖλετε ἀμέσως ὅτι τὸ
τέλος του εἶναι, πολὺ, πάρα πολὺ κοντὰ! Καὶ ὅτι
πρέπει - ἀκούτε; πρέπει νὰ τὸ συντομεύσῃ αὐτός, ὁ
ἴδιος. Καὶ ὅσον ἢμπορεῖ, περισσότερον. Γιατί, ἂν δὲν
τὸ κάμῃ αὐτός, θὰ τὸ κάμῃ σὲ λίγο ἢ... κρεμάλα!

ΜΑΝΤΩ. — Καί... τί ἄνθρωπος εἶναι αὐτός;

ΠΑΝΣΕΒΑ - ἐνῶ ὁ Φραντζῆς τὴν παρακολουθεῖ μὲ ἀξάνου-
σαν ταραχήν. — Εἶναι... ἕνα τέρας... κέν' ἀπ' ἐκεῖνα
τὰ συχαμερὰ ἐρπετὰ ποῦ κρύβονται μέσα στοὺς ἄν-
θῶνας καὶ μὲ τὸ μαγνήτη τῶν ματιῶν τῶν τραβοῦν
μέσ' ἐπὶ το φαρμακερὸ στόμα των τὰ ξένοιαστα πουλιὰ
καὶ ποῦ δὲν τὰ στοχαζεται κἀνένα πόδι γιὰ νὰ τὰ τσα-
λαπατήσῃ... Μικρὸς, ἀκόμα, ἀφοῦ πῆρε τὴν τιμὴν, ἄλ-
λά καὶ τὴν ζωὴ πολλῶν κοριτσιῶν καὶ γυναικῶν
στὴν πατρίδα του Σμύρνην, ἐρωτεύθηκε κι' αὐτὴ
τὴν ἀδερφή του Φοίβην Ἀρτέμιδα. Ἡ δύστυχη μητέ-
ρα του Φροσύνῃ, ποῦ τὸν εὗρε μιά μέρα στὴν
κρεββατοκάμαρα τῆς ἀδερφῆς του νὰ κοιμοῦνται ἀ-
κόμα κι' οἱ δυὸ ἀγκαλιασμένοι, κατέβηκε στὸν ἄδη
τρολλῆ καὶ ζωντανὴ σχεδόν. Ἐνῶ, αὐτός, ἐμακάριζε
τὴν τύχη του, κέξεφάντωνε μὲ τὴν ἀδερφήν ἐρωμέ-
νην του καὶ σαυτὴς ἀκόμα τὲς ἡμέρες τῆς τρολλῆς τῆς
μάννας του... Στερνά, ἐρρέθηκεν ἕνας φίλος του Ἀ-
ριστάρχου Ρίκης νὰγαπήσῃ κιαὐτὸς τρολλὰ τὴν ἀδερ-
φή του αὐτὴ Φοίβη καὶ νὰ τὴ ζητᾶ γιὰ γάμον ὅπως
κιδίπως. Αὐτὴ, γιὰ νὰ κρύψῃ καὶ τὴ ντροπὴ τῆς, θέ-
λει τὸν γάμον αὐτὸν καί, πρὸ πάντων, βιάζεται... Μὰ
ὁ ἀδερφός... εἶχεν ἄλλα στὸ νοῦ του. Καί, μιά μέρα
τότε, μαθαίνει ἕξαφνα ὅλη ἢ Σμύρνη πῶς ἢ Ἀρτε-
μῆς Φραντζῆ κι' ὁ Ἀριστάρχου Ρίκης... ἠτύοκτόνη-
σαν ἀπὸ ἀγάπη...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ἀναταρασσομένος ἐπάνω ἐξῆλλος. — Φθάει...
Φθάει περὶ αὐτὴ ἢ κωμωδία. (Παρακλητικῶς). Αὐτὴ

ή τραγωδία...

ΜΑΝΤΩ - ώς εξαρριζομένη. - Ησυχάσετε, παρακαλώ ... Τι πιάθαιτε, Μίστερ Μπρουν;

ΡΙΚΗΣ - κατάπληκτος, και προς τον Φραντζίη. - Αθεόφοβε, Τι κάνεις; Θέλεις να προδώθης; ... (Ο Φραντζίη δίνει και πάλι να ειπεί κάτι, αλλά τον εμποδίζει δι' αίστη- ρες χειρονομίας ή

ΜΑΝΤΩ - προς την Πανούβαν. - Εξακολουθήσετε, σάς παρακαλώ, Σίρ Εβουαρ Μπρουν ... Λέγετε.

ΠΑΝΣΕΒΑ - εξακολούθησα. - Αμέσως ύστερ' από την τρα- γικήν αυτήν ... αυτοκτονίαν - όπως ενόμισαν και το- μίζουν ακόμη στον κόσμο σας - και αμέσως μετά την καταστροφήν όλου του σπηητικού του, ο Φραντζίης αέ- τος έφυγε πρό είκοσι τώρα χρόνων από την Σιέρ- νη για την Αμερικην μέν' αυστριακόν υπερωκεάντιον, μέσα εις τό όποιον εγνωρίσθη κατά κακή μου τύχη και με μένα που επήγαινα για τη Νέα Υόρκη και... με τη γυναίκα μου, την όποία δεν άργησε να ξελο- γιάση ... Κέκεϊ που ταξιδεύαμε μέσα στον Ατλαντι- κό, μια μαύρη κιβωρία τύχια, που δεν ήμπορούσε να κλείσω μάτι και που πνιγόμενα μέσα στην καρ- πίνα μου, κεύθηκα κρυφά σιό κινάστρωμα του βε- ποριού για να νασάσω λίγο, εύχέθηκ' άξιαφρα μέσα σε μια σιδερένιαν άγκυλιά, με φραγμένο τό στόμα μου, κι' από κεί, μέσ στον Ωκεανό ... Στεγνά, πνέμα έλεύθερο πειά, που εύχεν όλα, κι' υπερέφαιον, έγώ, έβλεπα την άπιστη, την Δαλιδά γυναίκα μου να παραδίνεται και φανερά στο φονηά μου Φραντζίη αυτόν, και να παραδίη σιχτόν κίνατό - πενήτα χυ- λιάδες σπερλίνας που της είχα γράψει στη διαθήκη μου ... Μά, δεν επρόκαμεν ή Δαλιδά να τες χαρή μαζή του, γιατί, σε λίγο την έστειλε κι' αυτήν έκαί- πώστειλε τη μάνα του, την άδερφή του, τό φίλο του, και μένα...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - προς την Μ. Μαντώ, άγνωστον φρικώδες.

άλλά, και με προσποιητήν ειρωνίαν. - Τι παραμύθια ήρθε να μās ειπεί τό δαιμονισμένον αυτό πνεύμα του μακαρίτου Σίρ; Και, τί μās ενδιαφέρουν αυτά τά πα- ραμύθια, Μαντάμ;

ΜΑΝΤΩ - αότηρός. - Μή παραφέρεσθε, Μίστερ, έτσι. Και χωρίς λόγον. Εγώ, τουλάχιστον, όφείλω να τάνούσω. Και ... μη διακόπτετε' έτσι τά Πνεύματα. Σάς παρα- καλώ ... και πάλι.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - ειρμένον. - Μά, και μείς Σάς παρακαλού- με, Μαντάμ, να επιτρέψετε να Σάς υπενθυμίσουμε πως δεν ειρθαμεν εδώ γιαυτά. Και, λυπηθήτέ μας επί τέλους.

ΜΑΝΤΩ - εις άλλον τόπον. - Πώς; δε σάς διασκεδάζει, του- λάχιστον, ή ανέλπιστα αυτή εξιστόρησις που μās γί- νεται από τον άλλο κόσμο για τον μυθιστορικόν αυ- τον ήρωα Φραντζίη και για τά κατορθώματά του; Και ... ός μη σάς ενδιαφέρουν.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. - Καθόλου, Μαντάμ.

ΜΑΝΤΩ. - Εχετε δίκην. Τί άπαίσιος άνθρωπος, ως τό- σφ... (Προς την Πανούβαν). Εξακολουθήσατε, παρα- καλώ, Σίρ. Και, συγγνώμην, παρακαλούμε ... Λέ- γετε...

ΠΑΝΣΕΒΑ - Εις τό μεταξύ, πάλιν, είχε γνωρισθή στο Σικάγο με την οικογένειαν ενός όρθοδόξου ιερέως από την Βουλγαρία, Δωροθέου Αγγερινού, που περι- μενε κάμμιά θέσιν εις κάμμιαν Ελληνικήν εκκλησίαν των Ηνωμένων Πολιτειών. Και, αφού άτίμασε την πρώτη κόρη και του δυστυχισμένου αυτού μετανάστου, Αρετήν, κέφερε στον κόσμο και τρία παιδιά, έκαμε τό ίδιο και στη δευτέρα, την Χριστίνα, και, στο τέ- λος, τας έγκατέλειψε μέσα στη ξενητιά και τας δύο. Καθώς και τά παιδιά του. Αφήκε πίσω τον ρημαδι και τό σπηητικό του δυστυχισμένου παππά, που κατέ- βηκεν από την ντροπή κι' από τον καυμό του αυτό στον Άδη κι' αυτός, κι' ή γυναίκα του. Επήρε δε

μαζή τὸ ἀγόρι του, τὸν Ἐκτορά του μόνο. Καί, τοῦτο, γιὰ νὰ τὸν πάη στὸ Δουδίνον καὶ νὰ τὸν παρουσιάσῃ ὡς γυιὸν τῆς πρώτης γυναικὸς του, τῆς γυναικὸς μου, δηλαδή, υἱοθετημένον δῆθεν ἀπὸ αὐτόν, καὶ νὰρπάξῃ τελευταίως κι' ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς κι' ὅ,τι εἶχε κείνην στὴν πατρίδα τῆς ἐκεῖ. Τοῦδοκι, μάλιστα, καὶ τὸνομά μου. Γιὰ παρομοίους σατανικοὺς σκοπούς...

ΜΑΝΤΩ.— Καί, τί γίνεται τώρα ὁ Ἐκτωρ αὐτός;

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Θαρρεῖ τὸν ἀληθινὸ πατέρα του, ψυχοπέτρα. Θαρρεῖ πῶς ὀνομάζεται Μίστερ Ἐκτωρ Ἐδουαρ Μπροῦν. Γλύφει τὰ κόκκαλα ποῦ τοῦ εἶναι κίποι ἀπὸ τὰποφάγια τῆς περιουσίας τῆς ἰδικῆς μου, μὴ φορὰ, καὶ τῆς γυναικὸς μου ἐκείνης, ὁ θαυμάσιος αὐτὸς πατέρας του. Καί... βρίσκεται τώρα καὶ κοτὰ κοντά Σας...

ΜΑΝΤΩ— ὀρίτουσα πολυσήμαντον βλέμμα πρὸς τὸν Φραντίζη.—
Καί... τί ζητᾷ ἐδῶ κοντά μας;

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Τὸν πατέρα του.

ΜΑΝΤΩ.— Τὸν πατέρα του;... Δὲ σὰς ἐννοῶ.

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Καί... δικαίως... Μά, θὰ Σὰς ἐξηγηθῶ... Ὁ Ἐκτωρ αὐτός, Μαντάμ, ἔλαβε κατ' αὐτὰς μίαν ἀνώνυμον ἐπιστολὴν ἀπὸ τὴν ἑποῖαν ἔμαθεν ὅλα τὰ μυστικά τῆς γεννήσεως καὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς ζωῆς του ὅλης. Καθὼς, καὶ ποῦ εὐρίσκεται τώρα ὁ πατέρας του. Καί, γι' αὐτό, βρίσκεται κι' αὐτὸς κοντά Σας.

ΜΑΝΤΩ.— Ἀλλ' ἀκόμα δὲν σὰς ἐννοῶ. Πῶς ζητεῖ τὸν πατέρα του κοντά μας;

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Γιατί, εὐρίσκεται κοντά Σας ὁ πατέρας του.

ΜΑΝΤΩ.— Στὴν Αἴγυπτο, θέλετε νὰ πῆτε; Στὸ Κάιρο, μήπως;... Ἠρθε, λοιπόν, ὁ Ἐκτωρ γιὰ νὰ μᾶς συμβουλευθῇ;... Μὰ... πῶς;... Δὲν ἀπαντᾷται;... Σὰς παρακαλῶ...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ— πρὸς τὴν Μ. Μαντῶ, τρέμων.— Μιὰ στιγμὴ

Μαντάμ! Μιὰ στιγμὴ, Σὰς παρακαλῶ! Γιὰ ρωτήσετε... θὰ ξέρετε νὰ μᾶς πῆ... τὸ μέντιον... ποιὸς ἔγραψε τὸ γράμμα' αὐτὸ, στὸν Ἐκτορα, τᾶνώνυμον;

ΠΑΝΣΕΒΑ— χωρὶς νὰ περιμείνῃ τὴν Μ. Μαντῶ.— Ἡ μητέρα του!

ΦΡΑΝΤΖΗΣ— μὴ συγκρατούμενος πλέον.— Ἡ... μητέρα του; Ἡ μητέρα του;... Δὲν εἶναι δυνατόν! Αὐτὴ... Ἐκείνη... δὲν γνωρίζει... δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γνωρίζῃ ποῦ βρίσκεται κι' ὁ Ἐκτωρ αὐτός! κι' ὁ πατέρας του!

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Ἀπιᾶσθε... Ποτὲ δὲν ἔχασεν ἀπ' ἐμπροστά τῆς ἡ ἀκοίμητη ἐννοια τῆς οὔτε τὸν ἕνα οὔτε τὸν ἄλλον. Αὐτὴ δέ, ἡ μητέρα του, θὰ τοῦ μάθῃ μεθαύριο κι' ὅλα τὰνδραγαθήματα! καὶ τὰ θύματα τοῦ πατέρα του!

ΦΡΑΝΤΖΗΣ— ἀλλόφρον.— Ἀδύνατον!... (Γέλων ὡς τρελῶς). Α! χὰ! χὰ! Ἀδύνατον, σὰς λέγω. Αὐτὴ δὲ ξέρει τίποτε. Ναι! Τώρα— πείσατ' ἐξ ὑ!

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Ἀπατᾶσθε... Ὅλα τὰ γνωρίζει. Γιατί ὁ ἐρωμένος τῆς καὶ πατέρας τοῦ Ἐκτορος τῆς τᾶλεγεν ὅλα στὸν ὕπνο του. Ὅλα...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ— ἰνσοῦν.— Κι' αὐτὴ;

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Θὰ τὰ πῆ ὅλα στὸ γυιὸ τῆς καὶ στὸ Δικαστήριον μεθαύριον.

ΦΡΑΝΤΖΗΣ— ἀφρίζων.— Ὁχι... Αὐτὸ δὲ θὰ γίνῃ ποτέ..

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Θὰ... γίνῃ...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Ὁχι. Ψέμματα... Αὐτὰ 'νε ὅλα ψέμματα. Αὐτὰ 'νε ὅλα ἀπάτες. Αὐτὰ 'νε μαγειρίες. Μαγειρίες.

ΠΑΝΣΕΒΑ.— Θὰ... γίνῃ...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ— ἔξω φρενῶν.— Μάγισσες...

ΡΙΚΗΣ— πρὸς αὐτὴν, μὴ συγκρατούμενος καὶ αὐτὸς πλέον.—
Δολοφόνε...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ.— Καὶ σὺ;... Καὶ σὺ, μεσίτη;

ΜΑΝΤΩ— τρέχουσα πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάνους τὴν ὁποῖαν ἀνοίγει καὶ φωνάζει πρὸς τὰ ἐντός.— Ναιδία. Τὴν Αστυνομία...

ΦΡΑΝΤΖΗΣ - τρελλός από τον φόβο του. — *Οχι. Οχι. Σταθεείτε. Μάγισσες. Σταθεείτε.*

ΜΑΝΤΩ - εξακολουθούσα προς το βάθος. — *Ναδίνα, τηλεφώνησε να στείλουν γρήγορα την Αστυνομία...*

ΦΡΑΝΤΖΗΣ. — *Μάγισσες ... (Πίπτων καταγής ως κεραινόπληκτος). Μάγισσες.....*

ΜΑΝΤΩ - στρεφόμενη προς αυτόν, ίσται' επί μιας στιγμής ως κεραινοβολούσ' από το βάθος δια του βλέμματός τη αυτόν και μετ' ὀλίγον ἔρχεται και κέπται με ἄγριας ἐφφρασι ἀνωθεν αὐτοῦ και σφίγγουσα τοὺς γρόνθους της. — *Ατιμε. Κακοῦργε. Δολοφόνε. Αηστή. Αἱμομίχτη. Καὶ Θεομπαιχτή - Στέφανε Φραντζή. Επὶ τέλους. (Αναπίπτουσα και ἀναπτύουσα). Επὶ τέλους. Εἴκοσι χρόνια τώρα περίμενα μέρα - νύχτα τὴν στιγμήν αὐτή. Τάκους ; Εἴκοσι χρόνια. Καὶ ... (ἀνακουφιστικώτατα) - Εὐδικουῦμ' ἐπὶ τέλους ... (Πρὸς τὸν Ρίκεν, κατάλιπτον). Α, καλὰ, καλὰ τὸλεγον οἱ Ἀρχαῖοι πῶς ἡ ἐδίκησις εἶναι ἡ χαρὰ τῶν Θεῶν.*

ΡΙΚΗΣ. — *Μὰ ... τὸν γνωρίζετε, λοιπόν ;*

ΜΑΝΤΩ - με ἄγριον γέλωτα. — *Αν τὸν γνωρίζω ... Εγὼ ... Αν τὸν γνωρίζω ... (Με ἀναμμέν' ἀπὸ θυμὸ μάτια). Καὶ ἂν δὲν τὸν γνωρίζῃ ἡ Αηστή Αὐστρινουῦ ... και ἡ Αἰρα - (δεικνύουσα τὴν Πανοίβαν) - ἡ κόρη του, ποιός, λοιπόν, πρέπει νὰ τὸν γνωρίζῃ ;...*

ΠΑΝΣΕΒΑ - γελῶσα και με τὸ φωνικόν της ἔφος πρὸς τὴν Μ. Μαντῶ ἰδιαιτέρως, ἐνῶ ὁ Ρίκεν κέπται ἀνωθεν τοῦ κατακειμένου Φραντζή. — *Λοιπόν, Μανμὰ ;... Επαιζα καλὸ τὸ μέρος μου κέγῶ ;*

ΜΑΝΤΩ - ἰδιαιτέρως ἐπίσης και γελῶσα πάλιν ἄγριως. — *Θαυμάσια ... Οὔτε ἡ Σάρα Μπεννὰρ δὲ θὰ τὸπαιζε καλὴτέρα.*

ΑΥΔΑΙΑ

N. ΒΟΤΣΗΣ

Ο ΝΕΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ

Σημ. Απαγορεύεται ἡ ἀπὸ σκητῆς διδασκαλία, ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ συγγραφέως.

Ο ΟΜΗΡΟΣ ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ολοι όσοι έγραψαν περί γυναικός, άνήκουν κατά κανόνα εις τὰ δύο άκρα έναντία. Δηλαδή, ή είναι μανιώδεις και Δονζουανικοί γυναικολόγοι, ή εκ προκαταλήψεως μισογύνεις και Εύριπιδόφρονες.

Ο Ομηρος όμως δστις προσπάθησε να κατακτήσει όλας τὰς γνώσεις τής εποχής του και περι όλων των ζητημάτων να δώσει διαφωτιστικήν γνώμην διά να χρησιμεύσει ως αιώνιος διδάσκαλος και νομοθέτης του ανθρωπίνου πολιτισμού, δεν ήτο δυνατόν να μη δώσει σοφήν και δικαίαν γνώμην περί των γυναικών, αφού μάλιστα επίτηδες εξέλεξε θέματα εις τὰ όποια εξ' ύσου προς τούς πρωταγωνιστούντας ήρωας εξέχον και εκλάμπουν υπέροχοι γυναικείαι κορυφαί.

Και ένφ εις την Οδύσειαν τό πρωταγωνιστούν γυναικείον πρόσωπον είναι έν, ή Πηνελόπη, καθώς εις είναι και ό πρωταγωνιστής ήρωας αυτής, μετά του όποίου άποτελεί τον θαυμασιώτερον τύπον συζυγικής τελειότητας, εις την Ιλιάδα τό πρώτον ενδιαφέρον γυναικείον πρόσωπον, ή Ελένη, ισοφαρίζεται, ή μάλλον, σκοπίμως παραμερίζεται από την υπεροχοτέραν εις ψυχικόν κάλλος μορφήν τής Ανδρομάχης, ή όποια λόγω τής συζυγικής άφοσιώσεως και του ψυχικού κάλλους, κατακτά άδιαφιλονίκητα την συμπάθειάν μας και μόνος ό τελειότατος πάντων ανδρών Αχιλλεύς μένει άσυγκρίτως υπέροχος ήρωας, όσον και άν ανταγωνίζεται θαυμασίως προς αυτόν ό συμπαιθητικώτατος Εκτωρ.

Ο λόγος τούτου είναι ότι ό Ομηρος εξέητισε κατά

τό δυνατόν να φέρη εις τὰ παρασκήνια την Ηρωίδα του Τρωϊκού πολέμου, επισκιάζων μέν όλίγον, αλλά και καθιστών αυτήν όλως συγγνωστήν, μεθ' όλας τὰς καταστροφάς αι όποια συμβαίνουν εξ αιτίας της, να στρέψη δε άκραισιτάτην την προσοχήν μας προς πρόσωπον τό όποιον κείται σχεδόν έξω τής κυρίας υπόθεσεως, τό όποιον όμως είναι άπαραίτητον διά να εκκλύνη την εντύπωσιν τής συζυγικής άπιστίας εκείτης και χαρακτηρίσει αυτήν ως εξαιρετικόν γεγονός μη επιβαρύνον όλόκληρον τό γυναικείον φύλον.

Ιδού ό λόγος διά τον όποιον ό Ομηρος, πλην πολλών άλλων μερών τής Ιλιάδος και όλόκληρον σχεδόν τό Ζ αυτής αφιερώνει εις την μαγευτικήν όμιλίαν τής Ανδρομάχης μετά του Εκτορος. Αλλά οι διάφοροι διαμελισται του Ομήρου, και τοιούτοι, δυστυχώς είναι οι έχοντες τὰ σκήπτρα τής ελληνικής φιλολογίας, δεν έννόησαν, βεβαίως ούτε, τὰς τοιαύτας γενικωτέρας βλέψεις του ποιητού προς τό συμφέρον και την ισορροπίαν των δύο φύλων, αλλά ούτε και τό αρχιτεκτονικόν σχέδιον τής ενότητας τής Ιλιάδος, τό όποιον είναι ή βραδεία εμφάνισις του κυρίου ήρωος, αφού προηγουμένως εξαντληθούν πολλοί άλλοι κατώτεροι του αγωνισται, καθώς ακριβώς κάμνουν οι φοβεροί παλαισται, οι όποιοι εμφανίζονται τελευταίοι διά να καταρτίσουν τὰ προηγηθέντα ρεκόρ.

Οι τοιούτοι κριτικοί φρονούν ότι ή όμιλία Εκτορος και Ανδρομάχης μάς απομακρύνει ασκόπως από την υπόθεσιν, άν και οίονει αυτοκτονούντες, δεν δύνανται να άρνηθούν ότι τό Ζ, λόγω ποιητικού κάλλους, κατέχει μίαν από τὰς πρώτας θέσεις τής Ιλιάδος.

Ότι δε άποκλειστικός σκοπός τής εξυμνήσεως τής Ανδρομάχης ήτο να αποσοβήση πᾶσαν τυχόν γενικήν καταδρομήν κατά του γυναικείου φύλου, τό βλέπομεν καθαρότατα εις την Οδύσειαν, όπου ό Ομηρος δεν διστάζει να θυσιάσει όλίγην δόξιν από την

Πηνελόπην, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ κερδίση ὀλίγη συγγνώμην ὑπὲρ τῆς Κλυταιμνήστρας.

Ἴδου τι λέγει ὁ Οδυσσεὺς ὅταν οἱ Φαίακες τὸν ἀπεβίβασαν κοιμώμενον εἰς τὴν Ἰθάκην, ἣ δὲ Ἀθηναῖα ἐξηγεῖ εἰς αὐτὸν ποῦ εὐρίσκεται καὶ ποιά εἶναι ἡ σέσις τῶν μνηστήρων ἀπέναντι τῆς Πηνελόπης (Οδ. γ. 383)

*Ποῦ τὸ Ἀγαμέμνονος Ἀτροίδων ἡ μαύρη μοῖρα
Κε' ἐμένα μὲ ἐπερίμυθε μίσην ἀτὰ μέγαρά μου
Ἄν σὺ, θεά, λεπτομερῶς αὐτὰ δὲν μοῦ ἐξηγήσῃς.*

Τί ἄλλο σημαίνουν οἱ λόγοι αὐτοὶ, παρὰ ὅτι ὁ Οδυσσεὺς ἐροβήθη ὡς πολὺ ἐνδεχόμενον ἐπὶ τέλος νὰ ὑποκύβῃ. Εἰς τὴν πίσιν τῶν μνηστήρων καὶ αὐτὴ ἡ Πηνελόπη, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδίστασε νὰ συγκρίνῃ πρὸς τὴν μοῖραν τῆς Κλυταιμνήστρας. Καὶ δὲν θὰ εἶχε καμμίαν διαφορὰν, εἰάν ἔλεγε ὅπως ἀντιστρόφως, ὅτι καὶ ἡ Κλυταιμνήστρα εἶναι μία Πηνελόπη, ἣ ὁποία δὲν διαφέρει, παρὰ μόνον κατὰ βαθμὸν ἀντοχῆς. Αὐτὴ ἀντίστη πλειότερον, ἐκείνη ὀλιγώτερον. Ἀλλῆ διαφορά δὲν ὑπάρχει.

Διὰ τοῦτο κατακτᾷ πλήρη τὴν συγγνώμην τοῦ ἀναγνώστου ἡ Ελένη ὅταν προσπαθεῖ νὰ ἀντιταθῇ εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ἣ ὁποία τὴν παρακινεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντάμωσιν τοῦ Πάριδος, ὅταν οὗτος ἐπέστρεψε νικημένος ἀπὸ τὴν μονομαχίαν μετὰ τοῦ Μενελάου (Ιλ. Γ. 400) :

Δαιμονιομένη, τί μ' αὐτὰ θές νὰ μὲ ζειλογιάσῃς :

*Γιατί πλεῖα ὁ θεῖος Μενέλαος ἐνίκησε τὸν Πάριον
Καὶ θέλει τὴν συχαυιστὴν ἐμὲ νὰ δώσῃ πίσω.*

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ τοιαύτη ἀντίληψις τῶν καθηκόντων τῆς γυναικός, ἐλαττώνουσι τὴν εὐθύνην τῆς, ἐλαττώνει συγχρόνως καὶ τὴν ἀτομικότητά τῆς, ἀλλ' ὅμως πάντοτε εἶναι δικαιότερα πάσης ἄλλης κρίσεως τῶν γυναικείων πράξεων, διότι οὗτος ἡ ἄλλως

οὐδέποτε ἡ γυνὴ ἀνεγνωρίσθη καὶ ἐμπράκτως ὡς ἰσότιμον πρόσσωπον πρὸς τὸν ἄνδρα, διὰ νὰ ἐπαληθεύσῃ ἀψευδῶς τὸ τοῦ Εὐαγγελίου : «Οὐκ ἔστι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην... πάντες ἴσοι». Ἀλλως, δὲν θὰ ἐπάλασε ἡ γυνὴ τόσον ἀγρίως διὰ τὴν χειραφέτησίν τῆς, βλέπουσα μετ' ἀγανακτήσεως, ὅτι εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἀνδρός θεωρεῖται ὡς ὅν κατώτερον τοῦ ἀνθρώπου, ἔχον μόνον καθήκοντα, ὄχι ὅμως καὶ δικαιώματα, ἢ μᾶλλον, ὡς ἐπιπλον καὶ σκεῦος τοῦ ἀνδρός.

Ἀκριβῶς δὲ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀντίληψιν περὶ γυναικός ὡς ἐπίπλου, ἐζήτησε νὰ ἀποτρέψῃ σαφέστατα ὁ μέγας διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος Ὀμηρος, ὁ ἀνώτερος ἀκόμη καὶ τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ, ὅταν παριστᾷ τὸν πρῶτον ἥρωα καὶ τὸν τελειότατον μετὰ τὸν ὄλων τῶν ἀνδρῶν Ἀχιλλέα ὡς ἱκανὸν μὲν νὰ σφάζῃ τὸν Ἀγαμέμνονα εἰάν ἤθελε τοῦ ἀφαιρέσει ἔστω καὶ μίαν βελόνην ἐκ τῆς σκηνῆς του, ἀνίκανον ὅμως νὰ πιασθῇ στὰ μαχαίρια διὰ γυναῖκα, ἣ ὁποία ἔχει προσωπικὴν θέλησιν καὶ περὶ τῆς ὁποίας ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ ἐφέρετο ἀγρίως καὶ τιμωρητικῶς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, ὥστε οὗτος νὰ μὴ τολμήσῃ νὰ τὴν θίξῃ (Ιλ. Α 298) :

*Σὺ γάρ μοι ἐγὼ δὲν πείνομαι μὲ σὲ οὔτε καὶ μὲ ἄλλον
νὰ κόψῃ ποῦ μ' ἀγέειαν ζητεῖς νὰ τὴν ἀρκάσῃς.
Πλὴν, ἴσως μὲν τὸ πλοῖόν μου πράγματα βλέπεις ἄλλα,
πάραισι χωρὶς ἀδείας τὸ τόσο δὲ νὰ πάσῃς.
θὰ γένοιτο ἄμεινος τὸ αἷμα σου σὺν βροσί μὲ τὸ δόρυ».*

K. ΖΑΜΠΑΣ

ΜΙΡΑΜΠΩ

Τὸ ἐγγύθει εἰς τοὺς λαοὺς ἀμφιβολίας περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν θρησκευτικῶν τῶν πεποιθήσεων εἶνε τὸ μέγιστον τῶν ἐγκλημάτων.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΗΣ ΡΟΜΑΝΤΙΣΗΣ

Ο κ. Α. Ακροθαλασσίτης είναι ένας από τους πρώτους ποιητές της Κρήσεως, συνεργάζεται τακτικά εις τὰ καλύτερα περιοδικά μας και ἔχει ἐκδόσει μέχρι τοῦδε μίαν συλλογὴν τῶν ἐπὶ τὸν τίτλον «Βραδινὰ τραγοῦδια».

ΣΕΡΕΝΑ ΔΑ

Τώρα τὸ μεσονύχτι ἔφθασα ἐδῶ,
 μὲ τὴ φελοῦκα ἀπ' τ' ἀκρογιάλι ἐκεῖνο,
 γιὰ σένα τὸ τραγοῦδι ποῦ βαρῶ,
 σὶτὸ μαντολίνο.

»Μέσα σὴν φεγγαρολουσιὰ τὴν ξαπλωτὴ
 κοιμοῦνται οἱ κόσμοι, δῆξω σὴν ξέρα
 ἐβγήκε τίς ἀντιφεγγις; γιὰ νὰ χαρῆ
 κι' ὁ μοῦτσος ποῦ φυλάγει τὴ βραισίρα.

Νυχτερινὸς ὄνειρευτὴς,
 μονάχη
 ἐσὲ τώρα προσμένω νὰ φανῆς
 ἀπ' τὴ σεληνοφώτιστη τὴ ράχη.

Γι' αὐτὸ μέσα στοῦς βράχους τριγυρνῶ
 τὸ μεσονύχτι,
 τῶν ἀκροπελαγιῶνε τὸ στοιχίδ
 μ' ἔστησε δίχτυ.

Κι' ὅταν γιὰ σὲ πεθάνω, ἐπιθυμῶ
 μὲ δίχως κοιμητῆρι
 ἐδῶ νὰ μὲ κοιμίσουν σὶτὸ ξερὸ
 ἀκρωτῆρι,

σὰν ἄγνωστο πνιγμένο, ἓνα πρωῖνὸ
 ποῦ ἡ θάλασσα ξεβράζει
 ἀπὸ ἓνα μπάρκο ἀλαργινὸ
 ποῦ σύψυχο βουλιάζει.

Πόλη

ΑΝΤ. ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΣΙΤΗΣ

ΚΟΥΤΣΑΙΑ ΑΝΤΑΡΤΙΣ

ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΘΡΥΛΛΟΙ

ΚΡΥΦΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Μεσάνυχτα. Ο αξιωματικός της φυλακής, τυλιγμένος στη ντισεράδα του, βασιλεύει από το λεπτό σύρμα που χρησιμεύει για κουραστή. Τα μάτια του καρφωμένα αδιάκοπα στο άγριο σκοτάδι. Τα κύματα, πελώρια και μανιασμένα, λές και θά πνίξουν κάθε στιγμή, το μικροσκοπικό σκάφος που τολμά να άντημ-τωπίση την όρμη των.

Γιατί είχε μεγάλη ή τρικυμία. Χιονιάς που και μεγαλείτερα σκάφη δέν θά τολμούσαν να τον αφήρ-σουν κατάπλωρα. Και πρέπει να είχε πολύ σοβαρή, πολύ επείγουσα ή επιχείρησης που έχει να εκπιέση το μικρό αυτό πλοίο, μονάχο, ριχμένο ακράτητο στών στοιχειών τη μανία.

Την ώρα που έκόντασε να δύση ο ήλιος, ο κυβερνήτης γύρισε από τη ναυαρχίδα που τον είχε καλέση ο Αρχηγός. Σε λίγο ένα σήμα: Απαρσις. Και όταν έπερναν τον κάβο του θεοφρούρητου όρημη-ρίου, και το πρώτο άγριο κύμα πλυμάριζε με τους άφρους του το χαμηλό μισοστρόγγυλο κατάστρωμα, ένα άλλο σήμα στο υπερήφανο κατάρατι του δοξασμέ-νου θωρηκτού: Κατευόδιο.

Στο μικρό καρὲ σιγομιλούν ο κυβερνήτης με τον ύπαρχο. Μιλοῦν σιγά, λές και φοβοῦνται μήν τους άκούσει από μέσα απ' τους άτσάλένιους τοίχους κ'

άπ' το μουγκρητό του άνέμου και τών κυμάτων το ά-γριοπάλεμα, ο έχθρός. Ο έχθρός που δέν τον βλέ-πουν και που δέν μπορεί να τους δῆ μα που αϊ-σθάνονται πῶς μπορεί να είναι κοντά των, πιό κον-τά απ' ο,τι μπορούν να ςαντιασθοῦν.

Έχουν προσιτά των το χάρτη.

— Αμα πάρωμε άριστερά τη ξηρά και κόψη λί-γο ή θάλασσα, θά μαζέψουμε το πλήρωμα να τους διαβάσω τη διαταγή.

— Μου φαίνεται πῶς θά ήταν καλύτερα να προ-χωρούσαμε εν καταδίσει. Θα γλυτώναμε το φοβερό σάλο που και μεγαλείτερο πολύ σκάφος θά το κού-ρουζε.

Έχει δίκαιο. Μα ή διαταγή είναι ρητή, καθαρή. Πριν φέξη πρέπει να επανακτηθῆ ή υπεροπλία που ε-χει χαθῆ. Μιας ήμέρας άργοπορία τα διακινδυνεύει όλα. Και αν θελήσουν να ταξειδεύσουν εν καταδίσει δέν θά μπορούσαν ποτε να φθάσουν εγκαίρως. Η τρι-κυμία είναι μεγάλη. Μα με τη δύναμη του Θεού το αδύνατο σκάφος θ' άνθέξη ἔως την ώρα που θά το βυθίση άργά άργά το χέρι του κυβερνήτου του, για την τολμηρή και άποφασιστική επιχείρησι.

Κουκουλώνονται και βγαίνουν επάνω στο γυαλι-στερό, μεταλλικό κατάστρωμα.

— Θαρρῶ πῶς δυνάμωσε ακόμα πιό πολύ.

— Είναι πέντε λεπτά που σκύλασε τί λέτε, να ἔλθωμε λίγο άριστερά;

— Γραμμή! δέν μάζ επιτρέπεται να χάσωμε οὔτε λεπτό.

Πιασμένοι στα ελαφρά συρμάτινα κάγκελα οί τρεις άνδρες βυθίζουν άχώρταγα τα μάτια των στο σκοτάδι.

Ένα μικρό φῶς, εκεί άριστερά. Μια στιγμή και χάνεται.

— Πλοίο!

— Ελ' άριστερά.

Αν ἦτο εκείνο που έπρεπε να εκμηδενίσουν θά

SISMANOGLIO

τοὺς ἔφευγε μέσα ἀπὸ τὰ χέρια των ;

Ποῦ καὶ ποῦ, ἓνα μικρὸ, σχεδὸν ἀδιόρατο, φῶς τοὺς δείχνει τὴν θέσι τοῦ ἐχθροῦ, θέσι ποῦ ἴσχυται ὀλοένα πλησιέστερα. Εἶναι ἡ σπίνθη ποῦ πετοῦν ἀπὸ τὰ φουγάρα. Βιάζεται, φαίνεται, κ' αὐτὸς νὰ φθάσῃ κάπου γρήγορα, πολὺ γρήγορα. Καὶ ταξιδεύει, ὀλοσκοτεινὸς ὄγκος, ποῦ τὸν πρόδωκε μονάχα ἡ ὑπερβολικὴ του βία. Ἡ σπίνθη.

— Ἀνεῖναι αὐτό ;

— Θὰ τὸ πλησιάσωμε ὅσο μπορούμε καὶ θὰ διακρίνωμε τὴ σιλουέτα του. Ἄν εἶνε αὐτό, θὰ πῆ πῶς μᾶς τὸ στέρνει ὁ Θεός. Οἱ τορπιλληταὶ εἰς τὰς θέσεις των ! Ἡμιταχῶς !

Ἡ ἀπόστασις ποῦ χωρίζει τὰ δύο πλοῖα λιγοστεύει, λιγοστεύει.

— Κράτει !

Σὲ λίγο ἀπὸ τὴ μικρὴ γεφυροῦλα ποῦ εἶναι σχεδὸν ἓνα μὲ τὴ θάλασσα, διακρίνουν καλὰ τὸ σκοτεινὸ ὄγκο ποῦ κυλιέται ὀρμητικὰ σὲν νὰ τὸν συνεισφέρουν τὰ κύματα στὴ μανιασμένη ὀρμὴ των. Δὲν ἦτον ἐκεῖνο.

Μὰ εἶνε πάντοτε, ὁ ἐχθρός.

Ελεῖτα τὸ σχῆμα του διακρίνεται καλὰ : θεωρακόμενον καταδρομικό.

Ναί, μὰ ἂν τοῦ στείλουν ἓνα ἀπὸ τὰ φοβερὰ βέλη ποῦ εἶνε ἔτοιμα σ' ἓνα πρόσταγμα νὰ ξεκινήσουν καὶ νὰ τοῦ φέρουν τὴν καταστροφὴ, καὶ ἂν τὸ καταστρέψουν ἀκόμη, θὰ εἶχε πάντοτε τὸν καιρὸ νὰ στείλῃ μὲ τὴν ὑπερκόσμια δύναμι ποῦ ἐσκλάβωσεν ὁ ἄνθρωπος, τὴν εἶδησι τοῦ κινδύνου ἐκεῖ ποῦ δὲν πρέπει νὰ ἔχουν καμμιά ὑποψία. Θὰ ἦτο ἡ κήρυξις τοῦ κολέμου ποῦ μέρες προσλαθοῦν νὰ ἀποφύγουν. Ὁχι δὲν ἔπρεπε. Τὸ κτύπημα πρέπει νὰ εἶναι κεραυνοβόλο, στὴν καρδιά, ἐκεῖ ποῦ θὰ δώσῃ τὸν ὀριστικὸ θρίαμβο.

— Δεξιὰ. Ολοταχῶς !

* *

Ἡ ξηρὰ κόβει τὴ θάλασσα καὶ μονάχα ὁ ἀέρας σφυρίζει λυσιασμένος. Ἐκεῖ στὸ βάθος πέντε, δέκα, εἴκοσι πελώρια διαπεραστικά μάτια στριφογυρίζουν τοὺς φλογεροὺς βολβούς των καὶ βλέπουν, βλέπουν ἀκοίμητα.

— Πρέμα... Κράτει...

Τὸ μικρὸ πλήρωμα συμμαζεμένον στὸ χαμηλὸ διαμέρισμα τῶν τορπιλλῶν ἀκούει τὴ διαταγὴ. Αἰφνιδιασμός κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ προσπάθεια καταβυθίσσεως μὲ κ'θε τρόπον τῆς νέας του φοβερῆς μονάδος.

* *

Σιγὰ, σιγὰ, τὸ μεγάλο μεταλλινὸ ψάρι, βυθίζεται μέσα στὰ σκοτεινὰ νερά. Ἐνας παφλασμός καὶ χάνεται καὶ τὸ πιὸ ὑψηλὸ του μέρος. Ἀὐτὸ κατὰ τὴν ἡ θάλασσα. Ἀπὸ πάνω του σταυρώνονται τώρα τὰ πύρινα μάτια τῶν κάστρων. Μὰ δὲν τὸ βλέπουν. Καὶ προχωρεῖ, προχωρεῖ, μὲ ὀδηγὸ του τὸ μικρὸ ἀδιόρατο μίτι ποῦ προβάλλει ἐπάνω στὴν ἐπιφάνεια. Τὸ περισκάπιο.

Ἐπάνω στὴ σκοτεινὴ πλάκα ποῦ σκυμμένος κυτᾶζει ὁ κυβερνήτης, ἀρχίζουν νὰ γυαλίζουν μερικὰ σημεῖα. Εἶναι τὰ φῶτα τοῦ ἐχθροῦ ποῦ ξένοιαστος κοιμᾶται στὸ ἀπόρητό του μυθικὸ ὀρμητήριο.

— Τώρα πρέπει ν' ἀνεβοῦμε μιὰ στιγμὴ, νὰ δοῦμε καθαρά, νὰ πάρωμε τὴν ἀκριβῆ πορεία.

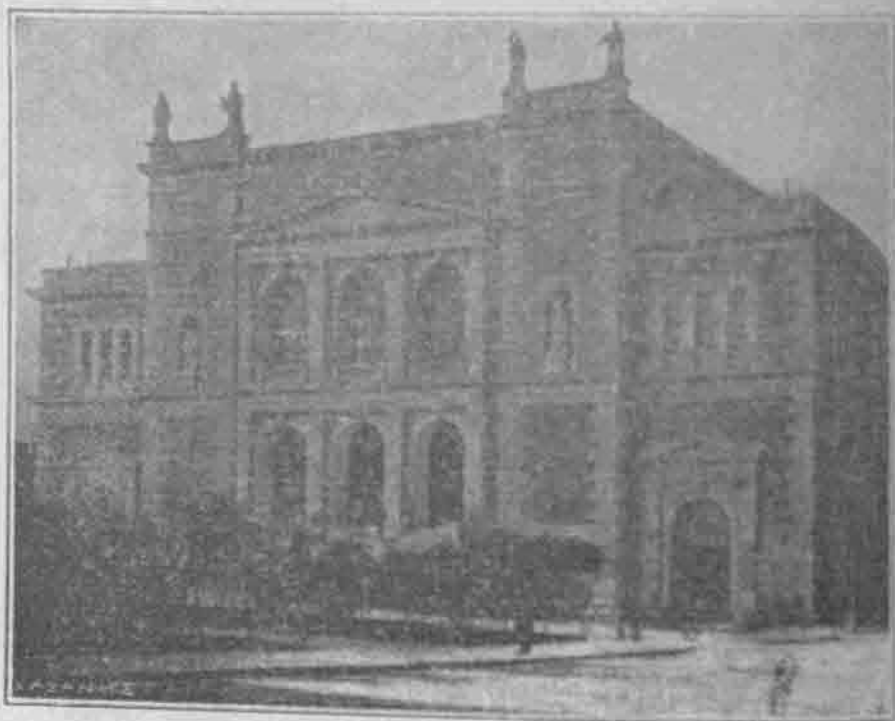
Μὰ τὰ πύρινα μάτια βλέπουν τὸ γυαλιστερό ὄγκο ποῦ προβάλλει γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐπάνω στὴ ρυτιδωμένη ἐπιφάνεια.

Καὶ λάμπουν μονομαῶς χίλιες φωτιές, καὶ τὸ πυρωμένο ἀτσάλι σηκώνει βουνο τὴ θάλασσα στὸ μέρος ποῦ φάνηκε καὶ χάθηκε ὁ κρυφὸς θάνατος.

Πολὺ ἀργά! Μιά φλογερὴ λάμψη διαπερνᾷ τὰ μῦ-
ρα τὰ νερὰ καὶ φωτίζει γιὰ μιὰ στιγμή ἀπ' τὴ κρύ-
σταλλα τῆς θολωτῆς σκοπιᾶς τὸ σκοτεινὸ κυβερνεῖο...
Ένας ἀφάνταστος βαρὺς κρότος τρυνιάζει τὸ ὑποβρύ-
χιο ποῦ ἀνάπλωρα περιμένει, τὴ νίκη ἢ τὴ κατα-
στροφή του.

— Ἄς ἔχη δόξα ὁ Θεός. Ζήτω ἡ πατρίς! Πρόσω
ὄλοταχῶς!

ΑΣΤΙΜ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΙΑ ΕΠΑΥΛΙΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΑΙ

Η ΑΡΧΑΙΑ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΣΑΠΦΩ

(Κατὰ CHRIST)

Μέλη λέγοντες οἱ ἀρχαῖοι ἠνθόουν ποιήματα ἅπανα ἤδοντο καὶ ἦσαν ἐκ τῶν προτέρων πρὸς φῶδὴν προωρισμένα. Ἐκ τούτου χαρακτηριστικὸν αὐτῶν εἶναι ἢ κατὰ στροφὰς σύνθεσις. Διότι οἱ παλαιοὶ προσφρομόζοντες στενωτάτα πρὸς τὴν μορφήν τοῦ ποιήματος τὸ μέλος, ἐθεώρουν τὴν συνένωσιν πλειόνων μερῶν εἰς μείζονά τινα περίοδον ὡς φυσικὸν ὄρον, οὐ ἄνευ ἦτο ἀδύνατον νὰ ψαλῆ τι. Οὕτω δὲ οἱ τοιοῦτοι αἰχοὶ ἔχουσι τοσοῦτον μελωδικὸν ρυθμὸν, ὥστε πᾶς τις ἀκουσίως αἰσθάνεται ἑαυτὸν προκαλούμενον εἰς φῶδὴν αὐτοῦ. Προηγῆθη δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησι τῆς ποιήσεως ἁσμιτῶν, ἢ ἀνάπτυξις τῆς μουσικῆς.

Ἡ λυρική ποίησις, ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ἑκατονταετηρίδος ὀρθραμένη, ἐνετύπωσεν εἰς τὴν λογοτεχνίαν τῆς ἕκτης ἑκατονταετηρίδος τὴν σφραγίδα τῆς. Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἡ Ἰωνικὴ Ἐλάσσων Ἀσία δὲν ἦτο πλέον ὀρημητήριον καὶ κέντρον τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἐπομένως ἅσματα ἐποιοῦντο οὐ μόνον ἐν Ἰωνίᾳ, ἀλλ' ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν τῇ Ἠπείρῳ καὶ ἐν ταῖς νήσοις καὶ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς μητροπόλεσι καὶ ἐν ταῖς ἀκμοζούσαις ἀποικίαις τῆς Σικελίας καὶ τῆς περὶ τὴν Ἑλλάδος καὶ καθ' ἅπαντα τὰ ἑλληνικὰ φῶλα, ἅπαντα ἀπετύπωσαν καὶ τὸν ἰδιαίτερον αὐτῶν χαρακτήρα, ὥστε διὰ τῆς γλώσσης ἐξεφραζέτο καὶ ἡ διάπυρος ἐμπά-

θεια τῶν Αἰολέων καὶ ἡ φιλόζωος ἠδυσπάθεια τῶν Ἰώνων καὶ ἡ σεμνὴ μεγαλοπρέπεια τῶν Δωριέων.

Εἶναι δὲ λυπηρότατον τὸ ὅτι, ἡ δυσμένεια τοῦ χρόνου ἐλάχιστα μόνον ἄνθη ἐκ τοῦ πολυκλάδου τούτου διανοητικοῦ δένδρου διέσωσε, τὰ ὅποια, ὁμῶς, παρέδωκε σφᾶ εἰς ἡμᾶς. Ἐκ τοῦ μεγάλου δ' ἀριθμοῦ τῶν λυρικῶν ποιητῶν καὶ ποιητριῶν, ἐννέα μόνους ἐξέλεξαν οἱ φιλολογοῦντες ὡς τέλεια πρότυπα, ἐν οἷς καὶ τὴν Σαπφῶ.

Αὕτη μετὰ τοῦ Ἀλκαίου ἀποτελοῦσι τὸ περικλεές ζεύγος τῶν Λεσβίων ποιητῶν, ὅτερον ἐθεμελίωσε τὸ νέον εἶδος τῆς μελικῆς ποιήσεως, κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἐβδόμου αἰῶνος π. χ. καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἕκτου.

Ἡ Σαπφῶ, ἐκ τῆς Λεσβίας πόλεως Εὐρέσου, ἦν νεώτερα τοῦ Ἀλκαίου. Περὶ τοῦ βίου αὐτῆς ἐλάχιστα μόνον γνωρίζομεν, διότι ἐνωρὶς παρεμορφώθησαν ταῦτα, πρὸ πάντων ὑπὸ τῆς κοιμωδίας. Καὶ πατὴρ μὲν αὐτῆς ἦτο Σκαμανδρώνυμος τις, ἄνδρα δ' ἔλαβε πλούσιόν τινα ἐξ Ἀνδρου, Κερκυλαῖον καλούμενον, ἐξ αἰτίας δὲ τῶν πολιτικῶν ταραχῶν ἐγκατέλιπε τὴν πατρίδα καὶ ἔφυγεν εἰς Σικελίαν μετ' ἄλλων ὁμοφρόνων. Αναφέρειται δ' ὅτι εἶχε θυγατέρα τὴν Κλεῖδα, ἣν τρυφερότατα ἠγάπα καὶ ἐξ-ἠμνει ὡς κριμῆλιον ὅπερ οὐδ' ἀντὶ τῆς Ἀυδίας ἀπάσης θὰ ἔδιδεν. Ὡς ἀφορμὴ εἰς τὴν διήγησιν περὶ τῆς κατακρημνίσεως αὐτῆς ἐκ τοῦ Λευκίτου, ἐρησιέμευσεν ἴσως ἢ ἐκ πολιτικῶν λόγων φυγῆ αὐτῆς, ἀφορμὴν δὲ παρέχει εἰς ἰδίαν διακόσμησιν τοῦ λόγου ἡ μνηστὴρ τῆς Λευκάδος πέτρας ἐν τινὶ τῶν ἁσμιτῶν αὐτῆς. Διεστράφη δὲ καὶ χυδαῖον προσέλιθε χαρακτήρα ἢ σχέσις τῆς ἐθνικιστικῆς ποιητικῆς πρὸς τὰς φίλας αὐτῆς. Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι ἐν Λέσβῳ καὶ παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι καθόλου ἐλευθερώτερον ἀνετρεφέτο ἡ γυνή. Ἡ δὲ ἐλευθερία διηκόλυνε τὴν συγκρότησιν ὁμοφρόνων γυναικῶν καὶ πτοθένων εἰς μουσικῆς εταιρείας. Καὶ ἡ Σαπφῶ συνήθροισεν εἰς τὴν ἑαυτῆς οἶκον, ἣν αὐτὴ ἀπεκάλετο **μουσοπόλον οἶ-**

κίαν, νέας φίλας, μεθ' ὧν συνέθετε ποιήματα καὶ ἔφαλλε, ὡς ἠγάπα μετὰ τῆς στοργῆς ἐκείνης, μεθ' ἧς ὁ Σωκράτης τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Καὶ παρὰ ταύτην ὡς καὶ παρ' ἰκείνῳ, παρὰ τῇ διανοητικῇ εὐφυίᾳ, μεγάλως ἐξετιμᾶτο καὶ ἡ καλλονὴ τῆς μορφῆς, μόνη δὲ ἡ ἀναισχυντία τῶν κωμικῶν καὶ ἡ ρυπαρὰ φαντασία τῶν Ρωμαίων ἐξήγαγον ἐκ τῶν ἐνθουσιαστικῶν αὐτῆς στίχων τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ κοινωνία αὐτῶν ἦν ἡθῶν ἐλαφρῶν. Ἀλλὰ σοβαροὶ νεώτεροι κριτικοὶ ἀπήλλαξαν ταχέως τὴν ἔρασμαίαν ποιητικὴν ἀσπυρίαν.

Τὰ ποιήματα τῆς Σαπφούς ἦσαν διηρημένα εἰς ἑννέα βιβλία, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν Μουσῶν. Ἐκ τῶν διαφόρων δὲ ποιημάτων, κατ' εὐτυχίαν, πλὴν τῶν πολλῶν ἀποσπασμάτων, περιήλθον εἰς ἡμᾶς καὶ πλήρη ποιήματα. Τὸ κύριον δὲ πνεῦμα, ὅπερ ἀποπνέει ἀπὸ πάντων τῶν ποιημάτων αὐτῆς, τῶν τε ἐρωτικῶν καὶ ἐπιθαλαμίων καὶ τῶν ἐπιγραμμάτων, εἶναι τὸ τοῦ σφοδροῦ πόθου, ὅπερ ἐκφράζει μετ' εἰλικρινείας ἀσυνήθους εἰς γυναῖκα.

Ἄλλ' οὐχὶ ἀτλή ὠραιότης σώματος ἐμάνει τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς Σαπφούς, διότι αὕτη καὶ τὸν πλοῦτον ἀνευ ἀρετῆς περιφρονεῖ ὡς ἐπιβλαβὴ σύντονον καὶ εἰς τὴν πλουσίαν ἐκείνην, ἣτις σεμνύνεται μὲν ἐπὶ πλούτῳ, δὲν μετέχει δὲ τῶν ῥόδων τῆς Πιερίας, προλέγει ὅτι θὰ διάγῃ ἐν τῷ σκοτεινῷ Ἀδῆ ἀφανῆς καὶ παραδεδομένη εἰς λήθην. Τὰς δ' ἐννοίας αὐτῆς πείσας ἐκφέρει ἐν ἐπιγραμματικῇ γλώσσῃ καὶ ὡς διὰ μαγείας προβάλλει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν τὰς ἐρασιμωτάτας εἰκόνας, ὡς τὴν τοῦ γλυκομήλου, ὅπερ ἠλαφρῶς εἰς ἄκρον ἐρυθραίνεται ὑπὸ τοῦ ἥλιου. Κατὰ τὸν πλοῦτον δὲ καὶ τὴν ἀτλότητα τῶν ρυθμῶν ὑπερβάλλει καὶ αὐτὸν τὸν ἀντίτεχνον αὐτῆς Ἀλκαίον. Ἐκ τούτου ἀπ' αὐτῆς ἔλαβε τὸ ὄνομα ἡ *σαπφικὴ στροφή*, ἣτις εἰς τὴν ἀπαλὴν θέσιν καταλήγουσα, ἀμφοτέρωθεν ἀριστα πρὸς τὴν φύσιν τῆς φιλοστοργου γυναικός.

Πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἀρμονίαν τινὰ νέαν, τὴν μιξολυδικὴν λέγεται ὅτι ἐξεῦρεν. Οὐδὲν θαυμάσιον ἄρα ὅτι πρωϊμώτατα ἐθαυμάζετο καὶ ἐπληνεῖτο ὑπὸ πάντων, καὶ ὡς δεκάτη μουσα ὑμνεῖτο. Καὶ τὰ μὲν πλεῖστα τῶν ἄσμάτων ἔφαλλεν ἡ ποιήτρια πρὸς λύραν, κατὰ τὸν τρόπον τῶν κιθαροδικῶν νόμων, μόνα δὲ τὰ ἐπιθαλαμια ἦσαν προωρισμένα νὰ ᾄδῶνται ὑπὸ χοροῦ. Ἐν μάλιστα τούτων, ὅπερ ἐμιμήθη ἡ μετίφρασεν ὁ ρωμαῖος ποιητὴς Κάτουλλος, ἐξετελεῖτο ὑπὸ δύο χορῶν, ὑπὸ χοροῦ παρθένων καὶ χοροῦ νεανίσκων, καὶ πρὸς τούτοις ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐν τέλει ἐκάστης στροφῆς σόμπα ὁ χορὸς ὁλοκλήρως ἔφαλλε τὸ ἐφύμιον, ἀπέβαινε χαριέντως ποιικίη ἢ ἐκτέλεσις.

Ἡ εἰκὼν τῆς Σαπφούς πάντοτε ἐκτυπωμένη ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Μιτυλήνης καὶ τὸ ἄγαλμα αὐτῆς τὸ ἐπὶ τοῦ Σιλανίου ποιεῖται, ἐπαινεῖται ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος, ὡς ἀνυπερβλήτον. Ἐμιμήθησαν δὲ ἄσματα αὐτῆς οἱ λατῖνοι ποιηταὶ Κάτουλλος καὶ Οράτιος, οἵτινες οὕτως ἀνύψωσαν τὴν λυρικήν ποίησιν τῶν Ρωμαίων.

Παρὰ τοῖς μεγάλους λυρικοῦς ποιητὰς, τὸν Ἀλκαίον, τὴν Σαπφὴν καὶ τὸν Ανακρέοντα, ἀνέδειξεν ἡ Ἑλλὰς, ἐν τε τῇ Αἰολίᾳ καὶ ἐν τῇ Δωρικῇ χώρᾳ καὶ πλείστους ἄλλους μελῶν ποιητὰς καὶ μάλιστα ποιητρίδας. Τούτων ὀνομασιτότατοι εἶναι ἡ *Μυρτίς* ἐκ τῆς ἐν Βοιωτίᾳ Ἀνθηδόνας, ἢ ἐκ Τανάγρας *Κόριννα*, αἵτινες ἀμφοτέραι ἔζων κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πινδαρου, καὶ δὴ ἡ πρώτη καὶ εἰς ἀγῶνα κατήλθε καὶ ἦρσε περὶ τοῦ στεφάνου πρὸς μέγαν ποιητὴν. Ἀμφοτέραι δὲ συνέθετον ἐν τῇ ἰγχωρῷ Βοιωτικῇ διαλέκτῳ καὶ ἐλάμπρυναν ἰδ' αὐτὸς ἐγχωρίου μύθους εἰς τὰ ἄσματα αὐτῶν. Ὡσαύτως ἡ Πραξιλλα ἐκ Σικυῶνος ἀκυσάσα τὴν ἑ' αἰῶνα π. χ. γεννημένη δὲ ἐπιφανῆς διὰ τῶν παρηνίων ἰδίως ἄσμάτων αὐτῆς. Εἶτα ἡ ἐξ Ἀργους Τελέσιλλα, ἣτις ἐποίει ἄσματα ἐν ἐλαφροῖς Ἰωνικοῖς διμέτροις. Ὑμνεῖτο δὲ ἡ Τελέσιλλα διὰ τὸ ἠρωικὸν

θάρος ὡς παρορμήσασα τὰς γυναῖκας εἰς ἵππεσσιν τῆς πατρίδος, ὅτε Κλεομένης ὁ Αναξανδρίδατος κησε τοὺς Ἀργεῖους καὶ ἐφρόνευσε πάντας τοὺς ἑλλησικίᾳ. Παράδειξον μόνον εἶναι, ὅτι ὁ Ηρόδοτος ὡς ἱστορεῖ τοὺς ἀγῶνας ἐκείνους, οὐδὲν περὶ Τελοχίδου λέγει. Ὑστεροτέρων ἐτι χρόνων εἶναι ἡ Ηρακλήϊα ποίημα «ἡ Ηλακάτη» ἐπιφανέστερον ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις

Γ. Ρ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΚΑΤΘΑΝΟΙΣΙΑ ΔΕ ΚΕΙΣΣΑΙ ΟΥΔ' ΕΤΙ ΤΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ ΣΕΒΕΝ
ΕΣΣΕΤ' ΟΥΔΕΠΟΤ' ΕΙΣ ΥΣΤΕΡΟΝ' ΟΥ ΓΑΡ ΠΕΔΕΧΕΙΣ ΒΡΟΔΟΝ
ΤΟΝ ΕΚ ΠΙΕΡΙΑΣ' ΑΛΛ' ΑΦΑΝΗΣ ΚΗΝ ΑΙΔΑ ΔΟΜΟΙΣ
ΦΟΙΤΑΣΕΙΣ ΠΕΔ' ΑΜΑΥΡΟΝ ΝΕΚΥΟΝ ΕΚΠΕΠΟΤΑΜΕΝΑ.

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ

(ΛΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ)

Στὴ σκιά τοῦ Τάχουφ

Μοῦ τὸ χάρισαν καὶ μένα. .
Ήταν ἀπόγευμα. Ὅτι εἶχα βγῆ ἀπὸ τὸ σπίτι μου, γὰρ νὰ κἀμω δυὸ ἐπισκέψεις κ' ἓνα μικρὸ περίπαιτο. Καὶ νὰ, στὸν ἤσυχον, τὸν ἐρημικὸ δρομάκο τῆς γειτονίας, μὲ τὰ μετακονάκια του γεμάτα κορίτσια, ἀπαντῶ τὸν ποιητὴ, τοῦ μάλις μὲ εἶδε, τρόβηξε ἀπὸ τὴν ἄσχη του ἓνα κόκκινο βιβλίο κ' ἔτρεξε κοντά μου μὲ εὐφρα χαρὰ.

— Τὸ εἶχα γὰρ νὰ σοῦ τὸ στείλω στὸ σπίτι, μοῦ εἶπες, μὰ καλλίτερα ποῦ σὲ βρίσκω ἐδῶ, νὰ σοῦ τὸ δώσω στὰ χέρια. Ορίστε! Εἶναι ἡ καινούργια μου Συλλογή. Αἰαῖα!... (ἔκαμε πῶς τὸ μυρίζει). Μοσκοβολῶ ἀκόμη τὸ μελάνι... Τὸ πρῶτο ἀντίτυπο, φίλε μου! Πάρ' το καὶ διάβασέ με μὲ καρδιά!

Καὶ μοῦ τὸ φορτώνει.

Τὸ πῆρα· τί νὰ κἀμω; - ἔτριξα μιά ματιὰ στὸ ξόφυλλο κ' ἐθαρίστησα μὲ λόγια θεομά. Ἀπὸ μέσα μου ὄμοσ... ἐγὼ τὸ ἤξερα! Φαντασθῆτε μιά συλλογὴ ποιημάτων, τοῦ γλυκοῦ νεροῦ, μὲ τὸν τετραπλὸ αὐτὸ στοιχολόγησο γὰρ τίτλο «**Στόνοι, τόνοι, πύνοι, ζύνοι**»! Ποιὲ δὲν θὰ εἶχα τὸ θάρρος νὰ νομίσω τέτοιον βιβλίο. Καὶ νὰ εἶμαι τώρα ὑποχρεωμένος νὰ τὸ πέρνω μαζί μου, σὲς ἐπισκέψεις, στὸν περίπαιτο, καὶ νὰ τὸ κουβελήσω ἔπειτα στὸ σπίτι μου, ξεχειλισμέ-

νο από άχρηστα βιβλία!...

Μου ήλθε, μόλις απομακρύνθηκεν ο χαριστής, να τὸ πειάξω ἔξω σὺν ἑνῶν σκουπιδιῶν, ποῦ περιμένει κάρορο σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ δρόμου. Ἀλλὰ λυπήθηκα. Δὲν πετοῦν ἔτσι ἕνα ἄτοπο βιβλίο — πρῶτο ἀντίτυπο ποῦ μυρίζει ἀκόμη μιλάνι — ὅ,τι κι' ἂν εἶναι!... Ἐπειτα, τί θάλλεγαν τὰ κορίτσια, ποῦ εἶχαν παρακολουθήσει μὲ περιέργεια ἀπὸ τὰ μπαλκονάκια τους τὴν τελετὴ τῆς προσφορᾶς ;... Ἀ, ποτὲ δὲν συμφέρει τὴ ξαφνίξη κανεὶς τὸν κόσμον... Ἐπιτέλους, ἂν ἦταν βράδυ... Στὰ σκοτεινὰ τὸ ἔγκλημα γίνεται εὐκολώτερα.

Τράβηξα λοιπὸν μὲ τὸ βιβλίο στὸ χέρι — δυνατῶς δὲν χωροῦσε οὔτε ἴσπιν τσέπη μου... ἐκεῖνος ὁ πομπὴς ἔχει κάτι τσεπάρους!... — Καὶ πῆγα στὴν πρώτη ἐπίσκεψη.

Ἦταν μιὰ κυρία κάπως ἡλικιωμένη, ἔξυπνη, φέρεση, καὶ μ' ἄρκετὰ φιλολογικὸ γούστο... ἄλλοτε. Γιατὴ ἔνεκα τῆς ἡλικίας, ἄρχιζε τώρα νὰ χάνη τὴν αἴσθησιν τοῦ καλοῦ... Μου εἶπε ἀτελείωτα γιὰ τὴν κόρη της, ποῦ σπούδαζε μουσικὴ στὸ Παρίσι καὶ θάαρχόταν ἄλλο λίγο νὰ δώσῃ ἕνα κοντσέρτο... ἴσως καὶ δύο... Μὲ τὴν κουβέντα, πῆρε μιὰ στιγμὴ στὰ χέρια της τὸ βιβλίο, ποῦ τὸ εἶχ' ἀφίση στὸ τραπέζι, καὶ σὺν ἀσπρημένη, ἄρχισε νὰ τὸ ξεφυλλίξῃ.

— Ἀχ, εἶπα μέσα μου, καὶ νὰ τῆς ἄρεσε!... Νὰ τὸ ἠθελε!... νὰ μοῦ τὸ ζητοῦσε!...

Ἀλλὰ ποῦ!... Ἡ μαλίκιὰ τῆς κυρίας δὲν ἦταν πάλι καὶ σὲ τόσο βαθμὸ. Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ, ἄφισε πάλι τὸ βιβλίο στὸ τραπέζι μ' ἕνα ἐκφραστικὸ μορμασμιό. Εἶμαι βέβαιος, πῶς ἂν δὲν τὴν ἀπορροφοῦσε ἡ ὁμιλία γιὰ τὰ κοντσέρτα τῆς κόρης της. Θὰ μοῦ εἶπε:

— Τί σάχλες εἶναι πάλι αὐτές; Ἀκόμη γράφουν στὸν ὄνομα;

Καὶ ὅμως δὲν ἀπελπίσθηκα στὴν ἐντίλεια. Γιατὴ μοῦ ἦλθε ἄξαφνα ἡ ἰδέα... νὰ ξεχάσω τὸ κόκκινο βιβλίο ἐκεῖ στὸ τραπέζι. Καὶ πράγματι, ἰδοκίμωσα. Ἀλλὰ

ΕΙΣ ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

τῆ στιγμῆ ποῦ χαιρετοῦσα νὰ φύγω, τὸ θυμῆθηκα ἡ ὑποχρεωτικὴ κυρία.

— Τὸ βιβλίο σας! μοῦ εἶπε μὲ μιὰ προθυμία, σὰ νὰ ἐπρόκειτο νὰ μὲ σιώση τοῦλάχιστον ἀπὸ πνιγμοῦ μὴν τὸ ξεχάσετε!..

— Α, τί ἀφηρημένος! μεροί!

Αμέσως μοῦ ἦλθε ἄλλη ἰδέα.

— Ἀλήθεια ὅμως, ἐπρόσθεσα μὲ μειδίαμα, ποῦ προσπάθησα νὰ τὸ κάμω ὅσο τὸ δυνατόν γοητευτικότερο· μήπως θέλετε νὰ σᾶς τὸ ἀφίσω... νὰ τὸ διαβάσετε;... Ὅχι εἶναι ὠραῖο... Καὶ μοῦ τὸ δίνετε ὅταν ξανάλθω...

Ἀπὸ μέσα μου εἶπα:

— Ναί, περίμενε!..

Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπερηφανερὴ ἐλπίδα μ' ἐγάλασε.

— Α, μπᾶ, μπᾶ! φώναξε ἡ γρηῃ κυρία, σὰ νὰ τῆς ἐπρότεινα νὰ καταπιῇ μιὰ σιώρα. Σᾶ; εὐχαριστῶ πολὺ... Ἐρριζῶ μιὰ ματιὰ καὶ μοῦ φτάνει.

•••

Ἀπελπισία! Φορτώθηκα πάλι τὸ κόκκινο βάρος καὶ τὸ κουβαλήσα ὡς τὸ σεβαστὸ σπίτι τοῦ σεβαστοῦ φίλου, ποῦ μὲ περίμενε γιὰ μιὰ ὑπόθεσι.

Ἦσαν ἕνας ἀνδρῶτες; μεσόκοπος, πλούσιος; καὶ πολὺ σοβιρὸς, σὰν τὴν ὑπόθεσι ποῦ εἶχα μαζὶ του. Στὸν καιρὸ του καὶ τὰ διάβριζε καὶ αὐτό; Ἀλλ' ἀπὸ τότε ποῦ τοῦ ἐφόρτωσαν — οἱ ἀλιτήριοι! — τὴ διεύθυνσι μιᾶς Τραπέζης, δὲν εἶχε ὄρεξι παρὰ γιὰ τὸ «Ρομῆ» τοῦ Σουρῆ, κάθε Σάββατο. Ἦταν τὸ μόνο του πνευματικὸ γλέντι.

Α; εἶναι. Πέταξα τὸ βιβλίο μου στὴν ἄκρη τοῦ καναπέ καὶ μίλησα μαζὶ του ὡς μισὴ ὥρα σοβαρότατα.

Ε, αὐτὴ τῆ φορᾶ, τὸ ξέχασα σι' ἀλήθεια! Εἶναι θαῦμα μάλιστα, πὼς θυμῆθηκα φεύγοντας καὶ τὸ μπιστοῦνί μου...

Ἀλλὰ, μόλις βρέθηκα στὸ δρόμο, καὶ πρὶν ξαναθυμηθῶ τὸ βιβλίο γιὰ νὰ γαρῶ τὴ σωτηρία μου — ἀκούω ἕνα τζάμι νάνοιγεται βιαστικὰ καὶ βλέπω στὸ παράθυρο τὸν φίλο μου... μὲ τὸ βιβλίο στὰ χεῖρια!

— Δὲν εἶναι, νομίζω, δικό σου αὐτό;

— Α, ναί, παρτόν... τὸ ξέχασα. Εὐχαριστῶ πολὺ... Ἀλήθεια, ὅμως, μήπως τυχὸν θέλεις...;

Δὲν πρόφθασα νὰλοτελειώσω τὴν πρότασι, γιατί τὸ βιβλίο μ' ἐκίπλησε στὸν ὤμο. Ὁ φίλος μου τὸ εἶχε πετάξει καὶ μοῦ ἔλεγε:

— Τί; νὰ τὸ διαβάσω;.. Α, ὄχι, εὐχαριστῶ! Ἐπαφα πρὸ πολλοῦ νὰ διαβάζω «Στόνου», τόνους, φόνους, πόνους!»

Πάει! Τώρα, μάτια μου ἦσαν ὑποχρεωμένος νὰ τὸ κουβαλήσω καὶ ἔς ὅλο τὸν περίπατο!.. Νὰ εἶχε τοῦλάχιστο κανένα ξόφυλλο πιὸ ἀνθρωπινό!.. Τί βάρσασαν!.. Καὶ νὰ συλλογιέμαι, πὼς θὰ τῶταιρνα καὶ στὸ σπίτι μου... Τί τόπο πιάνει, τί βάρος ἔχει ἕνα βιβλίο, ἔτσι καὶ κατακόκκινο; Καὶ ὅμως, σὰν δὲν εἶναι γιὰ νὰ τὸ διαβάσης, νομίζεις πὼς θὰ σοῦ πιάση ὅλο τὸ σπίτι σὰ βουνό...

Κύτταξα στὸ δρόμο, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ βρῶ κανένα πιὸ κατάλληλο γιὰ γέλασμα. Τίποτα! Εκκεῖνο τ' ἀπόγευμα εἶχαν γίνῃ ἄφαντοι ὅλοι οἱ κουτοί. Παντοῦ ἔξυπνοι!.. Δὲν ἀτήνησα καὶ οὐτ' ἕνα γνώριμο μαθητὴ τοῦ Γυμνασίου, σὰν αὐτοὺς ποῦ διαβάζουν τὰ «τραγουδάκια» τῶν ἐφημερίδων!..

Περνώντας ἀπὸ τὸν καπνοπώλη μου, μοῦ ἦλθε γιὰ μιὰ στιγμῆ ἡ ἰδέα νὰ τοῦ τὸ ἀφίσω νὰ μοῦ τὸ φυλάξῃ, τάχα πὼς θὰ τὸ πάρω στὸ γυρισμό, καὶ νὰ γυρίσω ἀπὸ ἄλλο δρόμο... Ἐπειτα ὅμως συλλογίσθηκα, πὼς ἀπὸ τὸ ἴδιο καπνοπωλεῖο ἐψώνιζε καὶ ὁ ποιητής. Ὁ καπνοπώλης θὰ τοῦ εἶπε, ὁ ποιητὴς θὰ μοῦκανε παράπονα φρικτὰ γιὰ τὴ λήθη — ἔτσι τὸ λέει στὴ γλώσσά του — καὶ θάμουν ὑποχρεωμένος νὰ τὸ ξαναπάρω.

Απελπισμένος απ' όλες τις μεριές, φουρκισμένος, κουρασμένος σὰ νὰ σήκωνα δκάδες, πέρασα κι' ἀπὸ τὰ γραφεία τῆς ἑφημερίδος, ποῦ ἦμουν τότε συνεργάτης. Εἶπα, κατὰ τύχη, γιατί ἦταν στὸ δρόμο μου. Ἀμα ὁμως εἶδα, καινούργιο, μεγάλο καὶ προκλητικὸ στὴν εἴσοδο, ποῦ φαίνονταν ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴ πόρτα, τὸ γραμματοκιβώτιο ἐκεῖνο, τὸ περίφημο **κουτί**, ὅπου ἔρριχνα κάπου - κάπου τὰ χειρόγραφα μου, — μου ἦλθε ἡ πιὸ σατανιῆ ἰδέα απ' όλες: Νὰ ριζώ, νὰ πετάξω ἐκεῖ μέσα σὰν ἐκθετο τὸ κόκκινο βιβλίο, κι' ὅ,τι γίνῃ ἄς γίνῃ! Εἰπιτέλους δὲν θὰ τὸ πετοῖσα στὰ σκουπίδια τοῦ δρόμου. Θὰ τὸ εὑρισκαν, θὰ νόμιζαν πῶς τὸ στίλναι ὁ ποιητής, μπορεῖ καὶ νὰ τὸ δ' ὄβαζαν, μπορεῖ μάλιστα ν' ἀνήγγελλαν καὶ τὴν ἐκδοσί του, μπορεῖ ἀκόμη — ἔξρω ἐγὼ ποιὸς θὰ τὸ διαβάσει; — νὰ τὸ ἔκριναν κ' ἐνθουσιαστικόν...

Τῶπα καὶ τῶκανα. Εὐτυχῶς ποῦ τὸ βιβλίο, μὲ μικρὴ στρέβλωσι, μπόρεσε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν τρύπα τοῦ κουτιοῦ. Κ' ἔφυγε, νὰ ἐξακολουθήσω τὸν περίπατό μου, ἀνακουφισμένος, ἑλαφρός, μπορῶ νὰ πῶ εὐτυχής.

Οὐφ !..

Τὴν ἄλλη μέρα, ἐνῶ ἠσύγαζα τὸ μεσημέρι στὸ γραφεῖό μου, ξαπλωμένος στὸ διβάνι καὶ σκεπτόμενος κάθῃ ἄλλο, — γιατί εἶχα ξεχάσῃ πιά τὴν κομμικοτραγικὴ αὐτὴ περιπέτεια, — ἀκούω ἄξαφνα νὰ κτυποῦν καὶ νὰ τραντάζουν τὴν κλειδομένη πόρτα.

Πετάχθηκα θυμωμένος καὶ φώναξα :

— Ε ! ποιὸς εἶναι; Δὲ σὰς εἶπα νὰ μὴ μ' ἐνοχλῆτε αὐτὴ τὴν ὥρα;

— Μά, κύριε... ἀποκρίνεται ἀπέξω ἡ φωνὴ τοῦ μικροῦ μου ὑπηρετῆ εἶναι ἀνάγκη... σὰς γυρεῖουν ἀπὸ τὴν ἑφημερίδα...

Ἀπὸ τὴν ἑφημερίδα;... Στάσου, γιατί ἀλλάζει!

Μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι οὔτε ψύλλου πήδημα, μπορεῖ ὁμως νὰ ἐκηρύχθῃ κι' ὁ πόλεμος κατὰ τῆς Τουρκίας.

Ἀνήσυχος, σχεδὸν φοβισμένος, ξεκλειδώνω τὴν πόρτα, ἀνοίγω καὶ ... τί νὰ ἰδῶ;

Ἐνα παιδί τοῦ γραφείου μὲ τὸ κόκκινο βιβλίο 'στὸ χέρι!

Νὰ πάρ' ἡ ὀργή !..

— Καὶ γι' αὐτὸ μόνον ἦλθες, παιδί μου;

— Γι' αὐτό... Ξέρετε, στὰ γραφεία τῶν ἑφημερίδων, τὰ βιβλία χάνονται. Γὰ παίρνει ἀνερώτητα ἕνας κι' ἄλλος. Ὁ κύριος διευθυντής, ἄμα εἶδε πῶς εἶναι δικό σας αὐτό, μού εἶπε νὰ σὰς τὸ φέρω ὁμέσως γιὰ νὰ μὴ χαθῇ. Κ' ἔτρεξα!

— Μὰ καλὰ ἀπὸ ποῦ εἶδε ὁ κύριος διευθυντής πῶς αὐτὸ τὸ βιβλίο εἶναι δικό μου; ρώτησα μὲ θυμό, σὰ νὰ μού εἶχε ἀποδώσῃ ὁ ἄνθρωπος κανένα ἔγκλημα. Οὔτε ταινία ἔχει, οὔτε ἐπιγραφή, οὔτε διάβολο!

— Ἀμὴ ἐδῶ; ἀπεκρίθηκεν ὁ ὑπηρετῆς μὲ ζαχαρένιο χαμόγελο, ἀνοίγων τὸ κόκκινο βιβλίο.

Ἀλλοίμονο! Νὰ κάτι ποῦ δὲν εἶχα ἰδῆ, οὔτε εἶχα συλλογισθῆ.

Στὸ ἀπομέσα ξόφυλο, τὸ ἄσπρο, ὁ κακόμοιρος ὁ ποιητής μου εἶχε γραμμένη «ἰδιοχείρως» τὴν πιὸ θερμὴ, τὴν πιὸ κολακευτικὴ ἀφιέρωσι!

Εὐχαρίστησα τὸ παιδί τοῦ γραφείου γιὰ τὸν κόπο του, καὶ κρίτησα τὸ βιβλίο μὲ ἀπόφασιν καὶ μὲ στεναγμὸ ὑποταγῆς στὸ μοιραῖο.

Τότε θυμῆθηκα ἕνα παλῆὸ διηγηματάκι τοῦ Τσόχοφ, ποῦ μιὰ φορὰ μέκαμε νὰ γελάσω πολύ. Εἶσι κ' ἐκεῖ ἕνας δυστυχῆς ἄνθρωπος ἀγωνίζεται νὰ παλαχθῇ ἀπὸ ἕνα ὀλόγυμνο, πολὺ σκανδαλιάρικο κ' ἐνοχλητικὸ ἀγαματάκι, ποῦ τοῦ ἔχάρισαν ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸ θέλει, κανεὶς δὲν τοῦ τὸ παίρνει κι' αἰωνίως στὰ χέρια του ξαναγυρίζει... Ἀ, εἶναι πολὺ δύσκολο, μὰ τὴν ἀλήθεια, νὰ παλαχθῇ κανεὶς ἀπ' ὅ,τι εἶναι

τῆς μοίρας του νὰ τὸν ἐνογλήσῃ, νὰ τὸν βασανίσῃ ἐν αὐτῷ τὸν κόσμῳ, — εἴτε κόκκινο βιβλίον, εἴτε σκανδαλίαικο ἀγαλματάκι, εἴτε ἄνθρωπο...

1913

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Δ^ΙἘ ΕΡΜΙΝΑ ΧΡ. ΦΡΑΝΤΖΗ

Ἡ πρώτη Λεσβία Φοιτήτρια τῆς Φιλολογίας
ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ "COURTGIBAD,"

Ὁ τόπος τῶν πηγῶν. — Ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἀερίων τοῦ ραδίου. — Ὁ πρῶτος θερμο-θεραπευτικὸς σταθμὸς τῶν μερῶν μας. — Τὸ Ἰνστιτούτον.

Αἱ πρόοδοι τῆς ἰατρικῆς ἀπέδειξαν κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα, ὅτι πολλαὶ πηγαί, αἱ ὁποῖαι εἴτε εὕρισκόμεναι ἐν χρήσει ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, εἴτε οὐχί, ἀποβοήτουσιν ὠφελιμώταται, ὅταν χρησιμοποιηθῶσιν ὑπὸ ὀριζόμενους κανόνας. Καὶ αἱ πρόοδοι αὗται τῆς ἐπιστήμης ἐπέφερον τὸν σχηματισμὸν τῶν μεγάλων λουτροπόλεων, ἃς συνήνευσαν ὅσοι ἐταξείδευσαν εἰς τὴν Εὐρώπην.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν μέχρι τοῦδε τοιαύτη λουτροπόλις δὲν ὑπῆρχε. Αἱ μόναι, αἱ ὁποῖαι παρεῖχον

ιδεῶν λουτροπόλεως, ἦσαν ἡ Αἰδηψὸς καὶ τὸ Λουτράκιον, ἐξ ὧν οὐτε ἡ μία, οὐτε ἡ ἄλλη ἐστηρίζοντο τότε ἐπὶ ἐπιστημονικῶν βάσεων.

Διὰ τοῦτο ἐγένετο μία συσσωρευσις κόσμου πάσχοντος καὶ περιμένοντος τὴν θεραπείαν του ἀπὸ τὰ νερά καὶ τὴν τύχην.

SISMANOGLIO
MEGARO

Αλλά δυστυχῶς ἡ ἀνεπισημονικότης τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ τῆς χρήσεως τῶν ὑδάτων, μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων ἀντὶ τὰ ἐπαυξήσῃ, ἠλάττωνε τὴν ἱαματικὴν δύναμιν τῶν πηγῶν.

Εἰς τὰς Θέρμας Κουρτζῆ τὰ πρᾶγματα ἀλλάσσουν ἰντε-

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ.—

Ἡ ΔΕΗΛΑΡΟΣΤΟΙΧΙΑ ΤΩΝ ΒΛΑΚΙΩΝ

θαλάσσης, ἐκπηγάζουσι τὰ ἱαματικὰ ὑδάτα, τὰ ὅποια ἀποτελοῦσι τὰς Θέρμας Κουρτζῆ. Πολλοὶ πηγαὶ διαφόρων συστατικῶν καὶ θερμοκρασίας σχηματίζουν ἐν σύνολον πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ μεγίστης σημασίας διὰ θεραπευτικούς λόγους.

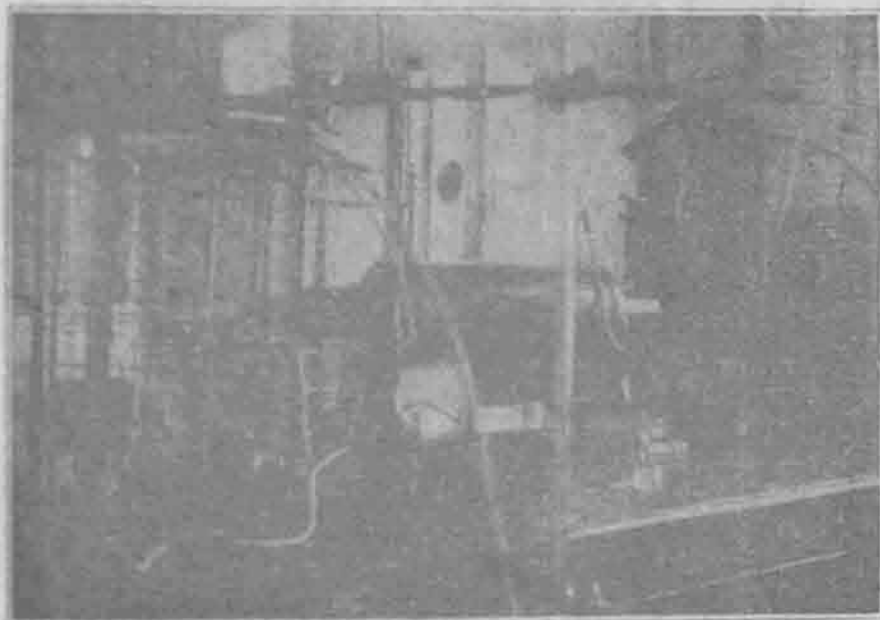
Αλλά τὸ κυριώτερον γνώρισμα ὅλων τῶν πηγῶν εἶναι τὰ ἀέρια τοῦ ραδίου, τὰ ὅποια ἀναδίδουσι εἰς μεγίστην ποσότητα πᾶσαι σχεδὸν αἱ πηγαὶ αὗται. Ἡ περιέχουσα τὴν μεγαλύτεραν ποσότητα πηγὴ ἔχει τὸ ρεκόρ τῆς

λῶς. Ὅλα εἶναι καὶ γίνονται ἐπὶ τῆς βάσει ἐπισημονικῶν σχεδίων. Αἱ ἐγκαταστάσεις ἐν γένει ἔχουσι μελετηθῆ συμφώνως πρὸς τὰς τελειότερας δημοῖας φύσεως καὶ πρὸς τὰς τελευταίας προόδους τῆς ἐπιστήμης. Ἡ ὠραιοτάτη κοιλὰς τῶν πηγῶν, ἡ ἀμέσως παρὰ τὴν πόλιν τῆς Μυτιλήνης κειμένη, τείνει τὰ καταστή γωνία εὐρωπαϊκῆ καθ' ὅλα. Εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος, περὶ τὰ 600 μέτρα μικρὰν τῆς

ραδιενεργείας μεταξὺ ὅλων τῶν πηγῶν τοῦ κόσμου, ὅσαι μέχρι σήμερον ἔχουν ἐξετασθῆ.

Τὰ ἀέρια δὲ τοῦ ραδίου κυρίως δίδουν τὴν θεραπείαν τῶν ἀρθρτικῶν νοσημάτων.

Φαίνεται ὅτι τὰ λουτρὰ ταῦτα εἶχον μεγάλην φήμην καὶ κατὰ τὴν Ἑλληνορωμαϊκὴν ἐποχὴν, διότι ὁ Πομπήϊος ὡς καὶ ἡ Ἀγριππίνη μετέβαινον τακτικὰ εἰς Μυτιλήνην χάριν τῶν λουτρῶν. Ἡ Ἀγριππίνη μάλιστα εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν πηγῶν ἔκτισε καὶ τὸ ἱστορικὸν ἀμφιθέατρον τοῦ ὁποίου τὰ ἐρείπια σφύζονται ἀκόμη. Ἀπὸ τῆς Ρω-

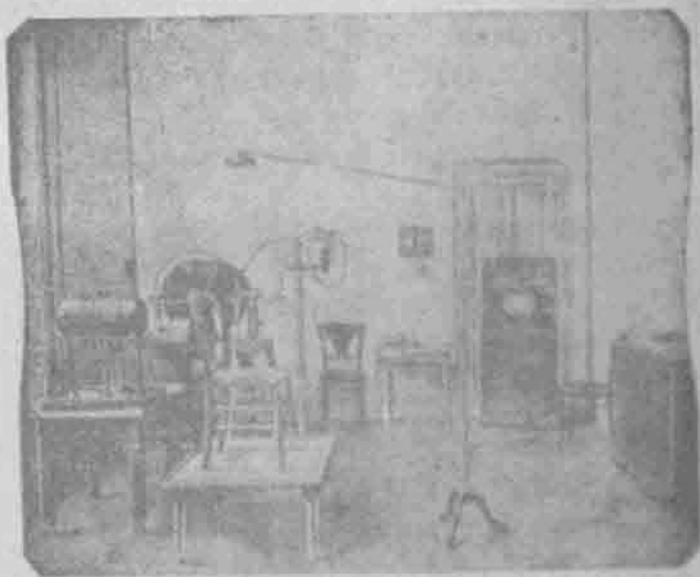

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ.— ΜΙΑ ΚΙΘΟΥΡΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΗΡΕΙΑΣ

μαϊκῆς ἐποχῆς παραμένει ἐπίσης μέχρι τῆς σήμερον ἐν τμῆμα διαμερίσματος τῶν λουτρῶν τῶν χρόνων ἐκείνων.

Αἱ ἀρχαῖαι πηγαί, αἱ ὅποια ἀνέλιδον ποταμὸν ὀλόκληρον ἱαματικῶν ὑδάτων, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἀνασκαφέντων παλαιῶν σολήνων, παραμεληθεῖσαι κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας κατεχώσθησαν συμφώνως πρὸς τοὺς φυσι-

κοὺς νόμους ἔνεκα τῆς ἐλαττώσεως τῆς πίεσεως τῶν ὑδάτων καὶ τοῦ ὕψους τοῦ ἐδάφους. Περιέμειναν δὲ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην ἕτι ἑκατονταετηρίδας μέχρις οὗ ὁ κύριος Πάνος Μ. Κουρτζῆς ἀγόμενος ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ τῆς παραδόσεως ἐσκεπθῆναι νάνακαλύψῃ αὐτὰς οὐδάλας λιμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς δαπάνας καὶ τοὺς κόπον. Αἱ θε-

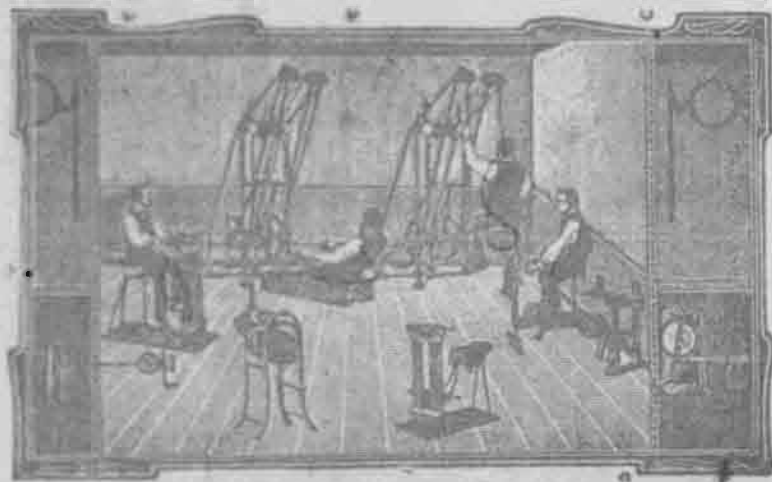

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ. — ἌΛΛΗ ΠΙΘΟΥΣΑ ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

σαίαι του ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας, καθότι εὗρε τὰ ἴχνη τῶν ἐν λόγῳ ἱαματικῶν ὑδάτων, καὶ ἐκ τούτων τῶν ἴχνην, μετὰ εἰκοσαετῆ πολυδάπανον ἐργασίαν, κτιώρθωσεν ἄνακαλύψῃ τρεῖς θερμὰς πηγὰς καὶ δύο ψυχροτέραις καὶ τὰ ἰδρύσῃ τὸν πρῶτον παρὰ τὴν παραλίαν θεραπευτικὸν σταθμὸν.

Ἐκτοτε ἤρχισαν νὰ παρατηρῶνται ἐκπληκτικὰ ὀντως θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ὤθησαν τὸν κ. Κουρτζῆ νὰ ζητήσῃ τὰς γνώμας τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἐξωπῆ εἰδικῶν. Καὶ πράγματι αἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Πιρραῖσις γινόμεναι ἀναλύσεις καὶ αἱ ἐπὶ τόπον ἐπιναληθφεῖσαι διὰ

τὰς φυσικὰς ιδιότητες τῶν ὑδάτων ἐξετάσεις, ἀπέδειξαν, ὅτι ταῦτα εἶνε πεπρωκισμένα μὲ τὰς καλύτερας ιδιότητες τὰς ὁποίας δύνανται νὰ παρουσιάσουν ἱαματικὰ ὑδάτα· ὅτι

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ. — Ἡ ΠΙΘΟΥΣΑ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

δηλονότι ἔχουσι καταπληκτικὴν ἀκτινέργειαν καὶ πολὺ ἀνθερακικὸν ὄξυ διαλελυμένον· ὅτι εἶναι ἀλκαλικαὶ πηγαὶ διαφόρων χημικῶν συστατικῶν, ὥστε τὰ ὑδάτα αὐτῶν νὰ εἶνε κατάλληλα καὶ δι' ἐσωτερικὴν καὶ δι' ἐξωτερικὴν χρῆσιν καὶ ὅτι ἔχουσι θερμοκρασίαν 43^ο - 32^ο ὥστε νὰ δύνανται τις νὰ τὰ χρησιμοποιῆ ἄπ' εὐθείας ἄνευ θερμάνσεως ἢ ψύξεως, αἵτινες μισοῦσι τὴν ἱαματικὴν δύνανσιν τῶν ὑδάτων.

Οὕτως ὁ κύριος Κουρτζῆς, πεισθεὶς καὶ πειραματικῶς ἐκ τῶν θαυμασιῶν καὶ ἐκπληκτικῶν θεραπευτικῶν ἀποτελεσμάτων, τῶν παρατηρηθέντων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνευρέσεως τῶν πηγῶν τούτων, καὶ θεωρητικῶς ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων καὶ ἀναλύσεων περὶ τῶν ἐξαιρετικῶν προσηρημάτων τῶν ἐν λόγῳ ὑδάτων, ἀπεφάσισε νὰ σχηματίσῃ μίαν λουτροπόλιν πρώτης τάξεως ἀμιλλωμένην θεραπευτικῶς πρὸς τὰς τελειοτέρας Ἐβρωπαϊκὰς τοιαύτας. Παρὰ τὰ κοινὰ λουτρὰ καὶ τὰς δεξαμενὰς τῶν

ιαματικῶν ὑδάτων ἰδρυσε μέγιστον θεραπευτήριον περιέχον ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὅποια ἡ θεραπευτικὴ ἐθεσεν εἰς ἐνέρ-

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ.— ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΕΤΡΑΧΩΡΟΥ

γειαν πρὸς καταπολέμησιν τῶν χρονίων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀρθρικών νοσημάτων

Αἱ αἰθούσαι τῆς ὑδροθεραπείας περιέχουν ὅ,τι τελειότερον εἰς ἐφαρμογὴν, καταιωνήσεις παντὸς εἴδους, πλῆθεις ὄλων τῶν κοιλοτήτων τοῦ σώματος, ἀτμόλουτρα τοπικά καὶ γενικά, λουτρὰ θερμοῦ ἀέρος ὄλων τῶν ἐφαρμογῶν, λουτρὰ μὲ ἠλεκτρικὰ ρεύματα κυκλοφοροῦντα ἐντὸς τοῦ ὑδάτος, λουτρὰ μὲ μασσάζ γινόμενον ἐπὶ τῷ ὕδατι διὰ τῆς

Σημ. Τὸ τέλειον τοῦτο θεραπευτήριον μὲ τὸ ἐπ' αὐτοῦ κτίσθαι ξενοδοχεῖον μὲ βυθώματα μεθ' ὅλων τῶν τελειοτάτων ἐγκαταστάσεων, ἐπιπλώσεως, σκευῶν κλπ. καὶ μὲ εἰλικρινὴ ἰατρὸν τοῦ κατεστάτου μισθοδοτούμενον παρ' αὐτοῦ, ἔθεσεν ὁ κ. Π. Μ. Κουρτζῆς εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ πρώτου Ἑλλήνου Διοικητοῦ Μυτιλήνης κ. Κ. Μειῦ ἅμα τῇ κατοχῇ, ἅπασιν χρησιμευομένη διαρκουσῶν τῶν πολεμικῶν ἐν τῇ νήσῳ ἐπιχειρήσεων ὡς στρατι-

πίσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὑδάτος, καὶ ἄλλα, τὰ ὅποια πρῶτην φορὰν βλέπει τις εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ανατολήν.

Παραπλεύρως εἰς τὰς αἰθούσας τῆς ὑδροθεραπείας, ἀπαντᾷ τις ὅλα τὰ ἠλεκτρικὰ ρεύματα διὰ τὸν γενικὸν ὀργανισμόν, διὰ τὰ ἔντερα,

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ.— ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ

τοθεραπεία μετὰς ἀκτίνας τοῦ Φίνσεν, τοῦ Ραϊντγκεν καὶ τοῦ Ραδίου, τὸ ὅποιον ἐφαρμόζεται διὰ διαφόρων ἐργαλείων.

Ἡ Μηχανοθεραπεία, ἡ Κινησιοθεραπεία, ἡ ὅποια τώρα ὑπάρχει εἰς ὅλα τὰ καλὰ Λουτρὰ τῆς Εὐρώπης, ὑπάρχει καὶ εἰς τὰς Θέρμας Κουρτζῆ. Αναβαίνει τις ἐπὶ διαφόρων

στικῶν νοσοκομείων, ἐνοσηλεύθησαν δὲ ἐν αὐτῷ ἑπὶ τοὺς διακοσίους τραυματίας χωρὶς τὰ πάθη οὐδὲ εἰς, πρῶτα εἰς τὸ ὅποιον ἐπιτέλεσαν οὐκ ὀλίγον, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐδικῶν, καὶ ἡ τελειότης τοῦ κτιρίου καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἡ χρησιμοποίησις ὅλων τῶν εἰσὶν ἐργασίμων ὡς αἱ Ἀκτίνες Ραϊντγκεν καὶ αἱ θαυματουργαὶ ἰδιότητες τῶν ὑδάτων ἂν ἐκαμνη χρῆσιν οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ ἀναρρωσόντες.

μηχανημάτων, όπου τῷ γίνονται παντός είδους κινήσεις τῶν μελῶν του, ἢ όπου κάμνει γυμνάσματα ποδηλασίας, Ισπανίας, κωπηλασίας καὶ ἄλλα.

Τὸ ἐν θεραπευτικὸν εἶδος βοηθεῖ τὸ ἄλλο, εἰς τρόπον ὥστε ἡ θεραπεία νὰ γίνεται καὶ ταχύτερα καὶ ριζικωτέρα.

Μετὰ τὰ θεραπευτήρια, ἐλήφθη φροντίς νὰ ἔχη ὁ προσερχόμενος κόσμος ὅλας του τὰς ἀνάσεις μετὰ τὴν πλήρῃσιν ὄλων τῶν ἀπαιτήσεων του. Πρὸς τοῦτο ἀνηγέρθησαν Ξενοδοχεῖα διαφόρων τάξεων, μετὰ μεγάλας αἰθούσας ἀναγνω-

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ. — ΤΑ ΗΓΜΟΛΟΥΤΡΙΑ

μένου ἐκ τελείου κεντρικοῦ σταθμοῦ.

Ἀπασα αἱ διασκεδάσεις τῆς πηραλικῆς ζωῆς ἀντιπροσωπεύονται ἐκεῖ. Ἀυτοκίνητα, λέμβοι ἀπλαῖ καὶ αυτοκίνητοι εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν λουομένων. Δόουν τένις, τέλειον Σκαπευτήριον κλπ. ἐντὸς τοῦ πάρκου τοῦ ξενοδοχείου. Ἐκδρομαὶ εἰς τὰ περίχωρα, τὰ ὁποῖα τόσον φημίζονται διὰ τὰς φυσικὰς των καλλονὰς, ὡς καὶ πᾶν ὅ, τι συντελεῖ εἰς τὴν εὐχάριστον παραμονὴν εἰς τὰ Λουτρά. Ὁ πολιτισμὸς ἀνέλαβεν ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος νὰ μεταβάλῃ εἰς Εὐρωπαϊκὴν ὁλοὴν τὴν γωνίαν αὐτὴν τῆς γῆς, ἣτις πεπροικισμένη μετὰ τὸ ἐκτικτικὸν πραγματικῶς μάλιστα, τὴν θανμασίαν καὶ καταπρασίαν φύσιν τῆς, τὴν

στήριξ, ἐξ ὁσας ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη μετὰ θανμασίαν πηραλικῆς θέαν, πηραλικῆς πηραλικῆς μετὰ λουτρά θαλάσσιον, ἀνελκυστήρας, τηλέφωνα, καὶ ὅλας ἐν γένει τὰς ἀναπαύσεις. Πάντα ξενοδοχεῖα, κηφενεῖα, πλατεῖαι, κηποι, φηρίζονται ἀπλήτως δι' ἠλεκτρικοῦ φωτὸς παρεχο-

λόγω ἀποχρώσεων ὁμοιάζουσας πρὸς τὴν Κέρκυραν, τὴν τακτικωτάτην καὶ ἀνετον καθημερινὴν συγκοινωνίαν τῆς μετὰ τὰ κέντρα τῆς Μεσογείου, καθίσταται μέγα κέντρον θεραπευτικῆς συναθροίσως.

Ἀνάται δὲ νὰ ληχθῇ διὰ τὰς Θέρμας Κουρτζῆ δι' ἀπο-

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ. — ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΣΕΔΡΑΣ

τελοῦν ἐν ἀληθῆς εὐεργέτημα διὰ τοὺς πληθυσμοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς Ανατολῆς, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι πλέον ὑποχρεωμένοι ἢ νὰ ὑποβάλλονται εἰς ὑπερόγκους δαπάνας διὰ νὰ μεταβοῦν εἰς τὰς λουτροπόλεις τῆς Εὐρώπης ἢ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπιμνηθῶν τῆς υγείας των ἐλλείπει μέσων. Φυσικὸν ὅθεν εἶνε νὰ σπεύδουν νὰ ἐπωφεληθῶν ἐνὸς μεγάλου θεραπευτικοῦ ὑδρῶματος διὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἰδρυτὴς ἀφειδῶς ἐδαπάνησεν χωρὶς ν' ἀποβλέπη εἰς κέρδος ἄλλ' εἰς τὴν ὠφέλειαν τῶν καθ' ἡμᾶς πληθυσμῶν.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΤΑ ΠΛΟΥΤΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Πόσα είναι τὰ πλούτη καθ' ὅλην τὴν ὑφήλιον; Μία στατιστικὴ μᾶς παρέχει ἐνδιαφέροντας ἀριθμούς.

Κατὰ τὸ 1912 εἰς ὅλας τὰς ἀγορὰς τοῦ κόσμου ὑπῆρχον τίτλοι, οἵτινες ὑπερέβαινον κατὰ 45 δισεκατομ. τὸν ἀριθμὸν τοῦ προηγούμενου ἔτους, ἐν συνόλῳ δὲ ἦσαν ἀξίας 815 δισεκατομμυρίων κατενεμομένων ὡς ἑξῆς:

Μεγάλη Β. εττανία 140 ἕως 142—Ἡνωμένα Πόλτεϊα 130 ἕως 132—Γαλλία 106 ἕως 110—Γερμανία 90 ἕως 95—Ρωσία 29 ἕως 31—Ἀυστρία 23 ἕως 24—Ἰταλία 13 ἕως 14—Ἰαπωνία 9 ἕως 12—Ἄλλαι χώραι 35 ἕως 40 δισεκατομμύρια.

Ὁ σιδηροδρομικὸς πλοῦτος ἀποτελεῖται ἐκ γραμμῶν μήκους 1.006.748 χιλιομέτρων, οἵτινες ἐστοίχισαν 277 δισεκατομμύρια ἔξ ὧν 131 δισεκατομμύρια ἀνήκουν εἰς μόνην τὴν Εὐρώπην. Αἱ γραμμαὶ μήκους 1.006.748 διαιροῦνται οὕτως. Εὐρώπη 329.000 χιλόμετρα, Ἀμερικὴ 513.000 χιλόμετρα, Ἀσία 39.000 χιλ. Ἀφρικὴ 33.000 χιλ. Αὐστράλια 30.000.

Ὁ ὅλιος πλοῦτος περιουσιῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων μόνης τῆς Εὐρώπης ἀνέρχεται εἰς 940 δισεκατομμύρια μάρκων· τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφάλαιον ὑπολογίζεται εἰς 208 δισεκατομμύρια μάρκων.

Ὁ ἐν γένει πλοῦτος τοῦ κόσμου κατανέμεται ὡς ἑξῆς: Μεγάλη Βρετανία 236 δισεκατομμύρια μάρκων, Γαλλία 197,5. Γερμανία 160,8. Ρωσία 128. Αὐστρία 160,8. Ἰταλία 64. Βέλγιον 20. Ολλανδία 17,6.

Τὸ κυκλοφοροῦν εἰς ὅλας ταύτας τὰς χώρας κε-

φάλαιον εἶναι τὸ ἑξῆς: Μεγάλη Βρετανία 84,8 δισεκατομμύρια μάρκων, Γαλλία 52. Γερμανία 29,6. Ρωσία 11,2. Αὐστρία 8. Βέλγιον 5,6. Ολλανδία 4,8.

Ἴδωμεν τώρα ποῖα εἶναι ἡ κατὰ μέσον ὄρον περιουσία ἐκάστου ἀτόμου — περιλαμβανομένων, ἐννοεῖται, εἰς τὸν λογαριασμὸν ἐκείνων ἀκόμη οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν εἰμὴ τὸ ὑποκάμισον τὸ ὅποιον φοροῦν. Λοιπὸν Ὁ Ἀγγλικὸς ἔχει κατὰ μέσον ὄρον 5,920 μάρκα, ὁ Γάλλος 5,200, ὁ Ολλανδὸς 3,680, ὁ Βέλγος καὶ ὁ Γερμανὸς 2,120, ὁ Αὐστριακὸς καὶ ὁ Ἰταλὸς 2,000 καὶ ὁ Ρώσος 1,200.

Ὁ μέσος ὄρος τῆς κατ' ἄτομον περιουσίας ἐκ τοῦ κυκλοφοροῦντος κεφαλαίου εἶναι ὁ ἑξῆς κατ' ἔθνος. Ἐν Ἀγγλίᾳ 2,120 μάρκων, ἐν Γαλλίᾳ 1,360, ἐν Ολλανδίᾳ 1,000 ἐν Βελγίῳ 856, ἐν Γερμανίᾳ 480, ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ 190 καὶ ἐν Ρωσίᾳ 108.

Αἱ ἀξίαι βαίνουν ὀλοκλήρως εἰς αὐξησιν. Ἀλλ' αὐξάνει καὶ τὸ δημόσιον εὐρωπαϊκὸν χρέος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς εἰρήνης καὶ χωριστὰ διὰ τὰς πολεμικὰς παρασκευάς. Τὸ χρέος τοῦτο ἐν Εὐρώπῃ ὑπερβαίνει τὰ 150 δισεκατ.

Καὶ ὁ στατιστογράφος μελετῶν τοὺς ἀριθμούς τούτους συνάγει τὰ ἑξῆς συμπεράσματά:

- 1). Οὐδέποτε ἔφθασαν εἰς τόσον ὕψος αἱ ἀξίαι.
- 2). Οὐδέποτε ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου ὑπῆρξε μεγαλύτερα.
- 3). Οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἦσαν εἰς χρῆσιν τόσαι σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ.
- 4). Οὐδέποτε αἱ διεθνεῖς ἐμπορικαὶ, χρηματιστικαὶ, βιομηχανικαὶ σχέσεις ὑπῆρξαν μεγαλύτεραι.
- 5). Οὐδέποτε τὰ δημόσια χρέη, οἱ προϋπολογισμοί, αἱ στρατιωτικαὶ δαπάναι, αἱ φορολογίαι ὑπῆρξαν τόσον μεγάλαι.
- 6). Οὐδέποτε ὁ φορολογούμενος ἐβάστασε περισσότερα βάρη.

Ο στατικογράφος ἔκρινεν πρὸ ὀφθαλμῶν τοὺς ἀριθμοὺς τούτους τονίζει ὕμνον πρὸς τὴν εἰρήνην.

«Εἶχαι ἡ εἰρήνη —λέγει— ἤτις γονιμοποιεῖ τὴν ἐργασίαν, ἐμπυχθόνει τὴν πρωτοβυλίαν, ἀναπτύσσει τὸ ἐμπόριον, αὐξάνει τὰς προσόδους καὶ καθιστᾷ καρποφόρον τὴν δημοσίαν καὶ ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν».

ΟΙ ΕΥΖΩΝΟΙ

(Ἀπὸ μιᾶ σειρᾶ πολεμικῶν σονέτων ποῦ γράφεται)

[Ο ποιητὴς Ομ. Μπέκης εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πρὸ χειρογραφοῦ ποιητὰς τῆς Κ)πόλεως. Οἱ «Ρίμες καὶ Ρυθμοὶ» του, ποῦ βγήσανε αὐτὸς εἰς μέγεθος εἶναι ἔργο ποῦ τιμᾷ τῆ φιλολογικῆ παραγωγῆ τῆς Κιπύλλου.]

Τῆς πιδ ρωμυίνας λεβεντιᾶς χαροκαμένη γένηνα,
σᾶς χαιρετῶ! Τὸ διάβα σας μοῦ ξεγελάει τὸ τοῦ,
κι' ἀπ' τὰ κορμιά σας μοῦρχεται τὰ μαρμαροχυμῆνα
κυματιστὸ κι' ὀλόδροσο τ' ἀγέρι τοῦ βουνου.

Μέσα σας ἔσμιξε ἡ φωτιά τοῦ Ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ
σὰν κάτι ἀπ' τὴν παράτολη τοῦ Σπαρτιάτη φρένα,
σὰν κάτι ἀπ' τὴ θρησκόληπτη ψυχὴ Βυζαντινοῦ
καὶ κάτι ἀπ' τὴν ἀστείρευτη πνοὴ τοῦ Εἰκοσιένα.

Θέτε φλογέρας λίγωμα; θέτε γοργὸ παιᾶνα;
Θέτε γιὰ σᾶς μοναστηριοῦ καλογριά καμπάνα;
Ὅτι κι' ἂν πάρη ὁ στίχος μου θάναι φτωχό, νεκρό.

Γιατ' ἔχει τὸ τσαρουῦχι σας τῆς φήμης τὸ φτερό,
γιατί σὲ κάθε μιὰ χυτὴ τῆς φουσανέλλας λόξα
λὲς κ' ἕνα φῶς ἀνέσπερο σᾶς ἔχει βάλει ἡ Δόξα!

Πόλη,

ΟΜΗΡΟΣ ΜΠΕΚΕΣ

Ἡ ΕΝ ΛΕΣΒΩ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΥΨΗΛΟΥ

[Τὸ Παρτλλήνιον Ημερολόγιον, ἐκδιδόμενον ἐν Λέσβῳ, θεωρεῖ ἑαυτὸ ἐποχρησμένον τὰ περιλάβῃ εἰς τὸν πρῶτόν του τόμον καὶ Λεσβιακοῦ ἐνδιαφέροντος θέματα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται παρὰ τὰ εἶναι καὶ πανελληνίου.

Ο ΠΡΟΤΟΣΥΝΓΕΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Εἶναι εὐτοχῆς ὅτι μεταξὺ αὐτῶν συγκαταριθμῆ τὴν κατωτέρω ἐμβριθῆ ἱστορικὴν μελέτην περὶ τῆς ἐν Λέσβῳ Ἱερᾶς Μονῆς Ὑψηλοῦ, τοῦ Πρωτοσυγγέλλου κ. Βασιλείου Κορμποπούλου, τοῦ ἐμπνευσμένου καὶ ἐνθουσιωδιστάτου τούτου κληρικοῦ οὐτινος ἡ ἐθνικὴ δοῦσις καὶ πρὸ καὶ κατὰ καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν μας γνωστὴ τευχάνει τοῖς ἀσίοι.]

Επὶ τῆς ὑψηλοτέρης κορυφῆς τοῦ Λεσβιακοῦ ὄρους Ορδύμανου ἡ εὐσέβεια τῶν Πατέρων μας ἔθεμελίωσεν πρὸ αἰώνων σεμνὸν ἐνδιαίτημα ἀθορύβου καὶ ἀπερισπίστου ἐθιλοουσίας πνευματικῆς ἐνισχυτικῆς καὶ ψυχικῆς ἀφοσιώσεως εἰς θεῖα καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθὰ. Εἶνε ἡ πρώτη ἐπὶ τῆς νήσου Λέσβου ἰδρυθεῖσα καὶ μέχρι σήμερον σωζομένη Ἱερὰ Μονὴ «Ὑψηλοῦ».

Ἱστορικῶς δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένα τὰ τῆς ἰδρύ-

σεως τῆς ἐν λόγῳ Ιερᾶς Μονῆς. Ἐκ παραδόσεως μόνον εἶναι γνωστόν, ὅτι πρῶτος ἰδρυτὴς αὐτῆς ὑπέθεξεν ὁ ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολυθρηνητοῦ ἐκείνου ἀγῶνος τῆς μεσαιωνικῆς μεταρρυθμίσεως (Εἰκονομαχίας) εἰς Σύγγριον Ἰξοριθεῖς Οἰσιος Ομολογητῆς «Θεοφάνης τῆς Συγγριανῆς»· καὶ ὅτι ἡ ἰδρυσις αὐτῆς συμπύπτει περὶ τὰ μέσα τοῦ 8ου μ. Χ. αἰῶνος.

Πρῶτον ὄνομα τῆς Μονῆς ταύτης φέρεται : «Μονὴ τοῦ Κόρακος». Λείψανον τῆς προσωνυμίας ταύτης σώζεται ἔτι καὶ νῦν τὸ βήματὰ τινα κατωτέρω αὐτῆς κείμενον φρέαρ, τὸ καλούμενον σήμερον «βρύσι τοῦ Κοράκου».

Μετὰ ταῦτα διὰ λόγους ἀγνώστους μετέβαλεν ὄνομα, κληθεῖσα «Μονὴ τοῦ Ζήσαυρος» ἢ τοῦ «Ζήσαυρο». Τοῦτο μαρτυροῦσι διασωθεῖσαι παλαιαὶ σφραγίδες τῆς Μονῆς χρονολογούμεναι ἀπὸ τοῦ 1617.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἤρξατο ἀναφαινομένη ἡ ἐπωνυμία : «Μονὴ Ὑψηλοῦ», ἣτις ἐπικρατήσασα διετερηθῆθη μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Παντοῦς ὀνομασίθη οὕτως ἡ Μονὴ ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ εἶναι ἐκτισμένη, ἀποτελοῦσα μίαν τῶν ὑψηλοτέρων ἐπὶ τῆς Λέσβου κατοικουμένων θέσεων.

Ἐπὶ πλακὸς ἐντετειχισμένης ἀνωθεν τῆς πύλης τοῦ ἐν μέσῳ τῆς Ι. Μονῆς ἀνεγειρομένου ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὑπάρχει ἐπιγραφή καταλήγουσα οὕτω : «τὰ παλαιὸν ἔτος τοῦ θείου τοῦ ναοῦ εἶναι ΔΡΑ., ἧτοι 1101.

Ἡ ἐπιγραφή αὕτη μαρτυρεῖ μὲν τὴν ἀρχαιότητα τοῦ ἱεροῦ τούτου Ναοῦ, ἀλλ' οὐδὲν λέγει καὶ περὶ τοῦ «παλίου ἔτους» τῆς Μονῆς. Καὶ διὰ τοῦτο, ἀν ὑποθεθῆ ὅτι «ὁ θεῖος οὗτος Ναός» ἀνηγέρθη ταῦτο χρόνως μετὰ τῆς Μονῆς τῷ 1101, ἐλέγχεται ψευδῆς

ἡ παράδοσις περὶ ἰδρύσεως αὐτῆς κατὰ τὰ μέσα τοῦ 8ου μ. Χ. αἰῶνος. Ἀν ὅμως εἶναι ἀληθῆς ἡ παράδοσις ἐκείνη, θὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ ὁ Ναός ἠγέρθη, βραδύτερον ἢ οἰκοδομηθεῖς τῷ αὐτῷ ἔτει μετὰ τῆς Μονῆς ἀνεκαινίσθη μετὰ ταῦτα τῷ 1101 καὶ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνεγράφη ἐπὶ τῆς εἰρημένης πλακὸς κατὰ τὴν γενομένην τελευταίαν ἀνακαινίσιν τοῦ Ναοῦ τούτου.

Ὀλίγον κατωτέρω τῆς Μονῆς ἐπὶ χαμηλοτέρας κορυφῆς τοῦ Ὀρδύμνου εἰρίσκεται τὸ Νεκροταφεῖον αὐτῆς μετὰ κρημνοῦ Ναϊσκού ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ. Τὸ Ναϊδριον τοῦτο εἶναι κεκαλυμμένον ἔσωθεν φιλοκάλως ὑπὸ τοιχογραφιῶν. Ὑπερθεῖν δὲ τῆς θύρας ἔσωθεν ὑπάρχει πλάξ ἐντετειχισμένη μετὰ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν :

Ἡ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΖΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΤΟΥΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΩΝ ἉΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ
ΕΤΕΛΗΘΗΝ ΕΝ ΕΤΟΙ ΑΠΟ ΧΥ' ΜΟΝΑΣ ΤΩΝ ΕΞΑΚΙΣΚΙΛΙΩΝ ΕΝΑΙΝΗΚΟΝΤΑ
ΤΑΙΣΑΓΟΝ ΤΩΝ ΔΕΚΑΔΩΝ ΕΞΑΔΑ ΤΕ ΑΠΟ ΑΔΑΜ ΕΝ ΜΟΙΝΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΟΙΟΥ
Κ' ΔΙΑ ΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΣΙΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑ-
ΤΡΟΣ ΚΟΥ ΚΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΑΙ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΤΩΝ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΩΝ ΔΙΑΚΕΙΡΟΣ ΚΑ-
ΜΟΥ ΕΙΛΑΧΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΑΜΑΡΤΟΛΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΕΚ ΝΗΣΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ
ΕΥΚΕΘΕ ΕΙΠΕΡ ΕΜΟΥ..

Μετὰ τὴν διὰ συνθήκης ὑποταγὴν τῆς Λέσβου εἰς τοὺς Τούρκους ἔδοκίμασε καὶ ἡ Μονὴ τὰ δεινὰ τῆς τουρκικῆς καταδυναστεύσεως. Οὐδεμία τῶν ἐπὶ τῆς Λέσβου Μονῶν, οὔτε πόλειον οὔτε κωμοπόλεων, οὔτε κωμῶν ἔδοκιμάσθη τόσον ἐν τοῖς χρόνοις τῆς δουλείας, ὅσον ἡ Ἱερὰ αὕτη μονή. Πρὸ τῆς ὑποδουλώσεως πᾶσαι αἱ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὀρδύμνου μέχρι θαλάσσης ἀπέραντοι ἐκτάσεις γῆς ἦσαν κτήμα τῆς Μονῆς. Τὸ ἡμῖν καὶ πλεον τοῦ Συγγρίου ἀνήκεν αὐτῇ Κεντρικὸς Νυός τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὑψίστατο ἄλλοτε ἐν Συγγίῳ ἔξοχτημα τῆς Μονῆς, διατηροῦσης ἐκεῖ πολυπληθῆ Μετόχια. Πᾶσαι αἱ περὶ τὸ Σύγγριον γαῖαι, ἀμπέλοι, κήποι, ἀγροί, βοσκαί, δάση ἦσαν κτήματα τῆς Μονῆς. Σύνπασα ἡ κολοσσαία αὕτη μοναστηριακὴ ἰδιοκτησία διηρπάγη τότε ὑπὸ τῶν ἐξ Α-

νατολής ἐπελθόντων τουρκικῶν σιφῶν. Καταλαβάντες τὸ πρῶτον οἱ τοῦρκοι τὸ Σίγριον ἐληλάτησαν αὐτό. Οἱ φθάσαντες νὰ ἀπομακρυνθῶσιν ἐγκαίρως τοῦ Σιγρίου χριστιανοὶ ἐσώθησαν. Οἱ λοιποὶ ἢ ἐσφίγησαν ἢ ἐξισλαμίσθησαν βία. Πᾶν ἴχνος χριστιανισμοῦ ἐξηφανίσθη τελείως ἐν Σιγρίῳ. Οἱ τοῦρκοι μετέβαλον αὐτὸ εἰς ἀποκλειστικῶς τουρκικὸν χωρίον, ὃ φανατισμὸς τοῦ ὁποίου δὲν ἐπέτρεπέ ποτε νὰ διαμῆνῃ καὶ κατοικῆ ἐκεῖ χριστιανός. Ἀληθῆς φωλεὰ ληστῶν ἀπεισίων ἐπὶ αἰῶνας τὸ Σίγριον ἐλυμαίνεται καὶ ἰτρομοκράτει τὴν τε Μονὴν καὶ τὰς πέριξ χριστιανικὰς Κοινότητας.

Κατὰ τοὺς μαύρους ἐκείνους χρόνους τῆς τουρκοκρατίας ἢ ἄλλοτε εὐημεροῦσα Μονὴ περιήλθεν εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν. Μόλις ἠδυνήθη νὰ περισώσῃ ἀπὸ τῆς τουρκικῆς βουλμίας καὶ αὐθαίρεσίας χέρσα γῆ καὶ ἄγωνα περὶ αὐτὴν τμήματα τῶν ἄλλοτε ἐκτετομένων γαιῶν τῆς. Οὐχ' ἦτιον ἠδυνήθη σὺν τῷ χρόνῳ διὰ τῆς φιλοπονίας τῶν Μοναχῶν τῆς καὶ διὰ τῆς συνέσεως καὶ ἰκανότητος τῶν Ἡγουμενοσυμβουλίων τῆς, διατηρούντων πάντοτε ἀγαθὰς σχέσεις μὴ τοῖς προεξέχοντα Σιγριανοῦς τοῦρκους, νὰ ἀποκαταστήθῃ ἐν τινὶ μέτρῳ εἰς τὴν προτέραν αὐτῆς εὐημερίαν καὶ ἀκμὴν.

Ὁ ἔκραγεις ἀγὼν τοῦ Εἰκοσιένα παρέσχεν αὐτῆς τοῖς τοῦρκοις τοῦ Σιγρίου ἀφορμὴν καὶ εὐκαιρίαν νὰ διαρπαγῆς καὶ λεηλασίης τῆς Μονῆς. Πᾶσαι αἱ ἀμπέλοι, ἀγροί, κ.λπ., τοὺς ὁποίους ἐφύτευσε μετὰ τὴν ὑποδοίλωσιν ἢ καλογηρικὴ φιλοζωνία καὶ ἐργατικότης, ἐγχερσώσασα τὰς ἐκ προτέρων διαρπαγῶν ἐναπολειφθείσας τῇ Μονῇ χέρσους ἐκτάσεις τῆς γῆς, διαπάγησιν ὑπὸ τῶν Τοῦρκων. Οἱ φρουροῦντες γὰρ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐν Σιγρίῳ τουρκοναῦται ἀνελθόντες εἰς τὴν Μονὴν πάνοπλοι συνέλαβον ἅπαντας τοὺς Μοναχοὺς, τοὺς δυναμένους νὰ βασιλεύωσιν ἐπὶ τῶν ὤμων ὑδρίας καὶ ὠδήγησαν αὐτοὺς μετὰ σμήνηους μο-

ναστηριακῶν βοῶν καὶ προβάτων εἰς Σίγριον ἵνα ὑδροφορῶσι καὶ τρέφωσι τὴν ἐκεῖ τουρκικὴν φρουράν. Τοὺς ἐναπομείναντας ὄλγους γέροντας Μοναχοὺς καὶ Ἱερομονάχους ἐν τῇ Μονῇ ἠγγάρισαν νὰ σφάζωσι καθ' ἐκάστην πέντε κρόβια καὶ μαγειρεύωσιν ἐν τῶς λαβήτων πιλάφι ἵνα ἔρχωνται ἐκ περιτροπῆς εἰς τὴν Μονὴν καὶ τρώγωσι «μπερεκετλή κείς πιλάφ» «εὐλογημένο καλογηρικὸ πιλάφι!» Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὴν πιλαφοφαγίαν ἐκαίνην οἱ τουρκοναῦται ἐξετρέποντο εἰς ἀκατανόμαστα ὄργια, ἠναγκάσθησαν οἱ Μοναχοὶ νὰ δραστεύωσιν ἐκ τῆς Μονῆς καὶ νὰ κρυφθῶσιν εἰς τὰς ὄπας καὶ τὰ σπήλαια τοῦ Οὐρδύμου, ὁπόθεν νύκτωρ ἐξερχόμενοι ἐπροφητεύοντο ἄρτον καὶ ὕδωρ ἐκ τῶν πέριξ χριστιανικῶν χωρίων. Ἀναιβοκαταίβαινόντες τότε οἱ Τοῦρκοι ἐκ Σιγρίου εἰς τὴν Μονὴν καὶ τὰν ἀπαλιν συναπεκόμεζον καὶ πᾶν ὅ,τι ἠδύναντο νὰ συμπαρολάβωσιν ἐκ τῆς Μονῆς, ἧς ἡ λεηλασία διήρκεσεν ἐπὶ δέκα ἡμέρας, μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων οὐδὲν ἀπέμεινεν ἐν τῇ Μονῇ ἐκ τῶν ἀναριθμῆτων τιμαλφῶν σκευῶν αὐτῆς, ἐπίπλων, ὑποζυγίων, βοῶν καὶ προβάτων.

Ἡ τε Μονὴ καὶ ὁ Ναὸς αὐτῆς ἠρημώθησαν καὶ ἀπενυμνώθησαν τελείως. Τὰ πάντα ἐληστεύθησαν. Ἐσώθη μόνον τὸ Σκευοφυλάκιον τῆς Μονῆς, ὁπερ φυλαττόμενον ἐπιμελῶς ὑπὸ τῶν Μοναχῶν ἐν ἰδιαιτέρᾳ κούπῃ δὲν κατώρθωσιν νὰ ἀνακαλύψουν τότε οἱ Τοῦρκοι. Ἀφοῦ δὲ ἐξηνιλήθησαν τὰ πάντα ἐν τῇ Μονῇ καὶ οὐδὲν ἐν αὐτῇ ἐναπελείφθη δυνάμενον νὰ διαγείρη τὰ ληστρικά τῶν τοῦρκων ἐνστικτὰ ἐγκατελείφθη αὕτη ἔπ' αὐτῶν καὶ μετὰ πάροδον ἡμερῶν ἐπανήλθον οἱ Μοναχοὶ εἰς τὰ κελλῖα τῶν δοξάζοντες τὸν Θεὸν ὅτι ἔσωσεν ἑαυτοὺς καὶ τὸ Σκευοφυλάκιον τῆς Μονῆς.

Ἐν ἔτει 1850 ἐγένετο ἡ τελευταία κατὰ τῆς Μονῆς ληστρικὴ ἐπιδρομὴ τοῦρκων ὡς ἔζης: Τοῦρκος ληστολειρατῆς ἐκ Σιγρίου, ἀκούων ἰσως παλαιότερους

του, διηγούμενους τὰ τῆς διασπαγῆς τοῦ Εἰκοσάτου, καθ' ἣν οἶδεις ἐν Σινρίφ ἀπέμεινε τοῦρκος μὴ ἐμπλησθεὶς τῶν ληστευθέντων ἀγαθῶν τῆς Μονῆς, ἠσθάνθη ἐξεγαιρομένας τὰς ληστὰς δυνάμεις του. Κυριώσας λοιπὸν συμμορίαν ἐπιταμελῆ ἐξ ὁμοφύλων του, οὗς ἐκόμισεν ἐξ Αἰδινίου, ἀνήλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Μονὴν ἐν ἡμέρᾳ καθ' ἣν ὁ Ἡγούμενος καὶ λοιποὶ Μοναχοὶ ἦσαν μικροὶ τῆς Μονῆς ἕνεκα τοῦ συμπεσόντος τότε τραυγητοῦ. Κατ' ἀρχὰς προσεκοιμήθησαν οὗτοι ἡλθον ὡς ἐπισκέπτεται εἰς τὴν Μονὴν, δὲ καὶ προσηνέθη αὐτοῖς ὁ συνήθης καφές. Αἱ ἐλίχουσαι ἀργυραὶ θῆκαι (ζάρφια) τῶν φιαλίδων (φλιτοινίων) ἐιάχυναν τὴν ἐκδήλωσιν τῶν ληστευτικῶν προθέσεων τῶν ἐπισκεπτῶν. Μόλις ἐφρόφησαν τὸν καφὲ τὰς μὲν φιαλίδας ἀπέρριψαν, τὰς δὲ θῆκας αὐτῶν ἐβύβησαν εἰς τὰς πλατεῖας ζώνας των. Μετὰ τούτοις κλείσαντες τὰς δύο θύρας τῆς Μονῆς ἔθεσαν ἀνα ἕνα φρουρὸν εἰς ἐκάστην αὐτῶν ἵνα μηδὲς ἐξελθὼν πληροφορήσῃ τοὺς ἄλλους Μοναχοὺς καὶ σπεύσιντες οὗτοι ματαιώσωσι τὰ σχεδιά των. Τοὺς ἐν τῇ Μονῇ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εὐρυσκομένους ὀλίγους γέροντας Μοναχοὺς συλλαβόντες οἱ λησταὶ ἔδεσαν καὶ καταβίασαντες ἐνέκλεισαν εἰς τὰ ὑλόγια αὐτῆς, ἐκτὸς τοῦ γερο Σκευοφύλακος, τὸν ὁποῖον κατ' ἀρχὰς μὲν περιποιοῦντο καὶ προσεπάθουν διὰ παντοίων φιλοφρονήσεων καὶ πολλῶν δελεαστικῶν ὑποσχέσεων νὰ πείσωσιν ἵνα τοῖς ὑποδείξῃ τὴν κρύπτην, ἐν ἣ ἐκρύβετο τὸ Σκευοφυλάκιον τῆς Μονῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ εὐσεβὴς γέρον ἀνιέτασε παντελῆ ἀγνοίαν ὑπάρξεως Σκευοφυλάκιου, οἱ κακοῦργοι μετέβαλον τακτικὴν καὶ ἤρξαντο ἐφαρμόζοντες μέσα ἐκβιαστικά, τίλλοντες τὴν ποσσὶν γενεάδα καὶ τὴν κόμην τῆς λευκότερας κεφαλῆς του. Ἐπειδὴ καὶ διὰ τούτων οὐδὲν κατώθισαν νὰ ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ γέροντος, ἐφθίσαν εἰς τὰ ἔσχατα ἀπειλοῦντες νὰ ἀποκεφαλίσουν τὸν Σκευοφύλακα. Τὸ φάσανον ἠγέρθη ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του

ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΤΕΛΕΥΤΙΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΛΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ἔτοιμον νὰ κατενεχθῆ εἰς ἓν νεῦμα τοῦ ἀρχιεπιστοῦ. Ἀλλ' ὁ ἴσως Μοναχὸς ἐπέμενε ἀρνούμενος, προμῆσας νὰ σφαγῆ μᾶλλον ἢ νὰ σφαγιασῆ τὸν θησαυρὸν τῆς Μονῆς του. Ἡ ἀπειλὴ τῶν ληστῶν δὲν ἐξετέλεσθη. Ἡ κεφαλὴ τοῦ Γερο-Σκευοφυλάκου ἐσώθη, κακῶς ἔχουσα. Ἀλλὰ τὸ Σκευοφυλάκιον δὲν ἐσώθη. Τυχαίως ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τῶν ληστῶν ὡς ἑξῆς: Ἐπὶ τῇ ἀνειδότητι ἀρνήσει τοῦ Σκευοφυλάκου καὶ τῇ ἐντεῖθεν ἀποτυχίᾳ τοῦ κυριωτάτου σκοποῦ τῆς ληστρικῆς ἐπιδρομῆς τῶν ἐκμανέντες αἱ λησταὶ εἰσώρμησαν πρῶτον εἰς τὸν ναὸν τῆς Μονῆς, δῆρπασαν ἅπαντα τὰ ἐν αὐτῷ ἀργυρᾷ σκεύη, εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐντὸς αὐτοῦ ἐρμῆριον, τὸ περιέχον ἱερὰ ἄμφια τοῦ ναοῦ. Ἐκκενώσαντες ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ τὸ ἐρμῆριον τοῦτο οἱ λησταὶ παρετήρησαν ὅτι τὸ μέγεθός του ἦτο ὅλως δυσανάλογον πρὸς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν στενότητα τοῦ χώρου τοῦ Ἁγίου Βήματος. Τοῦτο ἐκίνησε τὴν περιέργειαν αὐτῶν καὶ ἤγαγε τὰς ὑπονοίας των· διὰ τοῦτο ἐζήτησαν ἀξίτην ἵνα θραύσωσι τὸ ἐρμῆριον. Ἡ πρώτη ἀποσπασθεῖσα ἔσωθεν τοῦ ἐρμῆριου σανὶς ἀνεκάλυψε εἰς τὰ ὄμματα τῶν ληστῶν ὅλως ἀπροσδοκῆτως τὸ Σκευοφυλάκιον. Κραυγὰς ἀγρίας χαρᾶς ἔρρηξαν οἱ λησταὶ ἐπὶ τῇ ἀπροόπτῳ ἀκαλίψει τοῦ θησαυροῦ ἐκείνου· ἐντὸς λεπτῶν ληλατηθὲν τελείως ἠρημώθη τὸ Σκευοφυλάκιον τῆς Μονῆς ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῷ πολυτιμοτάτων ἀρχαίων σκευῶν, Βυζαντινῶν εἰσαγγελίων, ἀμφίων χρυσοκεντήτων βαρυτίμων, ἱερῶν λεψάνων καὶ ἄλλων ἀνεκείμένων ἀρχαίας τέχνης. Μετὰ τὴν ληλασίαν τοῦ Σκευοφυλάκιου οἱ λησταὶ περιῆλθον καὶ τὰ κελιά ἐνὸς ἐκάστου τῶν Μοναχῶν καὶ ἀνεκόμεσαν καὶ ἐκείθεν ὅτι ἐντὸς κιβωτίων εὗρον εἰς χρῆμα ἢ εἰς χρήσιμα ἀνεκείμενα. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ λησμονηθεὶς Σκευοφυλάξ, ἀπαλλαγείς τῶν χειρῶν τῶν κακούργων κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ ἐκ τῆς Μονῆς, οἱ λησταὶ

φοβηθέντες μὴ εἰδοποιήσῃ οὗτος τοὺς ἄλλους Μοναχοὺς καὶ τὰ ἔγγυς χωρία καὶ ἐπέλθωσι πάντες ἐναντίον των ἀπῆλθον ἐν σπουδῇ τῆς Μονῆς, μὴ φθάσαντες νὰ πραγματοποιήσωσι καὶ ἦν εἶχον πρόθεσιν τυρπολήσεως αὐτῆς.

Ὅταν τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπανέκαμψεν ὁ Ἡγούμενος εἰς τὴν Μονὴν καὶ ἐπληροφορήθη ἐκ-

πληκτὸς τὰ λυπηρὰ συμβίβντα, φορέσας φέσιον τουρκοικὸν ἔσπευσε παραχρῆμα πρὸς τὸν στρατιωτικὸν καὶ πολιτικὸν διοικητὴν Σιγρίου τοῦ ἁγίου Γιούζμπασην ἵνα καταγγείλῃ τὴν λήστευσιν τῆς Μονῆς καὶ ζητήσῃ τὴν καταδίωξιν καὶ σύλληψιν τῶν ληστοπειρατῶν, οἵτινες πρὸ μικροῦ ἐπιβιβασθέντες τοῦ πλοιαρίου των δὲν ἀπεῖχον πολὺ τοῦ λιμένος τοῦ Σιγρίου. Ἡ ἀνάντησις τοῦ Γιούζμπαση ἦτο ἡ ἑξῆς: «μὲν καλεῖ με κλέριμ Μοναστηρὶ με κλεμὲμ» (ἐγὼ τὸ φρούρι-

Ο ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΥΨΗΛΟΥ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΚΕΡΑΦΕΙΜ

ον φυλάττω· δὲν φρουρῶ τὴν Μονὴν). Εὐνόητον, ὅτι οἱ μὲν λησταὶ ἀνενόητοι ὄχοντο ἀπιόντες, ὁ δὲ Ἁγίος Ἡγούμενος ἐπανῆλθεν ἀπρακτὸς εἰς τὴν Μονὴν του.

Ἐτη τινα μετὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐπιδρομὴν τῶν Τούρκων ληστοπειρατῶν ἀνεκαλύφθη ἐν τινὶ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἐπαρχίας Ἡλιουπόλεως Ἁγίου Ποτήριον, φέρον τὸ ὄνομα τῆς Μονῆς ἐντεῦθεν εἰκάζεται ὅτι τὰ λη-

στευθέντα κειμήλια τῆς Μονῆς ἐπωλήθησαν εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Σμύρνης.

Ἐν τῇ ἐνοριακῇ ταύτῃ Μονῇ, ὑπαγομένη ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης δὲν ἰσώθησαν ἀτυχῶς μνημεῖα ἱστορικά, ἰφ' ὧν νὰ στηρίξῃ τις ἀσφαλῆ κρίσιν καὶ γνώμην περὶ τῆς ἐν γένει διάρσεως τῆς Μονῆς κατὰ τοὺς μέσους καὶ τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν χρόνους. Ἐχομεν ὁμῶς τὸ ἀσσημεῖωτον γεγονός τῆς διασώσεως καὶ περιφρουρήσεως ἀπὸ τῆς ἀπλήστου ἀνθαιρεσίας τῶν τυράντων σημαντικωτάτης κτηματικῆς καὶ ἄλλης τῆς Μονῆς περιουσίας, ἀξιοθείσεως κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους διὰ τῆς φιλοργίας καὶ δραστηριότητος τῶν Μοναχῶν. Καὶ τοῦτο εἶναι τίτλος τιμῆς ἀξιάγαστος διὰ τοὺς Μοναχοὺς τούτους. Ἄν οὗτοι λιποψυχοῦντες ἐπὶ τῶν συχνῶν πιέσεων, διαρπαγῶν, λεηλασιῶν, ληστρικῶν ἐπιδρομῶν, ἀγγαρειῶν, βασάνων, ἀνθαιρεσῶν καὶ ἄλλων καταδυναστεύσεων τῶν Τούρκων τοῦ Σιγρίου, ἐγκατελίμπανον τὴν Μονὴν καὶ κατέφευγον πρὸς ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς τῶν εἰς τὰς πέριξ χριστιανικὰς κώμας, θὰ περιήρχοντο τὰ πάντα εἰς χεῖρας τουρκικὰς καὶ θὰ ἔξετουρκίζοντο ὅπως ἔξετουρκίσθη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον καὶ τὸ ἄλλοτε ἐξάρτημα τῆς Μονῆς Σιγρίου, ὅποτε ἢ σήμερον ἐν σχετικῇ ἀκμῇ διατελοῦσα Μονὴ θὰ ἦτο «τεκὲς» τις ἢ «μεδρὶσὲς» τῶν Σιγριανῶν Τούρκων.

Οἱ Μοναχοὶ τοῦ «Υψηλοῦ» κατὰ τοὺς ζοφεροὺς ἐκείνους χρόνους τῆς βαρβαροκρατίας ἐγκαρτηρήσαντες ἡρωικῶς εἰς τὰς θέσεις τῶν, ἐπιδείξαντες ἐν τῇ προασπίσει τῆς Ἱερᾶς κορυφῆς τοῦ Ορδύμνου ἀντιβλητον ἠθικὴν ἀντοχὴν καὶ ἐθελοθυσίαν, ἀντιμετώπισαντες μετὰ σθένους ψυχικοῦ ὀδαμίστου καὶ τὴν ἀγριωτέραν ἐκδήλωσιν τῆς Τουρκικῆς βαρβαρότητος, εἶναι ἀξιοὶ πολλοῦ σιβασμοῦ, τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης

ἰθικῆς, διότι διὰ πολλῶν καὶ μακρῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν διατηρήσαντες τὴν Ἱερὰν παρακαταθήκην, ἦν ἄβυσσος ἀλλὰ τῶν πατέρων αὐτῶν ἠξιώθησαν νὰ καταθέσωσιν αὐτὴν ἀλώβητον ὑπὸ τὴν ἀγίαν σκέπην τῆς Κενοταύκου. Εἶναι δὲ ὄντως ὑπερήφανοι καὶ εὐτυχεῖς σήμερον οἱ Πατέρες τῆς Μονῆς, διότι αὐτοῖς ἔλαχεν ὁ ἔξαιρετικὸς κληρὸς νὰ καθιγιάσωσι τὴν Ἱερὰν τῶν Μετένοϊαν μὲ τὴν πύναγον Σημαίαν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ νὰ εἰπωσι μετ' ἐγκαυχήσεως τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ Γέντι: Λάβετε τὴν παρακαταθήκην ταύτην, ἦν διὰ μόχθων πολλῶν καὶ πόνων μεγάλων ἐφυλάξαμεν μέχρι τῆς κλητῆς καὶ ἀγίας ἡμέρας τῆς Λεσβιακῆς Αναστάσεως καὶ Απολυτροφώσεως, ἧτις λέγεται **87 Νοεμβρίου 1912.**

Ἐν Μυτιλήνῃ 15 Δεκεμβρίου 1913.

† Πρωτοσύγκελλος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΕΡΩΣ

Θάθελα κι' ἐγὼ μητέρα,
τὸ δοξάμι λίγο μόνο
σ' ἕναν ἄλλο νὰ τὸ δώσω
τὶ παθαίνουν γιὰ νὰ νοιώσω,
δσοὺς στὴν καρδιὰ πληγῶνω,
— εἰπ' ὁ ἔρωσ μιὰν ἡμέρα.

Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ
ἂν σοῦ πληγωθῇ ἡ καρδιά,
ποτὲ πιά δὲν θὰ τολμήσης
σὰν καὶ πρῶτα νὰ σκορπίσης
μέσ' τὰ στήθη τῆ φωτιά.
— ἀποκρίθηκεν ἐκείνη.

ΑΣΤΙΜ

Ο Κ. Α. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

1914

Κυλᾶ μονότονον, με ρυθμικὴν ἀκριβείαν τὸ ἐν ἔτος διὰ νὰ ἔλθῃ τὸ ἄλλο.

Ὅπως οἱ κτύποι τοῦ ἔκκρεμοῦς.

Καὶ θὰ ἔλθῃ τὸ νέον ἔτος με τοὺς αὐτοὺς πόθους.

καὶ αὐτὸς προσδοκίας, με τὰς αὐτὰς ἀπογοητεύσεις, ὅπως εἶχεν ἔλθῃ καὶ τὸ θνήσκον.

Ὁ ἄνθρωπος ἐλπίζει καὶ πιστεύει. Οἱ δύο πόλοι περὶ οὓς στρέφεται ἡ ζωὴ του. Ἐλπίς καὶ πίστις.

Συρῖζει τὸ θνήσκον ἔτος, χειροκροτεῖ τὸ νέον. Πλαροτραγωδία, ἡ ὁποία, φεῦ! θὰ ἐπαναληφθῇ ἀσφαλῶς μετὰ 365 ἡμέρας.

Εἰς τὴν ἐπέλασιν τοῦ Χρόνου, ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ ἀξιοθρήνητον θῦμα. Μάτην ἢ καρδία τὸν ὠθεῖ πρὸς μίαν θειοτέραν ἀντίληψιν. Ἡ βία τοῦ χρόνου, ἥτις ἐξασθενεῖ τὴν νεότητα, νεκρώνει τὴν καρδίαν, προσθέτει ριτίδας, εἶναι ἀνωτέρα τῆς σκέψεως. Τὸ πνεῦμα εἶναι ὑποχείριον τῆς σαρκός. Τὸ ἔτος εἶναι ὁ πλεον ἕπουλος ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Τι περιμένει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ Νέον Ἔτος; Περισσότερα σύννεφα εἰς τὴν διάνοιαν, περισσότερους πότους εἰς τὴν καρδίαν, περισσότερα μικρόβια εἰς τοὺς πνεύμονας. Μία βαθμὶς πρὸς τὸ βάθος τῆς γῆς ὅπου ἴσασι θὰ μείνωμεν, μέχρις οὐ ἀφομοιωθῶμεν πρὸς τὸ χῶμα. Καὶ ἐνῶ κατεργιόμεθα, ψάλλομεν νικητήρια εἰς τὸν Χρόνον, λησμονοῦντες τὴν κατοφέρειαν πρὸς ἡν μοιραίως φερόμεθα.

Παιδίον αἰωνίως ὁ ἄνθρωπος. Φέρει τὸ σωσίβιον τῆς ἀτακτίας, με τὸ ὅποιον παλαίει εἰς τὸ πέλαγος τῆς ζωῆς κατὰ τῶν κυμάτων τῆς εἰμαρμένης.

Ἡ ματαιότης εἶναι ἐν μορμολύκειον καὶ ἡ ἀνθρωπότης ἐναγκαλιέται τὸ Απειρον, ἐκ τῆς καταστροφῆς ἀντιλοῦσα τὴν ζωὴν.

Κέρας Αμαλθείας, τὸ Νέον Ἔτος, σκοραῖζα αἰεὶ ὀ
 λας τὰς κεφαλὰς ἀνθή. Ἀπὸ τοῦ κρινοῦ τῆς Παν
 δώρας — τῆς Εὐας τοῦ Ὀλυμπίου Παραδείσου — ἐ
 ώρμησαν τὰ δεινά, ἀλλ' ἴμινε στίβων εἰς τὰ βῆθη
 του ἀδάμας, ἡ Ἐλπίς...

Ἀθῆναι,

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίσημον τουρκικὴν κυβερνητικὴν
 ἀπογραφὴν :

	Χριστιανοί	Τούρκοι	Σύνολο
Θάσος	14940	98	15038
Σαμοθράκη	3700		
Ιμβρος	8007		
Λήμνος	20434		
Τένεδος	4200	1300	
Μυτιλήνη	125753	14476	140229
Μοσχονήσια	2234		
Χίος	71724	1950	73674
Ψαρά	565		
Σάμος	50277	300	50577
Ικαρία	14760		
Πάτμος	3700		
Λέρος	6924		
Κάλυμνος	19855		
Κῶς	12550	2920	15470
Νίσυρος	6599		
Ἀστυπάλαια	1900		
Σύμη	18639		
Τήλος	1850		
Χάλκη	3740		
Ρόδος	37777	5854	43631
Κάρπαθος	9527		
Κίσσος	6700		
Καστελλόριζον	12000	40	12040
Τὸ ὅλον	458355	26938	485293

ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΝΗΣΑΚΙΑ

Ἁγιασμένα νερά, τοῦ Ἀρχιπέλαγος κύματα,
 Ζαφειρένια, γλαυκά, διαμαντένια, λευκά,
 Ὡσάν κύκνων παρόμοια καὶ γλάρων σκιρτήματα,
 Ὡ παιδιὰ τοῦ Βορηᾶ, τῆς Νοτιᾶς γκαρδιακά,
 Ποῦ σιὰ στήθη γιὰ σᾶς ἔρωτα ἀσβεστο νοιώθω,
 Μυστικά θὰ σᾶς πῶ τὸ βαθύ μου τὸν πόθο.

Ἁγιασμένα νερά, σὺν πουλιὰ γοργοπτέρωτα,
 Ποῦ πετάτε ἐλαφρὰ μὲ τοῦ ἀφροῦ φορσεῖα,
 Γιὰ νὰ πᾶτε σιτοῦ Αἰγαίου μας τὰ σκόρπια Ἰησιᾶ
 Τὰ μικρά, τὰ τρινά, λυτρωμένα, ἀλευπτιέρωτα,
 Σεῖς τῆ μύχιαν ἀκοῦσι, παννύχιαν εὐχή μου :
 Σιὰ φτερά σας μάγάπη κρυφή
 Τὴν τρελλή σας δεχθῆτε ἀδελφή,
 Τὴν ἀκοίμητη αὐτὴ ταξειδεύτρα ψυχὴ μου !

Λούσετέ την, νερά δροσερὰ καὶ μακάρια,
 Νὰ γενῆ πάλι ἀγνή, σὺν χρυσὸς καθαρῇ.
 Ἐκουράστη σιῆς φλόγες, σιὰ νέφη τὰ Ἰκάρια
 Καὶ πελάγια παλάτια, πλατεῖα λαχταρεῖ.
 Ὄχι πειὰ ἄστρα ! Ὄχι ὄνειρατα πύρινα κι ἄστρινα !
 Σμαραγδένια ποθοῦμε νησιᾶ κι ἀλαβάστρινα.

(Ὡ πατρίδα ἡρωίδα ! Ὡ Νησιᾶ χρυσᾶ Τρία μας !
 Σπέτσες ! Ὑδρα ! Ψαρά ! Τρία δλόφωτα ἀστέρια !
 Ἁγιασμένα κλερά, σεῖς, αἰώνια λατρεία μας !)

Μύρια δόστε στὸ κάθε φιλιὰ γύρω αἰθέρια !
 Μύριες πέστε στὸ κάθε τῆς Μάννας εὐχές !
 Καὶ δροσίστε μούρνια τραγούδια, ἐλευθέρια,
 Χαρωπές, σκυθρωπές καὶ θλιμμένες ψυχές !
 Κάθε κάβο, σπηλιά, κάθε βράχο, ἀμμονδιά,
 Τραγουδάτε, πηδάτε, ὦ τρελλά τῶν ἀνέμων παιδιά !

Ὡ ψυχὴ φλογερὴ κιάγιασμένα ἔσεῖς κύματα,
 Ζαφειρένια, λευκά, διαμαντένια, γλαυκά
 Δόστε μύρια γλυκά Νικητήρια φιλήματα,
 Στὰ Νησάκια μας τᾶλλα, τὰ πειδ γκαρδιακά :

Στὰ Νησάκια ποῦ πλέουν, ποῦ καίουν καὶ καπνί-

ζουν,

Στὰ θεώρατα, ἀνίκητα Κάστρα μας τᾶλλα,
 Σὰν βουνὰ μαγικά, θρυλικά ποῦ ἀρμενίζουν
 Κίλευθέρωσαν τᾶλλα Νησιά, τὰ Μεγάλα !..

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

Ἐργάσιον εἰς τὰς 3 Ιανουαρίον 1913
 δύο ἡμέρας πρὸ τῆς μεγάλης Ναυμαχίας.

Α ΝΕΚΛΟΤΟΝ

Ὁ γλύπτης Πολέκρατος ἀπογοητευμένος ἐκ τῶν ἐπιπέπων
 τῶν ἔργων του παρὰ τῶν διαφόρων ἀνταγωνιστικῶν εἰδημάτων,
 ἀπεγύσισε τὰ ἐκδικηθῆ.

Ἡμέραν τινα οἱ Ἀθηναῖοι ἀνέθεσαν εἰς αὐτὸν τὰ κατασκευ-
 ἀσθ ἀνδραγάλια. Ὁ Πολέκρατος ἔκαμε δύο, ἕξ ὅτε τὸν ἔνα ἐπέ-
 τησεν εἰς τὸ ἐργαστήριον καὶ τὸν ἄλλον ἐκιδιόφθησε ἐπιπέπων
 πρὸς τὰς ἐποδείξεις ὅλων τῶν ἑπιπέπων του.

Ὅταν ἡ ἡμέρα τῆς παραδείσεως ἐγένετο, ἐξήθησαν πρὸ τῶν
 ὀμμάτων τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἀγορῇ καὶ τοὺς δύο ἀνδραγάλια καὶ ἐπέ-
 λισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἐκλέξωσιν. Ὅλοι ἐκηρύχθησαν ἐπὶ τὸ
 πρῶτον.

Ὁ Πολέκρατος εἶπε τότε.

— Πολίται, ἐξελέξατε τὸ ἔργον μου, περιφρονησάτε τὸ
 ἄδικόν σας.

Ο Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ξ. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΛΗ, Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΤΟΝ ΙΒ΄.

[Θεωρούμεθα εὐτυχῆς σφραγαλλήγοντες μεταξὺ τῶν ἐκεί-
κτων συνεργατῶν μας τὸν κ. Γ. Σ. Καρλαπατριώτη, λέ-
σθιον ἐξ Αγ. Παρασκευῆς ἐνα τῶν διαπρεπεσιτέρων συγγράμ-
Ανατολιστῶν, τοῦ ὁποίου ἡ ἐμβροθία ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυ-
πραγμάτων, θαυμάζεται ὑπὸ πάντων καὶ ὁ ὁσπίος τῆς ὀ-
τως τὴν Δέσπον.]

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων ἔχει ἱε-
ράν ὑποχρέωσιν νὰ παρίσταται ἐνώπιον τῆς Εὐρώ-
πης θεματοφύλαξ τῆς καθόλου Χριστιανικῆς Διδασκα-
λίας καὶ τῆς Ορθοδοξίας· εἰδικώτερον.

Ἐχει δὲ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην Κωνσταντῖνος ὁ
Δωδέκατος, διότι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ ἡ Ἑλληνικὴ
Γλῶσσα καὶ ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ὠρίσθησαν ὑπὸ
τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ Σύμπαντος πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἐπι-
τῆς Γῆς ἐμφάνισιν τοῦ Χριστοῦ ὡς προδρόμοι, κή-
ρυκες καὶ ὄργανα τῆς Χριστιανικῆς Διδασκαλίας.

Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι εἰμὴ ὁ Ἑλληνικὸς πο-
λιτισμὸς, λαβὼν τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς σταυ-
ρώσεως τοῦ Σωτῆρος ἐν Γολγοθᾷ.

Αὐτὸς ὁ Πάπας Λέων Π'ος ἔγραφε πρὸς τὰς Θε-
ολογικὰς Σχολὰς, ὅτι ὁ θέλων νὰ ἐμβριθῆν εἰς διὰ
τὰ σημεῖα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ ν' ἀποβῆ
ἀληθῆς θεολόγος ὀφείλει νὰ γείνη πρῶτον ἄριστος Ἑλ-
ληνιστῆς.

Καὶ εἶναι λοιπὸν φυσικὸν καὶ ἀνωθεν ὀρισμένον,
ἵνα ἡ χριστιανικὴ θρησκεία καθόλου καὶ εἰδικώτερον
ἡ Ορθοδοξία μετέχωσι καὶ φυλετισμοῦ ἢ φυλετικῆς
χροιάς ὑπὸ ἑλληνικὴν μόνον ἔννοιαν, ἀφοῦ τὸ Ἑλλη-
νικὸν μόνον Ἔθνος ἐγένετο ὁ θεματοφύλαξ καὶ ἐρη-
νευτῆς τῆς γλώσσης, ἣτις ἐτάχθη ταμίαις τῶν θείων
ἐντολῶν μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος, ὅπως ἡ Αρα-
βικὴ ἐτάχθη διὰ τὸ Μουσουλμανικὸν Θρησκευμα.

Ἐλέχθη ὑπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων τῆς Δύσεως ἀν-
δρῶν λίαν δικαίως, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς πολιτι-
σμὸς εἶναι μὲν ἔργον τῶν Ἑλλήνων ἀλλ'
εἶναι κτῆμα τῆς ἀνθρωπότητος καθὸ συνώ-
νυμος τῷ ἀνθρωπισμῷ. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ἰσχύει
καὶ διὰ τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, ἥτις εἶναι συνώ-
νυμος τῷ Ἑλληνικῷ πολιτισμῷ.

Κατὰ ταῦτα ἡ Κυβέρνησις Κωνσταντίνου τοῦ Δω-
δεκίτου ὡς διαδόχου Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου,
τοῦ ἀνηψώσαντος τὸν Σταυρὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐκ-
τελεῖ πολλῷ φυσικώτερον τὸν προσορισμὸν αὐτῆς ὑ-
πὲρ τῆς ἐνότητος τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, ὅταν ἐφόβως
καὶ εὐθαρσῶς παρίσταται ἐνώπιον ὄλων τῶν Κραται-
ῶν τῆς Γῆς ὡς ἄκοίμητος καὶ ζηλότυπος
θεματοφύλαξ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας καὶ τῆς
Ορθοδοξίας εἰδικώτερον.

Καὶ εἴπα ποτὲ διὰ τοῦτο ἐν συζητήσει πρὸς τὸν
μακαρίτην Προσβετυτὴν τῆς Ρωσσίας ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει Νελιδωφ ἀδὲν σκέπτομαι περὶ ἐδα-
φικῶν συμφερόντων, ἀλλ' εἶμαι μόνον πα-
πᾶς ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ μόνῃς τῆς ἀκε-
ραιότητος τῆς Πνευματικῆς Ἐξουσίας τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν τῇ Ορθο-
δοξίᾳ. Ἄν θέσητε, Ἐξοχώτατε, εἰς ἡμᾶς
τοὺς Ἑλληνας τὸ δέλημα: Τὴν Κων-
σταντινούπολιν ἢ τὴν ἀπώλειαν τῆς θέσεως
ἡμῶν ὡς θεματοφύλακων καὶ διαχειριστῶν
τῆς Πνευματικῆς Ἐξουσίας τῶν Διαδόχων
Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, θ' ἀποκρι-
θῶμεν, ὅτι ἀντὶ οὐδενὸς τμήματος πα-
ρατιούμεθα τῆς Πνευματικῆς Ἐξουσίας
τοῦ Φαναρίου, διότι ἀνευ αὐτῆς ὄχι μόν-
ον τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀλλ' οὐδ' ἐλά-
χιστον τμήμα ἐδάφους θυνάμεθα νὰ κρα-
τήσωμεν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς «Φυλῆς ἐ-
ναντίον τῶν ποικίλων ἐπιδρομέων».

Όταν τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἔχη γνώμονα Κωνσταντῖνος ὁ Ἐλευθερωτής, διακηρύττων αὐτὴν διαπρυσίως καὶ δι' ἔργων θ' ἀναδειχθῆ γνήσιος διαδόχος Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τῶν Ἰσαποστόλων, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ανατολῆς, διαφυλάττων οὕτω ἀπροσμάχητον κατὰ τῶν ἔλλοχευόντων ἐχθρῶν τὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ ξίφους του ἀνεκτίθετο ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδόξιας, ὑπὲρ τῆς ὁποίας τοσοῦτον αἷμα ἔγυσαν οἱ ἔνδοξοι προκατόχοί Του καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Φυλὴ.

Ἐς διακηρύξῃ ὁ Στρατηλάτης Βασιλεὺς τὴν λησμονηθεῖσαν ἱστορικὴν ἀλήθειαν εἰς τοὺς Κρατικοὺς τῆς Εὐρώπης, ὅτι οὔτε οἱ Ρῶσσοι, οὔτε οἱ Βούλγαροι, οὔτε οἱ Ρωμοῦνοι, οὔτε οἱ ἄλλοι Λαοὶ ἔδωκαν αἷμα ὑπὲρ διαδόσεως τοῦ Ἐυαγγελίου καὶ πρὸς ἀποκτίσιν τῆς ἐξ αὐτοῦ σημερινῆς τῶν εὐδαιμονίας, ὅτι δὲ διὰ τοῦτο οἱ λαβόντες διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ αἵματος ἄνευ ἰδικῶν τῶν θυσιῶν τὴν Χριστιανικὴν δ.δασκαλίαν καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀγαθὰ ὀφείλουσι νὰ εἶναι βέβαιοι, ὅτι, ὅπως ἐν τῷ παρελθόντι, οὕτω καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ Ἑλληνικὴ Φυλὴ καὶ ἡ Γλῶσσα τῶν Πατέρων τῆς Εκκλησίας θὰ ἴναι οἱ θεματοφύλακες τοῦ ἀνθρωπισμοῦ.

••

Ἄλλ' ἵνα γείνη πιστευτὴ ὑπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Ἑλληνικὴ Φυλὴ καὶ ὁ εὐκλεὴς Ἀναξ αὐτῆς, ὀφείλουσι ν' ἀποδεικνύωσι καθ' ἑκάστην δι' ἔργων, ὅτι σέβονται εἰς τὸ ἄρπιν τὴν ἀκεραιότητα τῆς Πνευματικῆς Ἐξουσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν κανονικῶς ὑποτεταγμένων αὐτῷ Εκκλησιῶν, ἐπιμελῶς ἀποφεύγοντες πᾶσαν ἀντιποίησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς χάριν πολιτικῶν βλέψεων. Πρῶτος κρατικὸς καὶ ἀπροσμάχητος θεμελιωτῆς τῆς πολιτικῆς ταύτης ἐγένετο Ἐπαμεινώνδας Εκεῖνος ὁ Δεληγεώργης ἐν ἔτι 1872,

σώσας οὕτω τὴν Μεγάλην Εκκλησίαν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Φυλὴν. Εἶμαι ὁ μόνος ἐν ἐνεργείᾳ Δεληγεωργικός.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Εκκλησία ἐξ ἄλλου ἔχει ὑποχρέωσιν ν' ἀπέχη ἐπιμελῶς καὶ αὐστηρῶς ἀπὸ πάσης ἀναμίξεως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Κοσμικοῦ Ἀρχοντος, εἴτε Ἑλλην εἶναι οὗτος, εἴτε Ρῶσσοι, εἴτε ἄλλος τις, νὰ μὴ πτοῖται δηλονότι μηδὲ νὰ κάμπηται, μήτε πρὸ τῶν ἀπειλῶν, μήτε πρὸ τῶν ἰκεσιῶν αὐτοῦ. Ἐχει ὑπερτάτην ὑποχρέωσιν ἡ Μήτηρ Εκκλησία, ἡ κληρονόμος τοῦ Θρόνου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, ὅχι μόνον ν' ἀρνηθῆται τὴν θρησκευτικὴν περίθαλψιν τῆς πρὸς τὸν Κοσμικὸν Ἀρχοντα, τὸν ἀναιροῦντα τὴν Πνευματικὴν Ἐξουσίαν τῆς, τὴν ἐδραζομένην ἐπὶ τοῦ δόγματος τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἱερῶν παραδόσεων, ἀλλὰ καὶ πάσας ν' ἀπαγγέλλῃ κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τὰς ἀπὸ τῆς θεσμοθεσίας τῆς ποινὰς πρὸς διάσωσιν τῆς Ἱερᾶς παρακαταθήκης. Εἶναι ἄγνωστον ἐπὶ παραδείγματι εἰς τοὺς πολλοὺς, ὅτι διὰ τὸ κίτρος τῆς στέψεως τοῦ νῦν Τσάρου τῆς Ρωσσίας ἐκρίθη ἀπαραίτητος διὰ πρώτην φορὰν ἡ πρωτοκαθεδρία τῆς Μεγάλης Εκκλησίας. Ἦτο ἡ ὑπερτάτη θρησκευτικὴ περίθαλψις, τὴν ὁποίαν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἠδύνατο νὰ παράσῃ εἰς τὸ Ρωσικὸν ἔθνος καὶ τὴν Εκκλησίαν τῆς Ρωσσίας. Καὶ παρέσῃν αὐτὴν προφρόνως χάριν τῆς χριστιανικῆς εἰρήνης τοῦ Ρωστικοῦ Λαοῦ. Ἄν ὅμως ὁ Κοσμικὸς ἐν Ρωσσίᾳ Ἀρχὸν ἤθ' ἔλε ποτε ἐναντιωθῆ πρὸς τὰ δικαιώματα τῆς Μεγάλης Εκκλησίας, ὅσα κέκτηται Αὐτὴ καὶ αἱ σὺν Αὐτῇ Εκκλησίαι καὶ Ἅγιοι Τόποι ἀπὸ τῶν εὐσεβῶν Ἀυτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου ὡς παρακαταθήκην Ἱερὰν, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὀφείλει ν' ἀρνηθῆ πᾶσαν ἐφεξῆς θρησκευτικὴν περίθαλψιν οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ τὰς νενομισμένας πνευματικὰς ν' ἀπαγγέλλῃ ποινὰς. Καὶ κατ' αὐτοῦ δὲ τοῦ Κοσμικοῦ Ἀρχοντος τῆς Ἑλληνικῆς Φυ-

λῆς τὴν αὐτὴν ἐπιβίλλεται νὰ μετέλθῃ ἐν ἀνάγκῃ πολιτείας ἢ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, καὶ αὐστηροτέραν μάλα στα, καθὰ ὁμαζόμενος καὶ τεταγμένους Θεματοφύλακος τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Πνευματικοῦ Ἀρχοντος Noblesse oblige. Ὅπως ἔστι δικαιώματα περισσότερα ἐν τῇ Χριστιανικῇ καθόλου καὶ τῇ Ὀρθοδόξῳ εἰδικώτερον Θρησκείᾳ ὡς **Ἰσχυροτόλο**ς ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, οὕτως ἔστι καὶ καθήκοντα ἐν αὐτῇ μεζονα καὶ ἐπιτακτώτερα. Μετ' ὀλίγον θὰ θελήσῃ νὰ στεφθῇ, ὅπως οἱ ἐν Βυζαντίῳ προκατόχοι Του ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντίνου ὁ Δωδεκάτος, ἡ δὲ Μεγάλη Ἐκκλησία ὀφείλει ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ νὰ θέσῃ ὡς ὅρον τῆς θρησκευτικῆς ταύτης πράξεώς της, δι' οὐδέποτε ὁ Κοσμικὸς Ἀρχὸν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς θέλει δώσει τὸ κακὸν παράδειγμα εἰς ἄλλους Ἡγεμόνας μὴ Ἑλλήνας τοῦ ἀντιποιεῖσθαι τὴν πνευματικὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐξουσίαν καὶ ἀνοδεικνύειν Αὐτὸν διὰ τῆς βίας ὄργανον Κοσμικῶν Ἐξουσιῶν τὰ δικαιώματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς δυνατὰς ἐκ μέρους αὐτῆς παραγορήσεις ἐπὶ τῇ βίᾳ τῆς **Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας**. Καὶ ἄλλην δὲ εἰδικὴν ἔχει ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑποχρέωσιν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης νὰ θέσῃ ὡς ὅρον τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὴν Στέψιν Κωνσταντίνου τοῦ Δωδεκάτου: 1) ὅτι θὰ ἐργασθῇ εἰς τὴν πλήρη ἐπικράτησιν τοῦ 34ου Ἀποστολικοῦ Κανόνος περὶ αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τὸν ὁποῖον παραβιάζει φρονικώτατα ἡ βία περίοδος τοῦ 2ου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος 2) ὅτι προκειμένου περὶ διδασκαλίας τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, τὴν νικῶσαν ψήφον θὰ ἔχη μόνῃ ἡ Ἐκκλησία· 3) ὅτι θ' ἀναλάβῃ ὁ ἐν Αθήναις Διάδοχος τῶν εὐσεβῶν Ἀυτοκρατόρων τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς καὶ Ἰδρυτῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν προστασίαν Του τὴν ταχίστην σύγκλησιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν Αθήναις ἢ Κύπρῳ ἢ Ἀλεξανδρείᾳ, ἡ ὁποία καὶ περὶ ἐνώσεως μετὰ τῆς

Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἢ καὶ ἄλλης τινος νὰ σκεφθῇ καὶ τὰ ἄλλα συμφέροντα τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας προστατεύσῃ.

Υποστηρίζων ἀνωτέρω, ὅτι αὐστηροτάτη πρὸς σωφρονισμόν τῶν ἄλλων Ὀρθοδόξων Κρατῶν πρόκει νὰ ἴηαι ἡ στήσις τοῦ Ἀρχιπομένου τῆς Ὀρθοδοξίας, δὲν ἐννοῶ, ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ Κυβέρνησις Του ὀφείλουσι ἰησοῦτικῶς ν' ἀποκρύπτωσιν ἀπὸ τοῦ ἄλλου Χριστιανικοῦ Κόσμου, ὅτι ὡς ὁμαζόμενες τῆς ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Ἱεραρχίας καὶ ἀπόγονοι τῶν Ἰδρυτῶν τοῦ Θρησκείματος ἀπολαύουσι φυσικῶς μεζονός τινος στοργῆς, ὅτι δὲ διὰ τοῦτο αἱ συγκαταβάσεις τοῦ Ἀρχιπομένου τῆς Ὀρθοδοξίας πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Φυλὴν εἶναι κατ' ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν προθυμότεροι. Ὑπὸ μόνῃν λοιπὸν τὴν ἔννοιαν ταύτην εἶναι συγχωρημένον εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος νὰ διδῇ ὑποσχέσεις εἰς ἄλλα Χριστιανικὰ Κράτη περὶ μεσολαβήσεως εὐκείῃς παρὰ τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ περὶ ὑποθέσεων, ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξουσίαν Αὐτῆς, ἐνῶ συγχρόνως θὰ παραπέμπῃ τὴν ἐνδιαφερομένην ξένην Κυβέρνησιν πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην. Ἐὰν δὲ ποτε ἤθελε παρεκκλίνῃ τοῦ κανόνου τούτου ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, διαπραγματευομένη μετ' ἄλλων Κυβερνήσεων χάριν πολιτικῆς ἰδιοτελείας τὰ θρησκευτικὰ δικαιώματα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὀφείλει ν' ἀντιταχθῇ ἀνένδοτος, διότι ἄλλως γίνεται **Σιμωνιακὸς καὶ προκαλεῖ Σχίσμα μετὰ τὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀρθοδόξου Πληρώματος**.

Θὰ ἤθελα μάλιστα νὰ ὑπάρχῃ ὅχι μόνον ἐν Τουρκίᾳ ἀλλὰ καὶ παρ' αἰασι τοῖς Ὀρθοδόξοις Κράτεσι, ἀν μὴ καὶ παρὰ τοῖς κραταιότεροις τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Κρατῶν, ἰδίᾳ δὲ τῷ Ἀγγλικῷ καὶ τῷ Γερμανικῷ, εἰς ἐπίσκοπος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς

Πνευματικῆς Εξουσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς διασκέδασιν ὄλων τῶν παρεξηγήσεων καὶ συκοφαντιῶν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐκορυφώθησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ πιστεύηται, ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον αὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰ μὴ πολιτικὸν ὄργανον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ἐπίσχυσαν τὰς συκοφαντίας ταύτας καὶ αἱ παρεκτροπαὶ ἀναξίων τινῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ λείψωσιν, ἰφ' ὅσον ὄν ἐδρῶνται καὶ ἐν Ἑλλάδι Ἐ' πουργεῖον ἐξωτερικῶν, ἀντάξιον τοῦ προορισμοῦ του.

Προτιμότερον θὰ ἦτο ἂν ἀπεφάσιζεν ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία νὰ διορίσῃ διαπρεπεῖς Κληρικούς ὡς ἀντιπροσώπους παρὰ ταῖς Ὀρθοδόξους καὶ ταῖς ἄλλας Ἐκκλησίας μιμουμένη ἐν τούτῳ τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Οὕτω μόνον κατὰ τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο σύστημα θὰ δύναται ἡ Ἐκκλησία τῶν Φωτίων καὶ Χρυσοστόμων νὰ βλέπῃ δι' ἰδίων ὀφθαλμῶν καὶ νὰ διακυβερνᾷ ἀσφαλῶς τὴν ἐμπεισιτευμένην Αὐτῆ Ολκάδα.

Γράφω τὰ ἀληθείας ταύτας, διότι πρὸ παντὸς ἐπιθυμῶ νὰ κατανοήσωσιν αὐτάς οἱ διοικοῦντες τὴν Τουρκικὴν Ἀυτοκρατορίαν σήμερον, οἱ ὁποῖοι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τοὺς ἐπὶ Σουλτάνον Μεσσητῆ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ Καλιφῶν προκατόχους του. Ἐάν οἱ σήμερον κυβερνῶντες τὴν Τουρκικὴν Φυλὴν ἀποστρέφωσιν τὴν ἐνοχὸν Ἱστορίαν τοῦ ἔθνους των καὶ δὴ καὶ τὴν Θρησκείαν τῶν Πατέρων των, καταργοῦντες τὰ δόγματα τοῦ Κορανίου καὶ τῶν ἄλλων Ἱερῶν Βιβλίων, ἐπομένως δὲ καὶ τὴν ἐντεῦθεν πηγάζουσαν Ἀραβικὴν τοῦ Ἰσλάμ Νομοθεσίαν, δὲν ἔπεται ἐντεῦθεν, ὅτι καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη, τὰ περὶ τὴν Τουρκίαν ἢ τὰ ἐν τῇ Τουρκίᾳ, εἴτε ὁμόθρησκα εἴτε ἀλλόθρησκα, θ' ἀφήσωσιν αὐτοὺς ἐλευθέρους ἐν τῷ ἀνοσίφ' αὐτῶν ἐξ

Εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Γυμνασίου Μυτιλήνης
Ἡ πρώτη εορτὴ τῆς σημαίας

γο, ἀφοῦ αὐτὰ κατανοοῦσιν, ὅσον καὶ ὁ Τουρκικὸς λαός, ὅτι διὰ τὴν εἰρήνην τῆς Ανατολῆς εἶναι ἀπαραίτητα στοιχεῖα καὶ ἡ ἀριότης τοῦ Μωαμεθανικοῦ Θρησκείματος καὶ ἡ ἀριότης τῆς φιλοπόνοου Τουρκικῆς Φυλῆς, τῆς εὐσεβῆς καὶ ἀκατάκλιτος προσαιμένης εἰς τὸ Θρησκείμα καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Προφήτου, ἐπομένως δὲ καὶ εἰς τὴν ἐντιθέτου ἀγαθούσαν Νομοθεσίαν διὰ τὴν διακεβέρνησιν τῶν Λαῶν οὐδέποτε Φιλῆς **Ἐθνομνηστῆς**.

Ἄν σήμερον οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Κομιτατίου, δημοσιογούντες εἴτε διὰ τῆς ἀφροσύνης εἴτε καὶ ἐκ προμελέτης ἔξωτερικὸς ἀγῶνας καὶ κινδύνους τοῦ Κράτους, ἐπιτυγχάνουσι νὰ σύρῃσι πρὸς τὸ μέρος τῶν καὶ τὸν Τουρκικὸν Λαόν τὸν ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ τοῦ προσώπου τοῦ ἀποζῶντα καὶ εἰς τὴν Πίσσιν καὶ Ἱστορίαν τῶν Πατέρων τοῦ ἀφοσιωμένου ἠ παρασαλεύτως, πλανῶντα ὅτι ἡ τακτικὴ τῶν αὐτῶν θὰ ἐνισχύῃ αὐτοὺς ἐπ' ἄπειρον ἐν τῇ προσφιλεῖ **Ἐξουσίᾳ** πρὸς τελειωτικὸν ὄλεθρον τοῦ ἐναπομείναντος Τουρκικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου τὴν διανομὴν ἀπὸ τοῦδε παρασκευάζουσιν ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ οἱ Κρατατοὶ τῆς Εὐρώπης διὰ τῶν σιδηροδρομικῶν συμβάσεων, ἀρξαμένων ἀπὸ τοῦ 1886, ἢ διὰ τῶν ἄλλων ἐκχωρουμένων αὐτοῖς δημοσίων ἔργων.

Πρώτη ἡ Ἑλληνικὴ Φοιτὴ εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἐργασθῇ πρὸς διαφώτισιν τοῦ λαοῦ εἰς τὸν Προφήτην Τουρκικοῦ πληθυσμοῦ, βοηθημένη ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ νὰ ἐποβληθῇ εἰς πᾶσαν θυσίαν πρὸς κραταίωσιν τῆς τοῦ Ἰσλάμ Νομοθεσίας, ἣν ἐξασφάλιζεν ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας τὸ Τουρκικὸν Κράτος μέχρι τοῦ 1854 καὶ μέχρι τοῦ 1861. Ἀπὸ τῶν τοιούτων ὁμιωμένη, θέλω νὰ πιστεύω, σέψων ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἰδέχθη ν' ἀναγραφῶσιν ἐν τῇ Συνθήκῃ τῶν Ἀθηνῶν οἱ ὑπερ τοῦ Ἀρχιμουφτῆ, τῶν Μουσουλμανικῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν ἄλλων τοῦ Ἰσλάμ συμφερόντων ὄροι, τοὺς ὁποίους

θεομπαικτικῶς ἤξιωσεν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Κομιτατίου. Εἰστίθεσαν μάλιστα καὶ πιστεύουσι λίαν ἠλιθίως οἱ Κομιτατικοὶ, ὅτι κατ' ἀνάγκην ἀναπόδραστον οὐχὶ ὅ' ἐξ ὑπολογισμοῦ ἐδέχθημεν τοὺς ὄρους αὐτοὺς, χωρὶς ν' ἀξιῶσμεν τὴν φυσικωτάτην ἀξίωσιν τῶν ἀνταλλαγματικῶν, ἧται τὴν ἀναγραφὴν τῶν αὐτῶν ὄρων ὑπὲρ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Πατρισταρικῶν ἐν Τουρκίᾳ Κοινοτήτων, ὁποῖσι ἴσχυον μέχρι τοῦ 1861 ἢ μᾶλλον μέχρι τοῦ 1856, ἀπὸ τῆς Ἀραβικῆς τοῦ Ἰσλάμ Νομοθεσίας ἀπορρέοντες, οὐχὶ ὅ' προνομίαν τινὰ ἀποτελοῦντες. Καὶ ἐπαδῆτοιαῦτα ἠλιθίως ἐπίστευσαν οἱ περὶ τὴν σημερινὴν Τουρκικὴν δῆθεν Κυβέρνησιν, δὲν διστάζουσι νὰ στέλλωσι κατ' αὐτοὺς ἀπειλητικὰς εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ τοὺς Συνοδικοὺς ἐπιστολάς, ἀπαγορευόντες αὐτοῖς τὰ δικαιώματα τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀρχιμουφτῆ καὶ Μουφτῆδων, νὰ μετέρχωνται δὲ κατὰ τῶν ὑψηλῶν τοῦ Πατριάρχου τὰς ἀγρίας μεθόδους τῶν Γενιταῶν πρὸς ἐξόντωσιν. Λησιμονοῦσιν ὅμως οἱ Κομιτατικοὶ καὶ τὸ τέλος τῶν Ἐντιστάρων καὶ τοὺς σοφοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἐπὶ τῷ ἀπαγχονισμῷ Γρηγορίου τοῦ Ε' διεμήνυσεν ὁ Μέτερνιχ εἰς τὸν Ραῦτ ἐφέντην. « **Ἀφοῦ ἐτολμήσατε, ἔλεγεν ὁ ὀξυδερκῆς ἐκείνος καὶ φανατικὸς τῆς Τουρκικῆς φίλος, νὰ θέξητε τὴν κεφαλὴν τοῦ Πατριάρχου, ἡ ὑποστήριξις μου εἰς οὐδὲν θὰ σῆς χρησιμεύσῃ, οἱ δὲ Ἕλληνες θὰ ἐλευθερωθῶσι.** » Τὰ γεγονότα ἰδικαίωσαν τὸν Μέτερνιχ, ὅστις ματαίως καὶ βραδύτερον τὸ 1840 καὶ 1842 ἔβδα εἰς ὅσα Τούρκων, μὴ ἀκουόντων: « **Μείνατε ἀποσιωπημένοι εἰς τὸ Τουρκικὸν διοικητικὸν ἀπὸ τοῦ Ἰσλάμ σύστημα, εἰλικρινῶς καὶ ἄνευ νοθεύσεων ἐφαρμόζοντες αὐτὸ, σεβόμενοι δὲ τὴν Πνευματικὴν καὶ ἄλλην Ἐξουσίαν τῶν Θρησκευτικῶν Ἀρχηγῶν τῶν Χριστιανῶν.** » Δὲν εἰσηκούσθη οὐδὲ

τότε, ἀλλ' ἐπέμειναν οἱ Τούρκοι μετὰ τὸ 1856 μάλιστα εἰς τὴν εἰσαγωγὴν μεταρρυθμίσεων ψευδῶν, ἐχουσῶν ὡς βάσιν τὴν ἀφομοίωσιν τῶν μὴ Τουρκικῶν Φυλῶν. Τὰ γεγονότα τοῦ 1878 καὶ τοῦ 1912 ἐδικαίωσαν ἐκ δευτέρου τὸν Αὐστριακὸν Ἀρχικαγκελάριον. Τὸ Πατριαρχεῖον ὁμοίως ἔσωσε τὴν Τουρκίαν καὶ τὸ 1854 καὶ τὸ 1878, ὡς ἀποδεικνύουσι τὰ διπλωματικά ἔγγραφα.

Καὶ ἵνα ἐπανέλθω εἰς τὸ κύριον θέμα, τὸ τῆς Συνθήκης τῶν Ἀθηνῶν, εἶμαι εἰς θέσιν νὰ διαβεβαιώσω τοὺς Κομιτατικοὺς ἀθροεντικῶς, ὅτι ἡ Ἑλλὰς διὰ τῆς Συνθήκης τῶν Ἀθηνῶν ἀπέκτησεν ἔδαφος ἀντιποίνων, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε πρότερον, νὰ ὑπομνήσῃ δὲ, ὅτι ἐὰν Συνθήκαι σιγηζόμεναι ἐπὶ ὁρῶν ἀμφοτεροβαρῶν, ἔχωσι προσρισμὸν ν' ἀκρωθῶσιν ἕνεκα τῆς φυσικῆς μεταβολῆς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, εἰς τὸν θάνατον τοῦτον ὑπόκεινται πολλῶ ἐνωρίτερον αἰ συνθήκαι, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις δὲν ἔχει ὄρους ἀμφοτεροβαρεῖς. Οἷονδῆποτε πῶθιμα τοῦ Πατριαρχοῦ καὶ τῶν ἄλλων Κληρικῶν ἢ τῶν Πατριαρχικῶν Κοινοτήτων καὶ Ἰδρυμάτων ἐν Τουρκίᾳ, θὰ ἔχη ἐφεξῆς τὸν ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ Ἀρχιμουφτῆ τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῶν Μουφτηδῶν καὶ ἐπὶ τῶν Μουσουλμανικῶν Κοινοτήτων, ἐφημερὶς δὲ τουρκιστὶ ἐκδοθησομένη ὅσον οὐπω καὶ γραφομένη κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν Ἱερῶν βιβλίων τοῦ Ἰσλάμ καὶ ἐπὶ τῆ βάσει τῆς ἐθνικῆς τῶν Τούρκων Ἱστορίας, θέλει διδάσκει τοὺς ἐν Ἑλλάδι Τούρκους ὅτι αὐτῶν δὲ καὶ τοὺς ἐν Τουρκίᾳ ὁμοφύλους τῶν περὶ τῶν ἀληθινῶν ἐχθρῶν καὶ φίλων τῆς Μουσουλμανικῆς Πίστεως, περὶ τῶν ἐξ αὐτῆς Ἰσλαμικῶν Νόμων ὡς καὶ περὶ τῶν ἐργατῶν τῶν δυστυχημάτων τῆς τε Τουρκίας γενικώτερον καὶ τῶν ἀτομικῶν ἀπωλειῶν τοῦ φορολογουμένου καὶ πιστοῦ εἰς τὸ Κοράνιον Τούρκου εἰδικώτερον.

Ὡς μὴ λησμονῶσιν οἱ Νεότευρκοι, ὅτι, ὅπως ὁ

Σουλτάνος τῶν εἶναι ἅμα καὶ Καλιφῆς, ἦτοι δορυγεγὸς τῆς Μωαμεθανικῆς Πίστεως, δι' ὅλα τὰ ἔθνη, οὕτω καὶ οἱ Βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων μέχρι τοῦ 1453 εἶχον ἐν τῇ Χριστιανικῇ Θεοσεκείᾳ ἰδιάζοντα πρωτεῖα, τὰ ὁποῖα ἔχει σήμερον καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Β' ἐν τῷ ὁποῦδῆποτε Ἑλληνικῷ τοῦλάχιστον ἔθνει ὡς Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων. Τῶν δικαιωμάτων τούτων οὐδὲ κατὰ κεραιὰν θὰ ὀλιγορήσῃ ὁ ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1913 ἡμέτερος ἀναξ συμφώνως καὶ πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ πρὸς τὸν ὕρκον του, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ὑπάρχει ἄλλος τις διαμφοροβητῶν Ἀδελφὸν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ «Φυλῇ» καὶ τῇ Ὀρθοδοξίᾳ θέσιν του, ὅπως οἱ Ἀραβες διαμφοροβητοῦσιν εἰ: τὸν Σουλτάνον τῶν Τούρκων τὸ Καλιφάτον, ὑποσηριζόμενοι μάλιστα καὶ ὑπὸ Μεγάλων Δυναμίσεων, ἔχοντες δὲ τάσιν διδηλωμένην νὰ ζητήσωσι καὶ τὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ἐπ' ἀμοιβαίᾳ συνδρομῇν.

Ἄν οἱ δύο πρῶτοι Βασιλεῖς τοῦ ἀνιδρυθέντος Κράτους τῶν Ἑλλήνων δὲν διεξεδίκησαν τὴν θέσιν ταύτην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, αἰτία τοῦτου εἶναι ὅτι δὲν ἦσαν Ὀρθόδοξοι. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκριβῶς καὶ μόνον αὐτὸν ἢ πρώτη τῶν Ἑλλήνων Ἐθνοσυνέλευσις τῷ 1844 ἀνέγραψεν ἐν τῷ Συντάγματι διάταξιν, καθ' ἣν «οἱ Διὰδοχοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Θερόνου δέον νὰ ἦναι τοῦ Ὀρθοδόξου δόγματος». Καὶ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς τῇ 21ῃ Ἰουλίου τοῦ 1868 τὸν σημερινὸν Βασιλέα, Κωνσταντῖνον, Δωδεκάτονον καὶ Αὐτρωτῆν τῆς Ὀρθοδοξίας.

Τοσαῦτα εἶχα νὰ γράψω ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ ὑμῶν περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς Ἑλληνας καὶ Τούρκους ἀπὸ τοῦ 1844 πορείας, ἀναβαλὼν εἰς ἄλλην εὐκαιρίαν νὰ ἐκθέσω τὰς σκέψεις μου περὶ τῆς πλουτοπαραγωγικῆς ἐργασίας ἀμφοτέρων τῶν Φυλῶν, ἣτις ἄλλοτε εἶχε κανόνας πρακτικωτάτους ἐπ' ἀγαθῶ ἀμφοτέρων ἀνυπολόγιστον. Εἶναι καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐφεξῆς, ὅπως

ἡ Ἀγγλία, ἐνδοαερομένη διὰ τὸν Μου-
σουλμανισμὸν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Νομβρίου 1913.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ξ. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΚΟΡΗ

Τῆς ζωῆς περιώντιας τ' ἀγνώρα σοκάκια
διάβηκα σιμά σου κι' ἔκρουσα σιγὰ
'ς τὴν αἰθέρια λύρα
ὕμνο ποῦ σοῦ πρέπει, κόρη ζωτικιά.

Σάμπως μαγεμένη, ἔκλινες, ὠμίνα
τὸ σγουρὸ κεφάλι, μεσ' τὴν ἀγκαλιὰ
κι' ἦ ξανθὴς πλεξοθδες
λὲς γινῆκαν χόρδες με φωνὴ γλυκειά.

'Σ τὴν αἰθέρια λύρα, δυὸ φωνὲς ἀντάμα
πόθους καὶ λαχτάρεις γλυκοτραγουδοῦν
καὶ ξανθὴς νεράϊδες
ἀπὸ μακρυνάθε, κάτι τοὺς μνησοῦν...

Ἰούνιος, 1912.

ΙΩΑΝ. Κ. ΚΡΑΛΛΗΣ

Η ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΟΥ Κ. ΔΟΥΚΑΡΟΥ

Δοῦζεται κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὸν ἥλιον τὸ νεόδμητον
αὐτὸ κτίριον. Εἶναι κτισμένον ἐπίτηδες διὰ κλινικὴν σὲ
μιά μαγευτικὴ το-
ποθεσίᾳ τῆς πόλεώς
μας. Ἐχει εὐρύτατον
ὄριζοντα διότι εὐρί-
σκεται μεταξὺ κή-
πων.

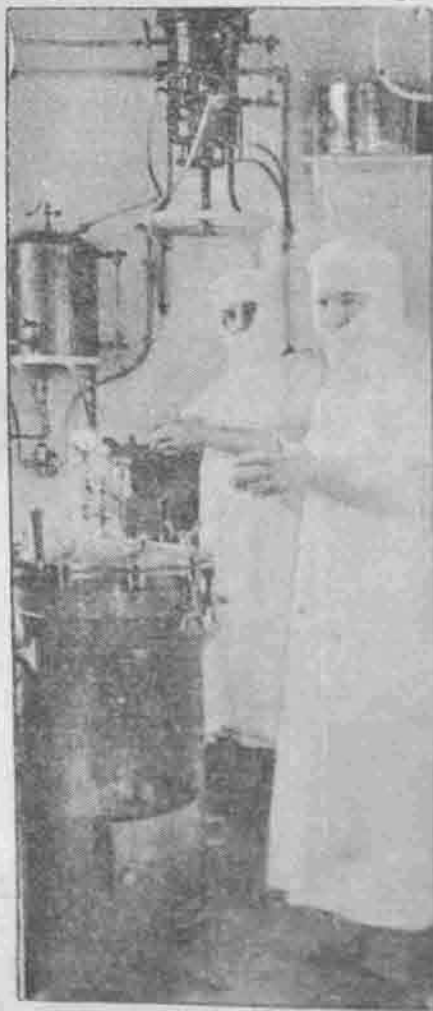

ΤΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

Εἶναι τὸ μόνον
κτίριον καθ' ἅπα-
σαν τὴν Ἀνατολήν
ἀποκλειστικῶς κτι-
σθὲν διὰ κλινικὴν.
Δωμάτια εὐάερα,
εὐρύχωρα, εὐήλια,
καὶ τέλεια ὑπὸ ἔπο-
ψιν ἐπιστημονικῆς
ὑγιεινῆς. Ἐχει τοι-
αῦτα καὶ δι' ἓνα μό-
νον ἀσθενῆ καὶ διὰ
περισσότερους τοι-
οῦτους. Οἱ ἐν αὐτῇ νοσηλευόμενοι ἔχουσι πλήρη τὴν ἀνε-
σίαν των καθότι τὸ προσωπικὸν αὐτῆς εἶναι τέλειον. Ως
μάλιστα πληροφοροῦμεθα, κατ' αὐτὰς ἀφικνεῖται Ὁλλανδῆ
ἀδελφὴ ἀρχινοσηκόμος. Ὁ κ. Δούκαρος ἔννοει ἡ χειρουργ-
ικὴ αὐτοῦ κλινικὴ νὰ εἶναι ἀνωτέρα πολλῶν εὐρωπαϊκῶν
καὶ τὰ ἐπιπέδω πρὸς τὰς καλλιτέρας τῆς Ἑυρώπης. Τὸν
χειρῶνα θερμαίνεται ἀποσοῦ ἡ κλινικὴ μετ' ἡ γλυκειὰ καὶ
ἀπολαυστικῆ θέρματι τοῦ «Καλοριφέρ».

Τὴν στιγμήν τῆς ἐπισκέψεώς μας εἶρομεν τὸν κ. Δούκαρον εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς ἀποστειρώσεως μὲ τὴν ἀσηπτικὴν του πανοπλίαν

ἔτοιμον δια μίαν λαπαρομίαν.

Ο Κ. ΔΟΥΚΑΡΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΒΟΗΘΟΥ ΤΟΥ
ΕΤΟΙΜΟΙ ΔΙΑ ΛΑΠΑΡΑΤΟΜΙΑΝ

κάτω πάτωμα χρησιμεῦον διὰ τὴν καθημερινὴν χειρουργικὴν λεγομένην καὶ διὰ τὰς ὑπερσηπτικὰς ἐγχειρήσεις.

Ἐν αὐτῇ εἰς ἰδιαιτέρον ὄλως τμήμα, ὁ κ. Δούκαρος δέ-

Μένει κανεὶς ἐκσιατικὸς πρὸ τῆς αὐστηρῆς ἀσηψίας καὶ ἀντισηψίας τῆς κλινικῆς. Ολόκληρα μηχανήματα προωρισμένα διὰ τὴν ἀποστειρώσασιν τῶν κομπρεσῶν καὶ τοῦ ὕδατος. Ἐξεπίτηδες αἰθουσα ἀποστειρώσεως, ὅχι ὅπως εἰς ἄλλας κλινικὰς ἐντὸς τοῦ χειρουργείου. Χειρουργεῖα δὲ τρία· δύο ἐκατέρωθεν τῆς αἰθούσης τῆς ἀποστειρώσεως, ἓνα ἄσπτον διὰ τὰς ἀσηπτους ἐγχειρήσεις προορισμένον μὲ τὰ τελειότατα καὶ νεώτατα χειρουργικὰ εἶδη, ἀπαστρέπτον ἀπὸ καθαριότητα, τὸ νομίζει κανεὶς ψεύτικον, ἓνα ἄσπτον διὰ τὰς σηπτικὰς ἐγχειρήσεις καὶ τρίτον τοιοῦτον εἰς τὸ

χεῖται τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν ἀρρώστους.

Τέλος εἶναι ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς καὶ ἡ Μυτιλήνη δικαίως ὀφείλει νὰ ὑπερηφανεύεται διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοιοῦτου ἰδρύματος.

ΤΟ ΡΑΔΙΟΝ ΠΑΡΑΓΟΝ ΖΑΧΑΡΙΝ

Εἶνε γνωστὸν ποίαν ἀκένωτον πηγὴν ἐνεργείας παρουσιάζει τὸ ράδιον, παράγων ἀένναος φωτὸς, θερμότητος καὶ ἠλεκτρισμοῦ.

Ἐκβάλλει αὐτομάτως ἀκτῖνας σχηματισμένας ἀπὸ ἠλεκτρισμένα ἄτομα, τὰ ὅποια ρίπτει πέριξ αὐτοῦ μὲ τὴν ταχύτητα τοῦ ἀναπαικτοῦ τοῦ αἰθέρος καὶ τὰ ὅποια εἶνε ἱκανὰ νὰ διαπεράσωσι χονδρὰς πλάκας μολύβδου.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον σχηματίζεται κάποιον ἀέριον τὸ ὅποιον κανεὶ ραδιοενεργὰ ὅλα τὰ σώματα τὰ ὅποια ἐγγίζει.

Ἡδὴ μετὰ τῶν ἄλλων μεταμορφωτικῶν ἰδιοτήτων τὰς ὅποιας παρουσιάζει ἡ ἀκτινοβολία αὕτη τοῦ ραδίου, ὁ ἰατρὸς κ. Στουλάρα τοῦ φυσιολογικοῦ χημείου τῆς Πράγας, ἀνεκάλυψεν καὶ ἐβεβαίωσε μίαν ἀκόμη.

Τὴν ἰδιότητα δηλαδὴ τοῦ νὰ δύνανται νὰ κίτασκευάζῃ ζάχαρι μὲ ποτάσσα, ἀνθρακικὸν ὀξύ καὶ ὕδροχόνον.

Ἡ ὥραία αὕτη ἀνακάλυψις ἀνοίγει νέους ὀρίζοντας τοὺς ὅποιους οὐδὲ ὁπώποτε κανεὶς, ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ραδίου εἰς τὴν φύσιν.

ΗΣΙΟΛΟΣ

Ὅπως μὲν παράστατος ὅς αὐτὸς πάντα νοῖται· ἐσθλὸς δ' αὖ κακίτερος ὅς εἰκόσι πεῖθεται· ὅς δ' ἂν οὐδ'· αὐτὸς νοεῖ οὐδ' ἄλλῃ εἰκόσι πεῖθεται οὗτος ἀχρηστὸς ἀνὴρ.

Η ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΤΑ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Τὴν Κυριακὴν ἐκείνην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δημάρχου ἐτελεῖτο ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ δεκανέως, ἐλατῆος προαχθέντος, ὅστις εἶχεν ἔλθει ἀπὸ πολὺ μακρὰν διὰ τὰ περὰση μὲ τοὺς ἰδικούς του τὰς τέσσαρας ἡμέρας τῆς ἀδείας του. Ἡ ξυλίνη τραπέζα ἔλαμπεν ὡς βωμὸς ὑπὸ τὴν λάμπην τῶν δύο λαμπτήρων ἑξ ἑλαίου καὶ τοῦ λυχνοστάτου, μὲ τὸ λευκὸν τῆς τραπέζομάνδυλον, τὰ σμαλτωμένα σκεύη, τὸ καινοῖθρο σερβίτσιο καὶ τὰς δύο ἀντιοδέσμας τῆς ἀπὸ δάφνης καὶ ρόδα τοποθετημένας ἐντὸς μιᾶς ὀγκώδους καφεδοθήκης καὶ μιᾶς φιάλης τῆς ὁποίας εἶχαν σπῆσθ τὸν λαιμόν. Ἡ μομὰ εἰς τὸ μαγειρεῖον εὐρίσκατο ἐν αὐρετώδει κινήσει σκεπασμένη ὀλόκληρος ἀπὸ μίαν κηλιδωμένην ποδιάν, ἐξεφώνησε κατὰ τῆς μαγειρείου, ἐκινούσε τὰς χύτρας, ἐσάρονε τὸ δάπεδον μὲ κινήσεις νευρικός, ἠκόνιζε τὰ μαχαίρια, ἐδοκίμαζε τὴν σάλτσαν.

Ὁ μπαμπᾶς ἀφοῦ περιέχυσε τὴν ζουμερὴν ὄρνιθα μὲ λαοδί, μὲ σηκωμένα τὰ μανίκια μέχρι τοῦ ἄγκωνος ἔκοπτε τὸ ψωμί, ἐτακτοποίει τὰς καθέκλας, ἐδοκίμαζε τὸ παλαιὸν κονιάκ, ἐκτυποῦσε συχνὰ τὰ νῶτα ἀστειζόμενος μὲ τὰς νεαρὰς προσκεκλημένας, ἐπῆδα μὲ τὰ μικρά, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διαγράφον μίαν κίνησιν μεγαλοπρεπῆ, ἔρριπτε πέριξ τῆς αἰθούσης βλέμμα ὑπερηφανείας καὶ ἀπληστίας.

— Ἐμπρὸς ὅλοι στοὺς τραπέζ, ἀνεφώνησεν εἰς ἓν νεῦμα τῆς συζύγου του.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΣΑ

Εκτόπησε πολλάκις τὰς χείρας του, ἀπεμάκρυνε τὰς καθέκλας, ὁ ἀνυπόμονος μπαμπᾶς, ἴδισε τὰ γυρόμακτρα εἰς τὸν λαιμὸν τῶν παιδιῶν, ἐπῆρε κοντὶ του τὸ πιᾶτο μὲ τὰ περιστέρια, ἐσφόβισε μὲ μέθοδον ἠνοιξε δύο φιάλας καμπανίτου, κατόπιν διὰ τῆς ὕαιρ τὸ δέον χονδρῆς φωνῆς του ἐφώναζεν ἐκ νέου πρὸς τὴν κουζίναν.

— «Ε! ἔ, γρηά, πάντοτε λοιπὸν τὰ ἴδια! Ποῖ μαζύ μας εἰς τὸ τραπέζι! ... Σὰ προειδοποιῶ ὅτι δὲν θ' ἀοχίσωμεν χωρὶς ἐσένα.

Ακριβῶς ἐκείνην τὴν στιγμήν, μία κίρη μικρὰ ἦτις ἐγνώριζε νὰ γράφῃ καὶ νὰ μετρή, διεσκέδαζεν ἀριθμοῦσα τοὺς καλεσμένους.

— Εἴμεθα δέκα τρεῖς, εἶπεν.

— Οχι, εἴμεθα δώδεκα, ἀπήντησεν ὁ ἐξαδέλφος τῆς, παιδί δέκα ἐτῶν. Ἠγεροθὴ σφοδρὰ φιλονικία ὁ ἐξαδέλφος ἐτοιμάσθη νὰ κτυπήσῃ τὴν πεισματάρην ἐξαδέλφην του, ἢ ὅποια ἐκλαυθμήριζεν.

— Ἐχει δίκαιον, εἶπεν ὁ παππούς. Εἴμεθα δέκα τρεῖς.

Ἡ ὄψις του ἦτο σκυθρωπή. Δὲν ἔτρωγεν. Μὲ τὸ χειρόμακτρον εἰς τὸ στόμα, παρετήρει γύρω του σκαπτόμενος.

— Δὲν εἶναι δυνατόν, εἶπεν, ἡ μαγειρίσσα δὲν μπορεῖ νὰ καθίσῃ εἰς τὸ τραπέζι. Πρέπει κάποιος νὰ μείνῃ εἰς τὸ μαγειρεῖον. Καὶ ἐσηκώθη ἐν τῷ μέσῳ φοβερᾶς ταραχῆς.

— Οχι, προσέθεσε, δὲν εἶμαι δεισιδαίμων. Ἀλλὰ ποιὸς ξεύρει τί ἠμπορεῖ νὰ συμβῇ. Εἴμεθα δέκα τρεῖς καί... μὰ τὴν πίστιν μου, εἶμαι ὁ γηροντότερος...

— Ἐλα δά, παππούλη μου, εἶσαι τόσο δειλός! εἶπεν ὁ στρατιωτικὸς. Οταν ἔχη κανεὶς τὴν ὑγείαν του, τίποτε δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ!...

— Μικρὸ μου, ἀφοῦ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἀποφεύγῃ τοὺς κινδύνους! ... Ἄλλως τε, προσέθεσε λαμβάνων τὸ σερβίτσιο του καὶ λίτραν θᾶ τοποθετηθῶ

εἰς τὴν πόρταν τοῦ μαγειρείου καὶ ἔτσι μένομεν ὅλοι μοζύ. Αὐτὸ δὲν θὰ μοῦ ἐλαττώσῃ τὴν ὄρεξιν, μὴ φοβείσθε... Ἡ βυσιλόπητα θὰ φθάσῃ ἕως ἐδῶ...

Παρεκάλεσαν, ἐθύμωσαν, τίποτε δὲν ἔγινε. Ὁ παπούλης δὲν ἤθελε νὰ ἐκτεθῇ εἰς κίνδυνον.

— Δὲν πρέπει νὰ παίξῃ κανεὶς μὲ τὸν θάνατον, ἐξήγαγεν ὡς συμπέρασμα.

II

Ὁ στρατιώτης μας ἔφυγε κρυφίως. Δὲν παρετηρήθη ἡ ἀπουσία του παρά πολὺ ἀργά.

— Νὰ, τί κἀνης! παραξέγευε ἄνθρωπε, ἐφώναζεν ἡ μαμά εἰς τὸν γέροντα. Μὲ τὴν δειλίαν σου, ἰδοὺ ἐχάσαμεν τὸν μικρόν. Ποῦ νὰ πῆγε, ἄρα γε;

Ἀλλ' ὁ κουραμιέζ μας εἰσῆλθεν ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἓνα χαριτωμένον καπνοδοχοκαθαριστὴν μὲ κατσαρά μαλλιά, μὲ ὄψιν καθαρὰν καθὼς μιὰ καινούργια πεντάρα. Εἶχε πλυθῆ, ἐκείνην τὴν Κυριακὴν.

— Σᾶς φέρω τὸν δέκατον τέταρτον.

Ἐχειροκρότησαν μὲ γέλοια καὶ πειράγματα. Εὐρῆκαν ὅτι ὁ δεκανεὺς εἶχε πνεῦμα, καὶ ὅτι εἶχε πολὺ ὠφεληθῆ κατὰ τοὺς ὀκτὼ μῆνας τῆς ὑπηρεσίας...

— Λοιπὸν ποῦ θὰ τὸν τοποθετήσωμεν; εἶπεν ὁ στρατιώτης. Θὰ ἰδῆτε, θὰ τιμήσῃ τὴν ἑορτὴν μας. Ὁ παπούλης ἔτσι μπορεῖ νὰ σταθῇ στερεὰ εἰς τὴν θέσιν του. Ἐγὼ συνήντησα τὸν ξένον μας εἰς τὴν γωνίαν τοῦ ξενοδοχείου ὅπου ἐπερίμενε νὰ τοῦ δώσουν τ' ἀποράγια. Ὁ καπνοδοχοκαθαριστὴς ἐκάθησε μεταξὺ δύο κυριῶν. Κατ' ἀρχὰς ἐξεπλάγη ὀλίγον διὰ τὴν πολυτέλειαν τοῦ μαγειρείου, τῶν φώτων, τοῦ λευκοῦ τραπεζομανδύλου, τοῦ κιλικείου ποῦ ὁμοίαζε μὲ τραπέζι καπηλείου, καὶ δι' ὅλα αὐτὰ τὰ εὐώδη φαγητὰ, τὰ ἐκτεθειμένα διὰ μιᾶς ἐνώπιον ἀνθρώπων οἵτινες δὲν ἐγνώριζαν τί θὰ πῆ πείνα.

Ἀλλ' ἦτο δεκαοκτὼ ἐτῶν καὶ διόλου ἀδέξιος. Ἐπανέκτησε θάρρος. Ἐνθουσιασθεὶς ἀπὸ τὰ βλέμματα

καὶ τὰς τρυφερότητας τῶν γειτονισσῶν του, λησμονήσῃ τὴν κοινωνικὴν του τάξιν, ἐφαντάσθη ὅτι ἦτο τῆς οἰκογενείας, συνήνωσε τὴν εὐθυμίαν του μετὰ τῶν ἄλλων. Ἦτο δι' αὐτὸν λουτρὸν ἡλίου, ὄνταρον ζωντανὸν πλούτου καὶ εὐχαριστήσεως. Ωμίλησε περὶ τῆς πατρίδος του, τῶν βουνῶν τῶν σκελισμένων ἀπὸ τὰ χιόνια, περὶ τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας του, τῶν ἐπαρχιῶν ποῦ εἶχε διατρίξει εἰς ἡλικίαν ἀπὸ ἐπὶ τῶν περιπατῶν διὰ μέσου πόλεων καὶ κωμοπόλεων...

III

Τέλος ἡ μαγεύρισα ἔφερε τὸν λευκὸν οἶνον καὶ τὴν βασιλόπητταν. Ἡ πῆχτα! τὸ γλύκισμα τῶν βασιλέων! Ἐνα γλύκισμα καμωμένον μετὰ αὐγὰ καὶ λάδι, μετὰ μίαν κροῦσταν χρυσεῖουσαν ἀπὸ τὴν ἀφθονον ζάχαριν μετὰ τὰ θαυμασία σχήματα. Ἦτο μεγάλο δῶρον τὸ καπέλλον πωλητείας, καὶ στολισμένον μετὰ τριανταφυλλί χαρτί.

Ὁ παπποῦς τὸ ἔκοψαν εἰς δεκατέσσαρα κομμάτια.

— Ποιὸς θὰ εὖρη τὸ νόμισμα; εἶπεν. Οἱοὶ τὸ ἤθελαν. Ἦτο ὑποῦλως κρυμμένον μέσα εἰς τὴν ἀφθονον τὴν μάζαν του. Καὶ ὁ προνομιοῦχος δημοστράτεζος ποῦ θὰ τὸ εὗρισκε, θὰ ἐπλήρωνεν ἕνα γλυκισματάκι.

— Λοιπὸν γύρισε καὶ κλείσε τὰ μάτια, εἶπεν ὁ γέρον εἰς τὴν μικρὰν κόρη. Δεῖξε τὰς μερίδας.

Εἰς κάθε κομμάτι, ἡ μικροῦλα ἐστραμμένη πρὸς τὸ μαγεύριον, ἐπρόφερεν ἕνα ὄνομα. Ἐντὸς πέντε λεπτῶν ἡ βασιλόπηττα εἶχε διανεμηθῆ.

— Πῶς! δὲν ὑπάρχει νόμισμα; ἔλεγεν ὁ παπποῦς ἀγανακτῶν.

— Εγώ! Εγώ! τὸ ἔχω! ἐφώναζεν ὁ καπνοδοχοκαθαριστὴς πηδῶν ἐπὶ τοῦ καθίσματός του.

Ἐπρεπε νὰ λάβῃ μίαν βασιλίτσαν. Καὶ ἦτο ἀληθῶς ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ. Αἱ δύο γειτόνισσαι του τοῦ ἤρεσκον τόσον ἢ μία ὅσον καὶ ἡ ἄλλη. Ἐπειδὴ ἦτο μελαγχροινὸς ἐξέλεξε τὴν ξανθὴν καὶ ἐρυθριῶν:

— Καλὴ μου κυρία, εἶπεν, ὄλα τὰ χρήματα ποῦ κερδίζω τὰ φυλάττει ὁ προϊστάμενός μου. Ἀλλὰ ἀφοῦ πρέπει νὰ σοῦ προσφέρω δῶρον, θέλετε ἕνα φίλημα;

— Βεβαίως ἀπήντησεν ἐκείνη. Τὰ καλὰ φίλήματα εἶναι τόσον σπάνια!

Καὶ ἐν τῷ μέσῳ θορυβώδους ἰλαρότητος, ὁ καπνοδοχοκαθαριστὴς ἠσπίασθη τὴν γειτόνισσάν του.

Ἀπεχωρίσθησαν πολὺ ἀργά. Ὁ νεαρὸς στρατιώτης συνώδευσε τὸν βασιλέα εἰς τὴν παλαιάν του οἰκίαν. Ὁ προῖστάμενος, ἕνας παμμέγιστος ἀνθρώπος ἀγροῦκος, ἐγάλασε τὸν κόσμον, ἐζήτησε τὴν ράβδον νὰ κτυπήσῃ τὸν περιπλανώμενον ἀκόλαστον.

— Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι, ἔλεγεν;

Ὁ καπνοδοχοκαθαριστὴς ὅστις εἶχεν ἐκβάλλει τὰ ὑποδήματα καὶ τὸν ἐπενδύτην του, ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς ψάθας καὶ εἶπεν ἠσυχῶς.

— Ἐρχομαι ἀπὸ τὸν οὐρανόν!

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΑΣΠΙΣ

ΝΑ Μ' ΕΝΘΥΜΗΣΑΙ

Όταν κοιτάδι γύρω σου λεπτό γ' ἀπλώνῃ ἀρχίζει
ἡ νύχτα καὶ τρεμουλιαστὸ βλέπεις τὸ πρῶτο ἀστέρι,
καὶ τὸ φεγγάρι τῆ γλυκερὰ μορφὴ σου διαφανίζεις,
καὶ τὸ νυκτερινὸ πουλί τ' ἀγαπητό του ταῖρι
μετ' ὀλίγου κελάρημα καλεῖ,
νὰ μ' ἐνθυμῆσαι.

καὶ όταν ἀνθοσταλίστη τοῦ Ἀπριλιοῦ ἀγοῦλα
μετὰ τὰ λουλούδια, τῆς δροσιῆς, τὸν ἐρωτὰ σου ψάλλει,
κι' όταν ἀκούς νὰ τραγουδῇ ὠραία βοσκοπούλα
τοῦ ἡλίου τὸ βασιλεῦμα καὶ αἰσθανθῆς νὰ πάλῃ
μ' ἀγνωστο πόθο ἢ καρδιά,
πάλι νὰ μ' ἐνθυμῆσαι.

Ἐ. Μυτιλήνη

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Γ. ΜΗΝΔΡΗΣ δ.ν.

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΘΕΡΑΠΕΙΑΙ ΧΩΡΙΣ ΦΑΡΜΑΚΑ

Ο Κ. ΔΗΜ. ΠΑΝΑΣ
ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΣΙΣΜΑΝΟΓΙΟ
ΜΕΓΑΡΟ

Νόμος αναλλοίωτος είναι ανέκαθεν, ότι τὰ γεγονότα προκαλοῦναι τὰς θεωρίας καὶ αἱ θεωρίαι συντελοῦσιν εἰς τὴν γένεσιν γεγονότων.

Τὸ γεγονός τῆς χύτρας τοῦ Παπίνου ὅστις εἶδεν ἀνατινισσόμενον τὸ κάλυμμα αὐτῆς, ἐγέννησε τὴν θεωρίαν τῆς δυνάμεως τοῦ ἀτμοῦ καὶ προσέθεσε μίαν νέαν δύναμιν, ἀγνωστον μέχρι τότε καὶ ἀχρησιμοποίητον διαμένουσαν, εἰς τὰς ἤδη γνωστάς, τοῦ ἀέρος, τοῦ ὕδατος κτλ.

Τὸ τυχαῖον γεγονός τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς τὸν Γαλβάνην, ὁ ὁμοῖος, ἔχων κρεμασμένα τὰ κάτω ἄκρα ἐνὸς βατράχου ἀπογυμνωμένα τοῦ δέρματος διὰ τινος χαλκίνου ἀγκίστρου ἐπὶ τοῦ κιγκλιδώματος τοῦ παραθύρου του, εἶδε νὰ ἀναπηδοῦν ταῦτα ὁσάκις ἤγγιζον εἰς τὸ σιδηροῦν κιγκλίδωμα, συνειτέλεσεν εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ αὕτη εἰς τὴν γένεσιν τῶν εἰς τὸν ἠλεκτρισμὸν ὠφειλομένων ἀποτελεσμάτων.

Τῶν ὠφελιμάτων λοιπὸν τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ δὲν ἤρρηξε νὰ καρπωθῆ καὶ ἡ ἰατρικὴ κυρίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον καὶ ἡ σύστασις τοῦ σώματος ἡμῶν δὲν εἶναι ἄσχετος πρὸς αὐτόν.

Ο ἠλεκτρισμὸς καθὼς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν διαφορῶν ἐνεργειῶν του, τῆς ἠλεκτρολύσεως, τοῦ τρόπου τῆς παραγωγῆς τῶν ἀκτίνων Röntgen, τῆς ἀναθυμιάσεως τοῦ ραδίου, εἶναι ὅλη ἀποτελουμένη ἀπὸ ἐλαχιστότατα τμήματα αὐθόρακτα, πολὺ μικρότερα τῶν

μέχρι πρὸ ὀλίγου γνωστῶν ἀδιαιρέτων ἀτόμων τῆς ὕλης, τὰ ὅποια ὀνομαζονται ἠλεκτρόνια. Τὰ ἠλεκτρόνια ταῦτα συννεύμενα ἀποτελοῦσι τὰ ἄτομα καὶ ταῦτα τὰ μόρια.

Ὅστε καὶ τὰ ἄτομα τῶν κυττάρων τοῦ σώματος ἡμῶν κατὰ φυσικὴν συνέπειαν ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἠλεκτρονίων, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι καὶ διὰ τὸ σῶμα μας βάσις εἶνε ὁ ἠλεκτρισμός.

Αφοῦ λοιπὸν τὸ σῶμα μας ἀποτελεῖται ἀπὸ ἠλεκτρισμὸν, ἐπόμενον εἶνε νὰ ἔχη ἐπίδρασιν καὶ οὗτος ἐπ' αὐτοῦ. Πράγματι ὁ ἠλεκτρισμὸς ἐφαρμοζόμενος εἰς τὸ σῶμα, ἐνεργεῖ ἠλεκτρομαγνητικῶς ἐπὶ τῶν ἠλεκτρονίων τῶν ἀτόμων τῶν κυττάρων, τουτέστιν ἰσχυρῶν καὶ ἀποθῶν αὐτὰ, συντελεῖ διὰ τῆς κινήσεως ταύτης εἰς τὴν τελειότεραν λειτουργίαν τοῦ κυττάρου, ἥτις εἶνε ἡ βάσις τῆς θρέψεως τοῦ ὅλου ὀργανισμοῦ.

Κίνησις εἶνε ζωὴ· διότι ἡ κίνησις διακρίνει τὸ ζῶν τανὰν πρωτόπλασμα, τὴν ζῶσαν ὕλην, ὑπὸ τὸ μικροσκοπίον, ἀπὸ τὸ νεκρὸν. Ἡ κίνησις τῶν κοκκίων αὐτοῦ.

Ὁ ἠλεκτρισμὸς δὲν εἶνε τίποτε αὐτοτελὲς σῶμα, ἀλλὰ κυμάνσεις τοῦ αἰθέρος, ὕλης ἢ ὁποία πληροῖ τὸ πᾶν καὶ τὴν ὁποίαν θεωροῦσιν ὡς τὴν πρώτην ἐκ τῆς ὁποίας ἐγένετο ὁ κόσμος. Συμβαίνει λοιπὸν μὲ τὸν ἠλεκτρισμὸν, ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ ὁποῖον συμβαίνει μὲ τὸν ἀέρα καὶ τὸν ἄνεμον. Ὁ ἄνεμος, ἢ μεγάλη αὐτῆ δύναμις ἢ ὁποία ἄλλοτε προσέφερε τόσας ὑπηρεσίας δὲν εἶνε τίποτε αὐτὴ ὑπερτακτὸν σῶμα· εἶνε μία κίνησις ἢ κίνησις τοῦ ἀέρος.

Αναλόγως τῶν κυμάνσεων τὰς ὁποίας παρουσιάζει τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, διακρίνομεν καὶ τὴν μορφήν αὐτοῦ, ἀνάλογος τῆς ὁποίας εἶνε καὶ ἡ ἐνέργεια. Ἐπὶ παραδείγματι : ἢ ἄνευ διακοπῶν μορφή, τὸ συνεχὲς ἢ **Γαλθανικὸν** καλούμενον ρεῦμα, ἔχει ἐπίδρασιν ἐπὶ ὀρισμένης ὁμάδος κυττάρων τὸ **φαρμακικόν**, φέρον ἀραιὸν ἀριθμὸν διακοπῶν, ἐνεργεῖ ἐπὶ ἄλλης

εἰσθητοτέρας καὶ τὰ **ὕψιπυκνα**, ἢ νέα αὐτῆ μορφή καὶ θαυμασιὰ ἐφευρέσεις τοῦ D' Arsonval, ἔχοντα πολὺ μεγαλειότερον ἐριθμὸν διακοπῶν, ἔχουν ἐπίδρασιν ἐπὶ ἄλλης ὁμάδος, πολὺ εἰσθητοτέρας, ἐπὶ τῶν κυττάρων τοῦ συμπαθητικοῦ νευρικοῦ συστήματος. Τὸ νευρικὸν τοῦτο σύστημα, εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιστατεῖ εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς θρέψεως τοῦ σώματος καὶ τοῦ ὁποίου ἢ καλὴ λειτουργία συντελεῖ εἰς τὴν καλλιτέραν θρέψιν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τὴν ἀπέκκρισιν τῶν διαφόρων μὴ χρυσιμῶν καὶ ἐπιβλαβῶν εἰς αὐτὸν οὐσιῶν.

Ὅστε, ἐξ ὧσων δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, εἶνε δυνατόν νὰ θεραπεύωνται διὰ τῶν ρευμάτων τούτων πάντα τὰ νοσήματα τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἀτέλειαν τοῦ νευρικοῦ τούτου συστήματος. Τὰ νοσήματα ταῦτα εἶνε τὰ λεγόμενα «ἀρθριτισμοὶ» τοῦ ὁποίου αἱ ἐκδηλώσεις εἶνε πολλαὶ καὶ διάφοροι. Ημικρανία, ποδάγρα, φαλάκρωσις, ἐκζέματα, ἀρτηριοσκληρώσις, ψαμμίασις κτλ., νοσήματα φαινόμενα ὀλίγως διόλου ἄσχετα τὸ ἓνα πρὸς τὸ ἄλλο, εἶνε ἀποτελεσματὶ μίας καὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας, τῆς ἀτελείας τοῦ θεραπευτικοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Τὸ νευρικὸν τοῦτο σύστημα καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ νευρικὰ καὶ μυϊκὰ συστήματα, ὑπόκεινται εἰς τὸν νόμον τῆς ὑπερκοπώσεως, τοῦ καμάτου, τοῦ ὁποίου συνέπεια εἶνε ἡ ἀτελής λειτουργία του, ὁ ἀρθριτισμός. Ὁ σημερινὸς πολυκύμαντος βίος, τὰ διάφορα εἶδη καταπονήσεως, ὁ ἀλκοολισμὸς, ὁ καπνὸς κτλ. συντελοῦν εἰς τὸν κάματον τούτου καὶ εἰς τὴν ἀτελή του λειτουργίαν. Συνέπεια τούτου εἶνε ὁ ἀρθριτισμός, τουτέστιν ἡ ἀτελής θρέψις τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἡ συσσώρευσις ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν ἐντὸς αὐτοῦ, αἵτινες ἐντοπιζόμεναι εἰς τὰς ἀρθρώσεις προκαλοῦσιν ἀρθρίτιδα, εἰς τοὺς μῦς, τοὺς μυϊκοὺς ρευματισμοὺς, εἰς τὴν ἀρτηρίαν τὴν ἀρθρίτιδα τὴν ἀρθριτικὴν, τὴν ἀρτηριοσκληρώσιν, τὴν μυοκαρδίτιδα τὴν ἀρτηριοσκληρωτικὴν, εἰς τὰ

ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας καὶ ὀφείλεται τὸ πλείον τῶν αἰφνιδίων θανάτων. Νοσήματα κατ' ἔξοχὴν τῆς ἐποχῆς μας, τῶν πόλεων, νοσήματα τοῦ πολιτισμοῦ, ἐποχῆς ἀρθριτικῆς.

Ὁ ἠλεκτρισμὸς λοιπὸν παρουσιασθεὶς καθ' ἡν ἐποχὴν ὁ πολιτισμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶχεν ἀνάγκη αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπ' ἄλυσιν σπουδαίων προβλημάτων τὰ ὁποῖα ἠμποδίζον τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν αὐτοῦ, ἐχρησίμευσε συνάμα καὶ εἰς τὴν ἰατρικὴν διὰ τὴν ἀρραπίαν τοῦ ἀρθριτισμοῦ, καθαρὸν ἐπακολούθημα τοῦ πολιτισμοῦ. Ὡς θεραπευτικὸν μέσον, σκοπεῖ ἔχει νὰ προλαμβάνῃ τὴν πρόωρον φθορὰν τοῦ ὄργανισμοῦ, τὴν ὁποίαν προκαλεῖ ὁ σημερινὸς τρόπος τῆς ζωῆς, συντελών εἰς τὸ νὰ ἀναντῶνῃ τὸ σῶμα καὶ τὴν καθαρίζῃ ἀπὸ τὰς διαφόρους οὐσίας αἰτινὰς ἀσθενεῖν ὄντων ἐντὸς αὐτοῦ προκαλοῦσαι τὴν πρόωρον φθορὰν του. Πράττει τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον κῆναι καὶ ὁ ἔμπειρος καὶ ἐπιμελὴς μηχανικὸς ὁ ὁποῖος καθαρίζει τακτικῶς τὴν μηχανὴν του καὶ δὲν τὴν ἀφήνει νὰ γεμίσῃ ἀπὸ ἀκαθαρσίας καὶ σκωρίας.

Ἔργον λοιπὸν συνέσεως εἶνε, νὰ μὴ παραμελῶμεν τοῦ νὰ καρπούμεθα τῶν θεραπευτικῶν ἀφελημάτων τὰ ὁποῖα εἴμπορεῖ νὰ μᾶς δώσῃ ὁ ἠλεκτρισμὸς, γορὶς νὰ παραπλανώμεθα ὑπὸ τῆς ἐσφαλμένης ἰδέας τοῦ πῶς ὁ ἠλεκτρισμὸς, ἓνα πρᾶγμα, κατορθῶναι νὰ θεραπεύσῃ τόσα πολλὰ καὶ διάφορα νοσήματα. Καὶ τοῦτο διότι, πρῶτον οὗτος ἔχει διαφόρους μορφὰς καὶ ὡς ἐκ τούτου διαφόρους ἐνεργείας καὶ δεῦτερον διαφέρει πολλάκις φαινομενικῶς ἐκδηλώσεις, ὡς ἀνεφίρομεν ἀνωτέρω, ἔχουσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Αἴρωντες τὴν αἰτίαν, θεραπεύομεν τὰ νοσήματα ταῦτα τηροῦντες πληρέστατα τὴν βάσιν τῆς θεραπευτικῆς, τῆς ἰατρικῆς ἥτις εἶνε νὰ προσπαθῶμεν πάντοτε νὰ ἀντιρροπώμεν τὸ αἷτιον ἐκάστης νόσου καὶ νὰ ἐνεργῶμεν ἀπ' εὐθείας ἐπ' αὐτοῦ διὰ νὰ τὴν θεραπεύσωμεν.

Ο ΠΡΟΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ
ΛΣΚΟΥΤΘ

Ετέρα μεγάλη θεραπευτική δύναμις, ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας τῆς ὁποίας μέχρι πρό ὀλίγου ἀκόμη παρέμενεν ἀκαθόριστος, εἶνε τὰ λαματικά λεγόμενα ὕδατα.

Ὁ ἀρθριτισμὸς εἶναι μὲν κατ' ἐξοχὴν νόσος τῆς ἐποχῆς μας, ὡς ἔχον ἕμως τὴν αἰτίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπερκόπωσην τοῦ ὄργανισμοῦ, προεπάσχει ἀνεκάνθεν παρακολουθῶν τὸν πολιτισμὸν εἰς τὰς διαφόρους αἰ- τοῦ κυμάνσεις. Οἱ παλαιότεροί μας, μὴ γνωρίζοντες τὸν ἠλεκτρισμὸν, ἐθεράπευον τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἀρθριτισμοῦ διὰ τῆς λουτροθεραπείας καὶ μόνον. Αἱ λουτροπόλεις ἦσαν τὰ κέντρα εἰς τὰ ὁποία ἐσύρναζον κατὰ τὰς θερμοῦς ἐποχὰς τοῦ ἔτους οἱ ἀρθριτικοί, ἢ ἐπίστοις μᾶλλον ὑπερκοποῖσα τὰς τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ εἶχον ἀρκετὰ ὡς αἰάνεται ἀποτελέσματα, ἀφοῦ τὸσον μεγάλη ἦτο ἢ εἰς τὰ λουτρὰ καταφυγῆ των πρὸς θεραπείαν χωρὶς ὅμως καὶ νὰ εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸς ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας τούτων.

Προέκυψαν πολλά θεωρίαι περὶ τοῦ τρόπου δι' οὗ ἐνεργοῦν θεραπευτικῶς τὰ λουτρὰ, ἐκ τῶν ὁποίων ἢ μᾶλλον ἐπικρατήσασα ἦτο ἡ τῆς «δισσμηώσεως». Καὶ αὐτὴν παρεδέχοντο δι' αἱ διάφοροι οὐσίαι οἱ διαλυμένα εἰς τὰ λαματικά ὕδατα, εἰσέρχοντο διὰ τοῦ δέρματος εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμὸν καὶ ἐπέφερον τὰ μετ' ἀκριβείας καὶ εἰς αὐτοὺς γνωστὰ ἀποτελέσματα τῆς λουτροθεραπείας.

Αἱ νεώτεροι ὁμοίως μελέται τῆς ἐπιστήμης ἀπέδειξαν ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον συμβαίνει. Τὸ ἀνθρώπινον δέρμα, προτείχιμα, σκοπὸν ἔχον τὴν παρεμπόδιαν τῆς διεισδύσεως οὐτινοσδήποτε ἀλλοτρίου σώματος, δὲν ἐπιτρέπει παρὰ μόνον ἐλαχίστην δισσμηωτικὴν ἐνέργειαν νὰ λάβῃ χώραν. Ἐπίσης εἶχε παρατηρηθῆ ὅτι λουτρὰ, πλὴν πτωχὰ εἰς χημικὰ συστατικά, ἐπέφερον θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα τοιαῦτα, τὰ ὁποία, εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν συστατικῶν τὰ ὁποία ἐγνώριζον ὅτι ἐμπεριείχοντο εἰς αὐτὰ ἠδύναντο νὰ ἀποδοθῶσιν. Ὅπως αἱ θερμαὶ πηγὰί τοῦ Gastein, τῶν ὁποίων ἡ μεγάλη λαματικὴ δύ-

ναμις ἦτο ἀνεξήγητος μὲ τὰ ἐλάχιστα χημικὰ συστατικά τὰ ὁποία περιέχουν καὶ εἰς τὰς ὁποίας ὁ λαὸς ἀπέδιδε θείαν ἐνέργειαν.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ραδίου καὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ. Τὸ πασίγνωστον τοῦτο στοιχεῖον τοῦ ὁποίου ἢ ἀνακάλυψις συνετέλεσεν εἰς τὴν μετατροπὴν πολλῶν νόμων τῆς χημείας καὶ τῆς φυσικῆς, ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἐκπέμπῃ διαρκῶς εἰς τὰ περίεθ θερμοῦτητα καὶ ἀκτῖνας τριῶν εἰδῶν τὰς ὁποίας καλοῦσι, μὲ τὰ γράμματα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου α. β. γ. Αἱ α. καὶ β. ἀκτῖνες ἀποτελοῦνται ἀπὸ σωματῖα ἠλεκτρισμένα, αἱ μὲν α. θετικῶς αἱ δὲ β. ἀρνητικῶς, ἐκσφενδονιζόμενα μὲ ἱλιγγιῶδη ταχύτητα. Αἱ γ. παράγονται ἐκ τῆς προσκρούσεως τῶν ἀρνητικῶν ἐπὶ τῶν θετικῶν ἀκτίνων καὶ ὁμοίως πρὸς τὰς ἀκτῖνας X (Röntgen). Τὸ ράδιον σκορπᾷ διαρκῶς ὅλην τινὰ, ἀνεκθυμιάσειν καλουμένην, ἥτις δύναται νὰ ζυγιοθῆ καὶ ἡ ὁποία ἔχει τὴν ιδιότητα ἐπικαθημένη εἰς τὰ περίεθ σώματα νὰ καθιστᾷ αὐτὰ ἀκτινεργά, δηλαδή ἱκανὰ νὰ ἐκπέμπωσιν ἀκτῖνας ὁμοίας πρὸς τὰς τοῦ ραδίου, ἐν μικρῶ πάντοτε, καὶ ἐχούσας τὰς αὐτὰς ιδιότητας ἐνεργείας. Αἱ ἀκτῖνες αὗται δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἠλεκτρισμὸς, διότι φῶς καὶ ἠλεκτρισμὸς ἔχουσι τὴν ἴδιαν πίεσιν. Καὶ τὰ δύο εἶναι κυμάνσεις τοῦ αἰθέρος μὲ διαφορὰν μεγέθους κύματος, φαινόμενον καταφανὲς εἰς τοὺς σωλήνας τοῦ Crookes, ὅπου ὁ ἠλεκτρισμὸς μεταβάλλεται εἰς φῶς.

Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἔδωκε τὴν ὥθησιν πρὸς τὴν πραγματικὴν ἐξήγησιν τῆς ἐνεργείας τῶν λουτρῶν. Κατὰ τὰς νεωτέρας λοιπὸν ἐρεῖνας θεωρεῖται ὅτι τὰ λουτρὰ ἐνεργοῦν διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους. Πρῶτον διὰ τῆς θερμοῦτος, θεραπευτικὸν μέσον ἀνεκάνθεν ἐφαρμολογούμενον εἰς τὴν λαματικὴν, δευτέρον διὰ τῶν ἐν τοῖς λαματικοῖς ὕδασιν ἐπαρχόντων ἀερίων τὰ ὁποία ἐρεθίζοντα τὰς ἀπολήξεις τῶν θρεπτικῶν νεύρων συντε-

λοῦσιν εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς θερμότητος καὶ τρίτον καὶ κυριώτερον δ' αὖ τῆς ἀναθυμιάσεως τοῦ ραδίου. Εἰς τὴν ἀναθυμίασιν ἀκριβῶς ταύτην ὀφείλεται καὶ ἡ ὑπερφυσικὴ καὶ ἀνεξήγητος, μέχρι γὰρ ἀκόμη, θεραπευτικὴ ἐνέργεια τῶν πηγῶν τοῦ Gastein, ὡς καὶ τῶν θερμῶν Κουρτζῆ (Courtgibad) καὶ Λουτρακίου.

Τὰ ὕδατα ὁμῶς ταῦτα πρέπει νὰ ἔχωσι πάντοτε τὴν ἀναγκαίουσαν φυσικὴν θερμοκρασίαν καὶ νὰ μὴ μεταφέρονται εἰς μακρυνὰς ἀποστάσεις ἐκ τῶν πηγῶν διότι ἀναθυμαινόμενα ἢ μεταφερόμενα μακρὰν, γίνονται τὰ ἐν αὐτοῖς ἀέρια καὶ ἰδίως τὴν ἀναθυμίασιν τοῦ ραδίου. Καὶ μόνον οὕτω ἰξηγῆται τὸ πῶς τὰ ἰδιαίματικά ὕδατα δὲν κατώρθωναν νὰ ἔχουν τὰ αὐτὰ ἰαματικά ἀποτελέσματα τελειμένων τῶν λουτρῶν μακρὰν τῶν πηγῶν.

Τὰ μεταλλικά ὕδατα τῶν ὁποίων ἡ θεραπευτικὴ ἐνέργεια στηρίζεται ἰδίως εἰς τὴν μεγάλην ἀκτινέργειαν αὐτῶν, συντελοῦν εἰς τὴν ὑποβοήθησιν τῆς θεραπείας πινόμενα συνάμα. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ μεσολαβῇ πολὺς χρόνος ἀπὸ τὴν παραλαβὴν τοῦ ὕδατος μέχρι τῆς πόσεως αὐτοῦ διότι ἄλλως ἰξαντλεῖται ἡ ἀκτινέργειά των. Ἐκ τούτου καταφαίνεται ὅτι δὲν ἔχονται οὔτε μίαν ἐνέργειαν τὰ ἐντὸς φιαλῶν παλούμενα ἰαματικά ὕδατα τῶν ὁποίων ἡ θεραπευτικὴ ἰδιότης στηρίζεται κυρίως εἰς τὴν ἀκτινέργειαν ἢ ὁποία μετὰ παρέλευσιν ὀρισμένου χρόνου ἰξαντλεῖται τελείως, ἐκτὸς ἐὰν μεταφέρονται ἐντὸς εἰδικῶν συσκευῶν νεωστὶ ἐφευρεθεισῶν αἱ ὁποῖαι ἐμποδίζουν τὴν ἀπόπτυσιν αὐτῆς.

Ἀφ' ἐνὸς λοιπὸν ὁ ἠλεκτρισμὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ λουτροθεραπεία εἶναι τὰ μόνα φυσικά καὶ ἀβλαβῆ θεραπευτικά μέσα κατὰ τοῦ ἀρθριτισμοῦ, νοσηρᾶς καταστάσεως ἥτις παρακολουθεῖ τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὴν ἐξέλιξιν του εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς ὁποίας ὁμῶς τὰ πρὸς ἐξουδατέρωσιν μέσα κατώρθωσε νὰ ἀνεύρη καὶ χρησιμοποίησιν ὁ ἄνθρωπος νοῦς.

ΚΩΝΣΤ. Δ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ (ἰατρός)

ΛΥΣΙΠΠΟΣ

(ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ)

Πᾶσα μελέτη ὀφειρωμένη εἰς ἓνα γλύπτην τῆς ἀρχαιότητος δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν βιογραφίαν ἐνὸς νεωτέρου καλλιτέχνου.

Δὲν γνωρίζομεν περὶ τῶν πρώτων εἰμὴ ἐλαχίστας λεπτομερείας τοῦ βίου αὐτῶν καὶ ταύτας μᾶλλον ἀνεκδοτικῶς ἀναφερομένας εἰς τοὺς διαφόρους συγγραφεῖς, ἐνῶ τοὺς νεωτέρους δυνάμεθα νὰ βιογραφήσωμεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς των μέχρι τῆς τελευτῆς των, καὶ νὰ παρακολουθήσωμεν βῆμα πρὸς βῆμα τὴν ἐξέλιξιν τῆς καλλιτεχνικῆς τῶν ἰδιοφυίας καὶ δράσεως.

Τὰ πλεῖστα τῶν ἔργων τῶν ἀρχαίων ἐπιφανῶν γλυπτῶν δὲν μᾶς εἶναι γνωστά εἰμὴ ἐξ ἀντιγράφων, ἐὰν δὲ καλὴ τύχη διέσωσε μέχρις ἡμῶν μερικὰ πρωτότυπα, ὀφείλομεν νὰ κρίνωμεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἔργων κατὰ συμπερασμόν.

Διὰ τοῦτο δυσχερὲς ἀπεβαίνει καὶ ἡ λεπτομερὴς βιογραφία τοῦ Λυσίππου, ὅστις κατέχει διαπρεπῆ θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης, λογιζόμενος μεταξὺ τῶν 5 ἢ 6 μεγάλων διδασκάλων, οἵτινες διέλαμπαν κατὰ τοὺς δύο αἰῶνας, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλληνικὴ γλυπτικὴ ἐξίκετο εἰς τὸ ἀπόγειον τῆς καλλιτεχνικῆς τελειότητος.

Εἶναι δὲ ὁ Λυσίππος καὶ ὁ τελευταῖος κατὰ χρονολογικὴν σειράν μεταξὺ τῶν κορυφαίων τούτων μυστιῶν τῆς θαίας τέχνης, διότι ἐνεφανίσθη εἰς τὴν σκηνὴν τῆς τέχνης περὶ τὰ μέσα τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος, ὅτε ἦδη ὁ Φειδίας, ὁ Μύρων καὶ ὁ Πολύκλειτος εἶχον λαμπρῶς διὰ τῶν ἔργων των τὴν Ἑλληνικὴν τέχνην κατὰ

τὴν Ε΄ ἑκατονταετηρίδα, οἱ δὲ ἀμέσως προηγουμένα αὐτοῦ ὁ Πραξιτέλης καὶ ὁ Σκόπας εἶχον πλέον δόση καταφανῆ δείγματα τῆς θαυμασίας αὐτῶν γλυπτικῆς δεινότητος. Ἐν τούτοις ὁ Λύσιππος, καίπερ ἔχει τὰ αὐτὰ ἀξιοθαύμαστα καὶ ἀξιομίμητα παραδείγματα, δὲν ἀρκεῖται εἰς τὸ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν γαργυρῶσαν παρ' αὐτῶν γραμμὴν, ἀλλὰ τέμνει νέας ὁδοὺς ἀνοίγει νέους ὁρίζοντας εἰρηνότερους καὶ γίνεται δημιουργὸς νέας καλλιτεχνικῆς σχολῆς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ τέχνῃ, ἣτις ἀποκαλεῖται **Ἑλληνοεστυκῆ**, καὶ ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται μὲ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν τὸ ἀθάνατον Ἑλληνικὸν πνεῦμα, συμπορευόμενον ἐν τῇ Ανατολῇ μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, τοῦ μεγάλου κατακτητοῦ, ἀνοίγεται, μετασκευάζεται, καὶ εὐρίσκει εἰς τὴν ἀέννητον ταύτην ζύμωσιν νέα ἰσχυρὰ στοιχεῖα ζωτικότητος.

Ὅλαι αἱ μαρτυρίαι τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ αἱ διασωθεῖσαι ἐπιγραφαὶ συμφωνοῦσιν ὅτι πατὴρ τοῦ Λυσίππου ὑπῆρξεν ἡ Πελοποννησιακὴ πόλις Σικυῶν, ὃ δὲ χρόνος τῆς γεννήσεώς του ἴσθεται εἰς τὸ δεύτερον τρίτον τοῦ Δ΄ αἰῶνος ἢ το λοιπὸν σίγῃσιν, ἀλλὰ πολὺ νεώτερος τοῦ Πραξιτέλους καὶ τοῦ Σκόπα καὶ ἀσφαλῶς ἐπέζησεν αὐτῶν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν βίον καὶ τὰ ἔργα του, εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι ἐμελετήθησαν καὶ ἐπραγματεύθησαν παρ' ἀρχαίων συγγραφέων τῶν ὁποίων τὰ ἔργα ἀτυχῶς ἀπώλεσθησαν ἢ σχετικῶς πληρυστέρα κηρὴ δι' ἡμᾶς εἶναι ὁ Πλίνιος, ὅστις ἐν τῇ Φυσικῇ του Ἱστορίᾳ ἀφείρωσεν ὀλόκληρον κεφάλαιον εἰς τοὺς μεγάλους καλλιτέχνας, τὰς δὲ περὶ τοῦ Λυσίππου εἰδήσεις παρέλαβεν ἐκ μιᾶς συλλογῆς τῶν βίων τῶν διασημῶν ζωγράφων καὶ γλυπτῶν τῆς ἀρχαιότητος, συντεθείσης ἐκ Δούριδος τοῦ Σαμίου.

Ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἦτο μᾶλλον ρωμαντικὸς παρὰ ἱστορικὸς κριτικὸς, παρακολουθῶν τοὺς θρύλλους τῶν

Η Β. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΑΝΔΡΕΑΣ

ἐργαστηρίων καὶ περισυλλέγων τὰ διάφορα περὶ τῶν καλλιτεχνῶν ἀνέκδοτα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται τις νὰ δώσῃ μεγάλην βᾶσιν καὶ αὐθεντικότητι εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ ἀναγραφόμενα.

Κατὰ τὸν ἀμέσως ἐπόμενον αἰῶνα, εἰς γλύπτῃς ἐκ Σικυῶνος, ὁ Ξενοκράτης, μαθητὴς δύο Σικυονίων, οἵτινες καὶ αὐτοὶ εἶχον διδαχθῆναι τὴν τέχνην παρὰ τοῦ Λυσίππου, ἔγραψε πραγματείαν περὶ τῆς τέχνης καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ χαρακτήρος τοῦ Λυσίππου, ἐπ' ἧς δὲ ἀτελεῖς πληροφορίας περὶ αὐτοῦ ἀνευρίσκομεν εἰς τὰ ἔργα τοῦ Πανσανίου, τοῦ Πλουτάρχου καὶ Λατίνων τινῶν συγγραφέων.

Διὰ τὰ κατανοηθῆναι εὐχερῶς ἢ ἀνάπτυξις τῆς θαυμασίας ἰδιοφυΐας τοῦ Λυσίππου, δεῖον ν' ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν καταγωγὴν αὐτοῦ ἐγεννήθη ἐν πόλει, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καὶ ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ γλυπτικὴ ἐτιμῶντο ἰδιαζόντως. Χάρις εἰς τὸν Ἀριστοκλῆν καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἡ σχολὴ τῆς Σικυῶνος ἠμύλλῃτο ἐπαξίως μὲ τὴν περίφημον καλλιτεχνικὴν σχολὴν τοῦ Ἀργουε, καὶ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν οἱ Σικυῶνοι τεχνίται διετήρησαν πιστὴν τὴν παράδοσιν τῆς τέχνης, ἐργαζόμενοι θαυμασίως ἐπὶ τοῦ μεταλλοῦ.

Ἐκ τῶν ἐργαστηρίων τῆς Σικυῶνος ἐξῆλθον κατὰ μέγα μέρος τὰ τέλεια ἐκεῖνα ἀποτελέσματα τῶν νικητῶν ἀθλητῶν, αἵτινα ἐκόσμουσαν τὸν περίβολον τῆς Ἱερᾶς Ἀλτίας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ τὰ ἐκ χαλκοῦ ἀφιερῶματα, τὰ ἀνατεθειμένα ἐπὶ τῶν ἀνδῶν τῶν Δελφῶν.

Οὕτω ὁ Λυσίππος γεννᾶται εἰς πόλιν δικαίως ὑπερηφανευομένην διὰ τὸ εἶδος καλλιτεχνικὸν αὐτῆς παρελθὸν καὶ τὴν θαυμασίαν παραγωγὴν τῶν διδασκάλων τῆς τέχνης, πλουσίαν εἰς ἀριστουργήματα, καὶ διατηροῦσαν ἀκόμῃ, μεθ' ὅλην τὴν λάμψιν τὴν ὁποίαν ἐκπέμπει ἡ τέχνη τῶν Ἀθηναίων, τὸ γόητρον τῆς ἀρχαίας αὐτῆς καλλιτεχνικῆς φήμης.

Ἐὰν πρέπη νὰ πιστεύσωμεν τὰ ἀναφερόμενα ὑπὸ Δούριδος τοῦ Σαμίου, τοῦ ὁποίου ὁ Πλίνιος μνημο-

νεύει τὴν μαρτυρίαν, ἡ καλλιτεχνικὴ ἐμφάνισις τοῦ Λυσίππου ἐν ἀρχῇ ἐπῆρξε πολὺ μετρία τερνίτης ταπεινός, ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σιδηρουργοῦ, ὅλλ' ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς ἐξηγεῖ πῶς ἐξεδηλώθη ἡ ἐνδιάθετος κλίσις τοῦ πρὸς τὴν τέχνην διὰ τοῦ ἐξῆς ἀνεκδότου. Ἡμέραν τινὰ ὁ Λυσίππος συνομιλῶν μετὰ περιφήμου ζωγράφου τοῦ Εὐλόμπου ἐρωτᾷ αὐτὸν ποῖον ἐκ τῶν προγενεστέρων καλλιτεχνῶν μιμεῖται εἰς τὰ ἔργα του· ὁ δὲ Εὐλόμπος ὑπερηφάνως ἀπήντησε δεικνύων τὰ διερχόμενα πλήθη : « Τὴν φύσιν πρέπει τις νὰ μιμῆται καὶ οὐχὶ τὸν τεχνίτην ».

Τοῦ Λυσίππου ἡ φιλοτιμία ἐκεντήθη ἐκ τῶν λόγων τούτων καὶ ἐρρίφθη μὲ ὅλην τὴν ζέσιν τῆς νεότητος καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ἰδιοφυΐας του εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἀκαταπόνητον καὶ ἄσκον ἐργασίαν.

Ἐκ τῶν πρώτων καλῶν ἔργων του ἦτο ὁ Τρωῖλος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλκινόου, τοῦ ὁποίου ἡ βᾶσις ἀνευρέθη ἐν Ὀλυμπίᾳ μετ' ἐπιγραφῆς ἀφιερωτικῆς, ἐπίσης πλείστοις χαλκίνοις ἀνδριάντας νικητῶν ἀθλητῶν ἐτεχνούργησε μετὰ πολλῆς τέχνης ὁ Λυσίππος κατὰ τὰ πρώτα ἔτη τῆς καλλιτεχνικῆς του δρασεως, περὶ τῶν ὁποίων πολὺ ὀλίγας πληροφορίας ἔχομεν.

Ἐτέρα μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ Λυσίππου ὑπῆρξεν ἡ κατασκευὴ τοῦ χαλκίνου ἀνδριάντος τοῦ περιφήμου ἀθλητοῦ Χείλιου ἐκ Πατρῶν, ὅστις ἐνίκησεν εἰς ὅλους τοὺς μεγάλους ἀγῶνας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἔπεσε μαχόμενος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐν Χαιρωνείᾳ τῷ 338 π. Χ. ὁ ἀνδριάνς οὗτος ἐξετελέσθη κατὰ παραγγελίαν καὶ δαπάναις τῶν Ἀχαιῶν.

Χάρις εἰς τὰς ἀνασκαφάς, τὰς γενομένας ἐν Δελφοῖς ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ωμόλ, ἀνευρέθη πολύτιμον σύμπλεγμα ἀνδριάντων, ἀφιερωμένον εἰς μνήμην τῶν προγόνων εὐγενοῦς Θεσσαλικῆς οἰκογενείας ἐκ Φαρσάλων, ἔργον ἀποδόμενον εἰς τὸν Λυσίππον καὶ θαυμασίας ἀληθῶς τέχνης· ἐκ τοῦ συμ-

πλέγματος τούτου διατηροῦνται ἐν σχετικῶς καλῇ καταστάσει ἢ κεφαλή τοῦ Αγία, ὀλόκληρον τὸ σῶμα ἀνευ ὄμως κεφαλῆς καὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τῶν δύο Συσύφων, ταῦτα πάντα δὲ ἐναπόκεινται ἤδη ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν Δελφῶν.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ἔργον, ὅπερ ἐθεωρεῖτο ὡς ἐν τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Λυσίππου εἶναι τὸ περίφημον μάρμαρον τὸ ἀνευρεθὲν ἐν ἔτει 1849 ἐν Ρώμῃ παρὰ τὸ Transtévère καὶ ὅπερ εἶναι γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Αποξυόμενος», τοποθετημένον ἤδη εἰς μίαν τῶν ἰσογείων αἰθουσῶν τοῦ πλουσιωτάτου Μουσείου τοῦ Βατικανοῦ. Παριστᾶ νεανίαν εὐμελῆ καὶ ρωμαλέον, ὅστις ἀσχολεῖται εἰς ζωγραφίαν ἀσκησιν· ἐξελθὼν τοῦ λουτροῦ καὶ ἀλειφθεὶς δι' ἐλαίου κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀρχαίων ἀθλητῶν, ἤδη κρατῶν τὴν ψήκτραν ἀποσφογγίζει καὶ λειαίνει δι' αὐτῆς τὴν ἐπιδερμίδα. Αἱ κινήσεις τῶν μῦνων διακρίνονται θαυμασίως καὶ ἡ ἐν γένει θέα τοῦ ἀγάλματος προξενεῖ μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἐπισκέπτην, ἀλλ' οἱ τεχνοκρίται διαμνησθητοῦσιν ὅτι ὁ «Αποξυόμενος» τοῦ Βατικανοῦ εἶναι γνήσιον ἔργον τοῦ Λυσίππου, καὶ ἀποδίδουσιν αὐτὸ μᾶλλον εἰς ἄγνωστον Ἕλληνα γλύπτην ζῶντα ἐν Ρώμῃ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἡ λαμπρότερα περίοδος τῆς καλλιτεχνικῆς δράσεως τοῦ Λυσίππου εἶναι κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (336—323 π. Χ.), κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ καλλιτέχνης εὐρίσκειται ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας του καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἐκλάμψει τῆς καλλιτεχνικῆς ἰδιοφυΐας του.

Ἡ φήμη του διατρέχουσα τὰς Ἑλληνικὰς χώρας ἔφθασε μέχρι τοῦ Μεγάλου στρατηλάτου, ὅστις προσεκάλεσε πλησίον του τὸν Λύσιππον καὶ περιέβαλεν αὐτὸν δι' ἰδιατέρας ὁλως εὐνοίας, καθόσον ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς ἐπὶ χαλκοῦ

ἀποτυπώσεως τῆς ἄρρενωπῆς μορφῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅπως τὸ αὐτὸ προνόμιον εἶχε δοθῆ καὶ εἰς τὸν Ἀπελλῆν διὰ τὴν προσωπογραφίαν καὶ εἰς τὸν Πυργοτέλην διὰ τὴν χαρακτηριστὴν ἐπὶ πολυτέλειαν λίθων.

Ἡ περίοδος αὕτη τῆς τέχνης τοῦ Λυσίππου ὀνομάσθη Μακεδονικὴ, διότι κατ' αὐτὴν ἀποκλειστικῶς ἀφοσιώθη εἰς ἔργα ἀφορῶντα εἰς τὸν Μέγαν Ἀλεξάνδρον, τοῦ ὁποῖου ἐφιλοτέχνησε πλείστους ἀνδριάντας καὶ πρωτόμας ἐκ χαλκοῦ, μεταξὺ δὲ τῶν διασωζομένων μία κεφαλή εὐρίσκειται ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Καπιτωλίου ἐν Ρώμῃ, ἕτερα δ' ἐν σχήματι Ἐρμοῦ ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Λούβρου τῶν Παρισίων. Θαυμάσιον ἐπίσης εἶναι τὸ χάλκινον ἀγαλμάτιον τὸ ἀνακείμενον ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Νεαπόλεως καὶ παρισίων τὸν εἶδὸν τοῦ Φιλίππου ἔφιππον καὶ πάνοπλον, ἔχοντα ἐν τῇ χειρὶ τὸ ξίφος καὶ μαχόμενον.

Ἔτερον θαυμάσιον ἀγαλμάτιον ἐκ μαρμάρου, ὅπερ ἀκέφαλον καὶ ἀνευ χειρῶν καὶ τοῦ ἐνὸς ποδὸς εὑρεται ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Λούβρου, ἦτο ὁ «Ἡρακλῆς ὁ Ἐπιτραπέζιος», ὀνομασθεὶς οὕτω, διότι ὁ Μέγας Ἀλεξάνδρος τοσοῦτον ἠγάπα καὶ ἐθαύμαζε τὸ λαμπρὸν τοῦτο καλλιτέχνημα, ὥστε εἶχε διατάξῃ νὰ τίθεται πάντοτε εἰς τὴν Βασιλικὴν του τράπεζαν ἵνα ἀπολαμβάνῃ τῆς γοητευτικῆς του θέας, καὶ ἐθεώρῃ αὐτὸ ὡς φέρον τὴν εὐτυχίαν.

Πλείστα ἄλλα θαυμάσια ἀληθῶς ἔργα τοῦ Λυσίππου δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸν Φαρνέζιον Ἡρακλῆα ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Νεαπόλεως, τὸν «Ποσειδῶνα» μετὰ τὴν τρίμηναν ἐν τῷ Λατερανῷ Μουσείῳ τῆς Ρώμης, τὸν «Ἡρακλῆα» φονεύοντα ἔλαφον ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Παλέρμου, τὸν «Ἐρμῆν» διορθοῦντα τὸ σανδάλιον του ἐν τῷ Λούβρῳ καὶ πλείστα ἄλλα πολλοῦ λόγου ἄξια, περὶ τῶν ὁποίων λεπτομερῆς περιγραφή καὶ καλλιτεχνικὴ κριτικὴ θὰ ἀπῆται τόμους ὀλοκλήρους.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ὁ Λύσιπ-

πος ἔφησεν ἱκανὰ ἔτη τιμώμενος ἰδιαιτέρως ἐπὶ τῶν Διαδόχων καὶ καταγινόμενος πάντοτε εἰς τὴν ὀφθαλμὸν τέχνην, τὴν ὁποίαν τόσον ἠγάπησε καὶ ἐν τῇ ἰσοπείᾳ παρήγαγε τόσον ἀξιοθαύμαστα ἔργα.

Ἐν Μυτιλήνῃ Δεκέμβριος 1913.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ Σ. ΚΑΡΑΒΙΑΣ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

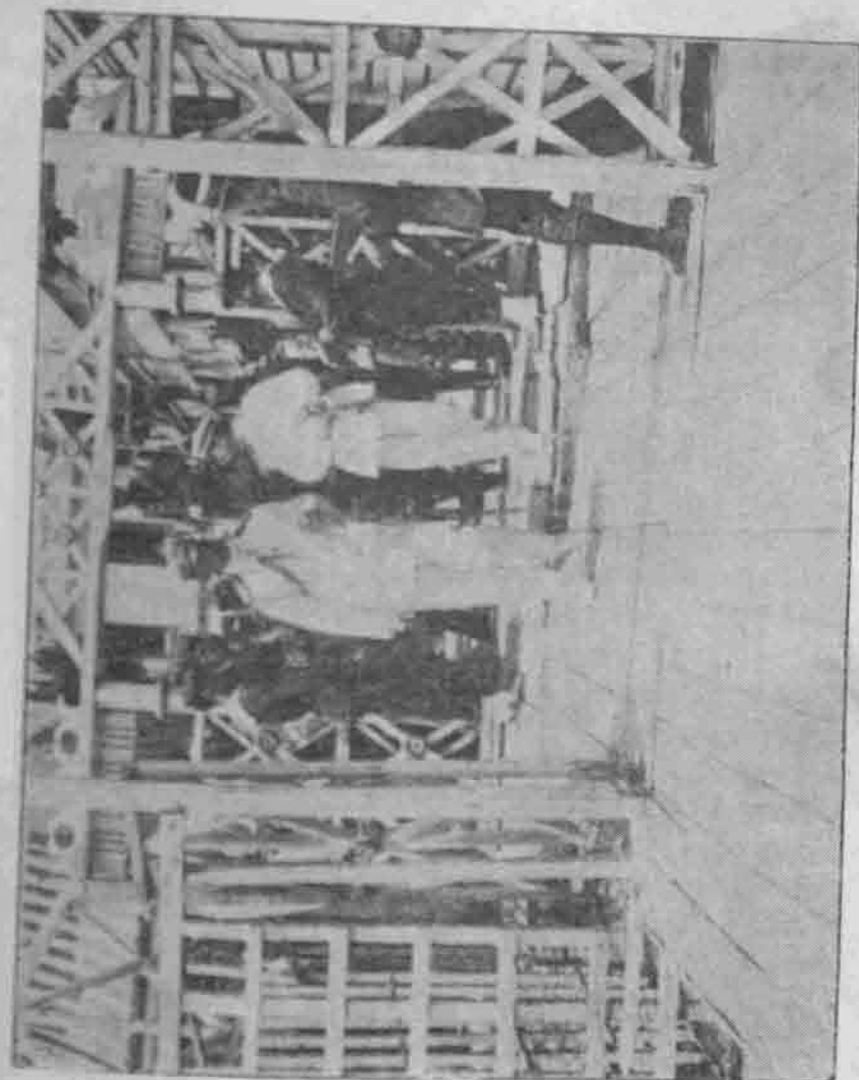
ΤΙ ΚΟΣΤΙΖΕΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Με δικαιολογημένην ἀγανάκτησιν μία φερμινατική ἐφημερίς τῆς Ἀμερικής, ἀναφέρει, κατὰ πληροφορίας ἐξεραικῶν πόσιν εἶναι ἡ ἐμπορικὴ ἀξία τῆς γυναικὸς εἰς διαφόρους ἀγρούς τῆς.

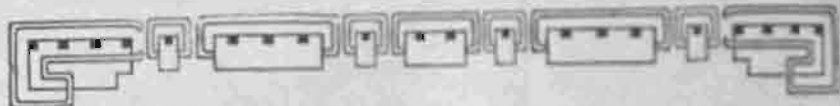
Οἱ Κάθρον ἐπιτιμοῦν τὰς συντρόφους τῶν ἑσῶν τὸ ἀξίον τῆς ἀξίας ἐνὸς βωδίου, τὸ πολὺ ἡμέρας ἂν πρὸς τὴν ἀξίαν μίαν πολὺ ἐντραφῆ κυρία. Οἱ κάτοικοι τῆς Καριτάρας τὴν ἐπιτιμοῦν ἴσῃ πρὸς ἓνα, δύο, τρεῖς ἢ τὸ πολὺ δέκα κατώτερον. Οἱ Τάταροι τοῦ Τουρκιστάν τῆς Ρωσίας, τὰς πληρότερον ἴσῃ τὸ βάρος τῶν μὲ βούτερον -ὄχι χρυσῶν.

Εἰς τὴν Οὐγγάρια μία γυναῖκα ἀνταλλάσσεται συνηθιστῶς, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ὀλίγον νέα καὶ κόσμιη μὲ ἓνα καλὸν κορμὸν ἢ ἔξ βελῶνες (γιατί μονάχα ἔξ;) Καὶ ἀκόμη πρὸς πρῶτον: Οἱ ἄγριοι τῆς δυτικῆς Ἀυστραλίας ἀρκοῦνται εἰς ἓνα κοστὶ σίτου. Ναὶ μὲ ἓνα κοστὶ σίτου κέρναι ἢ τῆς ἀνταλλάσσει -πρὸς δύο ἄλλοι καὶ πάντοτε- ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχη μίαν θαυμαστὴν οὐρανὸν. Τί θὰ ἐγένετο λοιπὸν ἂν εἶδε κανεὶς κανεὶς πρὸς εἰς τὸν ἀναπτήρα;

Μὰ τὴν ἀλήθειαν εὐνοησόμενοι τόσον. Εἰς τοὺς πολιτισμένους ἡ γυναῖκα κοστίζει οὐσιωδῶς περισσότερο.

Ἡ ΥΠΟΧΘΗ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝῃ

ΑΓΩΝΙΑ

Τὸ τηλεγράφημα ποῦ εἶχε στείλει ὁ «Λέων» ἦτο σαφές :

«Ἐχθρὸς ἐξήλθε πορεία πρὸς Λήμνον». Χαρά βουβή εἶχε ζωγραφιστῆ σὲ ὄλων τὰ πρόσωπα. Ἡ πολεμικὴ ἐγερσις εἶχε σημάνει καὶ τώρα ὄλοι περιμένναμε τὸ σήμα. Καὶ ἐκείνο ἀνέδθηκε : «Ταχεία ἀπερσις». Καὶ εὐθὺς ὄλα τὰ πλοία ἀπήντησαν «Εἶδον». Αἱ ἀγκυρὲς ἀνέβαιναν μὲ γρηγοράδα καὶ διαβολομένους ὄροθος ἀκουγότανε ἀπὸ ὄλας τίς μεριάς. Δὲν ἦταν καίεξε γέλασε. Ἐσαλπάριζαν εἴκοσι βαπόρια μαζί !

Σὲ λίγο ἐδγαίναμε μὲ ἀρκετὴ ταχύτητα, ἀπὸ τὸ Μοῦδρο.

Αἱ τελευταῖαι παρασκευαὶ εἶχαν τελειώση. Οἱ μηχανικοὶ εἶχαν βάλῃ στὸ σημεῖο των τίς μηχανές, καὶ οἱ ποροβοληταὶ τὰ ποροβόλα των. Θὰ εἶχαμε ἀνοίξῃ ἀπὸ τῆ Λήμνο πέντ'—ἕξ μίλια, ὅταν εἶδαμε ἓνα καπνὸ. Εὐθὺς τὰ κιάλια στηλώθηκαν ἄνω του. Περιμένναμε ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή τὸ πρόσταγμα : Ποροβοληταὶ εἰς τίς θέσεις των. Μὰ ἦταν ἀπάτη. Ο καπνὸς ἦτο ὁ «Λέων» ποῦ τὸ εἶχε βάλῃ στὰ πόδια δι' ἐνοήτους λόγους. Ἐπλησίαζε πάση δυνάμει καὶ ἡ πλώρη του σήκωνε ἀφροὺς ὡς τὸ κατάρωμα. Ὅταν μὰς κόντιφε ἀρκετὰ σήκωσε σινιάλο.

«Ἐχθρὸς ἔρχεται» ! «Εἶδον» ἀπαντήσαμεν. Εκείνος μὲ μιὰ ἐπιδέξια στροφή γύρισε καὶ πῆγε οὐραγία μαζί μὲ τ' ἀδέλφια του.

Τώρα παιὰ δὲν ἤμασταν ἠπατημένοι. Τέσσαρες κα-

πνοὶ ὕψωνονταν στὸν ὀρίζοντα. Ἦταν καιρὸς. Ἡ σάλπιγξ ἐσήμανεν καὶ ὁ καθένας κῆγε στὴ θέσι του. Εγὼ ἤμουν στὸν δεξιὸ πρὸς πῶραν πύργον, σκοπευτῆς τοῦ ἀριστεροῦ. Ο κύργος μας ἦταν γυρισμένος ἀκριβῶς πάνω στὸ δεῦτερο πρὸς ἀριστερὰ πλοῖον. Δὲν περιμέναμε παρὰ μιὰ λέξι γιὰ νὰ τὸ κατακραυνώσουμε. Σὲ λίγο εἶδαμε φλόγα ἀπὸ τὰ τούρκικα. Ἐριχναν πρώτοι τὸ γάντι ὅπως καὶ εἰς τὴν ἄλλην ναυμαχίαν.

Αἱ ὀδιδες ἔπεσαν μακρὰ διακόσια—τριακόσια μέτρα ἐπάνω κάτω. Παλώρια γιοῦχα ἐκάλυψαν τὴν ἀτοχὴ αὐτὴν ὀμοβροντίαν.

Ἐμεῖς ὄμως δὲν ἀπαντούσαμε. Ο ναύαρχος φαίνεται ἤθελε νὰ τοὺς παρατόρῃ ὅσο μπορέσει ποῦ ἔξω, γιὰ νὰ τοὺς φτιάξῃ καλά. Ο «Αβέρωφ» μῆλις ἐκινεῖτο.

Ο ἐχθρὸς ἔριχνε ἀκατάπαυτα ἐνθαρρυνόμενος ἀπὸ τὴ σιωπῆ μας. Ὅταν ὄμως φθάσαμε στὶς ἐνὶά χιλιάδες τὸ πρόσταγμα ἦρθε. Πῶρ ! βροντοφώνησε ὁ διοικητῆς τοῦ πύργου μας. Τραβήξαμε τὰ σκανδάλια καὶ ὁ θάνατος ἔφυγε μουγκρίζοντας ἀπὸ τὰ κομφά ποροβόλα. Κυτάζουμε μὲ περιέργεια τὸν Μπαρμπάρουσα. Τὸ μὲγάλο σήμα ποῦ ἐκουάτιζε σὴν μα-τῆλι νησιώτικο σὲ ζωνάρι Λιονταρῆ, δὲν ὑπῆρχε. Μιὰ ὀδιδα τὸ εἶχε στείλῃ στὴ θάλασσα. Τὸ πῶρ εἶχε γενικευθῆ. Τὰ καυμένα τὰ ἄλλα τὰ θεωρητικὰ ἔριχταν κι' αὐτὰ, ἀλλὰ ποῦ νὰ μὰς φτάξουν ! Ρίχταμε ἐμεῖς τέσσαρες ὀμοβροντίες, γιὰ νὰ ρίξουν ἐκεῖνα μιὰ. Θὰ εἶχαν περάσει καμμιά δεκαριά λεπτὰ ποῦ εἶχαμε ἄρχισῃ, καὶ ἀκόμα δὲν εἶχαμε φάτῃ καμμιά ζαστὴ σοκολάτα, ὅπως ἔλεγε ὁ ἀξιωματικὸς μας. Μόνον νερὰ πιτσιλιζαν τὸ κατάρωμα ἀπὸ τοὺς ὑπερροφήλους στήλους ποῦ ἐσχημάτιζαν οἱ ὀδιδες τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐάφνου τραντοχθήκαμε.

Νόμιζες πὼς πελώρια ἀτσάλενια χέρια γύρουν νὰ μὰς πετάξουν, νὰ κάνουν τὸ φοβερὸ Αβέρωφ θρόψαλα. Βρονταὶς ἐκκωφαντικαὶς μὰς τρέλλαναν. Ἀμα κάπως ἔροχάσαμε καταλάβαμε. Εἶχαν πάση οἱ πρώτες ὀδιδες.

Καὶ φοβηθήκαμε. Ὅχι γιὰ μὰς, ὄχι, χιλίες φορές

όχι! Πέρασε από το νοῦ μας ἡ ἰδέα μήπως ἔπαυε ὁ «Α-
θέρωφ» τίποτε καὶ τότε ἀντίο μεγάλη Ελλάδα! Ἐπι-
χῶς εἶχε βαστάξει ὅπως πάντοτε, καὶ αἱ τέσσαρες εἶχαν
σκάση σὺν αὐτῇ ἐπάνω σὲ μάρμαρο. Μόνο μία ποῦ ἔ-
ξερράγη στὸν πλωρεῖο πόργο, τρύπησε τὰ φουτῆρα μὲ
μερικά θρόμματα. Τίποτε ἄλλο.

Υστερα ἀπὸ μία ὁμοβροντία, παρατηρήσαμε ὅτι μία
ὄδιδα βρήκε κοντὰ στὴν Ἰσαλο τὸν Μπαρμπορόσα. Σὲ
λιγάκι καπνὸς μὲ φλόγες πεταχτήκαν ἀπὸ τὴν πλώρη.
Βλέπαμε καλὰ τοὺς τούρκους ναύτας νὰ τρέχουν σὺν
δαιμονισμένοι πάνω στὰ καυστρώματα. Ὁ φόβος εἶ-
χε τροπώσει μέσα των. Ἡ ναυμαχία ἦταν δική μας.

Ήτανε κάτι ὄμορφο, φρικτὸ καὶ χαρούμενο γιὰ μᾶς
νὰ βλέπουμε τὸν πανικό των. Ἡ θάλασσα ἀνενακλούσε
μέσα της τίς φωτιές ποῦ πετιόταν ἀπὸ τὸν Μπαρ-
μπορόσα. Μόλις διεκρίνετο μέσα στίς φλόγες καὶ
τὸν κοπιόν.

Σὲ κάθε ὁμοβροντία μας ἕνα τρανταχτερὸ «ζήτω» ἔ-
φρουγε ἀπὸ ὅλες τίς μεριές τοῦ κοραβιοῦ.

Ἡμαστέ βέβαιοι ὅτι κάθε ζεστή σοκολάτα δι-
κή μας θὰ εὑρισκε ἀτσάλι νὰ τὸ συντρίψῃ νὰ τὸ κομᾶ-
τιάσῃ δίδοντάς μας νίκη λαμπερή.

Εἶχαμε πλησιάσῃ ἀρκετὰ καὶ βλέπαμε τίς ζημιές
ποῦ τοὺς προξενούσαμε.

Τράνταζαν, ἔγερναν τὰ σάπια θεωρητικά των, σὲ κάθε
ἐπαφῇ τοῦ πυροῦ σιδήρου μὲ αὐτά.

Ξάρνου χάσαμε τὰ Τουρκικά ἀπ' τὸ στόχαστρον.
Ὁ Αθέρωφ γύριζε μὲ μεγάλη ταχύτητα. Δὲν καταλαβί-
ναμε τίποτα. Ὁ ἀξίωματικός μας ὅμως εἶχε καταλάβῃ.
Μᾶς διέταξε καὶ γερμίζαμε. Τρανταχτήκαμε νόμιζες
πὺς πελώριο κόμα μᾶς σκαμπανέδασε. Τρομερὴς κρό-
τος συνώδευε τὸ φοβερὸ τράνταγμα.

Καταλάβαμε. Ὁ ναύαρχός μας, εἶχε γορήσῃ, γιὰ
νὰ ρίξῃ τοὺς ἄλλους πόργους. Καὶ εὐθὺς ξαναγόρτισε
στὴ παλιά του θέση, στὸν τόπο, «ὲ τοὺς δύο ἑλικας.
Πορ! ακούσαμε στὸ τηλέφωνο. Ρίξουμε μὲ ἀπάθεια ἄ-

φοῦ σημαδέψουμε καλά. Αὐτὴ ἦταν ἡ τελευταία ὁμοβρον-
τία ποῦ πειλαμε στὸν ἄχθρο πρὶν ἀρχίσουμε τὸ κνηγητό.
Παρατηρήσαμε τὸν στόχο, τῶν πυρῶν μας. Ὁ περιβόη-
τος πειρατής της Γόνιδος ἔγερνε μὲ δύο μεγάλες τρύ-
πες ποῦ ἔχασκαν κοντὰ στὸ μηχανοστάσιο σὺν αὐτῷ
γρητῇ φαφούτας ὅταν θίλκε νὰ γελάσῃ. Ὁ ἐπὶ τοῦ τη-
λεφώνου βρυντοφώνησεν ἀπὸ τὸ ὄχουρόν. «Αρχίζουμε
τὴν καταδίωξη, γιὰ νὰ τὸν βάλουμε μεταξὺ δύο πυ-
ρῶν. Προσπαθήτε νὰ γερμίζετε πρὸ γρητῆρα. Τώρα θὰ
δοῦμε τὴ σκόπευσι σας». Αλλαλάξασε. Ἐγὼ τότε εὐχα-
ριστήθηκα, ποῦ λίγο ἔλειψε νὰ ἀρίτω τὸ πυροβόλον
ἀγέμιστο. Ὁ «Αθέρωφ» θὰ πήγαινε νὰ κινδυνεύσῃ τὰ
πάντα, γιὰ νὰ κρατήσῃ ἡφελὰ τὴ τιμὴ της Πατρίδας.

Καταλαβίναμε ἀπὸ τὸ τράνταγμα καὶ ἀπὸ τὴ καθρε-
φένικ θάλασσα ποῦ ἔφρουγε σὺν ποταμὸς ἀράθυμος,
ὅτι τρέχαμε πολὺ. Τὸ τράνταγμα δὲν περνοῦσε δυ-
νάμωνι. Τὸ πῦρ εἶχε γίνῃ πρὸ ταχὺ, ἀλλὰ μὲ με-
γάλη δυσκολία κατορθώναμε νὰ σκοπεύωμε. Δὲν
ἦταν παῖζε γέλασε! Ξάρνου ὁ πόργος μας σάλεψε, λὲς
καὶ γύριζαν νὰ τὸν ξεθεμελιώσουν. Θρόμματα ὄδιδος
ἔπεσαν μέσα ἀπὸ τὸ ἀνοιγμα τῶν πυροβόλων ὑπερα ἀπὸ
τρομερὸ κρότο. Τρομάξασε. Χάσαμε τὴ ψυχραιμία μας!
Μιὰ φωνὴ ὅμως δροντερὴ τοῦ διοικητοῦ, μᾶς συνέφερε.
Πήγα νὰ τρέξω στὸ κανόνι μου. Αλλοίμονο! Ἐπεσα κά-
τω μουγκρίζοντας. Ἐνα μούδιμα μὲ κρατοῦσε ὅλο τὸ
πόδι ἀκίνητο Αἵματα ἔτρεχαν ἀργοκίνητα μέσα ἀπὸ τὸ
λαρὸ παντελόνι. Εἶχα πληγωθῆ.

— Ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν ἀνελευθετήρα, κάτω ὁ σκοπευτής
τοῦ ἀριστεροῦ καὶ ὁ βοηθὸς τοῦ δεξιοῦ. Φιωναξὶς ὁ ἀ-
ξιωματικός.

Δὲν ἤμουν μόνο ἐγὼ. Εἶχα καὶ σύντροφο. Ὁ ἀνε-
λευθετὴρ μᾶς κατέβασε κάτω γρητῆρα.

Ἡμουν ἀπελπισμέος. Ἐχανα τὴν ναυμαχία τὴ καλ-
λίτερη στιγμή. Κάτω μᾶς κῆραν οἱ νοσοκόμοι καὶ μᾶς
τοποθέτησαν στὸ θεωρητικὸ νοσοκομεῖο γιὰ τὸ ἄλλο εἶχε
γίνῃ ρότιδο λὲς καὶ εἶχε περάσῃ κανένας μεθυσμένος

και τὰ ἔκανε βλαγή; μαδιάμ. Μέσα ὁ παπὰς μὰς περιηγοῦσε. Θύμωσα.

—Τὶ νὰ κάμω ἄγες πάτερ τίς περιηγορίες; Χάνουμε τὴ ναυμαχία στὴν καλλιερη ὥρα.

Μὲ ἔβαλαν στὸ κρεβάτι. Πιάστηκε ἡ φυγή μου. Ήταν πένθιμο τὸ νοσοκομεῖο. Τὰ ἤλεκτρικὰ φώτιζαν καὶ τοὺς ἄλλους πληγμένους. Οἱ ἀθύμιζαν τὰφο γύρω μου Φώνοζα.

—Γιὰ τὸ θεὸ πάρτε με ἀπὸ 'δῶ! Θέλω νὰ πάω στὸ κανόνι μου, στὸ πύργο μας. Δὲν μ' ἀφίνετε; εἶστε καὶ πολὺ κακοί. Ακοῦτε;

Παραμιλοῦσα... Σιγῆ, σιγὰ ἔχανα τὸ κόσμο γύρω μου. Κάπου κάπου καταλάβαινα τραντάγματα καὶ μηκυθμούς. Ξάφνου μέσα στή νάρκη μου ἄκουσα ἕνα κρότο φοβερό, Πετάχτηκε ὀρθός. Τὸ νοσοκομεῖο εἶχε γίνει καπνὸ. Φώνοζα τρελλά.

—Γιὰ τὸ θεὸ, σ' ὁ,τι ἀγαπάτε. Πάρτε με ἀπ' ἐδῶ. Πηγαίνετε με στὸ πύργο μου, στὸ κανόνι μου. Εἰδῶ πέρτερον ὀβίδες, στὸ πύργο, φοβούνται. Εκκεῖ ἔχει ἥλιο, τὸ φῶς τοῦ θεοῦ!

Οἱ νοσοκόμοι, οἱ γιατροί, ἔτραχαν ζερβά διὰ. Σιγὰ, σιγὰ ὁ καπνὸς ἔφρουσε καὶ τὰ πράγματα ξεδιάλωναν. Σιγὰ, σιγὰ, καὶ ἐγὼ ναρκώθηκα. Εἶχα κορπιστῆ πολὺ καὶ κοιμώμενον τώρα ἤσυχος, χωρὶς τραντάγματα καὶ κρότους.

Αμὰ ξύπνησα, δὲν ἄκουγα τίποτα. Πιρξία παντοῦ. Ἐνας νοσοκόμος ἤρθε κοντά μου. Τὸν ρώτησα μὲ ἀτιμία τί ἔγινε.

—Τελείωσε ἡ ναυμαχία;

—Ναὶ τελείωσε. Τοὺς ἀλλάξαμε τὸ Μουσικίτιους. Πᾶνε πάλι στὰ στενά, φευγεῖς, καὶ ἄγριος ὁ θεὸς. Αὐτὴ τὴ φορά, τοὺς ἀφάνισαμε ὀριστικῶς καὶ ἀματακλήτως. Τὸ Μαστουδιὲ οὔτε ἀρχιερεῖς δὲν τὸ προφταίνει.

— Αμ' ἡ ὀβίδα; Ξαναρώτησα. Πῶς μπήκα; Βίαια τίποτα ζημίαις;

— Οχι, δὲν ἦταν τίποτα· εἶχαμε ξεχάσει, κατὰ

οὐ; ἐάλαμε μέσα, τὴ πόρτα τοῦ νοσοκομείου ἀμαντάλωτη, καὶ ἕνα θρόμα ὀβίδας τὴν ἀνοιξε. Εὐτυχῶς δὲν ἔγινε καμμιά ζημιὰ.

Ἐνα ἔσρος ἔφυγε ἀπ' ἐπάνω μου. Γύρισα ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρὸ καὶ κοιμήθηκα πιά ἤσυχος.

Μὰ τὴν ἀγωνία ποὺ πέρασα, τὴν ὥρα τῆς ναυμαχίας μέσα στὸ μελαγχολικὸ νοσοκομεῖο, δὲν θὰ τὴ ξεχάσω ποτέ, ποτέ!

Φ. ΜΥΡΤΗΣ

ΠΑΛΙΝ ΤΟ ΡΑΔΙΟΝ

Ο Αλφρέδος Γούλντ, ἕνας ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους ἰατροὺς τῆς Ἀγγλίας, ἐκ τῶν εἰδικῶν εἰς τὴν μελέτην τοῦ καρκίνου, προὐδρηνσε τελευταίως μᾶς συντελούσας εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ηιλδλ Σέξ, ἡ ὁποία συνεκροτήθη πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ἀγορὰ ἰσχυρᾶς ποσότητος ραδίου καὶ ὠμίλησε περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τὰ ὁποῖα ἐπετεύχθησαν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ραδίου εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ καρκίνου ἐν τοῖς κυριωτέροις νοσοκομείοις τοῦ Λονδίνου.

— Ανάγκη, εἶπε, νὰ ὀμιλήσω μὲ πολλὴν περισκεψίαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διότι ὁ καρκίνος εἶνε μία ἀσθένεια μὲ συμπτώματα πολὺ διάφορα. Βεβαίως ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ράδιον ἔχει τὴν εὐκολίαν νὰ ἐπηρεάξῃ τὴν αὐξήσιν τῶν κυττάρων τοῦ ὀργανισμοῦ. Εἰς μερικὰς περιπτώσεις παροξύνει, εἰς ἄλλας μειώνει καὶ εἰς ἄλλας καταστρέφει κυριολεκτικῶς τὴν ἕδραν τοῦ κακοῦ. Ἡ ἐπιρροὴ τοῦ ραδίου ἐπὶ τῆς ἐξοιδήσεως εἶνε ἀναμφιβόλως ταχύτερα καὶ ἰσχυρότερα ἢ ἐπὶ τοῦ ζῶντος καὶ ὕγιου ἰστοῦ καὶ ὀργανισμοῦ. Διὰ τοῦτο τὸ ράδιον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς φάρμακον κατὰ τοῦ καρκίνου. Ἐὰν εἶχε τὸ αὐτὸ ἀποτελεσματὸν ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὑγιῶν, θὰ ἦτο ἀνωφελές. Μὲ ἄλλους λόγους, τὸ ράδιον ἐκλέγει ἀποκλειστικῶς τὰ ἀσθενῆ κύτταρα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀσκεῖ τὸ ἀποτελεσματὸν. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τούτου ποικίλει καὶ διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ αἰσιοδοξήσωμεν καθ' ὑπερβολὴν.

ΜΥΡΟΛΟΓΙ

— «Κοῖμα σι' ἀθῶα νιάτα, σὲ μιὰ τέτοια πόρτα
κατατρεμοῦ, νὰ σ'ορραστοῦν ἔτσι συντρίμια!
Πᾶν τόσες πλάνες ὁμορφιῆς—ἀλήθεια—τόρα
κ' ἔμεινε μόνο ἡ πρόστυχη ντροπὴ καὶ ἡ γόμνα.

Τῆς μοίρας μιὰ μέρα μ' ἔσφιξε τὸ χέρι
στὴν τύχη κι' ἔπεσα μέσ' στὴν ἐρμιά τοῦ κόσμου
μὰ ἡ φτώχεια μούσπησε μὲ τὸν καυμὸ καρτερί
καὶ βγήκαν μὲ τῆς στρίγλας τῆ λαχτάρα μ' ἐπὶ μου.

Στὰ ἤρεμά μου μάτια, μ' ἕνα φῶς τριπύγιο,
καρφῶσαν ὅλοι τότε μάτια μολυσμένα
καί, μὲ ὄλο τῆς καρδιάς μου τὸ στεγνὸ κουνεῖγιο,
βαθειά μου μπήκαν ἄχ! τί συμφορὰ γιὰ μένα!

Μὰ πάλεψα' πέρασαν νύχτες μὲ βραχνάδες
ἢ πείνα θέριζ' κομμάτια τὴν καρδιά μου'
μπροσιά μου πέθαναν στεγνὲς δυὸ ἀδερφάδες
κ' ἔμεινα μοναχὴ μὲ τὴν τρελλὴ ὁμορφιά μου.

Χτύπησα τότε χίλιες πόρτες ἀφεντιάδων
τρανῶν καὶ χίλια στόματα μοῦ κρόξαν φρεῖγα'
μπήκα σὲ χίλια σπείτια ἀρχοντικῶν κυράδων
μὰ δέχθηκα κατάκαρδη χτυπιὰ τὸ ἔβγα.

Τότε, στὴ μαύρη ἀπελπισιά, τοῦ πλημμυροῦστος
νοῦ καὶ ψυχῆ μου, ὁ κόσμος γιόρταζε μὲ τρέλλα
καὶ τῶν Θεῶν ὁ πρῶτος, ποῦ μεθοκοποῦσε,
ξελογιαστῆς, ὀλόθερμος, μοῦ φώναζε ἔλα.

Ἀχ! εὐτυχία μιὰ; στιγμῆς διψοῦσα ἢ μαύρη...
Ἀς πᾶν ἢ καταφρόνια, ἢ φτώχεια, τὸ μαράζι'
πόθησε ἡ καρδιά μου λίγη ἀγάπη ναῦρη,
σὰ λιωκαμένος κρῖνος τῆ βροχῆ σὰ στάζη...

Κ' ἔπεσα μέσ' τὴν πρώτην ἀγκυλιά!... Μεθύσοι
κεῖνο δὲν ἦταν... Τρέλλα ἴσως... Μὰ γιὰ μένα
δὲν ἀνοιξε ἡ χαρὰ τῆ μαγικῆ τῆς βρύση,
πῶς νὰ μὴ πιοῦν τὰ χεῖλια μου τὰ πικραμένα;

Τραγουδιστῆς ἄχ! ὁμορφος καὶ παλληκάρι
ἤρθε ἀπὸ τὸν πόλεμο γεμάτος περηφάνεια'
δὲν εἶχε δὴ κανέναν τέτοιο καβαλλάρη'
Θεὸς λὲς κ' ἦταν καὶ τὸν στείλαν τὰ οὐράνια.

Τόση γιὰ μένα τάχα, τότε εὐτυχία! ;
Μὰ ἦταν ὄχειρο κ' ἦταν γραπτὸ νὰ σβύση.
Σκληρῆ, σκληρῆ διψοῦσε ὁ πόλεμος θυσία
καὶ μούφηνε μιὰ μέρα γιὰ νὰ μὴ γυρίση.

Τῆς καταφρόνιας καὶ τῆς φτώχειας ὠρμισμένο
μ' ἄρπαξε τ' ὄργιο πάλι σι' ἀτσαλεῖο στόμα'
μὲ σᾶρκα κι' ἀπὸ καρδιάς αἷμα μαθημένο
τί τάχα θαῦρη σ' ἕνα μολυσμένο πτώμα;

Ναί! γύρισα ἀπ' τὸ θάνατο τὴ μόνη χάρη
ποῦ θὰ μποροῦσα νάβρω ἢ μαύρη, ἢ ντροπιασμένη
καὶ τώρα ποῦρθε ὁ θάνατος γιὰ νὰ μὲ πάρη
ὅλοι σας νᾶστε ἀπ' τὸ Θεὸ συχωρεμένοι.

Ιούνιος 1913.

Γ. ΖΕΓΒΕΚΗΣ

MANNA

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΣ 8ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ 8ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 1912

(Απόσπασμα εκ τῶν σημειώσεών μου)

Οφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἡ παράκλησις τῆς ῥη-
ξικελεύθου Διευθύνσεως τῆς «Λέσβου», ὅπως γράψω
καὶ ἐγὼ καὶ εἰς τὸ Ἡμερολόγιον
τῆς, μὲ ἔφεραν εἰς δύσκολον θέσιν ἢ
μᾶλλον διὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινῆς εἰς
ἀμνησίαν.

ΔΡ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ
(ἰατρός)

Καὶ ὀρισμένως θὰ παρητούμην
τοῦ τοιοῦτου ἐγχειρήματος, ἂν ἡ
παράκλησις αὕτη δὲν ἦτο μετὰ το-
σαύτης λεπτότητος καὶ εὐγενείας δι-
ατυπωμένη ὥστε κατ' ἀνάγκην, ἄλλως
τε «noblesse oblige», ὑπέκνυφα, ἐ-
παφήνων ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην εἰς
αὐτὴν ταύτην τὴν φίλην Διεύθυνσιν
τῆς Εφημερίδος, τῇ ὁποίᾳ καὶ ἐκφράζω τὰς εὐχαρι-
στίας μου διὰ τὴν μεγάλην, ὄντως, δι' ἐμὲ τιμὴν
ταύτην.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀπόφασίν μου περὶ ἀποδοχῆς τῆς
ἐντολῆς ταύτης, εὐρέθην πρὸ τῆς δυσκολίας εἰς τὴν
ὁποίαν θὰ περιέρχονται πιστεύω πάντες οἱ νεοφώτι-
στοι, δηλαδὴ εἰς τὴν δυσχέρειαν τῆς ἐκλογῆς θέμα-
τος κατολλήλου διὰ τὸ Παγγελλήνιον μὲν ἀλλὰ καὶ
Ἡαλλεσθηακόν οὕτως εἰπεῖν, ἡμερολόγιον τοῦτο,
ὅπερ ὁμολογουμένως θέλει τιμῆσιν τὸν σῶντα τὴν
προτοβουλίαν τῆς ἐκδόσεως τοιοῦτου Ἡμερολογίου,
τοῦ πρώτου ἂν δὲν ἀπατῶμαι ἐν τῇ νήσῳ μας ἐκδο-
θησομένου.

Καὶ ἐν ᾧ ἰσκεπτόμην κατ' ἀρχὰς νὰ γράψω καὶ

ἀναγόμενον εἰς τὸν κλάδον μου, αἴφνης προσέπεσε το-
χαιῶς τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐπι-
στολῆς τῆς Διευθύνσεως τῆς «Λέσβου» ἧτις ἦτο ἀ-
κριβῶς ἡ τῆς ἐβδόμης Δεκεμβρίου καὶ ἀμέσως ἐν-
θυμήθην ὅτι ἡ ἡμερομηνία αὕτη ἦτο ἡ μεγάλη ἐπέ-
τειος καὶ δὴ ἡ πρώτη τῆς παραδόσεως τῆς ἐν Κλα-
πάδῳ Τουρκικῆς φρουρᾶς καὶ ἤρχισαν πλέον νὰ περ-
νοῦν γοργὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ὡς ἦν ἄλλως τε
ἐπόμενον, ζωηρότατο, ὅλα ἐκεῖνα τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα
ἔλοβον χώραν πέρυσι ἐπὶ ἓνα ἀκριβῶς μῆνα, ἦτοι
σειρὰ ἀλησμονήτων σκηνῶν χαρᾶς καὶ φόβου, ἀγωνί-
ας καὶ προσδοκίας, λύπης καὶ τρόμου καὶ χωρὶς νὰ
θέλω θυμήθῃκα τὰς σημεῖώσεις μου ποῦ ἔγραφα πέρυ-
σι κάθε ἡμέρα, γὰρ καλὸ καὶ γὰρ κακὸ, κάθε ἀπέ-
λειωτη ἡμέρα καθὼς καὶ τὸ τί τραβήξα ὀλόκληρον,
τὸ μόνον ἄλλως τε δοκιμασθὲν Βορειοδυτικὴν τμήμα
τῆς νήσου μας, καὶ ἔτσι σιγὰ σιγὰ πέρασαν ἀπ' ἐμ-
προστά μου, ὅλαι αἱ ἀναμνήσεις καὶ αἱ ἀναπαραστά-
σεις ἀκόμη τοῦ ἱστορικοῦ διὰ τὴν νήσον μας **τριτα-**
κονθημέρου, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς 8ης Νοεμβρίου τοῦ
1912 τῆς εὐλογημένης ἡμέρας τῆς κατοχῆς μέχρι τῆς
8ης Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τῆς ἀλησμονήτου ἐ-
κείνης ἡμέρας καθ' ἣν μετὰ πείραμον ἀντίστασιν, πα-
ρεδίδοτο τέλος ὁ εἰς ἀπρόσιτα μέρη καὶ κολῶς ὀχυρω-
μένος Τουρκικὸς στρατὸς, ἀφ' οὗ ἔπεσαν ποτίσαντες
μὲ τὸ τίμιόν των αἷμα τὴν Λεσβίαν γῆν 18 ἐν ὅλῳ
ἐκ τῶν ἡμετέρων καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπληγώθησαν.

Φρονῶ δὲ ὅτι καλὸν θὰ ἦτο πάντες οἱ δυνάμενοι
νὰ περισυλλέξωσι καὶ δημοσιεύσωσι τὰς ἀναμνήσεις
τῶν ἱστορικῶν ἐκείνων ἡμερῶν, διότι σὺν τῷ χρόνῳ
θὰ λησμονηθῶσιν ἐπὶ ἀνεπολογίστῳ ζῆμιά τῆς τοπι-
κῆς οὕτως εἶπειν καὶ πολεμικῆς ἱστορίας τῆς νήσου
μας. Ἄν καὶ παρετήρησα καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη τὸ ὁ-
ποῖον θεωρῶ ὡς ἓνα λόγον ἐπὶ πλέον ὅπως περισω-
θῶσι τὰ διάφορα μικροσυμβάντα καὶ ἐπεισόδια τῆς
ἐποχῆς ταύτης, τὸ ἐξῆς: Ἐνθὺς δῆλον ὅτι ἄμα τῆ κα-

ταλύσει τῆς Τουρκικῆς Αρχῆς ἐλησμονήσαμεν πολὺ
γοργῶρα πάντα ὅσα ὑπέστημεν, κατὰ τὸν μακροαῖωνα
Τουρκικὸν ζυγόν, τηροῦντες μόνον μίαν πολὺ μα-
κρυνὴν ἀνόμνησιν τῶν δεινοπαθημάτων καὶ ἡμῶν
καὶ τῶν πατέρων μας, ἀνομιμησκόμεθα δὲ αὐτῶν
μόνον ὡς κατὲν παρελθόν κακὸν ὄνειρον, μὲ τὴν
ἀντίστροφον ὁμῶς καὶ παράδοξον διαφορὰν, ὅτι ἂν
καὶ τὸ κακὸν ὄνειρον διαρκῆ ὄντως λεπτὰ μόλις
τινὰ ἢ καὶ δευτερόλεπτα ἀκόμη, ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι
διήρκεσεν ἐπὶ μακρόν· ἐν ᾧ ἀντιθέτως, ἄγνωστον ἔνε-
κα τίνοσ ψυχολογικοῦ λόγου, διὰ τοὺς Τούρκους προ-
κειμένου, οἱ ὅποιοι ἐπὶ αἰῶνας τέσσαρας καὶ πλέον
καὶ Εφιάλιου βαρύτερον ἐπεκάθητο ἐπὶ τοῦ τραχήλου
μας, μόλα ταῦτα μετὰ τὴν ἐκδίωξίν των, νομίζομεν
οἱ πάντες ὅτι ἡ ἐξουσία των διήρκεσεν τόσον ὅσον
καὶ τὸ κακὸν ὄνειρον, ἴσως μάλιστα καὶ ὀλιγώτερον
τούτου.

Εἰ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν σκέψεων ὀρμώμενος
ἀπεφάσισα νὰ χαραξῶ τὰ ὀλίγα ταῦτα, φρονῶν ὅτι ἴ-
σως θὰ εἶναι χρήσιμα εἰς τὸν μέλλοντα ἱστοριογράφον
τῆς συγχρόνου ἱστορίας τῆς νήσου μας, καὶ σύμφωνα
ἄλλως τε μὲ τὸν Λεσβιακὸν χαρακτήρα τοῦ Πανελλη-
νίου Ἡμερολογίου.

* *

Ἄμα τῆ ἐνάρξει τοῦ πρώτου ἀπελευθερωτικοῦ πο-
λέμου, ὅλοι μας κατ' ἀρχὰς δὲν εἶχομεν προσανατο-
λισθῆ οὕτως εἶπειν πολιτικῶς, διότι ἐφοβοῦμεθα τὸ
ἄδηλον τῆς τύχης τοῦ πολέμου, ὅπως λέγει ὁ Θουκυ-
δίδης, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐν τῇ ἀβεβαιότητι ἐκείνη ἕκα-
στος εἶχε καὶ τὴν ἰδικὴν του λογικὴν ὡς καὶ ἴδιον
τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι ἀναλόγως τῆς διανοητικῆς του
ἀναπτυξεως. Ἀλλ' ἤρχισεν ἡ γοργὴ καὶ κεραυνοβό-
λος ἐκείνη προήλασις τοῦ τότε Διαδόχου καὶ νῦν Βι-
σιλέως μας μὲ σύμβολον τὸ καταστάν ἱστορικὸν πλέον:
«Ἐμπρὸς παιδιὰ, βιάζομαι», δι' ὃ καὶ νομίζω ὅτι ἐξ

ὄλων τῶν ὀποδοθέντων τιμητικῶν ἐπιθέτων εἰς τὸν νικηφόρον Στρατηλάτην μας τὸ ἄριστον πάντων καὶ ὄπερ θαυμασίως καὶ ἱστορικῶς ἴσως κάλλιον προσαρμόζεται θὰ ἦτο τὸ τοῦ **Καρυαυνοῦ**, ὅτι ὄλοι πλέον ἐπεριεμέναμεν ἀνυπομόνως, καὶ ἰδία μετὰ τὴν καιᾶ ληψιν καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς νήσου μας, τόσῳ μᾶλλον καθόσον τότε καθεκάστην σχεδὸν ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἰ νῆσοι αἱ ἀερίξ ἡμῶν κείμεναι, ἀλληλοδιαδόχως κατελαμβάνοντο, καὶ μέχρις ἡμῶν ἐφθάνον οἱ κρότοι τῶν τηλεβόλων, τὰ ὅποια ἐχαίρειζον τὴν ἀνύψωσιν τῆς κυανολεύκου μας, ἐπὶ μιᾶς ἐκάστης ἀδελφῆς καὶ γείτονος νήσου. Παραδόξως ὅμως μᾶς ἐφαίνετο διὰ «ἄργει νὰ ἔλθῃ ἐκείνη ἢ ἡμέρα», κατὰ τὸν Ποιητὴν καὶ δι' ἡμᾶς, ὅχι διότι πράγματι ἐπέρασεν πολὺς καιρὸς, ἀφ' οὗ μὴν μόλις εἶχε καρέλθῃ ἀπὸ τῆς κηρύξεως τοῦ ἐλευθερωτικοῦ πολέμου, ἀλλὰ διότι εἶναι γνωστὴ ἡ ψυχολογία ἐκείνων ποῦ περιμένουν καὶ μάλιστα ὅταν περιμένουν, ἐκεῖνο τὸ ὅποion οὐδὲ εἰς τὸν ὕπνον μας ἐτολμῶμεν κἄν νὰ φαντασθῶμεν, οὐδὲ αὐτοὶ οἱ μᾶλλον αἰσιόδοξοι, μῆνας μόλις τινας ἀπὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου τούτου ἀφ' οὗ δὲ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐφοβούμεθα τότε, πολλοὶ μάλιστα καὶ ἠῦροντο, τὴν κατοχὴν ὑπὸ τῶν Φρατέλλων, καὶ εὐτιχῶς ποῦ μᾶς ἐλευθήθῃ ὁ Θεὸς καὶ φθηνὰ τὴν γλυτώσαμεν, ὅπως ἐκ τῶν ἰστέρων ἀπεδείχθη, ἀπὸ τὰς ὑπὲρ τὸ δέον μέχρις ἀποπνιγμοῦ ἀδελφικᾶς τῶν περιπτώσεις. Πολλοὶ τοῖς μεμφίμοιροι ἠροχισαν καὶ νὰ ἀπαισιοδοξοῦν ἀκόμη, λέγοντες πῶς τάχα ἡ Εὐρώπη δὲν θὰ ἐπέτρεπε τὴν κατοχὴν τῆς Μυτιλήνης καὶ τῆς Χίου διότι δῆθεν ὁ πόλεμος τῆς Ἑλλάδος ἦτο συμβατικός (!), δὲν ἠξενῶσα διὰ ποίους πολιτικούς λόγους, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἀβάσιμα καὶ ἀνόητα, ὅτι αἱ ἐπιτόπιοι ἐφημερίδες ἀνέγραψαν μίαν εἰδησιν ἢ ὅποια διὰ τοὺς συνειδημένους νὰ ἀναγινώσκουν διὰ μέσου τῶν γραφομένων τότε τῶν ἐφημερίδων, διότι μὴ λησιμονεῖτε τὴν

SISMANOGLIO

Τὸ βασιχίον τοῦ Στρατιῶν Ἐργαστῆ, εἰς Κρυονέσι
Μυτιλήνη τῆς 5 Δεκεμβρίου 1912. Δ. Κουρτζαίου

ΑΑ

Τουρκικὴν λογοκρισίαν καὶ τὸ Στρατιωτικόν, μᾶς ἐ-
 διδεδε βασίμους ἐλπίδας· ἔγραψον δὴλον ὅτι τὰ ἑξῆς :
 «Κατὰ θετικὰς καὶ βασίμους πληροφορίας ἀγῆματα
 πεζοναυτῶν καταγίνονται ἐν Αἴμῳ νυχθημερόν εἰς
 γυμνάσια ἀποβάσεως κτλ.» Καὶ ἐν τῷ τὴν προίαν τῆς
 8ης Νοεμβρίου, τὴν ἀλησμόνητον ἐκείνην Πέμπτην,
 δὲν εἶχον εἰσέτι ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας μου, ὃ τότε Τούρ-
 κος διευθυντῆς τοῦ Τηλεγραφείου μας, μετὰ τοῦ ὁποί-
 ου διὰ λόγους εὐνοήτους συνεδεόμην διὰ στενῆς δι-
 φθεν φιλίας, με προσεκάλεσεν ἐπειγόντως ἀμέσως ἰ-
 ποπτευθεὶς ὅτι καὶ ἔκτακτον θὰ συμβαίῃ ἔσπειρα
 παρευθὺς νὰ μεταβῶ εἰς τὸ Τηλεγραφεῖον, ὅπου εὐ-
 ρον αὐτὸν κάτωχρον καὶ περίρρυτον ἰδρῶτι καὶ πρὶν
 ἢ ἀκόμη προφθάσω νὰ ἀνέλθω τὰς βαθμίδας τοῦ τη-
 λεγραφείου, με ζητεῖ με φωνὴν μόλις ἀκουστέην
μουζδέν ! δηλαδὴ φιλοδώρημα, (δ.όα οἱ Τούρκοι
 ὅταν πρόκειται νὰ ἀναγγείλουν καμμίαν χαροποιάν
 εἶδησιν μεταχειρίζονται τὴν λέξιν μουζδέν) καὶ μοῦ
 διηγῆται λεπτομερῶς τὰ μέχρι τῆς 8ης π. μ. συμβάν-
 τα, δηλαδὴ τὴν ἐμφάνισιν του στόλου μας μετὰ τοῦ
 φοβεροῦ «Αβέρωφ» τὴν ἀπαίτησιν τοῦ Ναυάρχου μας
 περὶ παραδόσεως τῆς πόλεως καὶ τὰς λοιπὰς γνωστὰς
 λεπτομερείας· ἀμέσως προσπονηθεὶς ἐπείγουσαν ἰα-
 τρικὴν ἐργασίαν κατήλθον ἢ μᾶλλον ἐπέτων ὅπως
 μεταδόσω τὴν μεγάλην εἶδησιν εἰς τοὺς ἀνυπόπιους
 εἰσέτι συμπολίτας μου, οἱ ὅποιοι με ὄλας μου τὰς συ-
 στάσεις περὶ ἐχεμυθείας, ἤρχισιν καθ' ὁμίλους συζη-
 τοῦντες καὶ σχολιαζόντες. Δὲν θὰ λησμονήσω ποτε ἐ-
 κείνην τὴν δυσπερίγραπτον ἔκφρασιν τὴν ὁποίαν ὄλας
 ἀκουσίως καὶ ἀνεπιγνώτως ἐλόμβανε τὸ πρόσωπον
 καὶ ἐξέφραζεν ἐν γένει ἢ μορφῇ ἑκάστου εἰς ὃν ἀν-
 ηγγέλετο τὸ μέγα γεγονός. Ἡδὴ καὶ οἱ Τούρκοι Βέη-
 δές μας λαβόντες γνῶσιν τοῦ πράγματος ἔσπευσαν νὰ
 κατέλθουν ἐκ τοῦ ἐγγὺς κειμένου χωρίου των Λάφια,
 μετὰ τοῦ Μουδίσρη καὶ τῶν Διοικητικῶν ὑπαλλήλων,
 ἀπάντων ὠχροτέρων σουδαρίων.

Εὐτυχῶς ὃ τηλεγραφετῆς μας δὲν ἔπαυε διαρκῶς
 νὰ μᾶς κρατῇ ἐνημέρους καὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομε-
 ρειῶν, ὅτε ἐπὶ τέλος μᾶς ἀνήγγειλε τὴν 1)2) περί-
 που μ. μ. τὴν ἀπόβασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ
 τὴν ἀνύψωσιν τῆς σημαίας μας, πρὸς δὲ ὅτι ἤρξαντο
 καταλαμβάνόμενα ἅπαντα τὰ Δημόσια Γραφεῖα, ἤτοι
 Διοικητήρια, Δικαστήρια καὶ Τελωνεῖα ἐν πάσῃ λεπτο-
 μερείᾳ. Ἐγὼ κατερχόμενος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοῦ
 τηλεγραφείου ἀνεκοίνουν τὰς εἰδήσεις ταύτας τὰς λίαν
 χαροποιὰς εἰς τοὺς ἀνυπομόνως ἀναμένοντας συμπο-
 λίτας μου, ὅτε τέλος περὶ τὴν 2αν μ. μ. περίπου,
 μᾶς ἀναγγέλλει ὃ ἐν Μυτιλήνῃ τηλεγραφετῆς ὅτι κατὰ
 τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐκείνην, ἀνέρχονται οἱ πεζο-
 ναῖται μετὰ ἀξιωματικῶν τὰς βαθμίδας τοῦ Ταχυδρο-
 μείου καὶ Τηλεγραφείου, τοῦ ὁποίου ὃ Τούρκος Διευ-
 θυντῆς ἤρξατο παραδίδων τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ὅτι τέ-
 λος εἰσέρχονται καὶ ἐντὸς αὐτῆς ταύτης τῆς αἰθούσης
 τοῦ Τηλεγραφείου· καὶ οὕτω διεκόπη ἢ μετὰ τῆς πρω-
 τενοῦσης τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας μας καὶ ἀπεκόπη
 οὕτω πᾶν μέσον πληροφορίας μας, ἀφ' οὗ τὸ σῶμα
 μᾶς ἔκαμε νὰ παρασιτῶμεν μάρτυρες καὶ ἡμεῖς τῆς ἀ-
 γωνίας καὶ τοῦ σπαρασμοῦ ὧς καὶ τοῦ ψυχορραγή-
 ματος καὶ αὐτοῦ τοῦ τέλους, μετὰ τόσα ἔτη, τῆς Τουρ-
 κικῆς ἐπὶ τῆς ὠραίας πρωτενοῦσης τῆς νήσου μας
 κυριαρχίας.

Δὲν κατώρθωσα νὰ μάθω τὸ ὄνομα τοῦ Τούρκου
 αὐτοῦ ἐν Μυτιλήνῃ τηλεγραφικοῦ ὑπαλλήλου, διὰ νὰ
 τὸ παραδώσω εἰς τὴν δημοσιότητα, διότι ὁμολογουμέ-
 νως μετὰ φλέγματος ὄντως ἀγγλικοῦ, ἀνεκοίνου πᾶσαν,
 τραγικὴν βεβαίως δι' αὐτὸν, λεπτομέρειαν μέχρις ὅτου
 κατελήφθη καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἢ τηλεγραφικὴ μηχανή.

Οἱ Τούρκοι τότε πρόκριτοί μας, περίτρομοι πλέον
 κατόπιν τῆς συντελεσθείσης καταλήψεως τῆς πρω-
 τενοῦσης μας, προσεκάλεσαν ἡμᾶς εἰς τὸ Διοικητήρι-
 ον ἐνθα ὑπεγράψαμεν συνυποσχετικόν, «τὸ ὁποῖον ὁ-
 μως ἐσιτάθη δυστυχῶς ἀδύνατον νὰ τηρηθῇ πιστῶς με-

τέλειτα ὑφ' ἡμῶν ἔνεκα λόγων ὑπεριτέρων καὶ ἀνεξαρτήτων ὅλως τῆς καλῆς μας θελήσεως*, δι' οὗ ἀμοιβαίως ἀνελαμβάνετο ἑκατέρωθεν ἡ ὑποχρέωσις ὅπως μείνωμεν ἀμέτοχοι τῶν πολεμικῶν γεγονότων, ἀφίροντες εἰς τοὺς δύο στρατοὺς νὰ κανονίσουν τὴν θέσιν των, καὶ ὑπεσχόμεθα ἡμεῖς μὲν τὴν ἀσφάλειαν τῆς τιμῆς ζωῆς καὶ περιουσίας τῶν Τούρκων, ἐκείνοι δὲ τῆς ζωῆς μας ἔναντι τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ σιγάμα ἀπεστείλαμεν καὶ μικτὸς ἐπιτροπὸς καὶ εἰς τὰς πέριξ Κοινοτήτας ὅπως ἀναγγέλλουν τὴν κατάληψιν τῆς Μυτιλήνης καὶ ἀνακοινώσουν ὡσαύτως καὶ τὸ **κογκορδάτον** οὕτως εἰπεῖν τοῖς ὅσιν ὑπεγράψαμεν ἡμεῖς ἐν Καλλοῦνῃ, ἵνα προληφθῶσιν οὕτω τὰ εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀναπόφευκτα ἔκτροπα.

Πάντες, ἐλπίζοντες ὅτι τὴν ἐπαύριον θὰ ἤρχειτο εἰς τὸ μῆμά μας ὁ ἑλευθερωτὴς Στρατὸς μας, ἔστανον νὰ παρασκευάσωσιν ὅπως ὅπως σημαίας, ἐπ' αὐτὰ δὲ ταῦτα τὰ ὄμματα τῶν Τούρκων περιεφέροντο αἱ σημαῖαι πρὸς ραφὴν ἀπὸ οἴκου εἰς οἶκον ἔγένετο μάλιστα καὶ ἐπίσημος συνεδρία τῶν Κοινοτικῶν Σωματείων μας πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Στρατοῦ μας. Ὅστε ὅτε τὴν ἐπαύριον ἀμαξηλάτης τις ἐλθὼν ἐκ Μυτιλήνης μᾶς ἔφερε τὰ ἡμίφινλλα τῶν ἐφημεριδῶν μὲ τὸ ἑλληνικὸν στέμμα ὡς ἐπικεφαλίδα καὶ τὴν ὠραίαν ὄσον καὶ ἱστορικὴν ἐκείνην προκήρυξιν τοῦ ναυάρχου Π. Κουντουριώτου, ὡς καὶ τὴν χαροποιὰν ἀλλὰ ψευδῆ δυστυχῶς εἶδησιν, ὅτι δῆθεν ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἐρχεται καὶ ὅτι μάλιστα τὸν ἄφισε ὀπίσω εἰς τὸν ἀνήφορον τῆς Μόριας, τότε πλέον ὁ κόσμος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συγκρατηθῇ· τὰ ἐργαστήρια ἐτέθησαν ἐπ' αἰτμόν διὰ νὰ ὑποδεχθοῦν ἐν συριγμοῖς τοὺς ἀπελευθερωτὰς ἀδελφούς μας, τὸ πλῆθος ἐξώρμησε πρὸς ὑποδοχὴν, κοντοὶ πρὸς ἀνάρτησιν τῶν σημαιῶν ἤρξαντο ἐν τάξει στηνόμενοι ἀπὸ τῶν ἐξωστῶν, καὶ ζωηρότεροί τινες ἀνήρτησαν δειλὰ δειλὰ καὶ τὰς σημαίας ἀκόμη! ὅτε παραδόξως ἀντὶ τοῦ ἑλληνικοῦ Στρατοῦ

συναντῶμεν τὸν εἰς Κλαπαδὸν ὑποχωροῦντα πρὸς ἀντίστασιν Τουρκικὸν στρατὸν, ἐν ἀθλιεστάτῃ καταστάσει καὶ μὲ ἠθικὸν κάτω τοῦ μηδενός, ἀνευ οὐδεμιᾶς συντάξεως, ἀλλὰ καθ' ὀμάδας μεμονωμένας, αἵτινες δὲν ἔπαυσαν διερχόμεναι οὕτω ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. Πρὸς τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀντὶ τοῦ ἀναμενομένου Ἀρχηγοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, εἶδομεν δυστυχῶς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ Γκανῆ βέην, ὅστις μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του σταθμεύσας ἐπ' ὀλίγον ἀνεχώρησεν εἰς Κλαπαδὸν. Ἀφ' ἑαυτοῦ ἐννοεῖται, πιστεύω, ὅτι κακοὶ κακῶς ἐκλείσθημεν εἰς τὸς οἰκίας μας ἀναμένοντες τὴν αὔριον, χωρὶς νὰ φανταζώμεθα ὅτι τριάκοντα ἐν ὄλῳ **αὔριον**, ἔπρεπε νὰ περάσουν μέχρις οὗτο ὑποδεχθῶμεν ἐπὶ τέλος τὸν πράγματι Σωτήρα καὶ ἑλευθερωτὴν Στρατὸν μας. Ὅποιας, ὄχι μόνον στιγμῆς ἀλλὰ καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ἀγωνίας διήλθομεν καὶ τί κρισιμοτάτας περιόδους φόβου, εἶναι δύσκολον νὰ περιγράψω. διότι πᾶς τις εὐκόλως τὸ κατανοεῖ, ὅταν ἀναλογισθῇ ὅτι ἡ Τουρκικὴ Δαμόκλειος σπάθη ἐπεκρέματο ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν καὶ ἡμῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν μας, ὡς τρανότατα κατεδείχθη τοῦτο κατὰ τὸν ἔμπροσθόν τῆς Πέτρας ἄλλως τε ἡμεῖς κυρίως, ὡς ἐκ τῆς τοπογραφικῆς θέσεώς μας, εἴμεθα οἱ πλησιέστατοι πρὸς τὸ Τουρκικὸν στρατιόλεδον κείμενοι καὶ ἐντεῦθεν ἐπρομηθεύοντο καθεκάστην τὰ τροφίμα καὶ λοιπὰ χρειώδη.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λόγων, μικροῦ δεῖν ἐλησμόνον ὅτι πρὸ πάντων ἡμεῖς εἶχομεν καὶ τὸ ἀτύχημα νὰ ἔχωμεν ὡς ἀρχηγὸν τῆς χωροφυλακῆς τὸν πασίγνωστον ἀνὰ τὴν νῆσον σύμπασαν, ὡς καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ ἐληρέτησεν, Μουλαζίμην (ἀνθυπολοχαγόν) τῆς χωροφυλακῆς τὸν πολὺν Κεμάλ Αγᾶν, Κοῦρδον τὴν καταγωγὴν, καὶ λίαν φανατικὸν Μουσουλμᾶνον, ἀπαρεγκλίτως ἐχόμενον ἐν παντὶ τῶν παραγγελλμάτων τοῦ Κορανίου, τοῦ ὁποίου περικοπὰς εὐκαι-

ρίας τυχούσης μᾶς ἀπήγγειλλε πρὸς διαπαιδαγωγίαν μας, ὡς ἔλεγε, καὶ ὅστις ἐτρομοκρατεῖ καὶ προηγουμένως μὲν ὀλόκληρον τὴν Ἐπαρχίαν τῆς ἑποδωικῆσεως Μολύβου, ἰδίᾳ ὁμῶς τώρα, ὅτε καὶ τὰ ἄγρια καὶ μισελληνικὰ ἔνστικιά του, ἀφεθέντα ἀχαλιναγώγητα, ἀνεφάνησαν τρομακτικὰ κατὰ τὸς τριάκοντα αὐτῆς ἡμέρας, καθόσον, δέον γὰρ τὸ ὁμολογήσωμεν, δὲν ἔλαπον καὶ τὰ ἐπεισόδια καὶ αἱ ἀφορμαὶ δυστυχῶς ἐν μέτρῳ τινὶ καὶ ἐκ μέρους τῶν ἡμετέρων.

Καὶ οὕτω καθημερινῶς ἐμανθάνομεν, πολλὰς δὲ καὶ ἐβλέπομεν ἀκόμη διάφορα θλιβερώτατα πράγματα· πότε φόνους ὁμογενῶν, πότε δαρμούς καὶ βασανιστήρια ἀθῶων ποιμένων, πότε ἀνγλιστῆ ξυλοκοπήματα κοινῶν διοβατῶν μέχρι θανάτου, καὶ πότε συλλήψεις προκρίτων καὶ ἀπαγωγὴν αὐτῶν εἰς Κλαπαδὸν καὶ τέλος καθημερινούς βιασμούς καὶ ἐβιασμούς πρὸς χρηματισμὸν καὶ ἐν γένει πανθ' ὅσα ἡ Τουρκικὴ θηριωδία ψυχορραγοῦσα καὶ ἀσπείρανα γὰρ φαντασθῆ ἠδύνατο, ἂν δὲν ἦτο ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ ὁ Γκανῆ Βέης, ἄνθρωπος ὁποσοδήποτε μορφωμένος καὶ ἐκ φύσεως φαίνεται μᾶλλον ἀγαθός, ἀρὸ παντός δὲ ὄχι καὶ πολὺ φανατικός· ἀφ' οὗ ἡμέραν τινα ἐκ τύχης ἀνελθὼν εἰς ἓν δωμάτιον ἐνὸς τῶν ἐνταῦθα ξενοδοχείων καὶ εὗρὼν ἐπὶ τῆς τραπέζης κειμένος διάπλατα δύο Ἑλληνικὸς σημαίας ἀπέφυγε τελείως γὰρ κἀμὴ λόγον· ἄλλοτε δὲ ὁμιλῶν περὶ προσώρου ἀνυψώσεως τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας ἐν τινὶ κομποπόλει ἔλεγεν εἰς τοὺς προσαχθέντας βίᾳ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τρέμοντας Δημογέροντας, ὅτι πολὺ ἐβιάσθησαν καὶ ὅτι ἀφ' οὗ περιέμενον ἐπὶ 400 τόσα ἔτη καὶ πλέον ἀκόμη, ὡς περιέμεναν καὶ μικρὸν εἰσέτι ἵνα μὴ ὡς ἔλεγε φανατιζόμενος ἐκ τῶν τοιοῦτων ἀκαίρων ἐπιδείξεων ὁ Τουρκικὸς στρατὸς προβῆ εἰς ἔκτροπα, ὅτε αἱ καταστροφαὶ ὁμολογουμένως ἠδύναντο γὰρ εἶναι ἀνυπολόγιστοι καὶ ἔτι χείρονες· δὲν ἀρνοῦμαι ὁμῶς ὅτι πολὺ πιθανὸν εἰς τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ ταῦτα γὰρ ἐπέ-

ΠΑΝΤΟΤΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΟΞΑΝ

δρασε και τὸ ὅτι ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ δλόκληρος ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν καὶ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐκοπτεῖαν τοῦ Στρατοῦ τῆς Κατοχῆς.

Δὲν θέλω, ἐννοεῖται, τὸ παράπαν νὰ εἰσέλθω εἰς ζητήματα ξένα ἐντελῶς τῆς ἀρμοδιότητός μου καὶ ἄπω τοῦ σκοποῦ τῶν ὀλίγων τούτων σημειώσεών μου, οὐδὲ νὰ διίσχυρισθῶ καὶ συζητήσω, ὅπως τοῦλάχιστον πολλοὶ ἐφρόνουν, ὅτι ἂν ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς ἀμέσως ἐτρέπετο εἰς καταδίωξιν τοῦ ἀσυντάκτως καὶ ἀτάκτως καὶ μὲ τελείως χαμένον τὸ ἠθικόν του καὶ κακὴν κακῶς ὑποχωροῦντος Τουρκικοῦ στρατοῦ, θὰ ἔληγεν ἔκτοτε ἐκείνη ἡ κατάστασις κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπὶ μῆνα καὶ πλέον ἢ ἡμίσεια σχεδὸν Λέσβος ἦτο Ἑλληνική, ἡ δὲ ἑτέρα ἡμίσεια Τουρκική· καὶ δὲν θὰ συνέβαιναν βεβαίως τὰ ὅσα συνέβησαν κατόπιν· διότι οὔτε θὰ ἐθρηνοῦμεν τόσα θύματα ἐν γένει, οὔτε ὁ ἔμπρησμός τῆς Πέτρας θὰ ἐλάμβανε χέραν, οὐδὲ ἡ δῆσις τοῦ Μεσοτόπου, οὐδ' ἂν τὰ τρομερὰ ἐκεῖνα πρὸς ὁμαδὸν ἐναντίον τοῦ Μανδαμάδου καὶ ὁ φόνος ἀθῶων πολιτῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ θὰ ἐπρόφθαναν νὰ συγκεντρωθῶν τὰ περίσσημα ἐκεῖνα ἀνταρτικά σώματα, τῶν ὁποίων εἰς πάντας ἐν γένει τυγχάνει γνωστὴ ἡ δράσις ἐκτὸς ὀλίγων σπανίων ἐξαιρέσεων, οὔτε τέλος οἱ Τούρκοι θὰ ἐλάμβανον τὸν καιρὸν νὰ ὀχυρωθῶσι εἰς τὸν Κλαπαδὸν, καθόσον μάλιστα ἐπειδὴ ἐώρταζον τὸ Κουρπὰν Βαϊράμ, οἱ ἡμίσεις στρατιῶται τῆς ὅλης Τουρκικῆς φρουρᾶς ἦσαν διεσκορπισμένοι εἰς τὰ χωρία των· καὶ ἐν γένει φρονοῦσιν ὅτι καὶ ἄλλα πολλὰ θὰ ἔλειπον ἐξ ὧων συνέβησαν τέλος πάντων κατὰ τὸν μῆνα ἐκεῖνον, ὅστις βεβαίως ἦτο ὁ **μαῦρος μῆν**, διὰ τὸ Βορειοδυτικὸν κυρίως τμήμα τῆς νήσου μας, ὅπερ ὁμολογουμένως ἀρκοῦντως καὶ σκληρῶς ἐδοκιμάσθη τότε. Εγὼ εἰς τοῦτο μόνον ἐπιμένω, ὅτι κατὰ θεῖαν πάντως οἰκονομίαν καὶ Πρόνοιαν εὐτυχῶς, αἱ καταστροφαὶ σχετικῶς ἦσαν ὀλιγώτεραι τῶν ἀναμενομένων ἕνεκα αἰτίων καὶ λόγων τοῖς ὁποίοις

ἄλλοτε ἴσως ἐκθέσω.

Τέλος ἐν τῇ ἀβεβαιότητι ἐκείνῃ καὶ ἀγωνίᾳ ἐν ἣ ἐξῶμεν κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας **τοῦ ἀγνώστου**, διότι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Νοεμβρίου εἶχε διακοπῆ ἐντελῶς πᾶσα μετὰ τῆς πρωτευούσης συγκοινωνία, κατορθωθῆ, κατόπιν μυρίων κινδύνων παρ' ἐπὶ τούτῳ ἀνεσταλαμένου, διότι ἡ ζωὴ μας εἶχε καταστῆ ἀφόρητος ὡς ἐκ τῆς διαρκούς ἀναμονῆς, νὰ πληροφορηθῶμεν διὰ ἐξεκίνησε τέλος ὁ Στρατὸς μας καὶ παρηγορήθημεν οὔτω ὅτι τὰ δεινὰ μας θὰ ἐλάμβανον πέρας. Οἱε τὴν 2αν Δεκεμβρίου αἴφνης ἐρχεται ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Πρῆγουμένου Αρχιμανδρίτου Κυπριανοῦ, τοῦ Μουφτῆ Μυτιλήνης, τοῦ κ. Κ. Καβέτσου πρώην Δημάρχου Μυτιλήνης καὶ τοῦ Ριφὰτ βέη καὶ Σεμσεδὶν ἐφένδη μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μὲ τὴν πρόθεσιν ὡς μᾶς ἐπληροφόρησαν νὰ παρακινήσωσι τὸν Γκανῆ βέην, ἵνα παραδοθῆ ἀμαχητὶ καὶ ἄνευ ἀντιστάσεώς τινος. Τότε μόλις ἐμάθομεν διὰ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἦτο ἐστρατοπεδευμένος εἰς τοὺς Μύλους τοῦ Λίμπου. Κατὰ τὴν συνάντησιν τῆς Επιτροπῆς ταύτης μετὰ τοῦ Γκανῆ βέη, ἐχρησίμευσαν, παραληθεῖς, ὡς διερμηνεύς· ἀκραδάντως δὲ φρονῶ ἔκτοτε, ὅτι μᾶλλον ἐβλάψεν ἢ ἀποστολὴ αὐτῆ παρὰ ὠφέλησε· διότι, καθὼς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ αὐτοὶ δὲ ἀκόμη οἱ Τούρκοι ὠμολόγουν, ὑπεροβούτως καὶ προδοτικῶς φερόμενα τὰ μουσουλμανικὰ μέλη πλὴν τοῦ Μουφτῆ, συνέστησαν ἰδιαίτερος εἰς τοὺς Τούρκους ἀξιωματικούς ἀντίστοιχον πείσμονα, παραστήσαντα τὸς δυνάμεις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ὡς ἀναξίας λόγου, διότι φαίνεται δὲν εἶχον γνῶσιν τοῦ ἑτέρου τμήματος τοῦ Στρατοῦ μας τοῦ βαδίζοντος ἀπὸ τὴν Φεράναν καὶ οὔτω ὡς ἦν φυσικὸν καὶ ἐπόμενον, ὁ Γκανῆ βέης ἀπέρριψεν εὐγενῶς μὲν ἀλλ' ἄνευ πολλῆς τῆς συζητήσεως τὰς προτάσεις τῆς Επιτροπῆς περὶ ἀμαχητὶ παραδόσεώς του, καὶ οὔτως ὅπως ἀπρακτος ἠναγκάσθη ἡ Επιτροπὴ νὰ ἀπέλθῃ ὁ-

πόθεν ἦλθεν. Ο φόβος τοῦ πλήθους ἐκορυφώθη πλέον, διότι ἐφαίνεται ἤδη ὡς βεβαία καὶ καταφανής ἡ σύγκρουσις, ἐνῶ ἄγνωστόν πως ἦτο ἐρριζωμένη ἡ ἰδέα καὶ ἐν αὐτῇ ἀκόμη τῇ πρωτευούσῃ, ὅτι ὁ Τουρκικὸς στρατὸς ἄνευ ἀντιστάσεως θὰ παρεδίδοτο. Εὐτυχῶς ἡ 4ῃ Δεκεμβρίου ἔθηκε τέρμα πλέον ὀριστικῶν εἰς τὴν διαρκῆ ἀγωνίαν μας, διότι τὴν 29 μ. μ. ὁ Ἐλευθερωτῆς στρατὸς μας θριαμβευτικῶς εἰσῆλθεν εἰς Καλλονὴν ἀνευφημούμενος καὶ γινόμενος ἀντικείμενον ἐκείνων τῶν ἐκδηλώσεων, αἵτινες δυστυχῶς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ περιγραφῶσι μόνον ὅσας ἐυρέθη εἰς τοιαύτην ὑποδοχὴν καὶ ἡσθάνθη τὰ δεσμά του λυόμενα καὶ τὴν ἐλευθερίαν του ἀποδιδομένην, ἐκεῖνος μόνον δύναται νὰ ἀντιληφθῇ τὸ ἐνιελῶς δυσπερίγραπτον τοῦτο κατ' ἐμὲ συναίσθημα τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἐλευθερίας, ἀποδιδομένης εἰς αὐτὸν οὐχὶ ὑπὸ ξένων, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀπὸ τοσοῦτου ἐναγωνίως ἀγαπηνομένων ἀδελφῶν του· καὶ οὕτω τέλος μετὰ μικρὰν τινα ἀψιμαχίαν παρὰ τοῖς λογίσκουσι «Κόψε—Ρίξε» καὶ «Κατσαράν» οἱ Τουρκοὶ προηλακαὶ μετὰ καὶ τοῦ πολλοῦ Κεμάλ ἐτράπησαν εἰς τὸ ἐν Κλαπάδῳ κρυσφήγετόν των.

Δὲν θὰ περιγράψω τὰ τῶν τριημέρων μαχῶν πολεμικὰ γεγονότα, διότι εἶναι εἰς πάντας γνωστὰ ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν πλήρων περιγραφῶν ἐν ταῖς ἐπιτοπίαις ἐφημερίοις καὶ παρέλκει πᾶσα ἐκ νέου περιγραφὴ αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς παραδόσεως τέλος τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ, δι' ἧς μετὰ μῆνα καὶ πλέον κατελύθη, ὀριστικῶς καὶ πραγματικῶς, καθεστὼς βαρβαρον, ὅπερ ἐπὶ αἰῶνας τέσσαρας βαρὺν ἐπεκάθητο ἐπὶ τῆς ὠραίας νήσου μας ὡς ἄλλος Ἰφιάλτης, κλέζον πᾶσαν ἐκδηλώσιν ἐλευθέρου ζωῆς· καὶ οὕτω αὐτὴ νύμφη πάγκαλος, ἀπεδόθη εἰς τὴν Μητέρα μας Ἑλλάδα, εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ὁποίας εὐχομαι πλέον καὶ ἐλπίζω ὅτι θέλει ἔσαι παραμένη «ὄφρα κεν ἕδατα ναίη καὶ δένδρα μακρὰ τεθήλη.»

Καὶ ἴσως, ἴσως δὲν θὰ γραφῇ πλέον, ἄλλη πολεμικὴ σελὶς εἰς τὰ χρονικά τῆς μελλούσης Ἱστορίας τῆς εἰρηκτικῆς καὶ ἐρατεινῆς νήσου μας, εἰμὴ μόνον χρυσαὶ σελίδες **Προόδου** καὶ **Ἀριέλλης**, ἐν τῇ ἐκπολίσει καὶ τῇ εἰρηκτικῇ διειοδύσει τῶν τέκνων τῆς εἰς τὴν ἐναντι κυρίως Ἀνατολήν, ὅπως συνέβαινε καὶ κατὰ τὴν Ἀρχαιότητα, ὁπότε ἤκμασαν αἱ θαυμασταὶ ἀληθῶς Λεσβιακαὶ ἐκεῖναι ἀποικίαι, ἀφνειότεραι καὶ τῶν Μητροπόλεόν των, ὅπως κα' σήμερον ἀκόμη εὐτυχῶς συμβαίνει ὅπερ εὐελπιστῶ ὅτι ἐν μείζονι κλίμακι θέλει συντελεσθαι τῶρα ἰδίως, ἐπ' ἀγαθῶ βεβαίως πάντων μὲν τῶν οἰκούντων τὴν ἐναντι παραλίαν ἀλλ' ἰδίᾳ τῶν ὁμοεθνῶν μας, οἵτινες στεναζοῦσιν εἰσέτι δυστυχῶς ὑπὸ τὸν βαρὺν τῆς δουλείας ζυγόν· ἄς ἀτενίζωσι διαρκῶς ἔστω καὶ μακρόθεν ὅπως νέας ἀντλῶσι ἐξ Αὐτῆς πάντοτε δυνάμεις ὡς ἄλλοι Μωϋσεῖς—τὴν ὑπερηφάνως κυματίζουσαν καὶ διὰ γυμνοῦ δὲ ἀκόμη ὀφθαλμοῦ ὄρατὴν εὐτυχῶς γαλανόλευκον καὶ τιμημένην σημαίαν μας τὴν καθαγιασθεῖσιν διὰ τοῦ αἵματος τῶν ἀπανταχοῦ γῆς Ἑλλήνων, μὲ τὴν ἐνδόμυχον πεποίθησιν καὶ βεβαιότητα, ὅτι οὐκ εἰς μακρὸν ἴσως καὶ αὐτοί, ἵς οἶδε, θέλουσι εὐρεθῆ ὑπὸ τὰς πτυχὰς καὶ τὴν προστασίαν τοῦ θεοῦ τούτου συμβόλου τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, τῆς ἰσότητος, τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐν γένει, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχωσι πάντοτε ἐν νῶ, ἐμμένοντες στερεῶς εἰς ὅσα ὁ μέγας μας Βασιλεὺς ἐξήγγειλε, ὅτι ὁ ἀγὼν τῆς φυλῆς μας δὲν ἔληξεν εἰσέτι καὶ ὅτι ἐπομένως σύμβολον πρέπει νὰ ἔχωσι ἀείποτε οἱ ἐπόδουλοι ἀδελφοί μας τῆς σήμερον, τὸ «Θαρσεῖν γὰρ τὰχ αὐριον ἄμεινον ἔσεται».

Ἐν Καλλονῇ (Λέσβου) κατὰ Δεκέμβριον 1913

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

Ἱατρός

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΤΑ ΨΕΥΔΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

(Διὰ τοὺς γονεῖς, διδασκάλους,
ἀνακριτικούς ὑπαλλήλους κ.τ.λ.)

Μέχρι τινὸς ἐσχάτως ἀπεδίδeto μεγάλη σημασία εἰς τὴν παιδικὴν ἀθωότητα. Τὰ διάφορα ἀποαθέγματα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀδιασειστού ἀληθείας τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παιδιῶν, ἀπεδείχθησαν ἐσχάτως ὡς πεπλανημένα.

Ο Μονταίγν λέγει ὅτι τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη αὐξάνουσι παρὰ τοῖς παιδίοις ὅπως καὶ τὸ σῶμά των. Ο Perez παραδέχεται ὅτι τὰ παιδιά συνεθίζουσι εἰς τὸ ψεῦδος ὑπὸ τῶν γονέων, οἱ ὁποῖοι μεταχειρίζονται διάφορα ψεύδη πρὸς τὰ παιδιά των διὰ νὰ τὰ καθησυχάσουν, γὰ τὰ λούσωσι κλπ. Συνήθως ψεύδονται διὰ νὰ ἀποκτήσωσι τὸ ἀπηγορευμένον εἰς αὐτὰ ἢ διὰ νὰ μὴ ἐπιπληθῶσιν ἢ τιμωρηθῶσιν εἴτε καὶ χάριν παιδιᾶς.

Ψευδόμενα τὰ παιδιά ὑποκρίνονται τόσον εὐκόλως καὶ ἀποκρύπτουσι τὴν ἀλήθειαν μετὰ τοιαύτης τέχνης ὥστε νὰ θεωρῶμεν καὶ αὐτὸν τὸν ὄριμον ἄνδρα ἀνίκανον πρὸς τοῦτο. Παιδίον 4 ἐτῶν ἐκλεπτε μετὰ τόσης ἐλιτηδεωότητος τὴν ζάχαριν, ὥστε οὐδέποτε συνελήφθη, καὶ ἀπέδιδε τὴν κλοπὴν εἰς τὴν ὑπερέτριαν.

Ο Morel θεωρεῖ περιεργοτάτην τὴν τοιαύτην διανοητικὴν κατάστασιν, τὴν παραβάλλει δὲ πρὸς τὴν ὑπνοβασίαν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ φαντασία πλάττει μῦθον ἐξ αὐθυποβολῆς.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΥΡΟΒΟΛΕΙΟΝ

ΣΙΣΜΑΝΟΣΛΙΟ
ΜΕΓΑΛΟ

Περὶ τοῦ ψεύδους τῶν παιδίων πλείστα γράφει ὁ καθηγητὴς καὶ διευθυντὴς φυλακῶν Siemens εἰς μελέτην του ἐν τῷ περιοδικῷ ἢ «Ποινικὴ ψυχολογία» τοῦ Βερολίνου. Ἐκεῖ βλέπει τις ὅτι μία σπουδαία αἰτία τοῦ ψεύδους τῶν παιδίων εἶναι καὶ ἡ ἐπίδρασις ἢ ὥθησις τῶν γονέων πρὸς τοῦτο· ἔγκλημα ἀνύπαρκτον δημιουργηθὲν ὑπὸ πατρὸς καὶ ὑποβληθὲν εἰς τὴν φαντασίαν τῶν τεσσάρων τέκνων τῆς ἡλικίας ἑξατῶν τῶν 11 ἐτῶν, κατετέθη μετὰ τοιαύτης συμφωνίας ἐν λεπτομερείαις εἰς τὸ δικαστήριον, ὥστε κατεδικάσθη ἐπὶ ἀνηθίκῳ πράξει ἀθῶος.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν τὸ παιδικὸν πνεῦμα δὲν διαπύῃ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν ἄλλου καὶ τότε ἀκόμη ὑπάρχει ὁ κίνδυνος τῆς ἄλλοιῶσεως ἐπ' αὐτοῦ τῶν γεγονότων, οὐχὶ ἐκ κακῆς προθέσεως ἀλλ' ἕνεκα αὐτῆς τῆς παιδικῆς φύσεως. Τὸ παιδικὸν πνεῦμα λέγει ὁ Siemens ῥέπει πάντοτε εἰς πᾶν νέον καὶ περίεργον, λαμβάνει εὐχερέστερα καὶ ἀβασανίστως ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν διεύθυνσιν, στερεῖται πείρας καὶ κρίσεως καὶ εἶναι ἀνίκανον νὰ μεταδώσῃ ἀσφαλῶς, ὅπως τὰ πράγματα ἔλαβον χώραν, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἀσυνειδητῶς πολλακίς ἢ παριστᾶ γεγονότα ὡς λαβόντα χώραν, τὰ ὁποῖα πράγματι οὐδέποτε συνέβησαν, ἢ ἀλλοιεῖ τὰ γεγονότα. Ὁ νοῦς δηλαδὴ τοῦ παιδίου προσελκύεται ἀπὸ τὸ ἀξιοθαύμαστον· ἀρρέσκειται εἰς τὰ φαντασιώδη καὶ ἀνύπαρκα πλάσματα, τὰ ὁποῖα ἔχει τὴν δύναμιν νὰ δημιουργῇ, παριστᾶ καὶ καθορίζῃ λεπτομερῶς.

Μέγιστος κίνδυνος ἰδίως ὑφίσταται διὰ τὰ ψεῦδη τῶν παιδίων ὡς πρὸς τοὺς γονεῖς, διδασκάλους, ἀνακριτὰς, εἰσαγγελεῖς καὶ ποινικὰ δικαστήρια, προκειμένου περὶ τῶν καθ' ὑποβολὴν ἢ παραπειστικῶν ἐρωτήσεων. Στενοχωρούμενα ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τούτων ἢ κατεπτοημένα, διατυποῦσιν ἀπαντήσεις μετὰ τρομακτικῆς ἀκριβείας. Αἱ παραπειστικαὶ αὐταὶ ἐρωτήσεις ἀμέσως γεννῶσι παρὰ τοῖς παιδίσι τὴν ἐντύπωσιν ὅτι καὶ πράγματι ἔλαβε χώραν τὸ γεγονός περὶ

τοῦ ὁποῖου ἐρωτῶνται. Ὅσον δὲ μικρότερας ἡλικίας εἶναι τὰ παιδιά τόσο καὶ ὁ κίνδυνος τῶν ἀναληθῶν ἀπαντήσεων εἶναι φυσικώτατα μεγαλύτερος. Τὰς παρατηρήσεις του ταύτας στηρίζει ὁ Siemens ἐπὶ πολυτῶν σχετικῶν πειραμάτων εἰς τὰ ὁποῖα προέβη ἐπὶ χλιμίδων παιδίων. Ἐπὶ τῇ βίσει δὲ τῶν παρατηρήσεων του κατήρτισε καὶ στατιστικὸν πῖνακα κατὰ τὸν ὁποῖον, ἐπὶ 100 παιδίων ἡλικίας 7 ἐτῶν τὰ 49 ἔδωκαν ψευδεῖς ἀπαντήσεις, ἐπὶ ἑτέρων 100 ἡλικίας 11 ἐτῶν τὰ 28 ἀπῆντησαν ψευδῶς καὶ ἐπὶ ἑτέρων 100 ἡλικίας 14 ἐτῶν ἠψεύσθησαν τὰ 19.

Ἐν τῇ μελέτῃ του ταύτῃ ὁ Siemens διακρίνει τὰ ἄλλα ψεῦδη τῶν παιδίων ἀπὸ τὰ ψεῦδη τῶν παιδίων τὰ ὁποῖα καταθέτουν πρὸ τοῦ δικαστηρίου ἐν δημοσῆ συνεδριάσει καὶ ὑπὸ τὰ βλέμματα πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου. Τότε ἡ αἰδῶς ἢ ἡ στενοχωρία ἢ ὁ φόβος, ἐπιδρῶσι σπουδαίως καὶ ἀσκούσι χειρίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ παιδικοῦ πνεύματος, οὕτως ὥστε ἐλάχιστην σημασίαν νὰ δύναται τις νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν κατάθεσίν των. Εἰς ἄλλα πάλιν παιδιά ὁ συνωστισμὸς καὶ ὁ θόρυβος τοῦ ἀκροατηρίου καὶ ἡ προσήλωσις τούτου ἐπὶ τῆς καταθέσεώς των, παράγει ἐν τῷ πνεύματι των ἀντίθετον ἐπίδρασιν, καὶ ἀντὶ τοῦ συναισθήματος τῆς συστολῆς ἢ τοῦ φόβου, ἐμπνέει εἰς αὐτὰ τὴν ἀντίληψιν ὅτι εἶναι ἀνώτερα ἑαυτῶν, ὅτι καλοῦνται νὰ διαδραματίσθωσι μέγα πρόσωπον, οὕτως ὥστε καὶ τὴν κατάθεσίν των κανονίζουσιν ἐπὶ τῇ βίσει τοῦ συναισθήματος των τούτου.

Καὶ κλείει ὁ Siemens τὴν μελέτην του ἐπιλέγων: Τὸ παιδίον στερεῖται κρίσεως, οὐδεμίαν ἔχει ἀντίληψιν τοῦ συνδέσμου τῶν γεγονότων, οὐδεμίαν ἀσφαλῆ ἰδέαν τοῦ χώρου, τοῦ χρόνου, τῆς ἀποστάσεως, τῶν χρωμάτων. ὑπὸ τοιοῦτου δὲ ὄρους εἶναι ἀναμφίβηλον ὅτι καὶ ἡ κατάθεσις του ἐλάχιστα δύναται νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας τὴν ὁποῖαν ἡ δικαιοσύνη ἀναζητεῖ.

Τὸ παιδίον οὐδεμίαν ἠθικὴν συναίσθησιν ἔχει, ἀλλὰ τοιαύτην σχηματίζει ἀναλόγως τοῦ περιβάλλοντος, πρωτίστως τῆς οἰκογενείας του καὶ δεύτερον τῆς κοινωνίας. Δι' αὐτὰ τὸ ψεῦδος εἶναι ἀγαθὸν ἢ κακὸν εἶναι καὶ καθ' ὅσον ἐπιτρέπεται ἢ ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῶν γονέων. «Εἶναι κακὸν πράγμα τὸ ψεῦδος, ἔλεγε παιδίον τι πρὸς τὸν Perez διότι αὐτὸ δυσαρεστὴ πολὺ τὴν μιμάν». Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ γονεῖς πάλιν πρέπει νὰ προσέχουν περὶ τὴν ἀνάλογον διαπαιδαγώγησιν τῶν τέκνων των, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ψεύδους, πράγμα τὸ ὁποῖον συνειθίζοντα δυσκόλως ἀποβάλλουν ὡς ἄνδρες, παριστάμενοι οὕτω εἰς τὸν καθημερινὸν των βίον ἀνάξιοι καὶ χαμερπεῖς ὡς πολῖται καὶ ἄτομα.

Μυτιλήνη, Δεκέμβριος.

ΓΕΩΡ. ΑΠ. ΖΑΚΑΣ

Δικηγόρος

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟΣ ΓΡΙΦΟΣ

Ενας χωρικός τοῦ Ντοῦμπριγκοτόφ, τοῦ Βασιλοβόφου καὶ ὁ υἱὸς του ἐνεμφεύθησαν -κύριος παρανόμως- δύο ἀδελφάς.

Ὁ πατὴρ ἐξέλεξε τὴν νεώτερην καὶ ὁ υἱὸς τὴν μεγαλύτεραν. Συνελπίσθαι τοῦ διπλοῦ ἀντιθέτου ἐπιμαρτυροῦνται γυναικαδέλφη καὶ ἡ νεώτερη ἀπὸ τὰς νεοτέρων ἐγενε πικρὰ τῆς ἄλλης. Ἡ νεώτερη τοῦ πατρὸς εἶναι συγχρόνως γυναικαδέλφη του καὶ ἡ νεοταῖκά του, συγχρόνως πικρὰ καὶ γυναικαδέλφη τοῦ γαμβροῦ της.

Ἀν τὰ δύο ζεύγη ἀποκτήσουν παιδιά, οἱ ἐξάδελφοι θὰ εἶναι συγχρόνως θεῖος καὶ ἀνεψιός· ὁ πατὴρ θὰ εἶναι πατέρας καὶ θείος τῶν παιδιῶν τοῦ υἱοῦ του καὶ ὁ τελευταῖος υἱός, ἀδελφός τῶν ἀνεψιῶν του.

Ἀν τὰ ἐγγόνια των, κάμουν κα' αὐτὰ παι'ιά...

Εἰμπορεῖτε νὰ ἐξακολουθήσετε ἂν ἀποθάνετε τὸ ἀπαιτούμενον θάρος.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ
ΑΝΑΡΑΣΙΣ ΑΙΣΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΙΤΣΙΟΥ

ΤΟ ΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΒΑΖΟ

Στὸ Παλάτι, ποῦ τὸ λέν : τῆς Ζωῆς, ἔχουν κρύψει
ἓνα βάζο· δὲν ξέρει : ποιός, γιὰ τί τὸ ἔχει φτυάσει,
παρὰ μόνο : νὰ διώχνη τῶν ἀνθρώπων τὴ θλίψη,
ἀγκαλιάζοντας τάνθη ποῦ εὐωδιάζουν τὴ πλάση.]

Ἐνα ρόδον μπουμπούκι κάποια ἡμέρα τοῦ φέρνουν
καὶ γλυκὰ τ' ἀγκαλιάζει καὶ τὸ κάνει ν' ἀνθήσῃ·
οἱ ἀνέμοι ἐκεῖ μέσα δὲν ὀρμούν, δὲν τὸ παίρνουν,
κι' ὄλους ἔχει πειὰ τὴν ἡ εὐωδιά του μεθύσει.

Ὅλοι μάτια τοῦ πόθου· μὰ αἰσθάνεται ἐκεῖνο
πῶς δὲν ἔχει ματάκια : νὰ μὴν κλαίῃ κι' αὐτό,
καὶ χαρίζει 'ς ἐκείνους ποῦ τὸ μύρισαν : ὀρῆνο
καὶ σκορπίζει τὸ μῦρο 'στὸν καθένα θνητό.

Σάφρου κάποιος διαβάτης 'στὸ Παλάτι, τὸ κλέπτει,
μὰ, 'στὸ ξέσπασμα τοῦ ἀνθους, καὶ τὸ βάζο του ἀχνό
ἀκλουθᾷ τὴν ὀρμή του, καὶ 'στὸ τρέμμα πέφτει
καὶ ραγίζει καὶ μένει μιὰ γιὰ πάντα ὀρφανό.

Μακρὰ ἀπὸ τὸ βάζο τὸ λουλούδι ἐμαράθη
καὶ 'στὸ τρίστρατο ἀμέσως μ' ἀπονιά τὸ πιτοῦν
μοσχομύριστο πρῶτα μὲς 'στὸ βάζο του ἐστάθη,
ἀνευώδιαστου τὴν ἡ φυλλάκια πατοῦν.

Καί, τὸ βάζο ἀπομένει τὴν πειὰ ραγισμένο
καὶ δὲν ξέρει : ποιός, πότε, ποῦ, γιὰ τί τὸ ἔχει φτυάσει,
καὶ δὲν βρῖσκει τεχνίτη μὲς 'στὴ γῆ γεννημένο
νὰ τὸ δέσῃ· ὁ Χάρος μοναχά, σὰν τὸ πιάσῃ.

Τὸ λουλούδι ἔσ' 'σαι· κι' ἐγὼ τὴν πειὰ μὲνω
τ' ὀρφανό Σου τὸ βάζο διὰ παντὸς ραγισμένο.

1909

Ν. ΛΙΒΡΑΔΙΣ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΝΑ ΒΙΑΖΕΣΑΙ ΚΑΙ...

Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ σᾶς διηγηθῶ κάτι τι, πολὺ
σύνηθες εἶν' ἀλήθεια καὶ ποῦ συμβαίνει σὲ ὄλους·
καὶ τόσο ἐνδιαφέρον καὶ τόσο εὐχόριστο, μὰ ἢ κυ'
ρίως δὲν ξέρω ἂν πρέπῃ . . . Νομίζετε ὅτι δὲν
θὴ τὲς κακοφανῆ ; Δὲν λέγω μὰ πάλι . . . ἔστω ἀφοῦ
ἐπιμένετε . . .

Ἦταν δεκαεννέα δευτερόλεπτα ποῦ εἶχε φύγῃ ὁ προ-
ϊστάμενος.

19 δευτερόλεπ. ποῦ ἔφυγεν ὁ προϊστάμενος

κάτω ἀνάλυσιν τῶν προϊσταμένων ; Ἄν δὲν ἔχετε σεῖς
ὁ ἴδιος τοιοῦτον στὸ σβέρκο σας, θὰ ἔχετε γνωριμίαν
μὲ κανένα. Μὰ βέβαια. Ἐχει καταντήσῃ τόσο κοινὸν τὸ
εἶδος, μάλιστα τὰ τελευταῖα χρόνια, ποῦ κινδυνεύουν
νὰ χαθοῦν οἱ ὑφιστάμενοι. Εἶχα γνωρίσῃ τελευταίως
ὡς καὶ προϊστάμενον Βεσπασιανοῦ ἰδρύματος. Τί,
δὲν ξέρετε τὰ Βεσπασιανὰ ἰδρύματα ; Ἄ, μὰ μὲ συγ-
χωρεῖτε, δὲν πιστεύω νὰ θέλετε κοντὰ εἰς τὴν ἀνάλυ-
σιν τῶν προϊσταμένων νὰ σᾶς κάμω καὶ διὰ τὰ Βε-
σπασιανὰ ἰδρύματα.

Λοιπὸν ὅπως σὰς εἶπα, ἦταν δεκαεννία δευτερό-
λεπτα τοῦ ἠοθάνθην εἰς τὸν τραχήλόν μου τὴν θεῖαν
ἐλευθερίαν καὶ ἐλογάριαζα ὅτι σὲ ἄλλα δέκα, ἀνι-
φρόντιζα νὰ κ' ἐβῶ δύο δύο τὰ ὄγδοήντα ἔξ' οὐλο-
πάτια τοῦ γραφείου, θὰ ἠμποροῦσα... Πῶς νὰ τὸ πῶ
τώρα... ἰδῶ εἶναι τὰ δύσκολα... καὶ δὲν ἤθελον ἐγώ
ν' ἀρχίσω... νὰ, δηλαδή ἦταν μισὴ ὥρα τοῦ... καὶ τὸ
ἀνέβαλα ὡς τοῦ νὰ φύγωμε νὰ μὴν ἐνεβοκαταβαίνω
ἀδίκως... Καταλάβατε; Οχι; μὰ δὲν μπορῶ νὰ σὰς
τὸ πῶ καὶ πῶ καθαρά... ἂν ἔλειπαν ἡ κηρίες... τί-
λος πάντων νά! σχετίσθε μὲ τὸν πρῶτον, ὅτι
τὸν ἰδικόν μου, τὸν ἄλλον, τοῦ Βεσπασιανοῦ ἰδρύμα-
τος, τὴν ἀνάγκην μου...

Καταλάβατε ἐπὶ τέλους; Οὐκ ἔβγαλε ἓνα βάρος
ἀπ' ἐπάνω μου. Ἀν δὲν καταλάβαν καὶ μερικὸι τό-
σον τὸ καλλίτερον.

Λοιπὸν—μὲ τὰς ἀτελείωτες αὐτὰς διακοπὰς γὰ νὰ
σὰς δώσω ἐξηγήσεις καὶ ἀναλύσεις δὲν θὰ τελειώσω
μοῦ φαίνεται ποτὲ—ἐτοιμαζόμενον ν' ἀνοίξω τὴν πόρ-
τα, ὅταν ἤνοιξε μόνη της. Δηλαδή τὴν ἤνοιξε κάποιος
ἀπ' ἔξω.

—Καλησπέρα σας, καλησπέρα σας, ἦρθ' ἰκεῖ καὶ πρὶν
καὶ δὲν σὰς εἶρηκα

— Καλησπέρα, εἶπα
ξερὰ ξερὰ. Δὲν γίνεται νὰ
περάσετε αὔριο; Ὁ προ-
ῦσταμένος ἔφυγε καί...

— Μὰ ἐγὼ θέλω σὰς.
Ἐγὼ νὰ σὰς πῶ κάτι τι
ὅπως διόλου ἐμπιστευτι-
κόν, προσεῖθεσεν εἰς μὲν

Κάτι ὅπως διόλου ἐμπιστευτικόν

στηριῶδη καὶ προστατευτικόν τόνον.

— Ἀκούω, τοῦ εἶπα καὶ ἤρχισε.

Ἦτον τόσον ὀλίγον ἐμπιστευτικὴ ἡ ἀνακοίνωσις
τοῦ εἶχε νὰ μὲ κάμῃ, ὥστε θὰ ἠμποροῦσα νὰ σὰς τὴν
εἰπῶ μὲ ὅλας της τὰς λεπτομερείας· ἀλλὰ δὲν τὴν ἔ-

μοῦμαι. Ἀδιάφορον. Τὸν ἤκουσα μὲ ὄσπην προσοχὴν
μοῦ ἐπέτρεπεν ἢ ἔμμιονος; Ἰδέα τοῦ μ' ἐτραβοῦσεν
εἰς τὸ ἴδρυμα τοῦ ξέρετε, ὥστε τοῦ ἔλεγα ὅλο ναι.
Φαίνεται ὅτι αὐτὸ ἦτο σύμφωνον μὲ ὅσα μοῦ ἔλεγε
καὶ ἔμοιαζε κατευχαριστημένος.

— Ὡστε σύμφωνοι;

— Ναί, ἐτοιμαζόμενον νὰ τοῦ εἰπῶ ἐνθουσια-
σμένος διότι αἰσθανόμενον τὸ τέλος τῆς ἀνακοινώσεως
καὶ τῆς ἀντοχῆς μου συγχρόνως, ὅταν... ντροπῶν, τὸ
κουδοῦνι τοῦ τηλεφώνου.

— Ἐννοιά σου, εἶπα μέσα μου, ὅποιος καὶ νᾶσαι
κακομοίρη, μὴν περιμένῃς ἀπάντησι, σκοπὸς δὲν τῶχῳ
νὰ μπλέξω τώρα καὶ τηλεφωνικῶς, μοῦ φθάνει ἐτοῦ-
τος..

Μὰ ὁ ἐτοῦτος τοῦ ἦταν κοντὸ στὸ τηλέφωνο, εἰς τὸ
δεύτερον ἐπίμονον κηδοῦνισμα, τὸν βλέπω μὲ φρί-
κην μου, νὰ πιάνῃ τὸ ἀκουστικόν.

— Πῶς;... ναί... μάλιστα...

— Πὲς πῶς δὲν εἶναι κανεὶς ἰδῶ, τὸν ἰκέτευσα μὲ
σιγανή φωνή. Δὲν βα-
ρυνέσαι!

— Οχι, ὁ προϊστάμενος
ἔφυγε, εἶναι ὁ γραμμα-
τεὺς του. Αὐτὸν θέλετε;
λάβετε τον.

Καὶ ὁ ἀφύλιτος μοῦ
περνᾷ τὸ ἀκουστικόν.

— Ὡστε σύμφωνοι;
μοῦ λέγει ὁ κύριος μὲ
τὴν ἐμπιστευτικὴν ἀνα-

Μοῦ περνᾷ τὸ ἀκουστικόν

κοίνωσιν.

— Ναί, ναί, ναί, τοῦ λέγω ἔξω φρενῶν.

— Πῶς, τὸ ἐπιβεβαιώνετε λοιπὸν; ἀκούω μιὰ ἀ-

γχιερμένη φωνὴ μέσα εἰς τὸ σὺτί μου.

— Τί πράγμα ἐπιβεβαιώνω;

— Σὰς ἠρώτησα ἂν εἴθε σεῖς χθὲς μετὰ τὰ με-

σίμυχα ποῦ κρυφομιλούσατε μὲ τὴν γυναῖκά μου στὸν κῆπο, καὶ μοῦ ἀπαντᾷς ναί, παληάνθρωπε! ἀχοεῖτε!! ἄτιμε!!!...μ' ἔξεκούφανε ἡ φωνὴ τοῦ μουῦφρουνε δὲν ξέρω ἀπὸ ποῦ κα' ἀπὸ ποιὸν ἢ διαβολοκαφύριος τοῦ Ἐδισσων.

Εγύρισα νὰ ζητήσω τὴν συνδρομὴν τοῦ κυρίου μὲ τὴν ἐμπιστευτικὴν ἀνακοίνωσιν. Τὰ εἶχε στρίψη ὁ κανάγισ.

— Δὲν ἤμουν ἐγὼ κύριε, σὰ; τ' ὀρκίζομαι, εἶπα συμβιβαστικά, μέσα εἰς τὸ γωνί.

— Ἀμ' ἂν δὲν εἴσθε σεῖς, ποιὸς ἦταν λοιπὸν; Ε; ποιὸς ἦταν;

— Μὰ ξεῖρω ἐγὼ, βρε ἀδελφέ, ποῖοι ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ συναναστρέφονται τὴν κυρίαν σας.

— Ὄχι ἤσουν ἐσύ, μπερμπάντη, καὶ νὰ δῆς τί θὰ σὲ κίνω.

Θὰ τὸν ἔστερνα εὐχάριστος στὸν διάβολο, μὰ ἴα τοῦ ἐφοβούμην καὶ κανένα σκάνδαλο. Ὁ προσαμένός μου βλέπετε στὰ ζητήματα τῆς ἠθικῆς εἶναι θηροῖο μονάχο.

Ἐχρειάσθη νὰ κάμω εἰς τὸν ἀγριεμένον σιζιγον μίαν ἐν τάξει κατάθεσιν. πὼς εἶχα περάσῃ τὴν βραδείά μου, ποῦ εἶχα φάγῃ, σὲ ποῖο θέτηρο πῆγα, τί ὄρα γύρισα σπῆτι καὶ ὅλα τὰ ὀνόματα ἐκείνων ποῦ μὲ εἶχαν ἔδῃ εἰς ὅλα τὰ μέρη ποῦ τοῦ ἔλεγα, διὰ νὰ πεισθῇ διὰ τὸ ἄλλοθι.

Ὅταν ἐπὶ τέλους ἐπέισθη καὶ ἄρχισε νὰ μὲ ζητῇ συγγνώμην, ἐκρέμασα ἀπελπιστικά τὸ ἀκουστικὸν καὶ κουτρουβάλησα τὶς σκάλες. Ἐπὶ δευτερόλεπτα ἔσπεπτόμου καὶ. βλέπ. ἀνωτέρω.

Ἐξαφνα εἰς τὸ τριακοστὸν πρῶτον σκαλί, ἀρχίζοντας ἀπὸ κάτω, μὲ μπλέκει ὁ κύριος μὲ τὴν ἐμπιστευτικὴν ἀνακοίνωσιν ποῦ ξανανέβαινε βιαστικά.

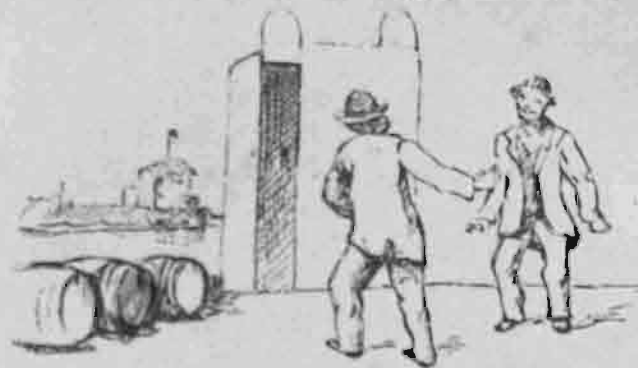
— Ξέχασα νὰ σοῦ εἰπῶ...

— Ἀφισε, σὲ παρακαλῶ, εἰς ὅ,τι ἔχεις ἱερὸν... Ὁ Βεσπασιανὸς βλέπεις... ἂν ἐπιμένῃς θὰ πάθω καὶ θὰ

πάθῃς ὅλες μου τὶς ἁμαρτίες... κα' ἔχω ἓνα σωρό... αὔριο, ἄφισε τώρα.

Δὲν ἐπέισθη.

— Ἀφοῦ ἐπιμένεις νὰ κατέβῃς τὰ λέμε στὸ δρόμο.

Τὸ Βεσπασιανὸν Ἴδρυμα

Ἀπελπισία. Τρεῖς φορές ἔκανα νὰ τοῦ ξεφύγω. Δὲν βαρύνεσαι, μὲ βαστοῦσε ἀπὸ τὸ μανίκι.

Εἶχαμε φιδάση ἀκριβῶς ὅπ' ἔξω ἀπὸ... πιστεύω πὼς καταλαβαίνετε αὐτὴ τὴ φορά... Δὲν βιάσταξα, τοῦ ἔδωσα μιὰ σπροξιά καὶ χώθηκα μέσα.

Πολλὰ πράγματα εἶναι εὐχάριστα καὶ ἀνακουφιστικά' πολ' ἂ, ἓνα σωρό, ἀλλ' ἂν αὐτὸ... κανένα.

Ἡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΙΝΗΣ

Εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὑπάρχουσι εἴκοσι ἐργοστάσια κατασκευάζοντα κινίνην, 5 εἰς τὴν Γαλλίαν, 3 εἰς τὴν Ἀγγλίαν, 2 εἰς τὴν Γερμανίαν, ἄλλα 2 εἰς τὴν Ἰταλίαν, 4 εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας καὶ ἄνα ἓν εἰς τὴν Ἰάβαν, τὴν Βεγγάλην καὶ τὸ Μαδράς. Τὰ τρία τελευταῖα εὐρίσκονται εἰς τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς τοῦ φλοιοῦ τῆς κίνας, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν πρῶτην ἕλην τῆς κινίνης. Τὰ ἄλλα ἐργοστάσια εἰσάγουσι τὸν φλοιὸν τῆς κίνας ἀπὸ τὰς Ἰνδίας, τὴν Κεϋλάνην, τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ τέλος ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν. Τὰ διάφορα αὐτὰ ἐργοστάσια, δύναται νὰ παρασκευάζουν ἑτησίως περὶ τὰς 500.000 χιλ. ὄγκραμα τῆς πολυτιμοτάτης διὰ τὴν ὑγίαν μας λευκῆς κόνεως.

ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

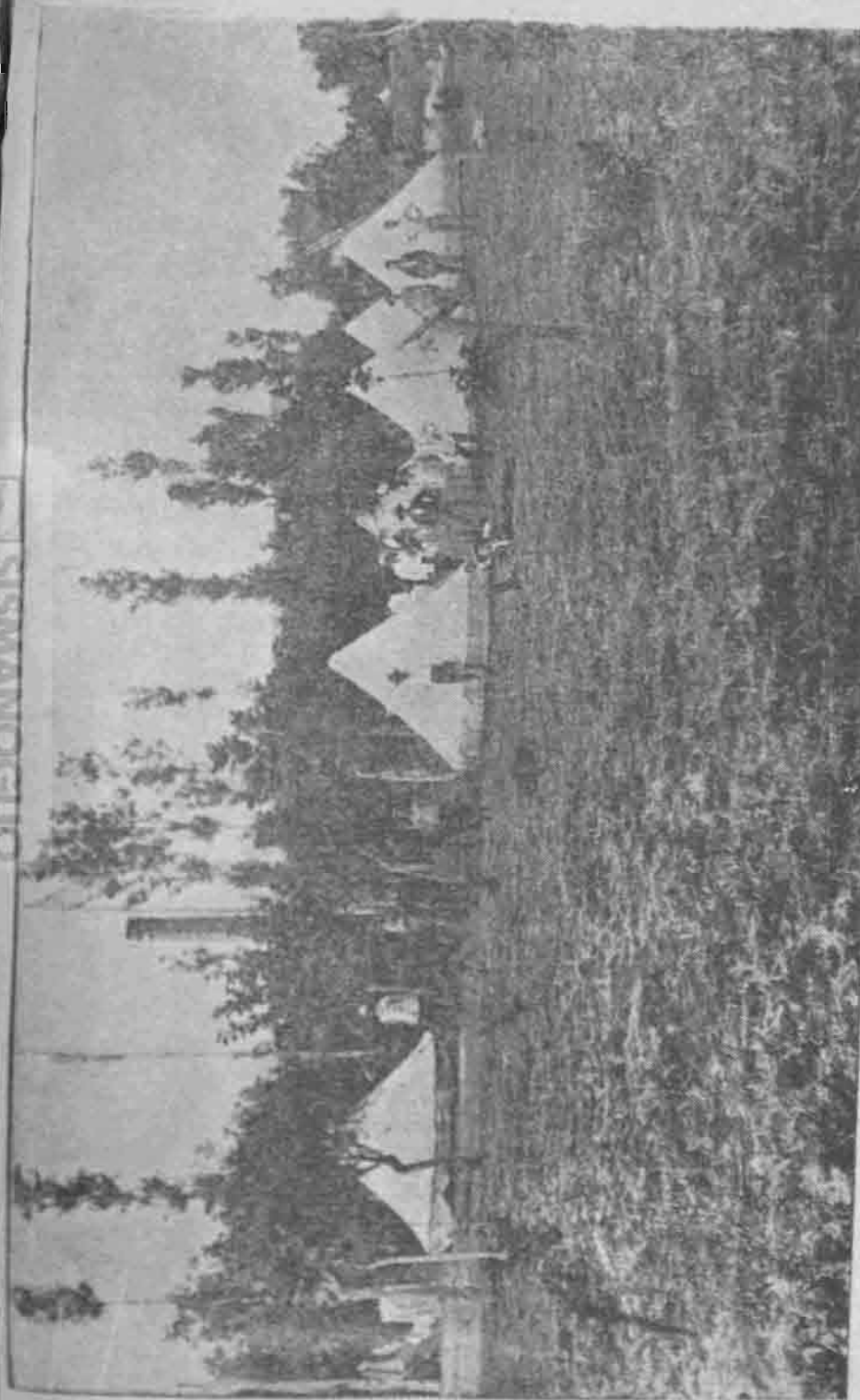
Ο θεσμός τῶν Προσκόπων, ὁ ὁποῖος τόσον ἔδαφος κατέκτησεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὅπου πρωτοεισήχθη ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Βάδεν Πάουελ καὶ βαθμηδὸν εἰς ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη, εἰσήχθη εὐτυχῶς καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα χάρις εἰς τὰς ἀόκνους προσπάθειας ἐπιλέκτων τιῶν μελῶν τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, ὀλίγους μῆνας πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ πολέμου.

Τὸ «Σῶμα τῶν Ἑλλήνων Προσκόπων» ὑφιστάμενον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ διὰ Β. Διατάγματος τῆς 20 Μαΐου 1912 ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ, ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἀπανταχοῦ ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἀνεγνωρισμένων ὁμάδων Ἑλλήνων Προσκόπων καὶ ἐκ τῶν ἀρωγῶν μελῶν διοικεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἰδρυόντος ἐν Ἀθήναις καὶ τῶν Νομαρχιακῶν Επιτροπῶν ἰδρυομενῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Νομοῦ ὅπου λειτουργοῦν ὁμάδες Προσκόπων.

Παρ' ἐκάστη Νομαρχιακῆ Επιτροπῇ ὑπάρχει καὶ ἑφορος Ομάδων ἔχων ὡς καθήκον τὴν γενικὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἐν τῷ νομῷ γινομένης ὑπὸ πασῶν τῶν ὁμάδων ἑγγραφείας.

Μεταξὺ τῶν πρώτων ἐπαρχιῶν, [τόσον τῆς παλαιᾶς ὅσον καὶ τῆς νέας Ἑλλάδος, ἡ νῆσος μας ηὐτύχησε τὰς καταρτίσει τὰς πρώτας ὁμάδας Προσκόπων, χάρις εἰς τὸν κ. Κ. Μελά, τότε ὑποπλοίαρχον τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ πρῶτον στρατιωτικὸν διοικητὴν Λέσβου, τὸν ἀόκνον εἰσηγητὴν ἐν Ἑλλάδι τοῦ ἐθνωφελεστάτου καὶ ἐξανθρωπιστικωτάτου θεσμοῦ τῶν Προσκόπων, χάριν τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τοῦ ὁποίου, τελευταίως ἀπεσύρθη καὶ ἐκ τοῦ Πολιτικοῦ Ναυτικοῦ.

Τῇ φροντίδι τοῦ κ. Μελά, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ια-

ΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ. ΤΟ ΘΕΡΙΝΟΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΘΕΡΜΑΣ ΚΟΥΡΤΖΗ

νοναρίου συνεκροτήθη και ἐν Μυτιλήνῃ Νομαρχιακῇ Επιτροπῇ τοῦ Σώματος Ἑλλήνων Προσκόπων ἦτες και ἀναγνωρισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις Κέντρον ἤρχισεν ἀμέσως τὰς ἐργασίας της. Οἱ εὐγενῶς ἀποδεχθέντες τὰ βάρη της θέσεως Ἀρχηγοῦ ομάδος καθηγῆται και ἄλλοι ἀξιότιμοι συμπολίται εἰργάσθησαν μετὰ μεγάλου ζήλου. Ἀξίος δὲ πάσης τιμῆς και ἀνώτερος παντός ἐπαίνον διὰ τὴν ἀσκον, ἀκαταπόνητον και ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν του ὁ Ἐφορος τῶν ομάδων Λέσβου κ. Θ. Δουβαλετέλης, ὅστις παρὰ τὸ δύσκολον τοῦ ἐγχειρήματος, κατόρθωσε τῇ συνεργασίᾳ και ἀρωγῇ τοῦ συμπολίτου μας κ. Μίτσα Π. Κουρτζῆ ὅστις ἀπ' ἀρχῆς μετὰ ζήλου ἐπίσης εἶχε ἀφωσιωθῆ και ὡς Γραμματεὺς τῆς Νομαρχιακῆς Επιτροπῆς εἰς τὸ ἔργον τῶν προσκόπων ἠθικῶς τε και ὕλικῶς ὑποστηρίζων αὐτό, νὰ καταρτίσῃ κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγουστον παρὰ τὰς θέρμας Κουρτζῆ, εἰς καταλληλοτάτην θέσιν εὐγενῶς και ταύτην παραχωρηθεῖσαν και τέλειον θερινὸν Στρατόπεδον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπὶ μῆνα κατηλύθησαν οἱ Πρόσκοποι μας ὑπὸ στρατιωτικὰς σκητὰς ἐν τῶν Τουρμικῶν λαφόρων παρασχεθεῖσας ὑπὸ τοῦ Σεβ. Υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν περὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτοῦ ἐπαινετικώτατα ἔγραψε και ὁ Εὐρωπαϊκὸς τύπος.

Ἡδὴ ἡ Λέσβος ἀριθμεῖ περὶ τοὺς 800 Προσκόπους, οἵτινες καθ' ἡμερινῶς αὐξάνουν ἐπ' ἀγαθῷ της πατρίδος, πρᾶγμα ὁπερ ἰδιαζόντως τιμᾷ τοὺς πρωτεργάτας της ἰδέας.

Τί εἶνε Πρόσκοπος και τί ὄφελείας δύναιται νὰ παρέξῃ και εἰς ἑαυτὸν και εἰς ὄλους και εἰς τὴν πατρίδα, δὲν μᾶς ἐπιτρέπει ὁ χῶρος ν' ἀναπτύξωμεν, ἄλλως δὲ ταῦτα ἀρχίζουσι νὰ εἶνε πλέον εἰς ὄλους γνωστά. Περιοριζόμεθα μόνον νὰ παραθέσωμεν ἐν τῶν κεφαλαίων τοῦ Ἐγκολπίου τῶν Προσκόπων, περὶ σημάτων και ἐξ ἀποστάσεως συνεννοήσεως. Εἰς ὄλην τὴν Εὐρώπην και τὴν Αὐτρικὴν ὄλος σχεδὸν ὁ κόσμος γνωρίζει και εἶνε εἰς θέσιν νὰ μεταχειρίζεται τὰ τηλεγραφικὰ σημεῖα Μόρς και δὲν εἶνε ὑπερβολὴ ἂν εἴπωμεν ὅτι και ἐδῶ ὄλος ὁ κόσμος πρέπει νὰ ἐξασκηθῇ εἰς αὐτά.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΠΡΟΣΚΟΠΟΥ

ΣΗΜΑΤΑ

Ο Πρόσκοπος πρέπει νὰ γυμνασθῇ καλῶς εἰς τὸ νὰ ἠμπορῇ νὰ μεταφέρῃ ἀσφαλῶς και ὀρθῶς εἶδησιν ἢ διαταγὴν κορυφίως ἀπὸ τινος μέρους εἰς ἄλλο και εἰς τὸ νὰ ἠμπορῇ νὰ συνεννοηθῇ διὰ σημάτων.

Ἐκαστος ἐννοεῖ πόσον ὠρέλιμος θὰ εἶνε πᾶς Πρόσκοπος εἰς τὸν ἀγωνιζόμενον στρατόν, ἐὰν δύναται νὰ προσφέρῃ τὰ δύο αὐτὰ μεγάλα προσόντα εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῶν στρατιωτικῶν σωματίων.

Οἱ Πρόσκοποι ὄλων τῶν ἐθνῶν γνωρίζουν νὰ συνεννοῶνται μὲ πυρὰς κατὰ τὴν νύκτα και μὲ τὸν κινῶν αὐτὸν κατὰ τὴν ἡμέραν.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΜΟΡΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

α	—	ν	— —
β	— . . .	ξ	— . . —
γ	— — —	ο	— — — —
δ	— . .	π	— — — . .
ε	—	ρ	— — —
ζ	— — — . .	σ	— . . .
η	— . . .	τ	— — —
θ	— — — . .	υ	— — — — —
ι	— . . .	φ	—
κ	— — — —	χ	— — — — —
λ	—	ψ	— — — — —
μ	— — — —	ω	— — — —

ΑΙΦΘΟΓΓΟΙ

αι	οι
αυ	ου
ει	υι
ευ	ηυ

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΣΕΩΣ *

Τελεία	[.]
Ανω τελεία	[^]
Κόμμα	[,]
Ερωτηματικόν	[;]
Θαυμαστικόν	[!]
Απόστροφος	[']
Ενωτικόν	[—]
Παράγραφος	[§]
Διπλή γραμμή	[=]
* Εισαγωγικά	[« »]
* Παρένθεσις	[()]
* Υπογραμμή	[—]
Δύο στιγμαί	[:]

ΑΡΙΘΜΟΙ

1	6
2	7
3	8
4	9
5	0
Κλασματική γραμμή		

* Τα σημεια ταυτα τίθενται πρὸ καὶ μετὰ τὰς λέξεις τὰς ὁποίας θέλομεν νὰ ἐγκλείσωμεν ἐντὸς εισαγωγικοῦ, παρενθέσεως ἢ νὰ ὑπογραμμίσωμεν.

* ΣΥΓΚΕΚΟΜΜΕΝΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

1	6
2	7
3	8
4	9
5 (ἦ .)	0
Κλασματική γραμμή		

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

Προπαρασκευαστικόν
Ηγνώση
Επαναλάβετε
Εκ
Είμαι ἔτοιμος (ε.ε.π.μ.)
Ακυρωτικόν
Τέλος ἐργασίας
Περίμενε
Εὐχαριστῶ

ΑΛΦΘΝΞ ΑΛΦΑΒΗΤΩΝ

a	m
b	n
c	o
ch	p
d	q
e	r
é	s
f	t
g	u
h	v
i	w
j	x
k	y
l	z

* Τῶν συγκεκριμένων ἀριθμῶν γίνεται χρῆσις κατὰ τὴν ἀντιπροβολήν.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω σημείων ὁ Πρόσκοπος δύναται νὰ συνεννοηθῇ εἴτε διὰ τηλεγραφικῆς συσκευῆς Μόρς, εἴτε δι' ἀσυρμάτου τηλεγράφου, εἴτε διὰ τῆς σημαίας Μόρς, εἴτε διὰ συρίκτρας, εἴτε δι' ἀτμοσυρίκτρας σιδηροδρόμου ἢ ἀτμοπλοίου, εἴτε διὰ φανοῦ σημάτων, εἴτε διὰ καπνοῦ πυρᾶς, εἴτε καὶ διὰ τῆς λάμπρας πυρᾶς. Γνώριζε καλῶς τὰ σήματα καὶ πάντοτε θά εὖρης τρόπον συνεννοήσεως.

Τὸ νὰ γνωρίζῃς καλὰ τὸ ἀλφάβητον τοῦ Μόρς, εἶναι εὐκόλον, ἀρκεῖ νὰ ἐπιμείνῃς ὀλίγον καὶ νὰ γυμνάζῃσαι μὲ κανένα φίλον σου ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας καθ' ἑκάστην. Εἰάν ἐν καιρῷ πολέμου φθάσῃς μεταξὺ δύο σταθμῶν τοῦ ἐχθροῦ, ἡμπορεῖς κάλλιστα μὲ φορητὴν τηλεγραφικὴν συσκευὴν ἢ φορητὸν τηλέφωνον, τὰ ὁποῖα θὰ ἐνώσῃς προσωρινῶς μὲ τὰ σύρματα τοῦ τηλεγράφου, νὰ λάβῃς τὰ ἐχθρικὰ τηλεγραφήματα.

ΤΟ ΣΗΜΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Όταν ὁ Καποδίστριας κατήλθεν ἐκ τῆς Ρωσσίας εἰς τὴν Ελλάδα ὡς Κυβερνήτης αὐτῆς, ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ὡς ἐφόδια τὴν διακεκριμένην αὐτοῦ πολιτικὴν πεῖραν καὶ σύνεσιν καὶ τὴν εὐρείαν παιδείαν. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον καθ' ὑπερβολὴν εὐρίσκατο παρ' αὐτῷ ἐξημμένον ἦτο ὁ ἀκάματος ζήλος πρὸς διοργανώσιν τῆς διοικήσεως ἐν γένει καὶ ἡ μεγάλη ἀγάπη πρὸς τὴν Ελλάδα.

Εἰς οὐδενὸς ἔχων πεποιθήσιν τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, συνέκέντρου τὰ πάντα εἰς τὰς χεῖράς του, ἐνεργῶν καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις ὁ ἴδιος αὐτοπροσώπως, ἐξ οὗ καὶ ἀμέσως ἦλθεν εἰς προστριβίς πρὸς τοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς ἀρχηγούς τῆς ἐν ἀναρχίᾳ εὐρισκομένης Ἑλλάδος. Ἐξ αὐτοῦ βλέπει τις ὅτι ἅπασαι αἱ φυλακαὶ τοῦ Ναυπλίου καὶ αἱ τῆς Καρυταίνης ἐντὸς βραχέος χρονικοῦ διαστήματος εἶχον πληρωθῆ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταδιωχθέντων τούτων ἀρχηγῶν. Ἐλθὼν ἐκ τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπολυταρχικῆς Ρωσσίας, ὅπως κυβερνήσῃ τοὺς ἀδαμάστους ἐπὶ Ἑλλήνας, δὲν κατώρθωσε νὰ παρεκκλίνῃ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἀπὸ τὰς πολιτικὰς αὐτοῦ πεποιθήσεις, ἃς τῷ εἶχεν ἐμπνεύσει ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐν Ρωσσίᾳ ἐφαρμογή. Ὁ ἐν ἄλλῃ πνευματικῇ σφαίρᾳ γεννηθεὶς καὶ διαβιώσας οὗτος ἀνὴρ ἦτο φυσικὸν νὰ μὴ κατορθώσῃ οὔτε νὰ ἐννοήσῃ, οὔτε νὰ ἐννοηθῇ ἀπὸ τοὺς ὀρεσιβίους καπετανέους καὶ ἀρματωλοὺς, οἱ ὁποῖοι μᾶλλον ἐχρειάζοντο στρατιωτικὸν κυβερνήσῃν. Καὶ ἔγραφε μὲν πρὸς τὸν Ἀν. Δεληγιάννην ὁ Καποδίστριας, ὅτι τὸ σύνταγμα εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων εἶναι ξυρά-

φιον εις χειρας παιδός και ηρναίτο την Ιδρυσαν ανω-
τέρων σχολών εν Ελλάδι, διότι, ως Ελεγεν, πρωτίστη ά-
νάγκη είναι τὸ ἀλφάβητον ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐν τοῦ-
τοις οὐδέποτε ἔλαβε τοῦτο ὑπ' ὄψιν ὁσάκις εὑρίσκειτο
ἀντιμέτωπος πολιτικῶν του ἀντιπάλων.

Ὡς φέρη εις πέρας ὅσα ἐν τῇ ἐν Ἀργεῖ συνε-
λεύσει ἐψηφίσθησαν, δὲν ἰδίᾳ σασε νὰ συγκροτήσῃ ἕξ ἀ-
ποκλειστικῶς πολιτικῶν του φίλων τὴν ἐν Ἀργεῖ Συνέ-
λευσιν. Τὰ ψηφίσματα ὑληγορεύοντο ὑπ' αὐτοῦ γαλ-
λιστι τῷ Ελβετῷ γραμματεῖ του Βελγίου και μεταφρα-
ζόμενα ὑπὸ τοῦ Ἰακωβίκη Ριζου Νερουλοῦ, εἰσήγον-
το ὑπὸ τοῦ ἀρχιγραμματέως Σηλιαδου (ἀντικαταστή-
σαντος τὸν Τρικούλην) και ἐψηφίζοντο ὑπὸ τῆς συνε-
λεύσεως ἀσυσζητητέι. Ἐφ' ὅσον δὲ ηὐξάνετο ἡ κατ' αὐ-
τοῦ κατακραυγή, διενεργουμένη ἰδίως ὑπὸ τῶν πολι-
τικῶν του ἀντιπάλων και ὄλου σχεδὸν τοῦ Ἑλλ. Τύπου,
ἐπὶ τοσοῦτον οὔτος ἐλείπειν τὴν ἀσθηρότητα τῶν μέ-
τρων του κατὰ τῶν ἐξανισταμένων.

Οὔτω και ὁ Ἀνδρέας Ζαῖμης ὑπέστη τὴν τύχην
ταύτην και ὁ πρίγκηψ Γρηλιάντης, ὅστις ἀνιεκατε-
στάθη ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀύγουστίνου και ὁ Ἀν-
δρέας Μιαούλης ὁ ἀντικατασταθεὶς ἀπὸ τὸν ἄλλον ἀ-
δελφόν του Βιύρον.

Τὴν κατάστασιν ταύτην προσβλέπων περιέγραφε διὰ
ζοφερῶν χρωμάτων εις τὸν τότε ὑποψήφιον βασιλέα
τῆς Ελλάδος, και κατοῖν βασιλέα τοῦ Βελγίου, Λεο-
πόλδον ὡς «ἀκάνθινον τὸ Ἑλληνικὸν βασιλικὸν
στέμμα».

Πρὸς ἕνα ἠτένιζε σκοπὸν ὁ Καποδίστριας. Βλέ-
πων τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν φυλὴν διὰ μέσον τόσων
αἰῶνων δουλείας διατηροῦσαν τὴν ἐθνικὴν αὐτῆς ἀν-
θυπαρίαν και ἐκτιμήσας, ὡς λέγει περὶ αὐτοῦ ὁ Saint
Denys, μετὰ διορατικότητος τὴν Ἑλληνικὴν εὐφυΐαν,
ἠθέλησε νὰ χρησιμοποίησῃ τὸ μικρὸν τότε Ἑλληνικὸν
Κράτος ὡς κέντρον παιδείας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐκ τοῦ
ὁποῖου νὰ ἐκπορεύωνται οἱ Ἐθνικοὶ ἀπόστολοι εἰς

τὸς κυβερνητικὰς θέσεις τῆς Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατο-
ρίας ἐνθα διὰ τὴν παιδείαν πολλάκις ὑπῆρξαν περι-
ζήτητοι, οὔτω δὲ νὰ παρασκευασθῇ ἡ πνευματικὴ κα-
τάκτησις τοῦ κατακτητοῦ, τὴν διάνοιαν κραταιοτέραν
ἡγοῦμενος τῆς σωματικῆς ῥώμης.

Μυτιλήνη, Δεκεμβρίῳ φθίνοντι 1913.

N. M. K. δικ.

ΚΑΥΜΟΣ

Τ' ὄρατο παλληκάρι ἀργοπεθαίνει
στὴ φρίκη τοῦ θανάτου ξεχασμένο...
Γύρω κορμιῶν ἄλῳν ματωμένο
κι' ὅσα κορμιὰ, τόσοι καῦμοι χαμένοι.

Στὸ πλάϊ ἡ Μοῖρα μαυροφορεμένη
τί τραγουδάει ;. Χεῖλι πικραμένο !...
Δὲς τώρα τὸ κορμὶ τὸ μουνδιασμένο
βαρειά τ' ἀργοκουνοῦν οἱ πεθαμένοι.

Μὰ ὁ νιὸς πολεμιστῆς ἄλλα γροικάει...
Σὰν ὄνειρο, 'πὰ στὴ χρυσᾷ φιερά του
ψυχοῦλ' ἀνάλαφρη γοργοπετάει.

«Δυὸ μάτια ἀπάρθυνα» Νὰ σιὸ σκοπὸ τί λέει
Τὰ μάτια αὐτὰ θνῆται στοῦ θανάτου
τὴν ἀγναλιὰ και κλαίει, κλαίει, κλαίει.

Ἰούνιος 1913.

Γ. ΖΕΪΒΕΚΗΣ

Μ Π Ι Ζ Α Ν !

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Μ. ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ

Βαθυὰ τῆς Δίμνης τὰ νερά καὶ βαθυαντιφεγγίζουν.

Μήνα Ανεράϊδες τὰστροφῶς σιὰ βάθη τους λιανίζουν;
Μήνα κατέβη νὰ λουσιῇ σ' ἐκεῖνα τὸ φεγγάρι,
γιὰ μήνα σκύβουν καὶ θωροῦν τὴν ὠρια τους τὴ χάρη,
τὰ ξακουσμένα Γιάννενα στῆς Δίμνης τὸν καθρέφτη;

Μηδ' ἄστρα λυώνουν μέσα τους, μηδὲ φεγγάρι πέφτει,
μηδὲ τὰ Γιάννενα θωροῦν τὴν ὠμορφη θωριά τους
κι' ἀστράφτει τόσο μαγικά τὸ λαμποκόπημά τους.

Απόψε, σὰ νὰ ξαναζῆ τ' Αλῆ Πασσᾶ ἢ κατάρα,
τ' ἀστέρια θάβ' ἢ συννεφιά, τὰ Γιάννενα ἢ τρομάρα.
Κι' ἀκοῦς στὴ νύχτα μουγκριτὰ, ποῦ λές; θεριά πα
[λεύουν,
ποῦ λές ποτάμια πιάνουνται, στοιχειά 'νε κι ἀντρε-
[εύουν,
ταυρομπαλοῦνε, λές, βουνά, τὰ βράχια του, γκρε-
[μνᾶνε,
τὰ πεῦκα ξερριζώνουνε καὶ τὰ πετροβολᾶνε,
καὶ τίς κορφές τους πέρνοντας, καθὼς τίς ἀνεμίσουν,
ὄρη τὰ ὄρη κυνηγοῦν νὰ τ' ἀνεμοσκορπίσουν!

Βαθυὰ τῆς Δίμνης τὰ νερά καὶ βαθυαντιφεγγίζουν
Κι' οὐδ' Ανεράϊδες τ' ἀστροφῶς σιὰ βάθη τους λια-
[νίζουν,
κι' οὐδὲ κατέβη νὰ λουσιῇ σι' ἐκεῖνα τὸ φεγγάρι
μηδὲ τὰ Γιάννενα θωροῦν τὴν ὠρια τους τὴ χάρη
μονάχ', Αλαφροῦσκιωτε, τὰ μάτια σου ἂ βυθίσεις,
σιὰ βάθη, ποῦ λαμποκοποῦν, θὰ δῆς καὶ θὰ γνωρί-
[σης,
τ' Αλῆ Πασσᾶ τίς δεκαφτὰ μὲ τὴν Κυρὰ Φροσύνη
τίς δεκαφτὰ γονατιστὲς καὶ ξαπλωμένη ἐκείνη.

Σὲ στρωμ' ἀπάνου μαλακό, κρεββάτι νε ραϊδένιο,
μ' ὄνειρο μοιάζει ξωτικό, τραγοῦδι μαρμαρένιο
Βασιᾶ κλειστὰ τὰ μάτια της, τὰ χέρια σταυρωμένα,
στῆς Δίμνης μέσα τὰ νερά, ποῦ τᾶχει στοιχειωμένα,
κι' ἀνατριχίλες φέρνει τους κι' ἀπάνου σκορριᾶ θάμψη,
ἴδια ἢ κατόχρονη ὠμορφιὰ ποῦ μέσ' σιὰ βύθη λάμπει.
Ανάλλαγη κι' ἀκίνητη, χρόνια ἑκατὸ γυρμένη
ἀνάμεσα σις δεκαφτὰ, ποῦ δέονται, προσμένει
νάλθῃ τὸ Βιοιλόπουλο καὶ νὰ τηνε ξυπνήση.

Κι' ὁ γυιὸς τοῦ Ρήγα πολεμᾶ κι' ἀντάριασε τὴ φύση
μπροστὰ σιὸ Κάστρο τὸ τρανὸ ποῦ φράζει του τὸ
[δρόμο
καὶ σπέρνει μπρὸς τὸ χαλασμὸ κι' ὀλόγυρα τὸν τρόμο.
Κι' ὁ γυιὸς τοῦ Ρήγα πολεμᾶ νὰ τὸ ξεθεμελιώση
νὰ μπῆ σιὰ μαῦρα Γιάννενα, πνοὴ ζωῆς νὰ δώση
στῆς Δίμνης τὴν κοιμούμενη κυρὰ τὴ μαγεμένη
μᾶνε τὸ Κάστρο Δράκοντας κι' οἱ τοῖχοι στοιχειω
[μένοι.

Κι' ὄσ' εἶν' τῶν ἄστρον ἢ βαθειὰ κι' ἀφέγγαρη πλημ-
[μύρα,
τόσο πολλὰ τὰ μάτια του τὸν κάμπο φέρνουν γύρα
σιὸ μαγικὸ καὶ ξαγρυπνοῦν τοῦ Δράκοντα βασιλείο,
μακροβολῶντας ἀστραλὲς τὴ νύχτα σὰν τὸν ἥλιο
κι' ὄσα σωριάζει σύννεφα θολά, βαρειὰ, σιὰ ὄρη,
διαν παλεύοντας νικᾶ νοτιᾶς τ' ἀγριοβόρι,
μύριες βροντιές ἀθώρητες ἀπ' τὸ βουνό, ποῦ στεκει,
μέσ' ἀπὸ μύρια στόματα ξερνοῦν τ' ἀστροπελέκι.
Κι' αὐτὰ ν' τὰ μουγκριτὰ π' ἀκοῦς καὶ λές θεριά
[παλεύουν
καὶ λές ποτάμια πιάνουνται στοιχειά 'νε κι' ἀντρεῦ-
[ουν
ταυρομπαλοῦνε τὰ βουνά, τὰ βράχια τους γκρεμνᾶνε,
τὰ πεῦκα ξερριζώνουνε καὶ τὰ πετροβολᾶνε
καὶ τίς κορφές τους πέρνοντας καθὼς τίς ἀνεμίσουν
ὄρη τὰ ὄρη κυνηγοῦν νὰ τ' ἀνεμοσκορπίσουν!

Ξάφνου τὸ Βασιλόπουλο σέρνει φωνὴ στὸ Κάστρο·

— Κάστρο, κι' ἂν εἶσαι δράκοντας τῆς μέρας εἶμαι
 [τ' ἄστρο!
 τοῦ Ρήγα γυιός, τῆς Μοίρας γυιός κ' εἶνε γραφτό
 [σου, τέρας,
 νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸ χέρι μου τὰ λέπια σου ὁ ἀγέρας·
 μὰ πέ μου, ποιδς σοῦ στοιχειώσε τὸ ἄχαρο τὸ κορ-
 [μί σου,
 και θάλασσα εἶν' τὸ μῖσος σου, δρολάπ' ἢ δύναμή σου;
 Κι' ὁ Δράκος πάλι κραίνει του ἀπ' τ' ἀψηλὸ τὸ Κά-
 [στρο.

— Τοῦ Ρήγα γυιέ, τῆς Μοίρας γυιέ, τοῦ αἰθέρ' ἂν
 [εἶσαι τ' ἄστρο,
 γραφτό κι' ἂν ἀπ' τὸ χέρι σου τὰ λέπια μου εἶνε σκόρ-
 [πια
 νὰ σπείρῃ ὁ μαῦρος ἄνεμος στῆς γῆς τὰ καταπόπια,
 κι' ἂ μὲ σκοτώσης, ἄκου με, μ' ἐσένανε εἶμαι ἴσος
 τ' Ἀλῆ Πασσᾶ ἔμαι ἢ ψυχῆ, τ' Ἀλῆ Πασσᾶ τὸ μῖσος·
 κ' ἐγὼ στοιχειώνω στὸ βουνὸ τὸ Κάστρο, κι' ἐγὼ δίνω,
 νὰ ξεδιψᾶς ἢ μαύρη γῆς ὄσο αἶμα ἐγὼ δὲν πίνω!

Τέτοια λαλεῖ του ὁ Δράκοντας και τέτοια ἀναδιβάλλει.

Κι' ὡς ἓνα στ' ἄλλο ἀντικρουσιά, μακρῦα ἀπ' τ' ἀ-
 [κρογιάλι
 σπρώχνουνε σὰ δυὸ θάλασσές δυὸ κύματα οἱ ἀνέμοι,
 — ὅπου θωρῶντας τὰ ἢ καρδιά τ' ἀπραγῶν ναύτη
 [τρέμει,
 και δὲν ἀργοῦν νὰ σμίξουνε κι' ἀφρὸς τ' ἀφροῦ νὰ
 [δώση,
 νερὸ νὰ σφίξῃ τὸ νερό, — μὲ μάνητ' ἄλλη τόση
 ρίχνει ὁ Ρήγας τοῦ Στοιχειοῦ και τὸ Στοιχειὸ τ'
 [ἀνθρώπου.

Τρεῖς μῆνες ἔτσι πολεμοῦν στ' ἄλῳνι τοῦ ἔρμου τόπου.
 χέρι μὲ χέρι πιάνονται, πόδι πατεῖ τὸ πόδι
 κι' ἀγκομαχοῦν και ρυάζουντ' ὡς βῶδι σὰ σκίζει βῶδι.

Κι' ἀπὸ στοὺς τρεῖς, κᾶποιαν αὐγὴ και κᾶποιαν ἄγια
 [μέρα.
 ποῦ χαμηλῶναν οἱ οὐρανοὶ κατὰ τῆ γῆ ἐδῶ πέρα
 κι' ὁ Ἀδης εἶχε ἀνάσταση κι' ὁ κόσμος πανηγῦσι,
 τὴν ὥρα ποῦ ὁ Ωρίωνας πάει λαμπρὸς νὰ γύρῃ,
 καθῶς ποῦ πέφτει ἀπάντεχα και ποῦ ψοφᾷ ὁ ἀγέρας,
 σ' ἓναν ἀπέραντο σπασμὸ παρέδωκε τὸ τέρας.

Πάει ἢ ψυχῆ τ' Ἀλῆ Πασσᾶ, τ' Ἀλῆ τὸ μῖσος πάει!
 Κιὲ νὰ στῆς Δίμνης τὸ βυθὸ ἢ Ωρια Κυρὰ ξυ νάει.

Τοῦ Ρήγα Γυιέ, τῆς Μοίρας Γυιέ, χρυσὲ σὰν καλοσύνη,
 δικὰ Σου εἶνε τὰ Γιάννενα μὲ τὴν Κυρὰ Φροσύνη!

Μάρτιος 24-25 Μαρτίου 1913

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

* Κοιτὰ εἰς τὸν χειρότερον μᾶς φαίνεται νὰ εἶναι
 Καὶ ὁ κακὸς, καλόκαρδος· κ' εἶδος ἐπαίρου εἶναι
 Νὰ εἰμπορῇ κανεὶς νὰ πῆ, ἔχει χειρότερόν του!

* Κι' ὁ πάμπτωχος ζημιῶνος
 Καὶ δὲ ἔχη πριτίων ὄσο φτωχὸς κι' ἂν εἶναι.

* Αχαριστία,
 Ὡ σιγήρια μασημαρόκαρδη εἰς τὴν καρδίαν μᾶς κόρης
 Φρυκωθεατὶ μ φαίνεσαι κι' ἀπὸ πειλάγους δροῶνον!

* Νὰ προλαμβάνω προτιμῶ τὸ πρᾶγμα ποῦ φοβοῦμαι
 ἢ τὰ φοβοῦμαι μὴ αὐτὸ εἶναι μὲ προλάβῃ.

* Σὺδ πρέπει μᾶλλον μᾶλλον μὲ σοῦ λέπει γνώσις,
 ἢ ἐπαινος ἂν φέρῃσαι μὲ γλέναν ποῦ σὲ βιάπει.

ΠΙΝΑΞ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΔΡΑΜ. & ΟΚΑΔ. ΕΙΣ ΓΡΑΜΜ. & ΧΙΛΙΟΓΡΑΜ.

Δράμια	Γραμμάρια	Οκάδες	Χιλ. γραμ.
1	3.205	14	17.948
2	6.410	15	19.230
3	9.615	16	20.512
4	12.820	17	21.794
5	16.025	18	24.076
6	19.230	19	24.358
7	22.435	20	25.640
8	25.640	21	26.922
9	28.845	22	28.204
10	32.050	23	29.488
25	80.125	24	30.768
50	160.250	25	32.050
100	320.500	26	33.332
200	641.000	27	34.614
300	961.500	28	35.896
		29	37.178
		30	38.460
		31	39.742
		32	41.024
		33	42.306
		34	43.588
		35	44.870
		36	46.152
		37	47.434
		38	48.716
		39	49.998
		40	51.280
		41	52.562
		42	53.844
		43	55.126

Οκάδες	Χιλ. γραμ.
1	1.282
2	2.564
3	3.846
4	5.128
5	6.410
6	7.692
7	8.974
8	10.256
9	11.538
10	12.820
11	14.102
12	15.384
13	16.666

Οκάδες	Χιλ. γραμ.	Οκάδες	Χιλ. γραμ.
44	56.408	77	98.714
45	57.690	78	99.996
46	58.972	79	101.270
47	60.254	80	102.560
48	61.536	81	103.842
49	62.818	82	105.124
50	64.100	83	106.406
51	65.382	84	107.688
52	66.664	85	108.970
53	67.946	86	110.252
54	69.328	87	111.534
55	70.610	88	112.816
56	71.892	89	114.098
57	73.174	90	115.380
58	74.454	91	116.662
59	75.738	92	117.944
60	76.920	93	119.226
61	78.202	94	120.508
62	79.484	95	121.790
63	80.766	96	123.072
64	82.048	97	124.354
65	83.330	98	125.636
66	84.612	99	126.918
67	85.894	100	128.200
68	87.176	200	256.400
69	88.458	300	384.600
70	89.740	400	512.800
71	91.022	500	641.000
72	92.304	600	769.200
73	93.586	700	897.400
74	94.868	800	1.025.600
75	96.150	900	1.153.800
76	97.432	1000	1.282.000

SISMANOGLIO

ΠΙΝΑΞ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΛΑΓΗΝΙΟΥ

(ὄκ. 6 160)400 = χιλιόγραμ. 8.20) με γρ. ἀργυρῆ

ΕΙΣ ΟΚΑΔΕΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΟΓΡΑΜΜΑ

με δραχμὰς, λεπτὰ καὶ δέκατα τοῦ λεπτοῦ.

Τὸ λαγ. Γρόσια	Η δὲκά Δραχμὰς	Τὸ χιλιόγ. Γρόσια	Τὸ λαγ. Γρόσια	Η δὲκά Δραχμὰς	Τὸ χιλιόγ. Γρόσια
25	0,82.	0,64.	31 3)4	1,04.2	0,81.2
» 1)4	0,82.8	0,64.7	32	1,05.	0,81.9
» 1)2	0,83.6	0,65.3	» 1)4	1,05.8	0,82.5
» 3)4	0,84.4	0,65.9	» 1)2	1,06.7	0,83.2
26	0,85.2	0,66.5	» 3)4	1,07.5	0,83.8
» 1)4	0,86.	0,67.1	33	1,08.3	0,84.5
» 1)2	0,86.8	0,67.7	» 1)4	1,09.1	0,85.1
» 3)4	0,87.6	0,68.3	» 1)2	1,10.	0,85.8
27	0,88.6	0,69.1	» 3)4	1,10.8	0,86.4
» 1)4	0,89.4	0,69.7	34	1,11.5	0,87.
» 1)2	0,90.3	0,70.4	» 1)4	1,12.3	0,87.6
» 3)4	0,91.1	0,71.	» 1)2	1,13.2	0,88.3
28	0,92.	0,71.7	» 3)4	1,14.	0,88.9
» 1)4	0,92.8	0,72.3	35	1,14.8	0,89.6
» 1)2	0,93.7	0,73.	» 1)4	1,15.6	0,90.2
» 3)4	0,94.5	0,73.5	» 1)2	1,16.5	0,90.8
29	0,95.1	0,73.9	» 3)4	1,17.3	0,91.5
» 1)4	0,95.9	0,74.6	36	1,18.1	0,92.2
» 1)2	0,96.7	0,75.2	» 1)4	1,18.9	0,92.8
» 3)4	0,97.5	0,75.9	» 1)2	1,19.8	0,93.5
30	0,98.3	0,76.6	» 3)4	1,20.6	0,94.1
» 1)4	0,99.1	0,77.3	37	1,21.4	0,94.7
» 1)2	1,—.	0,78.	» 1)4	1,22.2	0,95.3
» 3)4	1,00.8	0,78.7	» 1)2	1,23.1	0,96.
31	1,01.7	0,79.3	» 3)4	1,23.9	0,96.6
» 1)4	1,02.5	0,79.9	38	1,24.7	0,97.3
» 1)2	1,03.4	0,80.6	» 1)4	1,25.5	0,97.9

Τὸ λαγ.	Οκά.	Χιλιόγ.	Τὸ λαγ.	Οκά.	Χιλιόγ.
38 1)2	1,26.4	0,98.5	47 1)4	1,55.	1,20.9
» 3)4	1,27.2	0,99.2	» 1)2	1,55.9	1,21.6
39	1,28.	1,—.	» 3)4	1,56.7	1,22.3
» 1)4	1,28.8	1,00.6	48	1,57.5	1,22.9
» 1)2	1,29.7	1,01.2	» 1)4	1,58.3	1,23.5
» 3)4	1,30.5	1,01.8	» 1)2	1,59.2	1,24.2
40	1,31.3	1,02.4	» 3)4	1,60	1,24.8
» 1)4	1,32.1	1,03.	49	1,60.7	1,25.4
» 1)2	1,33.	1,03.7	» 1)4	1,61.5	1,26.
» 3)4	1,33.8	1,04.3	» 1)2	1,62.4	1,26.7
41	1,34.5	1,04.9	» 3)4	1,63.2	1,27.3
» 1)4	1,35.3	1,05.6	50	1,64.	1,27.9
» 1)2	1,36.2	1,06.1	» 1)4	1,64.8	1,28.5
» 3)4	1,37.	1,06.7	» 1)2	1,65.7	1,29.2
42	1,37.8	1,07.4	» 3)4	1,66.5	1,29.8
» 1)4	1,38.6	1,08.1	51	1,67.3	1,30.4
» 1)2	1,39.5	1,08.8	» 1)4	1,68.1	1,31.
» 3)4	1,40.3	1,09.5	» 1)2	1,69.	1,31.7
43	1,41.1	1,10.1	» 3)4	1,69.8	1,32.4
» 1)4	1,41.9	1,10.7	52	1,70.5	1,33.
» 1)2	1,42.8	1,11.4	» 1)4	1,71.3	1,33.6
» 3)4	1,43.6	1,12.	» 1)2	1,72.2	1,34.3
44	1,44.3	1,12.6	» 3)4	1,73.	1,35.
» 1)4	1,45.1	1,13.3	53	1,73.8	1,35.6
» 1)2	1,46.	1,13.9	» 1)4	1,74.6	1,36.2
» 3)4	1,46.8	1,14.5	» 1)2	1,75.5	1,36.8
45	1,47.6	1,15.1	» 3)4	1,76.3	1,37.4
» 1)4	1,48.4	1,15.8	54	1,77.	1,38.
» 1)2	1,49.3	1,16.4	» 1)4	1,77.8	1,38.6
» 3)4	1,50.1	1,17.1	» 1)2	1,78.7	1,39.3
46	1,50.9	1,17.7	» 3)4	1,79.5	1,40.
» 1)4	1,51.7	1,18.4	55	1,80.4	1,40.7
» 1)2	1,52.6	1,19.	56	1,83.7	1,43.3
» 3)4	1,53.4	1,19.7	57	1,87.	1,45.9
47	1,54.2	1,20.3	58	1,90.3	1,48.4

ΠΙΝΑΞ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΑΡΓΥΡΩΝ ΓΡΟΣΙΩΝ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

(Γδ 20φραγκον προς Γρόσια 95 . . .)

Γε.	Δεχ.	Γε.	Δεχ.	Γε.	Δεχ.	Γε.	Δεχ.
1	0.21	37	7.77	73	15.33	91	19.11
2	0.42	38	7.98	74	15.54	92	19.32
3	0.63	39	8.19	75	15.75	93	19.53
4	0.84	40	8.40	76	15.96	94	19.74
5	1.05	41	8.61	77	16.17	95	19.95
6	1.26	42	8.82	78	16.38	96	20.16
7	1.47	43	9.03	79	16.59	97	20.37
8	1.68	44	9.24	80	16.80	98	20.58
9	1.89	45	9.45	81	17.01	99	20.79
10	2.10	46	9.66	82	17.22	100	21.00
11	2.31	47	9.87	83	17.43	200	42.00
12	2.52	48	10.08	84	17.64	300	63.00
13	2.73	49	10.29	85	17.85	400	84.00
14	2.94	50	10.50	86	18.06	500	105.00
15	3.15	51	10.71	87	18.27	600	126.00
16	3.36	52	10.92	88	18.48	700	147.00
17	3.57	53	11.13	89	18.69	800	168.00
18	3.78	54	11.34	90	18.90	900	189.00
19	3.99	55	11.55				
20	4.20	56	11.76	Γρόσια	Δραχμές		
21	4.41	57	11.97	1000	210.00		
22	4.62	58	12.18	2000	420.00		
23	4.83	59	12.39	3000	630.00		
24	5.04	60	12.60	4000	840.00		
25	5.25	61	12.81	5000	1050.00		
26	5.46	62	13.02	6000	1260.00		
27	5.67	63	13.23	7000	1470.00		
28	5.88	64	13.44	8000	1680.00		
29	6.09	65	13.65	9000	1890.00		
30	6.30	66	13.86	10000	2100.00		
31	6.51	67	14.07	100000	21000.00		
32	6.72	68	14.28	1000000	210000.00		
33	6.93	69	14.49				
34	7.14	70	14.70				
35	7.35	71	14.91				
36	7.56	72	15.12				

ΤΑΦΟΙ ΗΡΩΩΝ. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ ΤΟΥ ΣΙΜΙΤΛΗ

ΠΙΝΑΞ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΛΑΓΗΝΙΩΝ

ΕΙΣ ΟΚΛΔΕΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΟΓΡΑΜΜΑ

Λαγ.	Οκ.	Χιλ.	Λαγ.	Οκ.	Χιλ.
1	6.40	8 20	30	192 00	246.00
2	12 80	16 40	31	198.40	254.20
3	19 20	24 60	32	204.80	262.40
4	25.60	32.80	33	211.20	270 60
5	32 00	41 —	34	217 60	278 80
6	38 40	49 20	35	224 00	287 00
7	44 80	57 40	36	230 40	295.20
8	51.20	65.60	37	236 80	303.40
9	57 60	73 80	38	243 20	311 60
10	64 00	82 00	39	249 60	319 80
11	70 40	90 20	40	256 00	328 00
12	76 80	98 40	41	262.40	336 20
13	83 20	106 60	42	268 80	344.40
14	89 60	114 80	43	275 20	352.60
15	96 00	123 00	44	281.60	360 80
16	102.40	131 20	45	288 00	369 00
17	108 80	139.40	46	294 40	377.20
18	115.20	147 60	47	300.80	385 40
19	121.60	155 80	48	307 20	393.60
20	128.00	164 00	49	313 60	401 80
21	134 40	172.20	50	320 00	410 00
22	140 80	180 40	51	326 40	418 20
23	147.20	188 60	52	332 80	426 40
24	153 60	196 80	53	339 20	434 60
25	160 00	205 00	54	345 60	442 80
26	166.40	213.20	55	352 00	451 00
27	172 80	221.40	56	358.40	459 20
28	179 20	229 60	57	364 80	467 40
29	185 60	237.80	58	371 20	475 60

Λαγ.	Οκ.	Χιλ.	Λαγ.	Οκ.	Χιλ.
59	377 60	483 80	80	512 00	656 00
60	384 00	492 00	81	518.40	664 20
61	390 40	500 20	82	524 80	672.40
62	396 80	508 40	83	531 20	680 60
63	403 20	516 60	84	537.60	688.80
64	409 60	524 80	85	544 00	697 00
65	416 00	533 00	86	550 40	705 20
66	422.40	541 20	87	556 80	713 40
67	428 80	549 40	88	563 20	721 60
68	435 20	557 60	89	569 60	729 80
69	441 60	565 80	90	576 00	738 00
70	448 00	574 00	91	582 40	746 20
71	454 40	582 20	92	588.80	754 40
72	460 80	590 40	93	595 20	762 60
73	467 20	598 60	94	601 60	770 80
74	473 60	606 80	95	608 00	779 00
75	480 00	615 00	96	614 40	787.20
76	486 40	623 20	97	620.80	795.40
77	492 80	631 40	98	627 20	803 60
78	499 20	639 60	99	633 60	811 80
79	505 60	647 80	100	640 00	820 00

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΦΙΛΙ

*Μ' είπες πολλά τά μάτια σου με τη δική των γλώσσα
 Ναι' πτιό πολλά και απ' αυτό τό σιόμα που μιλεῖ.
 Αλλά ποτέ δὲν ένοιώσα, οὔτε θάνοιώσω τόσα
 Όσα ένα βράδυ μ' είπε τό πρώτό σου φίλι.*

Πα.

ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΛΕΣΒΙΩΝ

Γεγονός μέγα ευαγγελιζόμενον τὴν ὀριστικὴν τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου ἔνωσιν μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ἐχαρακτηρίσθη — καὶ δικαίως — ἡ πρόσκλησις ὑπὸ τὰ ὄπλα τῶν στρατευομένων τῆς Λέσβου καὶ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν κατοχὴν Νήσων.

Τὴν 10ην ἀκριβῶς τοῦ τόσον εὐοίωνως ἀρξαμένου ἔτους 1914, τὸ τηλεγραφικὸν σῦρμα διεβίβασε τὴν ἀνέλπιστον ὑπουργικὴν διαταγὴν, δι' ἧς ἐκαλοῦντο ὅπως ὑπηρετήσωσι τὴν μεγάλην πλέον Πατρίδα μας καὶ οἱ τῶν ἀπελευθερωθειῶν Νήσων εὐτυχεῖς κάτοικοι πρῶτοι δὲ ἀπελάμβανον τῆς ὑψίστης αὐτῆς τιμῆς οἱ γεννηθέντες κατὰ τὰ ἔτη 1888, 1889, 1890, 1891, καὶ 1892.

Τὴ ἐπιηκούσθησε τὴν δημοσίευσιν τῆς περὶ τῆς στρατολογίας μας ἱστορικῆς διαταγῆς εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφῆ.

Τὰ γεγονότα ὀφρανόστως μεγαλοπρεπῆ καὶ συγκινητικὰ παρήλασαν μὲ τόσῃ ταχύτητι καὶ ὄρμῃ ὥστε τὸ «ἐνστατανέ» τῆς μνήμης μόλις μετὰ πάροδον ἀρκετοῦ χρόνου νὰ εἶναι εἰς θέσιν ν' ἀποτυπώσῃ πιστῶς τὰς ἐξόχως καὶ ἀποραμίλλως μεγαλοπρεπεῖς εἰκόνας, ὡς ὡς περιγραφῆς καὶ τίτλους τιμῆς δύναται νὰ ἐπιδεικνύουν οἱ Μυτιληναῖοι, τῶν ὁποίων τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔθνηκα πολεμικὰ γεγονότα, ὑπηρεσίας, δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολικὸν νὰ ὀνομάσωμεν **μεγάλαις**.

Ἡ κατάταξις τῶν στρατευομένων ἤρχισε τὴν 10ην

ΚΡΕΣΝΑ. ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ ΕΙΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

Ιανουαρίου 1914· πρώτοι δὲ ἐν ἀπεριγράπτῳ ἐκδηλώσει χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἔσπευσαν οἱ τῆς πρωτευούσης.

Κατὰ τὴν ἀλησμόνητον ἐκείνην ἡμέραν οἱ στρατεύσιμοι τῆς Μυτιλήνης τῇ εὐγενεῖ προσκλήσει τῶν στρατευσίμων μελῶν τῆς «Λέσχης τῶν Φιλελευθέρων» συγκεντρωθέντες ἐπὶ τῆς προκυμαίας καὶ πρὸς τῆς εἰρημένης Λέσχης, ἐν συνοδείᾳ πλείστων συμπολιτῶν ὑπὸ τοὺς ἡγούς ἐνθουσιωδῶν ἐμβατηρίων χειροκροτημάτων καὶ ἔπευφημιῶν ἔλαβον τὴν πρὸς τὴν Γεν. Διοίκησιν ἄγουσαν.

Πλείσται μητέρες παρηκολούθουν τοὺς στρατευσίμους μας καὶ εἰς τὰ ὕψη ἀπὸ ἐνθουσιασμῶν καὶ ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν μάτια τῶν γνησίων αὐτῶν Ἑλληνίδων, ἐδιάβαζε κανεὶς τὴν μεγάλην καὶ ἱερὰν εὐχὴν τῆς Ἑλληνίδας μάνας πρὸς τὸ παιδί της ποὺ πηγαίνει διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Πατρίδα ἐκείνην, ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν Νόμων τῆς ὁποίας ἀναπνέουν ὅλοι τὴν ζείδωρον αὔραν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ.

Τὴν κατάταξιν τῶν τῆς πρωτευούσης στρατευσίμων ἐπηκολούθησεν ἡ τῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ μετ' ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ προσερχομένων καὶ ἐντὸς δεκαήμερου ἡ ἀφνειὰ Λέσβος, ἡ ζήσασα ζωὴν 500 ἐτῶν τυραννίας ἐπαρουσίασε τὸ ἐκπαγλὸν θέαμα ἀπείραντου Στρατῶνος, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ παῖδες τῶν Λεσβίων καταρτίζονται ἤδη νυχθημερόν, προετοιμαζόμενοι διὰ τὴν **Μεγάλην Ἡμέραν** ἡ ὁποία ὡς φαίνεται ἀπὸ τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν δὲν θὰ ὀργήσῃ καὶ πολὺ.

Τὸ Πανελλήνιον Ἡμερολόγιον εἶναι εὐτυχὲς διότι ἠδυνήθη νὰ περιλάβῃ εἰς τὸν πρῶτον του τόμον, περὶ τὸ πέρας τῆς ἐκτυπώσεώς του, τὸ ἱστορικὸν γεγονός τῆς στρατεύσεως τῆς Λέσβου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ ΤΟΥ ΣΙΜΙΤΛΗ
ΤΟ ΑΙΤΗΤΟΝ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ ΜΑΣ ΒΑΛΛΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

ΤΟ ΚΑΛΥΒΑΚΙ

[Τὸ Πανελλήνιον Ἱστοριόλογον εἶναι πολὺ ἐπιτυχὲς διὰ τὴν τιμὴν ἣν ἔσχε περὶ τὸ τέλος τῆς ἐκτετυπώσεώς του τὰ ἀριθμῆσαι μεταξὺ τῶν συνεργατῶν του τὸν κ. Ανδρέαν Καρκαβίτσαν τὸν Πανελληνίου γῆμης διαπρεπέστατον διηγηματογράφον. Εἶμεθα κατὰ τοσούτω μᾶλλον εὐτυχεῖς καθόσον ὁ κ. Καρκαβίτσης παρακολουθῶν ἀπὸ διετίας τὰ νικηφόρα στρατεύματά μας ὡς στρατιωτικὸς ἰατρός, δὲν ἔχει γράφῃ τίποτε κατὰ τὸ δῶστον αὐτὸ κατὰ τὸ ὅποιον περιωριζέται νὰ συλλέγῃ τὰ στοιχεῖα τὰ ὅποια θὰ φέρουν βεβαίως εἰς φῶς νέα ἱστοροσρήματα.]

Εκεῖνο ποῦ μοῦ ἔκαμε τὴ μεγαλειότερη ἐντύπωσι ἐδῶ -λίγες μέρες ἔχω- εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν γυναικῶν. Ἐνα μὲ τ' ἄλλο γίνονται χρυσοὶ κρίκοι ἀλυσίδας μακρονηῆς καὶ μᾶς φέρνουν ἴσα, κατὰῖσα στὰ Βυζαντινὰ τὰ χρόνια. Ρήγαινα, Δούκαινα, Ρήνη, Αργυρή, Ζωή, Αρετὴ, Αμερσοῦδα, Μελισσινή, Σκαρλάτη. Καὶ ἄλλα πόσα! Μελέτη χρειάζεται γι' αὐτὰ μᾶζμα καὶ μελέτη. Μὰ ἐγὼ καιρὸ δὲν ἔχω οὔτε ἡ δουλειά μου εἶναι τέτοια. Εγὼ ἀπλῶς προσέχω, ρωτῶ, ἀνταξομαι καὶ συμπεραίνω. Τί; Εκεῖνο ποῦ συμπεραίνει καθένας ποῦ μελετᾷ τὸ λαὸ: Πῶς αὐτὸς καὶ μόνος εἶναι ἡ ἔθνικὴ κιβωτός. Ολοι ἡμεῖς οἱ ἄλλοι εἶμαστε μπίσταρδοι. Οσοὶ φοροῦμε κολλάρου καὶ σκύβουμε στὸ βιβλίον εἶμαστε μπίσταρδοι. Τὸ κράτος ποῦ φροντίζει μὲ τὰ σχολεῖά του νὰ μορφώσῃ δῆθεν τὸ λαὸ, κάνει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο γκρεμίζει τὰ ἔθνικὰ του θεμέλια. Μπορεῖ νὰ τοῦ διδάσκῃ τὴν ἱστορία του, τὴν καταγωγὴν του, τὴς παραδόσεις του, τὰ ἰδανικά του, μὰ τοῦ κάκου! Τοῦ τὰ λέει τὸ σχολεῖο τοῦ τὰ διδάσκει τὸ βιβλίον. Τὰ μαθαίνει, ἐνθουσιάζεται, μὰ ὡς

ἐκεῖ. Μέσα στὸ αἷμά του δὲ μπαίνουν' στὴς ἴνες τὴς λεπτῆς ποῦ βασιλεύει ἡ συγκίνησι δὲ φτάνουν. Δηλαδή -νὰ εἶμασ' ἐξηγημένοι δὲ φτάνουν ὅπως φτάνει ἔξαρνα μὰ παράδοση ποῦ χύνεται ἀπὸ τὸ στόμα τῆς γλαυγῆς ἢ τοῦ πακοῦ.

Ρήγαινα, Δούκαινα, Αμερσοῦδα, Μελισσινή... τί ξύπνημα καὶ τί ξάφνισμα! Ζωηροὶ πίνακες μορφῶν, στολῶν, κομμώσεων, τελετῶν, θρύλων. Ψυχῆς ἀνατρίχιασμα.

*Ἡ κυρὰ Ρήνη τοῦ Σκληροῦ κ' ἡ Αρετὴ τοῦ Δούκα
Κ' ἡ Χρυσοκουβουκλιώτισσα, πανεύμνοστα κορίτσια.*

Νά τις πάλι ξεπηδοῦν ὀλοζώνιανες. Τώρα φεροῦν σαλβάρια καὶ χιενίζονται ἀλλοιώτικα καὶ ἀναζώνονται φτωχικά. Κατατρεγμένες ἀπὸ τὴν τύχη τῆς φυλῆς ἔφυγαν στὰ ψηλά βουνὰ, κούρνιασαν μέσα στὰ δάση, χώνεψαν στὸ ταπεινὸ καλυβάκι τους. Μὰ δὲν πέθαναν. Τὰ κορμιά τους μπορεῖ ν' ἄλλαξαν, οἱ μορφές τους μπορεῖ νὰ τράχυναν, μὰ ἡ ψυχὴ τους ἀτόμεινε ἴδια. Ἡ Βυζαντινὴ φωτιὰ κρύβεται ἀκόμα μέσα τους ὅπως στὸ καλάμι τοῦ Προμηθεῖα. Καὶ πᾶσι ἀμείωτη ἀπὸ μᾶνα σὲ παιδί, ἀπὸ παιδί σ' ἄγγόνι καὶ κατεβαίνει ὡς ἡμᾶς καὶ θὰ κατέβῃ ἀκόμη ὡς νὰ φτάσῃ στὴ γενεὰ ποῦ θὰ κάμῃ τὸ μεγάλο θαῦμα.

Εἰ σεῖς κυρίδες τῶν μεγάλων τῶν σπιτιῶν, εἶναι οἱ γεννήτρες τῶν ἡρώων: Προσκυνᾶτε τις.

Μυτιλήνη Ἰανουάριος 1914.

Α. ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

Ο ΚΩΣΤΟΣ ΛΟΥΗΣ

ΣΙΣΜΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΕΓΑΛΟ

ΠΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΩΝ ΜΑΧΟΜΕΝΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΩΝ ΒΑΔΙΖΟΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΤΕΝΑ ΤΗΣ ΚΡΕΣΝΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.	δ-	10
Εορτολόγιον			10
Στὸν Βασιλῆα μας, (ποίημα)			12
Η Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μας, (εἰκὼν)			13
Στὴ Βασιλισσά μας, (ποίημα)			14
Η Α. Μ. ἡ Βασιλισσά μας			15
Στὸ Βενιζέλο (ποίημα)			16
Ὁ κ. Βενιζέλος,			17
Στὸ Ναύαρχό μας, (ποίημα)			18
Ὁ Ναύαρχος Η. Κουντουριώτης,			19
Πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα			21
Ἀπόψεις Μυτιλήνης, (εἰκόνες)			24
8η Νοεμβρίου 1912			25
Ἀποβίβασις τοῦ Στρατοῦ τῆς Κατοχῆς (εἰκὼν)			27
Η κατάλοιποι τῶν Τουρμικίων Ἀρχῶν			31
Τὸ Φρούριον Μυτιλήνης			35
Η Δεσφιακὴ Φάλαγγ			38
Η Μυτιλήνη			39
Ὁ κάστρος τῆς Γέρας			45
Ὁ λιμὴν τῆς Μυτιλήνης			48
Ὁ κ. Μ. Πετυχάκης			49
† Δ. Βερναρδάκης			51
Ἐκ τοῦ «Νικηφόρον Φωκᾶ» ἀνεκδότου δράματος Δ. Ν. Βερναρδάκη			52
Ἐπιγράμματα. Ἀγγ. Σημηριώτη			54
Περὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου. Μ. Μιχαηλίδου			55
Κόσμος, (ποίημα). Β. Ἐλεγά			61
Ὅραμα κ' Αἶμα, (Μυθιστόρημα). Ἀγ. Σημηριώτη			62
«Ἡ Φρόσων», (εἰκὼν)			65
Ὀνειρὸν σάβανα, (ποίημα). Ν. Λιβαδά			69
Δανάη Ρομπότη			70
Στὴ Δανάη Ρομπότη, (ποίημα). Α. Νέη			70

Παράστασις με παρεπόμενα. Φ. Μύρτη, (εἰθυμο- γράφημα)	Σελ.	71
Γελοιογραφία (εἰκόνες)		72-75
Ἀπὸ τὴν Εὐποποιίαν τοῦ 1912, (ποίημα). Α. Ν.		76
Σπουδὴ (εἰκὼν)		77
Ὁ ὄρκος τοῦ Κομιτάτου		78
Ὁ Εβραῖος, (ἀνέκδοτον)		79
Στὴν Ἀέσβον, (ποίημα). Γεωρ. Στρατήγη		80
Ὁ ἐν τῇ ἐξοχῇ μονήτης βίος. Γς Σς		82
Πᾶνλος Κουντουριώτης, (ποίημα). Α. Νέη		84
Ὁ «Ἀβέρον»,		85
Ἡ ἀπάτη μιᾶς μητρὸς, (ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) Ε. Βασιλείου		87
Σπουδὴ (εἰκὼν)		89
Μισομπὸ		91
Τὸ μέλιον τῆς Μυτιλήνης, (μελέτη). κ. Α. Ρουσο- πούλου		92
Ἡ ἄμνη τῶν Ἰωαννίνων (εἰκὼν)		94
Σιλονέττα Φ. Γιορῆλη		95
Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, (διήγημα). Δ. Γιοφύλη		95
Περσοβλοασχία (εἰκὼν)		97
Ἀνάλισις τῶν εἰτηγῶν		99
De Profundis, (ποίημα). Β. Ἐλεγά		100
Ἰστορικὸν ἀνέκδοτον		101
Α. Νέη		102
Μαντιῶν, (δράμα μονόπρακτον). Α. Νέη		103
Καίλωνή		107
Βιεννίζα		121
Ν. Βέσας		131
Ὁ Ὀμηρος περὶ γυναικός. Κ. Ζάμπα		132
Στρατάδα, (ποίημα). Ἀκροθαλασσίτη		136
Κορκοταία ἀντάρτις		137
Κρυφὸς θάνατος, Ἀστὶμ		138
Τὸ Ἀθηναϊκὸν Θέατρον Ἀθηγῶν		142
Ἐπιγίλις Ἰωαννίνων		143
Εὐλληίδες ποιήτριαι, Γρ. Στεφάνου		144
Ἀρχαῖον νόμισμα Μυτιλήνης		148

Τὸ κόκκινο Βιβλίο, (διήγημα). Γρ. Σενοπούλου	Σελ.	140
Εἰς τὸ νοσοκομῆτον	(εἰκῶν)	» 151
Αἰεὶς Εὐμύνα Χρ. Φραγγῆ	»	» 156
Θέσμαι Κουρτζῆ	»	» 157
Θέσμαι Κουρτζῆ	»	» 157-165
Τὰ πλοῦτη τοῦ Κόσμου	»	» 166
Οἱ εὐζῶνοι, (ποίημα). Ο. Μπενέ	»	» 168
Ο Πρωτοσ. Βασιλκίος	»	» 169
Ἡ ἐν Λέσβῳ ἱερὰ μνημὴ Υψηλοῦ, † Πρωτοσυγκέλλου Βασιλείου	»	» 169
Εἰς τὸ Αἰξ-Λέ - Μπαῖν	(εἰκῶν)	» 175
Ο Ηγ. Αρχιμανδρ. Σεραφείμ	»	» 177
Εὐχος (ποίημα), Αστιμ	»	» 179
Α. Ι. Καλογερόπουλος	»	» 180
1914., Δ. Καλογεροπούλου	»	» 180
Ο πληθυσμὸς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου	»	» 182
Νησιά καὶ Νησιάκια, (ποίημα). Στρατήγη	»	» 183
Ανέκδοτον	»	» 184
Γ. Ξ. Καραπαναγιώτης	»	» 185
Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ, ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ὁ Ἰσλαμισμὸς ἐπὶ Κωνσταντινῶν τὸν ΙΒ'. Γ.Σ. Καραπαναγιώτη	»	» 186
Ἡ Ἐορτὴ τῆς σημαίας	(εἰκῶν)	» 190
Κόρη, (ποίημα). Γ. Κράλλη	»	» 198
Ἡ Χειρουργικὴ Κλινικὴ τοῦ κ. Δουκάρου	»	» 199
Κλινικὴ Δουκάρου	»	» 199-200
Τὸ Ράδιον παράγον ζάχαριν	»	» 201
Ἡ Βασιλοπάγη, (διήγημα). Ασπίδος	»	» 202
Ανατολίτισσα	»	» 203
Νὰ μ' ἐνθυμῆσαι, (ποίημα) Α. Μάνδρα	»	» 207
Ο κ. Δημ. Πανῶς	»	» 208
Θεραπεία χωρὶς φάρμακα. Κ. Γρηγοροπούλου ἰατροῦ	»	» 209
Ο κ. Δοκουῖθ	(εἰκῶν)	» 213
Λέσκιπος. Ἰπποκρ. Καραβία	»	» 217
Ἡ Α. Β. Υ. ὁ πρόγκρη Ανδρέας	»	» 219
Τὴ κοστίζει μία γυναῖκα	»	» 224

Υποδοχὴ τοῦ Ναυόρχου ἐν Μυτιλήνῃ (εἰκῶν) Σελ.	225
Αγορία. Ἀπὸ τὴν Ναυμαχίαν. Φ. Μύρτη	» 226
Πάλιν τὸ Ράδιον	» 231
Μάντα	» 234
Ομιότης Κυπριανός	» 235
Σκέψεις καὶ ἀναμνήσεις, Ο. Κυπριανοῦ	» 235
Τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ στρατοῦ τῆς Κατοχῆς	» 239
Πάντοτε πρὸς τὴν δόξαν	» 245
Ἑλληνικὸν περφοβλικόν	» 250
Τὰ ψέδη τῶν παιδίων, Γ. Ζάκα	» 251
Μετὰ τὴν μάχην	» 253
Γενταίσιγκος γρίφος	» 254
Τὸ τραγικὸν βάζο, (ποίημα). Ν. Λιβαδά	» 256
Νὰ βιάζεσαι καὶ..., (ἐνθυμογράφημα). Πιτ	» 257
Γελοιογραφία	» 257-261
Ἡ βιομηχανία τῆς κινίτης	» 261
Τὸ Σῶμα Ἑλλήνων Προσκόπων	» 262
Οἱ Πρόσκοποι Μυτιλήνης	» 263
Σήματα Μόρς	» 265
Τὸ Σῆμα τῶν Προσκόπων	» 268
Οἶγα περὶ Κακοδίστρια, Ν. Κ.	» 269
Καῦρος, (ποίημα). Γ. Ζεῖβέκη	» 271
Μπιζάνι, (ποίημα). Ἀγγ. Σημηριώτη	» 272
Στοχασμὸς. Σαῖξπηρ	» 275
Πίνακες μετατροπῶν : Οκάδων εἰς χιλιόγραμμα	» 276
» » Λαγγρίων εἰς ὄκ. καὶ χιλιόγρ.	» 278
» » Γροσίων εἰς Λαγγριάς	» 280
Τάροι ἡρώων (εἰκῶν)	» 281
Πίναξ μετατροπῆς λαγγρίων εἰς ὄκ. χιλιόγρ.	» 282
Ἡ στρατιολογία τῶν Ασαβίων	» 283
Πρῶτον βοήθειαι εἰς τραυματίας	» 285
Ἀπὸ τὴν μάχην τοῦ Σιμιτλή	» 287
Τὸ Καλυβάκι, κ. Α. Καρακαβίτσα	» 288
Ο Κώδικος Λούης	» 290
Πρὸς ἐπίσχευον τῶν μαχημένων	» 291

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ & ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Οίνον πνευμα εκ Σταφίδος

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Δ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ & Δ. ΧΕΙΛΕΡΗΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΚΟΝΙΑΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Απόσταγμα εκ Σταφίδος

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΣΙΜΕΝΤΑ
ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΟΤΙΤΑΝ

ΛΙΝΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΟΞΕΑ

Τῶν ἐν Ἐλευσίῃ Ἐργαστασίων
ΧΑΡΙΔΑΟΥ & ΚΑΡΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Δ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ - Δ. ΧΕΙΛΕΡΗΣ

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Σ. Σ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Μηχανικοῦ τῆς Σχολῆς τῶν Δη-
μοσίων Ἐργῶν τῶν Παρισίων.

Γ. Σ. ΧΑΤΖΗΑΝΔΡΕΟΥ Μηχανουργοῦ τῆς Βιομηχανικῆς
Ακαδημίας Ἀθηνῶν.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Ἐγκαταστάσεις καὶ μελέται ἠλεκτρικῶν
φωτισμῶν πόλεων, ἐργοστασίων κτλ.

Μελέται καὶ ἐγκαταστάσεις
ἠλεκτρικῶν τροchioδρόμων.

Ανελκυστήρες Ἡλεκτρικοί.

Ἐγκαταστάσεις τηλεφωνικαὶ κτλ.

ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Ἐγκαταστάσεις Ἀλευρομύλων, Ἐλαιουργείων,
Πυρηνοεργοστασίων, Σολουργείων κτλ

Προμήθεια καὶ ἐγκατάστασις
Ατμομηχανῶν, Ατμολεβήτων, Πετρελαιο-
μηχανῶν συστήματος Gardner & Diesel,
Αεριομηχανῶν, Αντλιῶν παντὸς εἴδους.

Ατμοτουρμπίνας καὶ ὕδροτο ρμπίνας
συστήματος Parsons & Neyret Brenier.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΡΥΜΟΥΛΚΩΝ
ΑΤΜΑΚΑΤΩΝ & BENZINAKATΩΝ

ΚΗΕΔΙVIAL MAIL LINE

ΧΕΔΙΒΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Γραμμή Κών)πόλεως. Εκαστον Σάββατον 9 μ. η. διά Κων)πολιν κατ' εὐθείαν διάρχεια πλοῦ 14 ὥραι.

Γραμμή Αλεξάνδρειας. Εκάστην Τετάρτην π. μ. διά Σμύρνην, Πειραιᾶ καὶ Αλεξάνδρειαν.

Γραμμή Συρίας - Κών)πόλεως. Εκάστην Δευτέραν (κατὰ δεκαπενθήμεριαν), διά Δαρδανέλλισ, Καλλιπολιν καὶ Κων)πολιν.

Γραμμή Συρίας. Εκάστην Κυριακὴν (κατὰ δεκαπενθήμεριαν), διά Σμύρνην, Χίον, Ρόδον, Μερσίναν, Αλεξάνδρετταν, Τρίπολιν, Βηρυττόν, Κάϊφραν, Γιάφραν, Πόρτ-Σαΐδ καὶ Αλεξάνδρειαν.

Μεταφορτώσεις δι' ὄλους τοὺς λιμένας Μαύρης Θαλάσσης, Ερυθρᾶς Θαλάσσης, Αφρικῆς καὶ Ἰνδιῶν.

Δι' ἐμπορεύματα, χρηματοδέματα καὶ ἐπιβάτας ἀπευθυντέον εἰς τὸ Πρακτορεῖον, κείμενον ἐπὶ τῆς Προκυμαίας.

ΚΛΙΝΙΚΗ Ι. ΜΑΝΩΛΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ & ΓΑΛΛΙΑ ΕΙΔΙΚΩΣ ΤΑ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ & ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΕΛΕΙΩΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ

ΠΛΗΡΗΣ ΑΣΗΨΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΗΨΙΑ

ΤΟΥΣ ΠΑΘΟΥΣ ΣΥΓΚΑΤΑΡΑΤΙΚΩΣ. ΑΠΟΡΟΥΣ ΔΩΡΕΑΝ

Χειρουργικά : Εγχειρήσεις τῆς κοιλίας (λαπακτομίας), Σκωληκοειδίτις, Περιτονίτις, Κήλη κ.λ.λ. Εγχειρήσεις τοῦ Στοιμάχου καὶ τῶν Εντέρων, τῶν Νεφρῶν, τοῦ Ἡπατος, τοῦ Σπληνός, τῶν Οστέων κ.λ.λ. Γίνονται Ορθοπεδικαὶ Θεραπείαι τῶν Οστέων καὶ τῶν Ἀρθρώσεων δι' εἰδικῆς μεθόδου.

Γυναικολογικά : Ἐν τῷ γυναικολογικῷ τμήματι, θεραπεύονται τὰ γυναικολογικὰ νοσήματα δι' ἐγχειρήσεως ἢ ἀνευ αὐτῆς. Εγχειρήσεις τῆς Μήτρας, τῶν παραμυρίων κ.τ.λ.

Μαιευτικά : Ἐν τῷ μαιευτικῷ τμήματι, ἐπιτελοῦνται τοκοτοὶ κατ' ὄλους τοὺς κανόνας τῆς ἀσηψίας καὶ ἀντισηψίας. Ἐφαρμόζεται δ' ὁ Εμβρυσουλκός καὶ γίνονται πᾶσαι αἱ μαιευτικαὶ ἐγχειρήσεις.

Σύφιλις 606 : Ἐν τῇ Κλινικῇ θεραπεύεται τελείως ἡ Σύφιλις διὰ τῆς ἐνέσεως 606 τοῦ ΕΗRLICH. Καὶ ἡ χροῖα Βλεννόρροια κατὰ τὴν μέθοδον OBERLIN-DEK ΚΟΛΜΑΝΝ.

Ὡραὶ ἐπισκέψεων 10 - 12 π. μ. καὶ 3 - 5 μ. μ.

ΜΠΑΣ - ΦΑΝΑΡΙ - ΜΥΤΙΛΗΝΗ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΜΑΡ. Η. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Αριστοῦχου τοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν

Μυτιλήνη - Ἐμπορικὴ Στοῶ

OPEN ALL NIGHT

PRIVATE ROOMS FOR LADIES

A GOOD PLACE TO EAT

TRY

THE SPLENDID CAFE

AND RESTAURANT INC

PHONE DOUGLAS 4449

516 - 518 KEARNY ST.

BET. CALIFORNIA AND SACRAMENTO STS.

SAN FRANCISCO, CAL.

TRAYS SENT OUT

IMPORTED AND DOMESTIC

WINES

AND LIQUORS

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΝ

ELECTRIC HOTEL

ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΘΕΡΜΑΣ ΚΟΥΡΤΖΗ

COURTGIBAD

ΜΥΤΙΔΗΝΗ

*Ηλεκτροφώτιστον, με τελείαν επίπλωσιν.
Εστιατόριον πρώτης τάξεως
με θαυμασίαν εξέδραν επί της θαλάσσης.*

ΤΙΜΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ

ΚΑΘΕ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗΝ ΣΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΝ

ΕΙΣ ΤΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

«ΛΕΣΒΟΣ»

ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ

ἰατρὸς κ.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

Εἰδικὸς

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΕΝ ΜΥΤΙΑΛΗΝΗ

Εξετάζει ἀσθενεῖς ἐκ παθολογικῶν μόνον νοσημάτων πάσχοντες. Εἰδικῶς θεραπεύει τὰ νοσήματα τῆς παιδικῆς καὶ βρεφικῆς ἡλικίας. Δέχεται καθ' ἑκάστην ἐν τῷ ἰατρικῷ αὐτοῦ Γραφείῳ κειμένῳ ἀνωθεν τοῦ Φαρμακείου τοῦ κ. Σοφοκλέους Ἀθανασίου ἀπὸ τῆς 10, - 12 π. μ. καὶ ἀπὸ τῆς 3 - 5 π. μ.

ΓΛΑΙΑ - ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΑ - ΣΑΠΩΝΕΣ

ΕΞΑΓΩΓΗ

εἰς ὄλας τὰς ἀγορὰς καταναλώσεως

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΑἰΜΟΠΟΥΛΟΥ Γ. ΣΤΡΕΓΚΟΥ, Π. ΧΑΡΑΜΗ

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ

ΤΗΟΔΟΚΕ ΜΑΡΚΟΝΙΣ

MÉTELIN (GRÈCE)

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ "ΛΕΣΒΟΥ,"

Α. Γ. ΚΛΩΝΑΡΗ

Ἐμπορικὴ Στοὰ ἀρ. 16.

Ἐκτελοῦνται παντὸς εἶδους βιβλιοδετικάι ἐργασίαι ὡς καὶ τελεία ἐφαρμογὴ κορνιζῶν.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ & ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ
ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΜΑΣ

ΓΑΡΥΘΕΝ ΤΩ 1880

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΚΑΜΠΑΔΕΛΗ

Κείμενον ἐν τῇ Κεντρικῇ ἀγορῇ
καὶ ἀπέναντι τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Συμεῶν.

Ἐν αὐτῷ ἐνδύονται εἰς πλοῖα καὶ οὐλογὴν ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἀνδρικῶν καὶ παιδικῶν ἐνδυμάτων, ἅτινα κόπτονται παρὰ τοῦ ἰδίου, εἰδικῶς καὶ τῶν ἐργασθέντων ἐκ δεκαετίας διόκησον ἐν Παρισίοις, Ρουμανίᾳ καὶ Κωνσταντίνῳ καὶ φέρουσιν τὸ τίτλον PROFESSEUR DES COUPEURS τῆς ἐν Παρισίοις κοπτικῆς Σχολῆς, LOUIS LADEVÈGE.

ΤΑΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΜΕΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ

ΣΗΜΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ Ο ΔΙΚΕΦΑΛΟΣ ΑΥΤΟΣ

ΟΙΝΟΙ ΛΕΣΒΟΥ

ΜΕΓΑΛΗ ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ, ΚΟΝΙΑΚ, ΡΑΚΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ

ΚΑΜΠΟΥΡΗ, ΛΕΟΝΤΗ & ΣΙΑΣ

ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

VINS DE LESBOS
CAMBOURIS, LEONDIS & CIE
MÉTELIN - GRÈCE

*Τὸ τελειότερον κατηχομένον
ἐργοστάσιον οἴνου πνευματοποιῆς ἐν Ἀνατολῇ.*

ΕΞΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ

ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΙΣ ΔΙΑΦΕΡΟΥΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΙΑΤΡΟΥ

Ι. ΒΟΥΛΙΟΥΡΗ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Ὁδὸς Σιχῆ-Βαυβῆ ἀπέναντι τοῦ Παθολογικοῦ

*Ἐξωτερικοῦ ἀσθενεῖς δέχεται πρὸς ἐπίσκεψιν ἀπὸ
τῆς 10-12 π. μ. καθ' ἑκάστην κλινικὴν τῆς Κεντρικῆς πρὸς
διαμονὴν δὲ καὶ νοσηλείαν ἐν τῇ Κλινικῇ γίνονται δεκτοὶ
μόνον οἱ πάσχοντες χειρουργικῆν ἢ γυναικολογικὰν ἰατρικὴν
καὶ ἔχοντες ἀνάγκην χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.*

*Ριζικὴ θεραπεία τῆς κήλης οἰσθηθῆται μὲν πρῶτον καὶ
τότεως ἐν διαστήματι ὅκτω μόνον ἡμερῶν ἀνεκτὸν ἀνδραμιδὸς
πλοιοπλῆξ δι' Ἰλίας ὀπὸς μεθόδου.*

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΕΞΙΣ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η "ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ,"

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ
ΥΙΟΥ ΔΗΜΗΤ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΙΔΡΥΘΕΝΤΑ ΤΟ 1876

Κατασκευάζονται όλα τα είδη άρτοποιίας της Εγγυ-
παίκτης και έγχωρίων άρτοποιίας. Ίσως λίαν έπιτελής
ó Αθηναϊκός άρτος. Επίσης διατελείται, άρτος πίτουρου και
ύλων των ειδών. Γαλίτες διά τους ναυτικούς, Παξιμάδια
Βαβύλης, Μιστίχης και άρτος διά τους διαβητικούς.

Γλυκίσματα: Ως Λουκουμάδες, Μπαράτια, Κατηρίτσα,
και Μπακλαβάς. Λέγονται παραγγελίας δι' Οίκογενείας, Ε-
στιατόρια και Σχολεία.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ΣΤΟΛΩΝ

ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΟΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ
ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ
Π. ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Είς τό άνω κατάστημα πωλούνται όλα τα είδη κοσμη-
μάτων, όρολογίων, (Zenith, LONGINES κτλ.) Κατασκευ-
άζονται επί παραγγελία όλα τα είδη της χρυσοχοείας. Εξέ-
σκεται πλουσία συλλογή όλων των ειδών οπτικής διμα-
τουαλίων, FACE A MAIN). Γίνονται δι' άκριβής καταμέ-
τρησις δρασείως (μυωπία, λυσοφθιαλπία) και έκτέλεσις
ιατρικών συνταγών. Χαράττονται εκ βρούνζου σφραγι-
δες μέ άποράμιλλον τέχνη.

ΤΙΜΑΙ ΛΙΑΝ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ

ΚΑΛΛΟΝΗ Η ΠΑΤΡΙΣ ΤΩΝ ΣΤΑΦΥΛΩΝ
Προμηθεύεσθε
ΤΑ ΚΡΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΤΣΙΠΟΥΡΟ ΣΑΣ
πάντοτε από τό έν Καλλονή εργοστάσιον
του κ. Δ. Θ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΥΣΤΡ. ΔΟΥΚΑΡΣΥ

άρτι ιδρυθεΐσα
κατά τους κανόνας της έπιστήμης.

ΠΡΟΙΚΙΣΜΕΝΗ
ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΑΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ
ΕΥΗΛΙΟΣ ΕΥΑΕΡΟΣ ΜΕ ΛΑΜΠΡΟΝ ΚΗΠΟΝ

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΤΟΚΟΙ
ΕΙΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Κ. Χ' ΗΛΙΑ, Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΥ & ΣΙΑ
ΕΝ ΜΥΤΙΑΗΝΗ

Ψιλικών, Βαχαρικών, Σιδηρικών και άποικιστών
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΑΛΕΥΡΩΝ

ΕΙΔΗ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ

Καπέλα, Υποκάμισα, Καλλάρια, Γραβάται, Κιάτσια,
Μανδήλια κ. τ. λ.

ΜΥΡΩΔΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΑ τών εργασιών **BRONKART & FINEB.**

ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΠΙΖΟΥΤΕΡΙ

Βραχιόλια, Σκουλαρίκια, Καρφίτσες, Ωρολόγια, Δοχεία γάλακτος,
Ζαχαριένια, Φοντανιέραι κ.τ.λ.

ΣΟΚΟΛΑΤΕΣ ΝΕΣΤΛΕ

και διαφόρων Γαλλικών και Αγγλικών εργασιών
και Κρουστάκια διάφορα ως και Γάλα Νεστέ

ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΙΚΗΣ ΔΙΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΕΛΙΚΩΝ

παντός είδους Καθρίλται, καθέλια, κρεβάτια, καπέλα,
κηρία, Γιρλάνται, Σίφανα διά γάλακτος και κηρίας.

ΤΙΜΑΙ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΓΙΣΜΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΥ ΓΝΩΣΤΟΥ

ΣΟΦ. ΜΠΟΥΧΛΕΛΗ
ΟΔΟΣ ΑΓ. ΣΥΜΕΩΝ

Και επί της Παραλίας
ΟΔΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ

Εκεί δύνασθε να κατασκευάσητε και έπισκευάσητε
όλα τὰ είδη τής χρυσοχοίας και άργυροχοίας,
όλα τὰ είδη ώρολογίων, καθώς και φωνόγραφα.

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΠΟΛΥΤΙΜΟΙ ΛΙΘΟΙ

ΖΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ

"Η ΜΥΤΙΑΗΝΗ,,

Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Επί τής Προκυμαίας

Το μόνον εν τή Νήσω μας

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1912

Εν αὐτῷ εὐρίσκονται ὅλα τὰ
εἶδη τῶν ἐγχωρίων και
εὐρωπαϊκῶν ποτῶν.

Καθὼς και πλουσία συλλο-
γὴ ἀπὸ Κοινοῦ.

Πωλοῦνται λιανικῶς εἰς
τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΦΕΙΟΝ

ΝΙΚ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΑΡΘΕΝΑΓΟΓΕΙΟΥ

ΜΥΤΙΑΗΝΗ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΤΜΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΝ

ΑΡ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΟΥ

ΚΑΤΩΘΕΝ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΨΙΜΑΛΗ

ΜΥΤΙΑΗΝΗ

ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ & ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΣΑΡΑΝΤΙΝΟΥ

ΟΔΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΕΝ ΜΙΤΥΛΗΝΗ - (ΜΠΑΣ ΦΑΝΑΡΙ)

Κατασκευάζονται και πωλοῦνται ὅλα τὰ είδη τής χρυσοχοίας,
Κοσμήματα έντόπια και Εξωρωπαϊκά χρυσά και άδαμάντινα άπα-
ραμίλλου τέχνης και καλλιαιθησίας. Στενή Τραπεζης Ελάργυρα
ARGENTERIES τὰ μόνα κατάλληλα διά Δόξα. Ωρολόγια τοίχου
και θολακίου ΑΝΔΡΙΚΑ & ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΧΡΥΣΑ & ΑΡΓΥΡΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΡ-
ΓΟΣΤΑΣΙΩΝ, Μαγαρολήρονα ARGENTES τῶ πρώτου Γαλλικοῦ
Εργοστασίου BOULANGER.

Κατασκευάζονται ὅλα τὰ Εγκλησιαστικά είδη Εικόνες, Εξα-
πτέρυγα Σταυροί Κ. Τ. Α. ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΕΙΔΙΚΡΙΝΕΙΑ.

ΤΙΜΑΙ ΛΙΑΝ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ

ΜΕΝ. Δ. ΜΥΡΙΝΤΖΟΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΝ & ΜΕΣΙΤΙΚΟΝ

ΕΝ ΜΥΤΙΑΗΝΗ

ΑΓΟΡΟΠΩΛΗΣΙΑΙ

ΕΛΑΙΟΝ, ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΝ, ΣΑΠΟΝΟΝ, ΓΕΝΝΗΜΑΤΩΝ Κ. Τ. Α.

ΕΠΙΤΟΠΙΩΣ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

Αγοροπωλήσεις ακινήτων. Δάνεια επί ένεχύρω.
Διαρκής παρακαταθήκη βαρελίων κενών.

Α. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ & Ν. ΚΟΡΕΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. - ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΤΟΑ

ΠΑΤΡΑΙ - ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΕΝΤΟΣ 12 ΗΜΕΡΩΝ ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ

τῆς ΑΥΣΤΡΟ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΑΣ

Ταχεῖα καὶ ἀσφαλὴς γραμμὴ ἀνεγνωρισμένη ἐν Ἑλλάδι, ἔχουσα ἀτμοπλοῖα χωρητικότητος 15-20 χιλιάδων τόννων, ταχύπλοα καὶ ἀναπνευστώτατα κατασκευασμένα ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν μεταφορὰν ἐπιβατῶν, Πρώτης, Δευτέρας καὶ Τρίτης θέσεως.

Αναχωρήσεις ἐκ Μυτιλήνης διὰ Πατρας ἐκάστην Πέμπτην διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Αγαπῆς καὶ ἐκ Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Υόρκην ἐκάστην Δευτέραν.

Ἐκδίδονται εἰσιτήρια ἐπιβατῶν, εἰσιτήρια σιδηροδρομικά διὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὡς καὶ φορτωτικά δι' ἐμπορεύματα

ΠΑΡΑ Τῷ ΠΡΑΚΤΟΡΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

κ. ΝΕΟΚΛΗ Χ. ΓΙΑΝΝΕΛΗ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΟΥΡΟΠΟΙΟΓΕΝΝΗΤΙΚΑ

*δέχεται 10 - 12 π. μ. ἐν τῷ φαρμακείῳ
Ἀδελ. Καρατζᾶ καὶ μετὰ μεσημβρίαν
ἐν τῇ Κλινικῇ Δουκάρου.*

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Δ. ΜΟΥΖΑΛΑΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΤΟΑ ΑΡΙΘ. 11

**ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ**

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ :

ΑΜΟΥΖΑΛΑΣ - ΜΥΤΙΛΗΝΗ

ANTOINE D. MOUSALAS

MÉTÉLIN - GRÈCE

CITÉ DE COMMERCE N° 11

**COMMISSIONS - REPRÉSENTATIONS
ASSURANCES**

ADR. TÉLÉGR. : AMOUSALAS-MÉTÉLIN

ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ & ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΑ

ΕΦΗΜ. "ΛΕΣΒΟΣ,"

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΥΜΑΙΑΣ ΠΑΥΛΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ

ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

*ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΣΙ κάθε έκδοτικήν εργασίαν υπό
λίαν συμφέροντας όρους.*

*ΕΚΤΕΛΟΥΣΙ παντός είδους τυπογραφικας εργα-
σίας μετά φιλοκαλίας και ταχύτητος διά τελειο-
τάτων μηχανημάτων και ειδικών καλλιτεχνών
εργατών.*

ΤΜΗΜΑ ΣΦΡΑΓΙΔΟΠΟΙΪΑΣ

*Κατασκευή ταχεία και επιμελημένη σφραγίδων
εκ καουτσούκ, παντός είδους και σχήματος,
διά τελειοτάτων ηλεκτροκινήτων μηχανημάτων
και ειδικού τεχνίτου.*

ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΥ

Εκτελούνται παντός είδους βιβλιοδετικές εργασίαι.

Τ Μ Η Μ Α

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΥ & ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ

Γραφικά είδη πολυτελείας. Σένα βιβλία.

Πλουσιώταται συλλογαί

όλων τών ειδών της χαρτικής.

© 2011 SISMANOSIS

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΛΕΥΒΟΣ

SISMANOGLIO
MEDIANO

ΑΔ. 3.

ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΙΣ 3, 50.